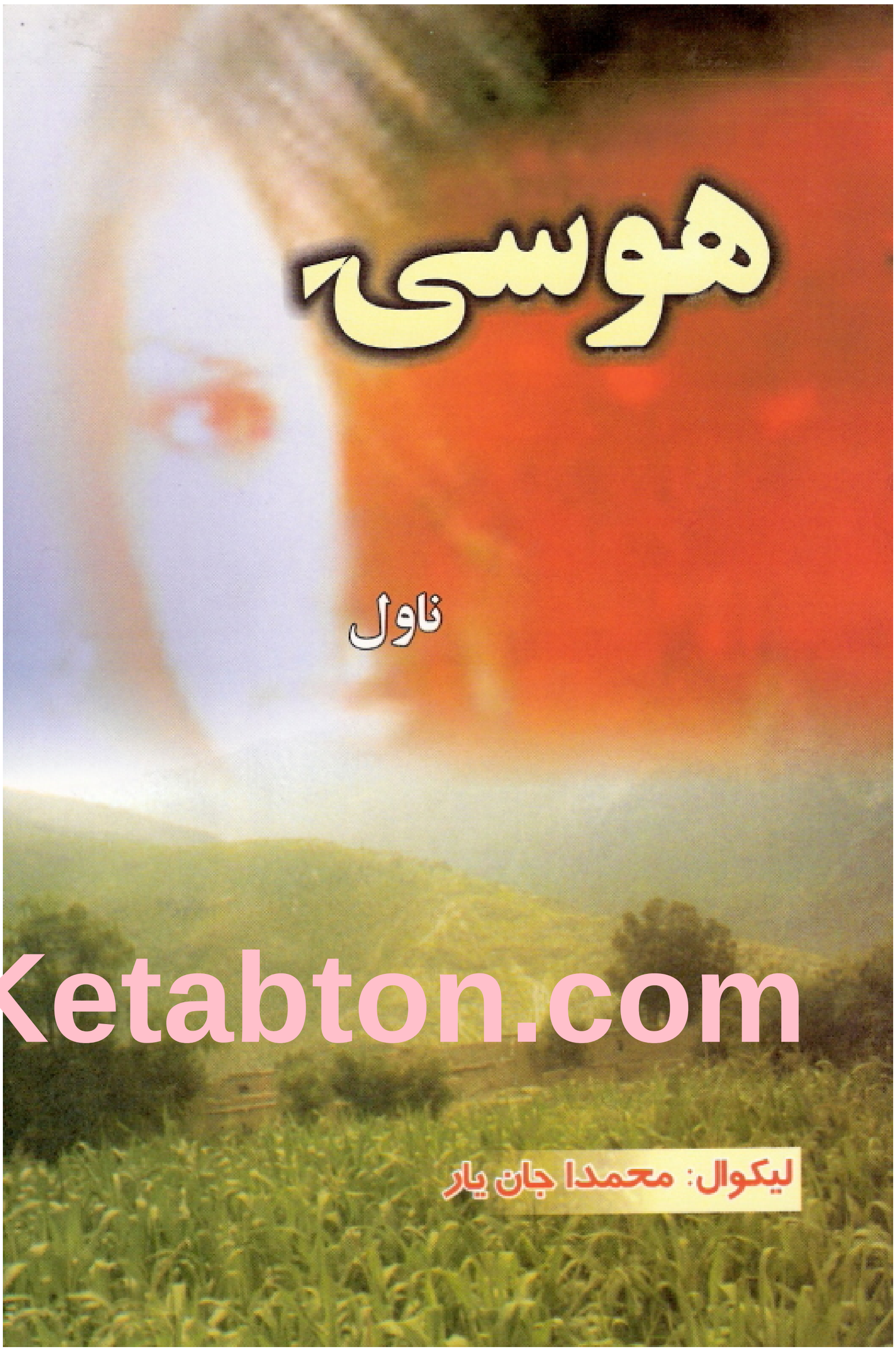

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	:: هـوسۍ (ناول)
ليکوال	:: محمدا جان يار
خپرونکی	::د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور
چاپ شمېر	:: 1000 ټوکه
چاپ نېټه	:: 1385ل/2006م
چاپ وار	:: لومړی
چاپ زيار	:: عبدالبصير بيدار
کمپوزر	:: ذبيح شفق

چاپ او کمپيوټر ځای

د دانش خپرندويې ټولنې تخنيکي څانګه ـ پېښور

Tel:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هـوسـۍ

نـاول

لیکوال:

محمدا جان یار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

یــار

له یو بل ناول سره

پــه پــښتو داســتاني ادبیــاتو کــې د نــاول لیکنــې د تــاریخي بهیــر مطالعــه څــو پــه زړه پــورې ټکــي د سرې مخــې تــه رډي. لــومړنی ټکــی یــې دا دی، چــې د ژبــاړې او خپلــه د نــاول لیکنــې بهیــر ســره لــه دې چې اوږد تـاریخ لـري، خـو دغـه بهیـر لـه پیـل راوروسـته پـه سـمه پرلـه پسـې توګـه او پـه ټینګـار سـره دوام نــه دی پیــدا کــړی. ددغــه تــاریخي بهیــر لــه مطــالعې څخــه راوتلــی بــل ټکــی دا دی، چــې زمــوږ پــه ولــس کــې او د اولــس د ژونــد پــه بېلابېلــو اړخونــو کــې د پېــښو د ډېرښــت او د اتلانــو او څېــرو لــه ځلېـدو سـره سـره زمـوږ د نـاول لیکنـې بهیـر او زمـوږ نـاول کـښونکو لـه دې څخـه لازمـه ګټـه نـه ده اخیــستې. هغــومره چــې د اولــس ژونــد لــه ســترو پېــښو لــه ســترو اتلولیــو ډک دی او څېــرې او پېــښې پـه کـې ډېـرې پـه زړه پـورې دي. زمـوږ پـه نـاولونو کـې بـې لـه یـو څـو بېلګـو پرتـه لازمـه ځـلا نـه ده پیـدا کړې.

پــه دې وروســتیو کلونــو کــې زمــوږ یــو شــمېر لیکــوال دې برخــې تــه هــم پــام رااړولــی دی. پــه دغــو کلونــو کــې یــو شــمېر پــه زړه پــورې ناولونــه او منځنــۍ کیــسې لیکــل شــوي دي. پــه دغــو کیــسو او نــاولونو کــې د اولــس د ژونــد بېلابېــل اړخونــه ځــای شــوي او داســتاني شــوي دي. دغــه هــڅې د ستاینې وړ دي، خو کافي نه دي.

ښـاغلی لیکـوال او شـاعر محمـدا جـان یـار هـم پـه دغـو وروسـتیو څـو کلونـو کـې پـه دې برخـه کـې هلــې ځلــې کــړي دي. نومــوړی چــې تراوســه یــې د شــعرونو او نظمونــو د کــښلو لــړۍ ګرمــه ســاتلې ده، په راوروسته کې یې داستاني لیکنیو ته پوره پاملرنه وراړولې ده.

ښـاغلي لیکـوال تراوسـه پـورې څـو داسـتاني ټـولګې او د نـاولونو او منځنـۍ کیـسې کـښلې دي. پـه دغـو داسـتان لیکنـو کـې د تېـرو دېرشـو اورنیـو او خونړیـو کلونـو پېـښو پـه ښـه توګـه ځـای مونـدلی دی.

ښـاغلي یـار دغـه نـوي نـاول هـم د همـدغو کلونـو یـوه پېـښه رااخلـې او داسـتاني بڼـه ورکـوی. مـا ددې نـاول لـومړنۍ کـښل شـوې نسخه ولوسـتله او ګـران لیکـوال تـه مـې ددغـه اثـر پـه اړه خپـل نظـر او ځینــې مــشورې ورکــړې، چــې د چــاپ پــه وخــت کــې یــې پــه پــام کــې وســاتي او بیــا ځلــې کتنــه پــرې وکــړي. هیلـه لـرم زمـوږ ځـوان لیکـوال دغـه پـه زړه پـورې ادبـي ډول تـه غـور وکـړي. دا هغـه داسـتاني ډول دی، چــې د یــو ملــت د ژونــد ټــولې لــوړې ژورې، ټــولې نــاخوالې، ټــول عظمــت، ټــولې مینــې او وینــې پکــې ځاېدای او ځلېدای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغې برخې ته د لا زياتې پاملرنې په هيله. تاسو د ښاغلي يار د دغه ناول لوستلو ته رابولم.

په درنښت

زريــن انځــور

2005/8/22

جرمني، کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ څپرکی

د کوټې کړکۍ او دروازه بیخي ډنګې ډېوال پرته وه. د لمر وړانګې په کړکۍ کې راننوتلې وې. هوا دومره پاکه وه، چې زره ګرد هم د لمر په وړانګو کې نه لیدل کېده. ځان مې کړکۍ ته ښه ورنږدې کړ، د سیند شور او زوږ مې تر غوږ را ورسېد، سر مې له کړکۍ نه ښه بهر کړ، لاندې سیند په مستۍ بهېده. یخې یخې څپې له سینده راجګېدلې، د سیند په غاړه د "ولو" د ونو څانګې سیند کې ډوبې شوې وې. په دغه اوړي د غرو په سرونو پوره واوره پرته وه، نو ځکه خو سیند په مستۍ کې و، او به خو یې دومره یخې وې، چې هډو لاس په کې چا نشو ښکته کولی. ما به له معمول سره سم له همدغې کړکۍ نه د شاتوت د زړې ونې په دوه خوښې ښاخ کې د باجونکې ځالې ته پورته پام کاوه. د توري باجونکې ځاله خو له کلونو کلونو په همدغې ښاخ کې پرته وه. ما لا له ځالې نه سترګې نه وې اړولې، چې باجونکه د ځالې تر څنګه په یوه ډکې ناسته وه. پخپله مښوکه کې یې یو اوږد ډکی نیولی و. غوښتل یې چې ډکی پخپله ځاله کې سم کړي. بله باجونکه ورته په یوه بله څانګه ناسته وه، شپېلې یې وهل. دا ځاله د هغوی ډېره پخوانۍ مېنه وه.

رښتیا چې خپله ځاله، خپله مېنه او خپل کور څومره خوږ شی دی! په هر چا انسان دی که حیوان او که پرنده دی، خپل ټاټوبی پرې ګران دی. زه له کلي نه پخوا راوتی وم زیات وخت مې ښار کې تېرېده، یوازې به اخترونو کې کلي ته تلم.

زموږ کلی ډېر لوی نه و، خو د ښکلیو منظرو په منځ کې پروت و. دوو خواو ته یې جګ جګ غرونه ولاړ وو. دغه اسمان څوکي غرونه په شنو ځنګلونو پټ و، د څېړۍ او نښترو ونو د ګڼ والي لامله توره شپه جوړه کړې وه. اوړی ـ ژمی پر دغو غرونو واورې پرتې وې. ناوونه او خوړونه له روڼو او پاکو اوبو ډک بهېږي. په غرونو کې ځای ځای بانډې او کرونډې هم شته. ډېری خلک پکې اوسېږي، د غرو لمنو کې لوی او واړه کلي پراته دي، خو دا کلی د سیند په غاړه پروت دی. کله چې په سیند کې سېلاب راشي، ډېر کورونه او ځمکې له ځانه سره وړي. بس همدا غرونه او هواګانې دي، چې د دې سیمې د کلیو خلک یې روغ رمټ ساتلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ښه یاد شي، چې د باندني هېوادونو ځینې سیلانیان زموږ په کلي تېرېدل او نورو درو ته به تلل. ددې ځای په خلکو کې ښه راشه درشه شته دی. په اخترونو او اشرونو کې له یو بل کره ځي راځي. هسې خو په ټول افغانستان کې همدا کولتور دی، خو په ځانګړي توګه ددې ځای په پښتنو کې ډېرې او حجرې په ټنګ ټکور تودې دي او بیا خو د ژمي په اوږدو شپو کې د کلي له حجرو نه د ټپو او یکه زار غږ پورته کېږي. سره له دومره غریبۍ هم ټول لکه د ورونو په شان شپې ورځې تېروي. ادب، حیا د کشر او مشر خپل خپل ځای او درناوی پکې موجود دی. چل ول، ټګي برګي دا خلک نه پېژني، خو یو شوی چې ددې خلکو ژوند یې تباه کړی دی، هغه بې سوادي ده، چې قصور او ګناه یې د تېرو رژیمونو په غاړه ده. سره له بې سوادۍ هم، خلک یې په ادب ګڼېږي. ته به وایې، چې لوړې زده کړې لري.

زه ډېره موده پس کلي ته راغلی وم. په نورو کلیو کې هم وګرځېدم. په ټولو کلیو کې د خلکو ترمنځ سخت اتفاق او اتحاد موجود و، ټول لکه ورونه دا سې اوسېدل. سره له دومره غریبۍ یو تر بله ځارېدل، دا نه وه چې ته څوک یې او زه څوک یم، لکه د یوه کاله د خلکو غوندې یې ژوند کاوه.

ما ته هغه ژوند خوند راکاوه، یوه میاشت په رخصتۍ راغلی وم، پوه نه شوم، چې دا یوه میاشت څنګه زر تېره شوه؟.

دې ښار ته چې راغلی یم، دا څوومه شپه ده، چې هېڅ خوب نه راځي. زړه مې په کلي کې پاتې دی، هغه شنه باغونه، د کلي چنارونه، په دېرو او وستلونو کې د کلي د خلکو ناسته پاسته، د چېلمانو لخړې، د کلي د ټوکمارو ترمنځ ټوکې ټکالې، د پسرلي په موسم کې د شنو توتیانو اوازونه، د سپېرو تړو له پاسه د مستو زرکو چړچکې، په شنو فصلونو کې ګرځېدل، راګرځېدل، ګودرونو ته د کلیو د نجونو کتارونه، هر ماښام په شنو ونو کې د مرغیو شور او اوازونه، د چم ګاونډ ګنه ګونه، ودونه، اخترونه، تالونه او سمنکونه یو شی، چې هېڅ له یاده مې نه وځي او هغه دا دی، چې:

د هغه بر کلي تر څنګه به چې په لوړ ګړنګ کجیران ناست و' او پاس به هوا کې د زانو کاږه واږه کتارونه تېرېدل، د ښکاریانو ساتل شویو زرکو به په پنجرو کې څنګه ښې او په زړه پورې چړچکې وهلې.

کرار کرار رانه د ښار مصروفیتونو د خپل کلي یادونه واخیستل. بوختیاوې مې زیاتې شوې، د کلي یادونه مې هېر شول، خو بیا هم سړی هر شی هېرولی شي ولې د خپل کور او کلي د خاپوړو کوڅې نه شي هېرولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـوږ پـه کلـي کـې ايلـه ېپلـه درې ـ څلـور تنـه مـامورين او تنخـوا خـواره موجـود وو، نـورو ټولـو پخپلـه ځمکـه کـې لـه پخـوا نـه بزګـري کولـه. زه د معمـول سـره سـم خپلـې دنـدې تـه تلـم. د مـامورينو تنخواګـانې کمـې وې، ټولـو اقتـصادي سـتونزې درلـودلې، خـو چـا د هغـې وخـت د رژيم له ډاره څه نه شو ويلی.

بيـا هـم هـر چـا سـتونزو تـه غـاړه ايـښې وه. چېرتـه پـه مياشـت کـې بـه هـم کـوم مـامور غوښـه، ښـوروا نـه شـوه خـوړلی. د افغانـستان پـه بېلابېلـو ولايتونـو کـې د خلکـو د ژونـد بـېلا بېلـې طريقـې وې. پـه هېـواد کـې د اقتـصادي او اجتمـاعي پرمختيـاو خـو هـډو فکـر چـا سـره نـه و. يـوازې پـه ګـرد افغانـستان کـې ښـه امنيـت موجـود و. هېچـا سـره د سـر او مـال خطـره نـه وه. بېګانـه و خـو زمـوږ ملـک تـه کـاږه هـم نـشو کـتلای. د خوښـۍ او ارامـۍ فـضا خـوره وه. د هـر کلـي پـه جومات کې به د جمعې تر لمانځه وروسته دوعا کېده او ويل کېده به چې:

زمـوږ د پاچـا تخـت و بخـت دې خـدای برقـرار لـري، تاسـو تـه ښـه معلومـه ده، چـې هېچـا بـه د پاچا په هکله بده خبره نه کوله، د هر چا په ژبه دا ويل کېدل:

الله دې زموږ د اسلام باچا ته ډېر عمر ورکړي.

دولتـي مـامورينو هـم پـه ښـکاره څـه نـشو ويلـی، ولـې زړونـه يـې د وخـت لـه نـاخوالو نـه پـه تنـګ راغلـي وو. مـامور سـهار بـه چـې کلـه کلـي تـه راغـی، مـوږ تـه بـه يـې د ښـار کيـسې کـولې. ده ويـل نـوی مـامور شـوی وم، د ورځـپاڼې لپـاره بـه مـې هـره ورځ د خپرولـو وړ مـواد تيـارول، تـل بـه مـې د کار په ځای کې پخپل مېز سرتېټ کړی و، څه به مې ليکل.

يـوه ورځ د کـار پـه خونـه کـې سـخت مـصروف وم، چـې د دفتـر مـلازم راغـی، ويلـې مـامور صـاحب څـوک دې غـواړي. خولـه مـې لـه نـسوارو ډکـه وه، پـه ليکنـه بوخـت وم، سـر مـې راجـګ کـړو، چـې وړانـدې پـه دروازه کـې يـوه جينـۍ راننوتلـه. ښـکلې جينـۍ پـه ښـکلې دريـشۍ کـې راروانه وه.

زر مـې نـسوار تـو کـړل، لـه مېـز نـه ورپاڅېـدم او د هغـې مخـې تـه ورغلـم، چـې نـژدې راغلـه او سـترګې مـې پـرې ولګېـدې، ښايـست او ښـکلا تـه يـې هـک پـک پـاتې شـوم. حېـران شـوم، چـې دا ښـکلې او فېـشني پېغلـه او سـهاره تـه؟ زه د کلـي سـړی او دا د ښـار ښـاپېرۍ؟ مـا وې دا بـْ څـوک وي؟ مخـامخ ورروان وم، ويلـې مـامور سـهار تاسـې ياسـت؟ مـا وی هـو بـي بـي زه يـم راځـه مهرباني وکړه راځه.

هغې راته سترګو ته کتل، وې ويل

منه سهار صاحب، ښه شو چې دا ستا کار ځای مې وموند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه لا شکمن شوم، ما وې لکه چې کومه جاسوسه یې درپسې کړې ده، خدای دې خیر پېښ کړي، کومه ګناه خطا رانه شوې نه وي، نور څه خو نه وو، صرف ځینې لیکنې مې داسې کړې وې، چې پر نظام د انتقاد بوی ترې پورته کېده او هم مې په یوه نیمه لیکنه کې د وخت له ناخوالو نه سر ټکاوه. اګرچې ډېرو به د رژیم په خلاف ځینې مقالې او طنزیه لیکنې په اخبارونو کې خپرولې، خو په زړه کې مې ډېر څه تېرېدل. هغه زما د مېز ترڅنګه په څوکۍ کښېناسته، د سترګو لاندې مې وڅارله، ما وې که کومه خپلوانه او شناخته ده او که څنګه؟ د شعبې خدمتګار ته مې وویل:

والکه چنار ګله! هن دا پیسې واخله چای راوړه. له دوکانه درسره شیر پېره هم راوړه. زه خپل مېز ته کښېناستم، جینۍ ته مې په احتیاط او ادب سره مخ وروا ړاوه، ورته و مې ویل:

بخښنه غواړم که خپل ځان راته راوپېژنې؟

هغه موسکۍ شوه سرې نرۍ شونډې یې بېرته کړې، توري او ږدې سترګې یې را وا ړولې، وې ویل:

زما نوم هوسۍ دی. د ادبیاتو د پوهنځي د څلورم کال محصله یم. خپل وربل یې په چپ خوا وارتاوه کړه، سترګې یې مړې غوندې پورته وا ړولې، وې ویل:

له پخوا نه راسره دا هیله وه، چې له تاسې سره له نزدې نه وګورم. د ژوندون په مجله کې مې یوه ورځ ستا یوه مقاله لوستلې وه، ټوله پرې ښې تبصرې کولې. ستا راډیو داستانونه هر چا اورېدلي دي، ما هم د هرې جمعې په شپه ستا راډیویي داستانونه اورېدلي او تعقیب کړي دي، غوښتل مې چې یو ځل دې له نزدې نه وګورم. سهار صیب! له ډېره وخته راهیسې ستاسې راډیویي داستانونه د جمعې په شپه اورم، ستاسې لیکنې، لنډې کیسې او مقالې مې هم لوستي دي. څو واري مې له ځانه سره پرېکړه کړې ده، چې تاسې له نزدې نه ووینم. له ښه مرغه چې دا نن مې ستاسې سره د لیدو نصیب و شو، له ډېرو پوښتنو وروسته مې دلته پیدا کړې.

ما وې هو ولا څه وکړو وظیفه ده، سبا یې راځو، ټوله ورځ بس همدا کار دی، په دې مېز مې سر ټیټ وي ان چې مازدیګر شي بیا کور ته روان شم. په دې وخت کې د شعبې خدمتګار چای راوړ. ما د چای پیاله ډکه کړه او د هغې مخې ته مې پر مېز ورته کېښوده. د چای څښلو هیله مې ترې وکړه. ویل مننه. ما هم د چای پیاله ځانته ډکه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړه کې مې په دا لړه شببه کې ډېر څه تېر شول، حېران خو په دې وم چې دا ښکلې جينۍ او سهاره ته نسوار پک. بيا مې چې فکر وکاوه، ما وى خو خالي ليدو ته دې راغلې ده، نو ته اوس څه زړه ښکته پورته کوې. بيا مې زړه رالوى کړو او دا سې پوښتنه مې ترې وکړه:

بخښنه غواړم که تاسې ځان راته راوپېژنئ او هم راته ووايئ، چې اصلي مطلب دې څه دى؟

ويل يې:

مخکې مې درته وويل، چې زما نوم هوسۍ دى، د کابل پوهنتون ادبياتو پوهنځي کې د څلورم کال محصله يم.

نور مې ترې د پوښتنې جرأت نه درلود، خو هغې وويل:

کور مې په وزير اکبر خان مېنه کې دى اصلاً د جنوبي يو. زموږ ټوله کورنۍ د جمعې په شپه خامخا ستاسې راډيويي داستانونه اوري.

هغې د چاى نه غړپ وکړو، زه ورته ښه په ځير شوم، خداى راستي چې په غړۍ کې يې اوبه ښکارېدې. زه له وړوکتوبه شرمېندوکى وم، ښځو ته مې نشو کتلاى، خو بيا مې زړه رالوى کړو، په غټو او روڼو مې وروکتل. هغې چې سترګې راواړولې، ما وې ګنې زړه يې رانه ووېست، څه بل شان ښايست رب ورکړى و. په مرۍ کې مې لاړې وچې شوې، هغه هم رابانديې پوه شوه. ما چې بيا وروکتل، هغې زما په سترګو کې خپلې سترګې ښخې کړې. زه وشرمېدم د هغې د سترګو جنګ کې پاتې راغلم. يوه شېبه مونږه دواړه غلي پاتې شو، په زړه کې مې تېر شول ما وې هسې نه چې درباندې پوه شي او شکايت درنه وکړي. هغې وويل:

ښښنه غواړم چې له کاره دې ونه باسم. له خپلې پيالې يې ګوټ وکړ، په شعبه کې يې هرې الماري ته يو ځل وروکتل، بيا يې زما مېز او ماته په ځير ځير کاته.

ما غوښتل، چې دويمه پياله چاى ورواچوم، ويلې بس دى. سهار صاحب ډېره ډېره مننه اوس همدومره. لږ څه پېژند ګلوي مو سره وشوه. سبا ته به که وخت ولري کوم ځاى به سره وعده کېږدو، غواړم پوره درسره وپېژنم څنګه؟ ډېره ښه ده بې بې سبا ته به زه په څلورو بجو درته لاندې د مطبعې مخې ته ولاړ يم. که دې غوښتل او وخت دې درلود سره وبه ګورو. ويل يې: سمه ده. اوس به ستا په اجازت سره درنه رخصت شم. ما وې ښه ده مهرباني وکړه.

زه ورسره ان تر دروازې لاړم، مخ يې راستون کړو وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس نور مه راځه ډېر تشکر، د مېلمه پالنې نه دې. ويې خندل. د مينې ډکه خندا يې وکړه، ما هم ورسره خوله چينګه کړه. خداى په اماني مې ورسره وکړه او لاړه. بيرته چې راستون شوم، د سرويښتان مې نېغ ودرېدل. دستي مې يوه ټوټه نسوار خولې ته وارتول. په فکر کې ډوب لاړم، ما وې ښه د کونډې زويه يو فقير ملنګ ليکوال په غير له دې ماموريته نور هېڅ نه لري، په کلي کې دې يو زوړ کور او زړه بوډۍ مور درپاتې ده، غريبي خو له وړوکتوبه د هر شي له جرړتنه وېستلې يې.

د خوارې کونډې زويه، خپلې روټې ژويه

په منډه له مېزه پورته شوم او په دېوال پورې ځوړند دې هنداري ته ودرېدم. پخپلو ويښتانو مې ګوتې متې ووهلې، څه تمه مې ځانته پيدا شوه. زړه کې مې وويل:

سهاره له چا نه کم نه يې ! خو په جېب کې دې قيران جان (غيران) نه بود ېږي. بيا مې څو ګامه په کوټه کې واخيستل، سګرټ مې ولګاوه، هغه مې فکر ته راغله. نوم مې هوسۍ دی، د ادبياتو د پوهنځي محصله يم، چې دا د کافر لور څومره ښکلې ده؟ سرې نرۍ شونډې، سپين غاښونه، توري اوږدې سترګې، دنګه ونه، صراحي غاړه، توري اوږدې زلفې يا ربه چې څومره ښايست دې ورکړی دی. بيا مېز ته کښېناستم، له ځان سره مې ووې: د چونچنې زړه دې دی دا څه کوې؟ غريب سړی او برګ يې سپی، پردۍ جينۍ پسې دې زړه لاړ.

ما به هره غرمه د ډوډۍ په سر له خپلو همکارانو سره ټوکې ټکالې کولې، خو په دې غرمه مې سپړه مړه وه. انډيوالانو راته وويل:

سهاره نن غلی يې ټوکې نه کوې څنګه چرتي يې؟ ما ځان ترېنه تېر اوه. مازديګر چې کور ته لاړم د ډوډۍ تياری او ديګ ميګ مې له لاسه نه کېده. بس همدا به مې په فکر کې راکوزېدل. الکه سهاره دا جينۍ درسره څه لري؟ استخباراتو وظيفه ورکړې ده او که څنګه؟ نه نه.... کېداى شي خوارشې مينه درسره ولري. مينه نه بابا زما غريبي او له هغې سره مينه؟

په دې شپه خوب نه راتلو، سهار خپلې دندې ته لاړم. په دې فکر وم چې هغه په څلورو بجو راځي او ستا په جېب کې غيران نشته، له يوه مامور نه مې سل روپۍ پور کړې. ما وې نه ويل کېږي، چې د ضرورت په وخت کې ورته خجالت نه شم او په دې ورځ مې بايد نيمګړې داستان راډيو ته پوره کړی وای.

خو فکر او قلم مې ودرېدل، نور راکې د ليکلو توان نه و، په همدې ورځ په دا څو شېبو کې به زړه ته ډېر ډېر څه راغلل. کله به مې فکر ته راغله، چې کېداى شي دا جينۍ د کوم بل مطلب لپاره چا موظفه کړې وي، بيا به مې وويل سهاره ته نو څه کوم لوړ مقام لرې يا د حکومت ضد سړی يې ته څه شی يې؟ چې دا نه يې نو څه بدل فکرونه کوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدای شي مینه درسره ولري. له ځان سره به مې وخندل. ما سره مینه؟

خو لنډه دا چې په همدې سوچونو او فکرونو کې ځلور بجې شوې، رخصتي شوه. زړه نازړه مې حاضري امضاء کړه، له نورو مامورینو نه وروستی شوم، په کرار کرار له مطبعې نه ووتلم. د خپل لین بس سرویس چلوونکي ته مې وویل: ما وې زه نن چېرې کار لرم، نن تاسې سره نشم تلای. ټول مامورین کورونو ته ولاړل. زه د مطبعې مخې ته یوازې پاتې شوم. په سړک وړاندې لاړم او د هغې د رتلو انتظار مې کاوه. لږ شیبه پس یو تور ښکلی موټر مې مخې ته ودرېد ، هغه له موټره راښکته شوه. په خندا یې وویل:

سهار صاحب لکه چې ډېر انتظار پاتې شوې. ښښنه غواړم له پوهنتون څخه په همدومره وخت کې سړی رارسېږي. هله راځه مهرباني وکړه. موټر ته به وخېږو.

زما په خوله کې لاړې وچې شوې وې، ځکه چې د پردي، لور سره په داسې ګ موټر کې او بیا چېرته؟ زه لږ زړه نازړه وم، هغه وموسېده وې ویل:

تاسې مهرباني وکړئ په موټر کې به خبرې سره وکړو.

لومړی ځل مې و ، چې په دغسې موټر کې کښېناستم. له حیا نه په وروسته سیټ کې کښېناستم، ما وی چې څوک مې ونه ویني. هغې بیا له نازه یو اوخکی کوږ کړو موسکی شوه، وې ویل:

سهار صاحب مخکې به ناست وای، ما وې خیر دی همدلته به کښېنم. هغې راته مخ راواړاوه، وې ویل:

سهار صاحب ستا په زړه کې څه تېر نشي داسې ځای ته به لاړ شو ، چې دواړه سره ښه یو بل وپېژنو او نورې خبرې به هلته کوو. زړه دې مه ښکته پورته کوه. ما وې نه نه بې بې پروا نه لري ستا خوښه زما خوښه ده. هغې وویل:

ښه نو وایه، چې د کرغې ډنډ ته ولا شو او که کوم هوټل ته؟

په دویمه خبره مې نبغ ټوپ وکړو ، ځکه چې زما جیب کې یوازې یو سل ګون پروت و. هغې زر خبره ونیوله ویلې د کرغې ډنډ ته به لاړ شو. ما وې ښه ده. موټر ته یې حرکت ورکړو. په لاره یې رانه دا پوښتنه وکړه:

سهار صاحب څو کلن یې؟

ما وې 25 کلن یم.

هغې وې:

بیخي ځوان ښکارې، ما وې مننه بې بې څه ځواني ده، خو بس تېرېږي.

د پولیتخنیک په مخه چې تېرېدلو وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

واده خو به دې کړی یې؟

ما وې: نه واده مې نه دی کړی. بې بې جان ما لا په سیر کې پوڼې. هم نه ده رېشلې. هغې په کړت کړت وخندل. ویلې هرڅه به خدای وکړي، دنیا په امید خوړل کېږي. کرغې ته چې ورسګدو، ویلې د سپوږمۍ هوټل ته به ورشو، لومړی به یوه ناشته وکړو او بیا به د ډنډ په غاړه چکر ووهو. د سپوږمۍ د هوټل نوم مې له هغې د خولې نه واورېد. غرشي چې موټر یې د سپوږمۍ هوټل مخې ته ودرولو. موټر ودرېد او موږ دواړه هوټل ته ننوتلو.

هغه مخکې او زه ورپسې وم، د هوټل په ګوښه ځای کې په مېز سره کښېناستو. د رستورانټ کارګر راغی ویلې څه خورئ؟ هغې راته وویل:

سهار صاحب څه شی خورې؟ ما وې ته چې څه خورې هغه به زه هم وخورم. هغې لږ وخندل، وې ویل: ماهي به راوغواړو. د هوټل والا ته یې وویل: دوه خوراکه ماهي راړه. هغه ماته مخامخ کښېناسته، نزدې دمه مې هېڅ تمه نه وه او نه پوهېدمه، چې دا به ماته څه وایي او څه مطلب به لري؟ ما هېڅ هغې ته مخامخ نه ورکتل، ما وې چې په زړه کې یې څه ورونه ګرځي. ځان مې غلی نیولی و، د ماهي په خوند هم پوه نشوم. ولې چې جېب مې خالي و او د هغې د ښایست تر تاثیر لاندې وم. هغه ډېره خوشاله ښکارېده، ډوډۍ یې خوړله او ماته به یې کتل، خو ما ورته مخامخ نه کتل. د هغې بېرون ته پام شو، له وخت نه مې په استفاده سره زر وروکتل، توري غټې اوږدې سترګې، سپین مخ، سرې نرۍ شونډې، جګه غړۍ، سپین غاښونه، د زنې د سر شین خال او تور کاکل خو یې نیمایي سپین مخ پټ کړی و.

هغې چې مخ راواړوه او سترګې یې را سره مخامخ وجنګولې، بس همدغه شېبه کې مې زړه بیخي بل ډول شو، ما وې ګنې زړه بې رانه بوټ ووېست. په ډوډۍ پسې یې سمدستي چای راوغوښت، بیا یې په یو خاص نزاکت سره وویل:

سهار صاحب! ته به حېران پاتې یې چې دې جینۍ تر دې ځای ځنګه او د څه مطلب لپاره راوستی یم؟ ما وروکتل هغه په داسې حال کې، چې سترګې یې په یوه ډډه کړې را اړولې وې، زلفو یې نیمایي مخ نیولی و. ما ورته په ځواب کې وویل:

نه بې بې خو ته راپسې راغلې او په موټر کې دې راوستم، نو هغې داسې وویل:

سهار صاحب! زه به اوس درسره د مطلب خبرې وکړم.

زه په څوکۍ کې راټول شوم، ما وې الله خیر کړې څه مطلب به لري؟

هغه په مېز دواړه څنګلې ولګولې وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل ځان په باب درته وایم، چې ته داسې فکر ونه کړې، چې ګنې دا جینۍ کومه بدکاره ده، د خپلې ساعت تېرۍ لپاره یې زه راوستی یم. ما درته ستا په دفتر کې وویل، چې زه هوسۍ نومېږم، د پلار نوم مې سورګل دی. د ظاهر په وخت کې رئیس و او د شاهي کورنۍ سره نږدې اړیکې لري. ددې داود خان په وخت کې یې تقاوت وکړو. مور مې هم تقریباً بوډۍ ده، ورونه نه لرم، دوه خوېندې مې واده شوي دي. یو کور مو په وزیر اکبر خان مېنه کې او بل کور مو په څلورمه کارته کې دی. پلار مې د ډېرو شتو او پیسو خاوند دی، یو تره مې د جرمني تجارت کوي، د کاکا زامن مې په تحصیل بوخت دي، زه هم د ادبیاتو د پوهنځي د څلورم ټولګي محصله یم.

سهار صیب ستا راډیویي داستانونه مې له پخوا نه تعقیب کړي او اورېدلي دي. زه ستا له راډیویي داستانونو سره سخته علاقه لرم. زموږ کورنۍ هم ستا له جمعې د شپې راډیویي داستانونو سره خاصه علاقه لري. په یوه مجله کې مې ستا یوه مقاله ولوستله، ډېره مې خوښه شوه او هم مې پکې ستا عکس ولید. په همغه ساعت مې زړه کې تېر شول، چې ما وی کله به دې له نزدې نه وګورم او دا دی اوس چې مې ولیدې او له نزدې مې درسره ملاقات وشو، لا به دې ښه پسې نور هم وپېژنم. دا خو لومړۍ ورځ ده، که د دواړو سره ولګېده وروسته به بیا لا ښه پسې معرفي شو بیا به نورې خبرې کوو، څنګه خوښه دې ده؟ د هغې خبرو راته پوره جرأت راکړی و، ما وې ولې نه. په زړه کې مې تېره شوه، چې جینۍ دربانده ګرمه راغلې ده، بل کومه خبره نشته دی. ځه توکل په خدای دی، چې وړاندې څه کېږي؟

وې ویل: مهرباني وکړه که ته هم راته ځان پوره پوره راوپېژنې؟

ما ځان په چوکۍ کې رانېغ کړو او داسې مې ورته وویل:

نوم مې هارون، سهار مې تخلص دی. د پلار نوم مې حیدر خان دی، په قوم مومند یم. کله چې د خوشال خان لېسې نه فارغ شوم، په کانکور کې ادبیاتو پوهنځي ته کامیاب شوم. د ژورنالېزم له څانګې نه فارغ شوم او بیا په مطبعه کې مقرر شوم. پلار مې مړ دی، یوه وړوکې خور او یوه بوډۍ مور مې په کلي کې اوسېږي. خالي یوه کوټه لرو، مځکه مو لږه ده، د اقتصادي ستونزو سره مخامخ یو. کله کله په رخصتیو او د اختر په ورځو کې کلي ته د مور لیدو ته ځمه، بس همدا مې پېژندګلوي ده بي بي!

هغې لومړۍ نرۍ موسکا وکړه او وې ویل:

سهار صاحب غریبي پروا نه لري، د افغانستان ډېر خلک غریب دي، خدای به دې ټولې ستونزې هوارې کړي، هېڅ فکر مه کوه، په مځکې دې ډېر اوږد ژوند پروت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې هو سمه ده، دنیا په امید خوړل کېږي. هغې وویل: هو که نصیب دې ښه و، ډېر زر به دې ژوند جوړ شي. زړه کې وې په دې تنخوا به مې څه ژوند جوړ شي؟ توکل په خدای دی بي بي !

پرې پوه شوم، چې هغه درته ښه نیت لري او د راتلونکي ژوند په باب درسره مینه او یو ځای کېدل غواړي. هغې وخندل وې ویل: سهار صاحب کوژدن خو به دې نه وي کړې؟

ما ورته وویل: نه بي بي ما خو لا په سیر کې پونې هم نه ده ریشلې، تراوسه مې لا پنځه ویشتم کال روان دی.

هغې په خندا کې وویل: خدای دې ښکلي په نصیب کړه، په یوه ډډه یې راته د سترګو لاندې کتل ویل یې: راځه که دې خوښه وي یې په هوټل کې همدومره بس دي، بېرون به د اوبو د ډنډ په غاړه چکر ووهو. ما وې ښه ده. له مېزه راپاڅېدو او د پیسو دخل خوا ته روان شو. د پیسو د ورکولو ځای ته چې کله ورنږدې شو، زه مخکې شوم او د خوراک مصرف پیسې مې له جېبه راوایستلې. په دې وخت کې هغې راغږ کړو: پیسې به زه ورکوم ته به جېب ته لاس نه تېروې، ترڅو چې هغه تر دخل رارسېده، ما پیسې ورکړې وې. هغې راته یوازې دومره وویل: زه کله په تا پیسې ورکوم. له هوټله راووتلو، وړاندې د اوبو په غاړه د ګلونو او شنو منظرو په منح کې دواړه روان شو.

په ټوله شاوخوا کې څوک نه ښکارېدل، هلته لیرې د اوبو په منځ کې په یوه وړوکې کښتۍ کې دوه کسان ناست وو، د اوبو غاړې ته د وتلو په حال کې و.

لمر په غړغړه و، د دوو ناجوګانو منځ کې په یوه شنه جلګه موږ دواړه سره کښېناستو، د هوسۍ دربشي بیخي نوې او تنګه وه، ما خپله کورتۍ ووېستله او هیله مې ترې وکړه. ما وې بي بي مهرباني وکړه په دې کرتۍ کښېنه، چې دربشي دې چټله نشي. هغې راته په یوه مهربانه او د مینې ډک نظر وکتل ویل یې: نه نه سهار صاحب داسې کارونه مه کوه، خپه کېږم.

د اوبو په غاړه په شین چمن کې کښېناستو، شاوخوا ته د ګلونو بېل بېل ډولونه لیدل کېدل. د ګلابو او نورو ګلونو خوشبویي په تېره بیا د سپنځلې د ونې نه ښکلې خوشبویي راتله. د لږ واټن په څنګ کې د یوه لوړ چینار په جګ ښاخ دوه ککوګان ناست وو، پورته مې چې ورپام کړ، کاکو کاکو نارې یې وهلې. هوسۍ ته وویل: بي بي جان ته ګوره پاس چینار ته. هغې چې چینار ته پورته ورپام کړ، بیا یې زر ما ته وویل: ولې موږ ګنې تر دوی کم یو څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کټ کټ ویې خندل. بیا یې د وربل ویښتان له سترګو واړول وې ویل: دا ټول او هرڅه ښکلي دي، له دې خبره سره یې زما د کرتۍ په جېب کې لاس ښکته کړو، خو ما پرې ځان پوه نه کړو (زړه کې مې وګرځېد، چې والکه ته خو غریب سړی یې دا جینۍ او ستا ورسره په دا سې ځایونو کې ګرځېدل په ژور فکر کې ډوب شوم). هغې لاس رااوړد کړو، په اوږه یې راته کېښود څنګه په چورت کې لاړې؟ مخ مې وروا ړاوه، سترګې یې زما په سترګو کې ښخې شوې، همدغه شېبه زموږ د دواړو د زړونو ورکولو شېبې وې. زما خو له وچه وچه کېده، د هوسۍ سترګې له توروالي نه سرې واوښتې. دواړه سره پوه شو، خو د ویلو څه مو په توان کې نه و. زه خو کلیوال سړی وم، ښځو ته مې سم نشو کتلای او هوسۍ هم څومره چې ښاری وه، خو په دغه شېبه یې څه نشو ویلې، غلې وه.

یوه شېبه وروسته مې ورته وویل: هوسۍ جانې یوه خبره درته کوم، چې زموږ جامعه وروسته پاتې ده، مطلب ته په موټر کې ماته مه راځه، زما مشوره دا ده چې په ټیلفون کې به یوځای وعده کوو او سره ګورو به څنګه خوښه دې نه ده؟ ولې نه ته چې څنګه وایې همغسې به کوو. هغې خپل ساعت ته وکتل ویلې راځه سهار صیب چې ځو، ناوخته دی. موټر ته وختو او د ښار په لوري مو حرکت وکړ. پل باغ عمومي ته چې ورسېدو، هغې وویل زما او ستا د وعدې ځای همدلته شو. سبا ته به همدې ځای کې ستا انتظار کوم. ما وې، سمه ده.

هغه لاړه، زه هم په سرویس کې خپل کور ته لاړم. د شپې مې نیمګړی مضمون پوره کړ، ما وې چې حق الزحمه مې حواله شي.

د مضمون لیکلو نه چې فارغ شوم، ماښام تېر و، خبرونو ته مې غوږ ونیو. په ښار کې د هغې وخت په خلاف مظاهره شوې وه. ټول د کابل پوهنتون مظاهرې ته وتلي وو. د شپې خبرو نه مې واورېدل، بیا مې د چا یلپاره چای جوش په منقل کېښود. زه د خپلې کوټې په منځ کې د یوه وړوکي مېز تر څنګه کېښناستم، راډیو لا لګیا وه سندرې یې غږولې. د هوسۍ په چرت کې لاړم (د ورځې کوم حالت چې زموږ ترمنځ تېر شوی و، هر یو مې سترګو ته کېده او هغه مې په زړه کې اوښته راوښته، په زړه کې به مې خپله غریبي او د هغې مستي لره بره کېده) ناڅاپه مې د کورتۍ جېب ته لاس تېر کړو، چې څه ډېرو پیسو باندې مې لاس ولګېده. زر مې له جېبه راوایستې حېران شومه، چې دا دومره پیسې له کومه شوې؟

د ستي په د ستي (سمد ستي) مې وشمېرلې پوره لس زره افغانۍ وې. ما وې خدایه دومره روپۍ مې کله خو شمارلي نه دي دا د کومه شوې؟ لږه شېبه غلی پاتې شوم، خیال مې چې وواهه او ښه فکر مې له ځان سره وکړو، پوه شوم چې دا پیسې هوسۍ په هغه وخت کې زما جېب کې ایښي دي، کله چې یې د قرغې ډنډ په غاړه لاس زما د کورتۍ په جېب کې ومانده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه وخت کې يې دا پيسې راته په جيب کې ايښې دي. ددې پيسو سره بيا په سوچ کې ډوب شومه.

لږه شيبه پس په کوټه کې سوی بوی او لوګی پيدا شو ، دومره دا بوی او لوګی زيات شو ، چې ګنې ما وې ساه مې ووته. له کوټې نه چې ووتلم، په اشپز خانه کې لمبه پورته شوه. پوه شوم، چې چای جوش وسوځېد. د اوبو ډک سطل مې پرې وروا ړاوه، منقل مې مړ کړو، د کور کړکۍ مې خلاصې کړي، ترڅو لوګی راووځي. له لږې شيبې لپاره بيرون ته ووتلم. د کور شاوخوا ګاونډيان مې له لوګي نه پتنګ شوي وو. هغوی هم بهر ته راووتل، ما ورته د لوګي جريان ووايه، ټولو راپورې خندل. ويلې ته خو ډېر احتياط کوې ولې داسې وشول؟ ما به ورته څه ويلې وای؟ يو ساعت وروسته دوباره کور ته ننوتلم، پيسې مې جيب کې کېښودې، له ځان سره مې وويل سبا به دا پيسې واپس هوسۍ ته ورکوم اخر ماته شرم دی، چې د هغې په پيسو ځان سرې کړم. همداسې به کوم، هو همداسې...

سبا ته چې کار ته لاړم، څه مې ليکل چې په دې کې ټيلفون راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ويلې هسې احوال مې دې واخيستلو، چې څنګه يې؟ د شپې د چای جوش کيسه مې په ټيلفون کې ورته وکړه، ويې خندل ښه ډېر يې وخندل ويلې خدای دې خير درپېښ کړي دا خو لا اول دمنۍ سر دی. په پای کې يې وويل چې رخصت شوې، همغه ځای ته راځه.

دغه ورځ اوږده شوه، اوږده ځله وه خو په ما اوږده شوه. ما وې چې کله به رخصتي کېږي، چې دا پيسې يې بېرته ورکړم.

څلور بجې چې رخصتي شوه، ټول ماموریين په سرويسونو کې خپلو کورونو ته ولاړل. زه په دغه ورځ په هغه سرويس کې پورته شوم، کم چې ماموريين يې په جاده ٔ ميوند تر سينمای پاميره ورل. له سينمايي پاميره په پښو تر پل باغ عمومي ولاړم. کله چې ټاکلي ځای ته ورورسېدم، هغه راته ولاړه وه او زما انتظار يې کاوه. په دې ورځ يې ډېره ښکلې دربشي په ځان کې وه، تر موټره موږ دواړه پياده روان شو. باور وکړئ، چې زه شرمېدمه، چې د دومره ښکلې او لوکسې جينۍ سره زه روان وم، چې هر چا به هغې ته ورکتل او له ځانه سره بنګېده. موټر ته چې ورسېدو ، هغې راته د موټر دروازه خلاصه کړه، ويلې مهرباني وکړه سهار صيب ! دلته په مخکې سيټ کې کښېنه. د موټر په مخکې سيټ کې د هوسۍ ترڅنګه کښېناستم، زړه کې مې وګرځېدل (سهاره بچو لکه چې ورځ دې روانه شوه) هغه موټر روان کړو ، له ما يې پوښتنه وکړه ويلې څنګه يې څه تکليف خو به نه لرې؟ ما وې تشکر بې بې ښه يم تاسې څنګه يئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل په دوعا دې یم. په دې کې تر د همزنګ ورسېدو، هوسۍ لږ مخ راواړاوه او په خندا کې یې وویل: زما ساده باده سهاره له ځانه خبر نه یې چې چېرې دې وړم؟ تښتوم دې. خټ خټ ویې خندل. زما له خولې نه ورته ووتل: ما خپل ځان دربښلی دی، هر چېرې مې چې وړې اختیار لرې. موږ لا په دې خبرو کې و، چې د دارالامان بڼ ته ورسېدو. موټر یې پارک کړو، ویلې راځه چې دې بڼ ته ننوزو (زړه کې مې وویل چې نن یې دې بڼ ته راوستې لکه چې دربانديې ښه ګرمه ده، همدا دې وخت دی د کونډې زویه) په بڼ کې پورته وختو، د ګلونو په منځ کې د ګلاب د ګل ونه سمه غوړېدلې ولاړه وه. هوسۍ د ګلاب د ګل څانګه راونیوه، ماته یې کړه: سهار صیب ګوره هغې د ګلونو په منځ کې ځان پټ کړو زه ورته اغبږ ودرېدم.

د ګلونو منځ کې یې ګل ګلاب او شنې څانګې راټيټې کړې، خپل مخ یې پکې راښکاره کړو، ما چې وروکتل، سرو شونډې یې د ګلاب د ګل پاڼې شرمولې. ما چې دا دویمه ورځ نوکې جرأت پیدا کړی و، ورغږ مې کړو هوسۍ قسم په خدای چې د ګل ګلاب نه دې هم شونډې ښایسته دي. ما وې راځه دغې د ګلونو په ټل کې به دواړه کښېنو. دا ښه د ناستې ځای دی. هغې بیا وربل پورته په یوه خوا وارتاوه او موسکېده ویلې په سترګو هغه راسره ځنګ په ځنګ کښېناسته، شاوخوا هېڅوک نه وو. د هوسۍ دا عادت و، چې همیشه به ماته مخامخ کښېناستله.

ما لومړی جېب ته لاس کړو، پیسې مې ورته راوایستلې ورته مې وویلې: له تانه ډېره مننه هغه دا پیسې دې واخله. خیر دی مینه غریبي نه غواړي. یوه هیله درنه لرم او هغه دا چې که چېرته مګې له دې غریبۍ سره قبلوې، خوښه ده او که نه نو زه ستا وخت نه نیسم. په دې خبره هغه سره واوښته، پاځېده او ماته مخامخ کښېناسته وې ویل: سهار صاحب زه کومه ناپوهه او بې سواده کوځه ګشته جینۍ نه یم. په ما پسې د دنګو ماڼیو څښتنان پوښتنې ته راځي، ډېر ځوانان لا زما په تمه ناست دي. ډېر راته د موټرو او قصرونو لاپې وهي، خو زه حسن او مینه پېژنم، انسانیت ته سخت احترام لرم. ظاهري شان او شوکت نه مې بدي راځي. که درته ووایم، چې د شاهي کورنۍ ځوانان راپسې دي له پلاره مې غواړي، باور به دې رانشي. ډېر شتمن زلمیان په دې هڅه کې دي، چې له ما سره صرف خبري وکړي. زه پوهنتون کې ډېره په عذاب یم، تل د خپلو همصنفیانو سره په ډله کې ګرځم او ته پوهېږې، چې له ډاره تمانچه ګرځوم، وایم چې څوک مې ونه تښتوي. تراوسه پورې پرما د چا لاس هم لګېدلی نه دی. سهار صاحب خو همدا سبب دی، چې ډېره پیاده او یا په نورو موټرو کې نه ګرځم، تل په خپل موټر کې ګرځم، پلار مې همدا ټینګښت کوي. خو زه ستا په غیاب کې ستا په ژوند او په تا مېنه شوې یم، ټوکې به راسره نه کوې، دغه پیسې جېب ته کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان يې لړ مرور غوندې ونيو ، ما بيا ورته کړه: هو سې هيله درڅخه کوم دا پيسې واخله، ولې خجالت راکوې. هغې راته په تنده لهجه وويل: سهار صاحب مسخرې مه کوه، زه دې لا نه يم پېژندلې، زما او ستا د ليدلو او کتلو خو څه ډېر وخت په مخ کې پروت دی، د يوې ورځې کار به نه سره کوو.

زما لاس يې ټيل واهه بيا يې وويل: دا څه پيسې دي، د پيسو خبره دومره ارزښت نه لري. خبرې د زړونو دي، د ژوند او مينې خبرې ماته ارزښت لري، نوره ستا خوښه چې ته څه فکر کوې؟

زه پوه شوم، چې هو سې راسره وړاندې راتلونکې شپې ورځې يوځای تېرول غواړي. ما هم نور چرت پکې ونه واهه، پيسې مې جېب ته ښکته کړې، د لړې شېبې لپاره هغه چوپ پاتې شوه، زر مې مخ وروا ړاوه ما وې هو سې زما په خبرو خو به نه يې خپه شوې؟

نه نه.... هسې سوچ واخيستم، چې ته به زما په هکله څه فکر کوې؟

په دې ځای کې مې د ګرانې کليمه ياده کړه، ما وې ګرانې پام چې زړه کې دې څه ونه ګرځي، ماته دې هره ادا او انساني کرکتر يوه دنيا ده. ستا د سترګو هر رپ مې اوبه کوي، حسن او مينې دې رانه جرأت وړی دی، ما به خالي کالبوت نه پرېږدې، زه درسره مينه لرم. دا بڼ او دا ښکلې منظره به زما او ستا د مينې شاهدي کوي. لاس دې راکړه، چې يو ځل بيا د مينې ټينګه وعده سره وکړو. هغې لومړی لاس او بيا رغاړې وته، ټوله مې په غېږ کې ټينګه ونيوله، هېڅ نه پوهېدم ټول ځان مې خولې خولې شوی وی. يوه لنډه شېبه د مينې په خوږو کې سره ډوب شو. بيا مو چې يو بل ته سره وکتل، مخ يې لکه د سره ګلاب غوندې اوښتی و. سترګې يې مړاوې راوا ړولې، د وربل ټيل يې نيمايي مخ رانه پټ کړو، بل ډول شوې وه، په موږ دواړو د مينې فساد شوی و، يو د بل په کتو نه مړېدو، تر ډېره پورې په همدغه حالت کې سره پاتې وو، زما خو بيخي ژبه په خوله کې وچه شوې وه. مونږ هېڅ پوه شوي نه وو، چې د ماښام خړه رابانده لګېدلې وه. هو سې ته مې وويل: ناوخته دی نور به ځو. هغې چې بيا خپل وربل ته ټک ورکړو، په چپه خوا يې تورې زلفې خورې ورې واوښتې، تورې سترګې يې سرې اوښتې وې، د اننګو په سر يې د خولو څاڅکې لکه د زمرودو غمې ځلېدل. په غلې غږ يې وويل: وخت لا ډېر دی، يوه شېبه به نور هم کښېنو. هو رښتيا سهار صاحب! سبا به پنځه بجې د نوي ښار مغازو ته ورځو، دواړه به نوي درېشی ګانتنه واخلو. څنګه خوښه دې ده؟

ما وې ولې نه! ته چې څنګه وايې، هغسې به کوو. لږه شېبه مو د زړه خواله نوره هم وکړه او بيا له هغې ځايه د کور په لور راروان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په موټر کې چې کښېناستو، تقريباً خړه لګېده. هغې موټر ته لته ورکړه تر دهمزنګه يې موټر بيخي الوځاوه. په پل ارتن ورتېر شو، په جاده ميوند کې ووتلو، زموږ تر کوره په لږ وخت کې ورسېدو. ما وي راځه هوسۍ جانې موږ کره به لاړ شو، موټر درسره دی ناوخته به ځي. هغه په خندا شوه وې ويل ډيره به ښه وای خو.... !لاس يې رااوږد کړو، مخه ښه مې ورسره وکړه او هغه لاړه. زه کور ته لاړم کتل مې چې هرڅه مې ګډ وډ پراته و. لومړی مې له نل نه سطل راډک کړو، بيا مې ځانته ډوډۍ تياره کړه، له چای او ډوډۍ نه وروسته مې غوښتل، چې نيمګړی داستان راډيو ته تيار کړم. په مېز چې کښېناستم، قلم مې لاس کې کاغذ مې مخې ته پروت کرار ورته ګورم لکه څنګه به چې مخکې په مېز د ليکلو لپاره کښېناستم، سمدستي به مې چې ليکل، خو اوس مې قلم ټکنی شوی و. زړه مې بل چېرې حېران پاتې شوم. سوچ واخيستم (دا جينۍ به ګنې ما سره تر اخره پاتې شي؟) سهاره د ژوند غريبي دې په قلم چلېدله، لکه چې د ژوند څرخ دې په بله تاو شو، هر څومره مې چې خواري وکړه، باور وکړه چې په دغه شپه مې هېڅ هم ونشوای ليکلای، بيخي لکه چې هرڅه رانه چا اخيستي وي، بې حسه غوندې ناست وم. ما بايد د هېواد ورځپاڼې ته هم ټاکلی مضمون ليکلی وای، تر نيمې شپې پورې مې چې هر څو خواري وکړه، څه ګټه يې نه درلوده. کله به مې چې خپل کور او خپلې بوډۍ مور ته او هم د ژوند نورې ستونزې به چې راياد شوې، يو دم به مې له ځان سره وويل: والکه دا ښېښې پرېږده، تاته ګوره او ددغې معتبرې جينۍ سره ژوند کول. دا زما د کلي خلک به څه وايي؟ تر نيمې شپې مې دا سوچونه کول، تر چرګ بانګه مې سترګې ورنغلې. سبايي چې مې مخ ومينځلو په آئينه کې مې وکتل، رنګ مې زېړ تښتېدلی و.

سهار چې کارته لاړم، رئيس وروغوښتلم ويلې سهاره اخبار ته دې مضمون نه دی ليکلی. د خپل مضمون ځای دې تش پرېښی دی.

ما ورته بهانه وکړه، ما وې رئيس صاحب لږ ناروغه وم.

هغه ويل خير دی، په دغه برخه کې يو بل څه وروا چاوه.

له نورو ورځو نه مې له کاره سره علاقه کمېده له يوې ورځې نه بلې ته بې علاقې کېدم. په ټوله ورځ به مې د هوسۍ د راتلو شېبې شمارلې، په دې ورځ مې لا وختي ځان د وعدې ځای ته وررسولی و. هغه مازديګر په پينځه بجو ټاکلي ځای ته راغله او د نوي ښار پر لوري يې ګاډی روان کړو. په ډېرو مغازو کې وګرځېدو، په يوه کې مو دربشي واخيستلې وروسته بيا يوه رستورانت ته وختلو. له دمې او چای څګګښلو نه وروسته د باغ بالا چکر ته لاړو. هلته ښه ډېر وګرځېدو د ناجوګانو د لاندې کښېناستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدغه ترتیب سره زموږ د دوارو مینه له یوې ورځې نه بلې ته زیاتېدله. شپې ورځې تېرېدلې، زه نور هغه سهار نه وم، چې به هره ورځ د مطبعې په بېلابېلو څانګو به ګرځېدمه، په مجلو او اخبارونو کې مې لیکنې کمې شوې. راډیو داستانونه مې هم په ټپه ودرېدل، له هرې فرهنګي څانګې نه به راته ټیلفون کېدلو، ویلې به یې: سهار صاحب لیکنې دې ولې کمې کړي دي؟

ما ورته بله بهانه نشوه کولای، په غېر له دې چې ویلې به مې: ناروغي راپېښه شوې ده، ځکه مې لیکنې کمې شوي دي.

زه خو به هره مشاعره او ادبي باندار کې کوربه وم، مګر ټوله ذهني قوه او مطالعه مې یوازې د هوسۍ په مینه پورې غوټه شوه، نور ژوند راته خوند نه راکاوه.

که دي خندلي راته نه وای

غریب سړی وم خپل روزګار به مې کاونه

کله کله به راته هوسۍ ویلې: درباندې پوه یمه چې د لیکنو او مطالعې نه دې لاس اخیستی دی، زه خو بې له هغې ستا یمه، خپل پخوانی روزګار او ژوند دې په عادي توګه پرمخ روان کړه. زه هم درسره دا نشم منلای، ژوند په مینه پورې تړلی دی، ژوند او مینه بېل نه دي، ته باید دوباره خپلې لیکنې تازه کړې. خدای شاهد دی، ډېر یې تشویقولم، تل په یې ویلې سهاره د لیکوالۍ نه لاس وانخلې، زه ستا لیکوالۍ له تا سره ملګرې کړې یم، پام کوه چې ځان دې له خپله مسلکه وروسته پاتې نه کړې. بیا به وروسته ارمان کوې او وخت به درنه تېر وي. هغې هم پخپلو درسونو کې کوښښ کاوه، ټولو استادانو ورته ویلي وو، چې له فارغېدو وروسته به خامخا د اسیستانت په توګه په پوهنتون کې پاتې کېدې شي، خو هوسۍ د نورو تحصیلاتو خیال کاوه او ماته به یې دا ویلې، چې کله به وي چې دواړه د لوړو زده کړو لپاره خارج ته لاړ شو. دا یې ارمان او هیله وه، زه ځان ته متوجې شوم، ما د هغې خبرو ته غوږ ونیو او دوباره خپلې دندې ته متوجې شوم. له خپلې لیکوالۍ او وظیفې سره مې ځان عیار او برابر کړو، له پخوا نه به مې لا ښه مضامین، داستانونه او ادبي ټوټې لیکلې. کله ناکله به مې ښه تکړه مقاله یوې نیمې مجلې کې چاپېدله. ډېرو راته وویل: ته لکه د کونړ دریاب داسېءګ یې په اوړي موج نه وهې، په ژمي کې دې چړونه فریادونه کوي. مور ته به مې ښې ډېرې پیسې لېږلې. کله به د څو ورځو لپاره په رخصتۍ د مور لیدو ته کلي ته ورتلم. دا ځلې پس له اوږدې مودې نه وروسته کلي ته ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې راتـه ډېـر وژړل او پـوره اوښـکې يـې تـويې کـړې او دا يـې هـم راتـه وويـل: بچـې زه بـوډۍ شـوې يـم، خپـه کېـږم زر زر مـې ليـدو تـه راځـه. تـه خـو زمـا يـوه رڼـه اوښـکه يـې، زړه مـې درپسـې وران دی، بچـې بـې لـه تانـه رابانـدې ژونـد ګـران تېرېـږي. هغـه خپـل عـادي حالـت تـه راغلـه، خـوا تـه مـې رانـږدې شـوه ويلـې: هـو رښـتيا زويـه پـه دې ورځـو کـې مـې زړه دی، چـې پـه کلي کې درته کوژدن وکړم. په دې خبره بې زر په خولې کې وررولوېدم.

موري پـام چـې پـه دې هکلـه چاتـه ونـه وايـې، زه چـې لـه خيـره بـل ځـل پـه رخصتـۍ راغلـم، بيـا بـه درتـه ووايـم. تـر هغـې بـه خيـر دی نـور هـم تکليـف تېـر کـړه، بـل ځـل پـه خيـر زر راځـم. خامخـا بـه دي پـه خيـر سـره سـتا نـږور پيـدا شـي، پـه مخکـې بـه دې ګرځـي، لـه کـارونو او ځينـو تکليفونـو نـه پـه خلاصـه شـې. مـا خـو هـېڅ فکـر نـه کـاوه، چـې ګنـې مـونږ تـه بـه ځـوک خـور او لـور راکـړي، ځکـه چـې د خـدای پـه دا ارتـه دنيـا کـې ايکـې دا يـوه کوټـه لـرو، نـور هـېڅ نـه لـرو، خلـک خـو پـه مـال او دولـت پسـې ګرځـي. پـه دې وطـن کـې لياقـت او اهليـت نـه پکـارېږي، يـوازې پيسـې چلېـږي. خـو توکـل زمـوږه پـه خـدای دی، هرڅـه بـه سـم شـي. تـا دې راتـه الله ژونـدی لـري. مـور مـې پـه دې خبـره خوشـاله شـوه، پـه زوره زوره يـې وخنـدل، مـا يـې لاسـونه ورمچـې کـړل. پـه دې وخـت کـې د کلـي ځينـې کسـان زمـا همزولـي زمـا سـتړي مـشي تـه راغلـل، زمـوږ کوټـه يـوه وه، خـو لويـه وه. مخـې تـه يـې غـولی (منـډاو) او انګـړ ودان شـوي وو، څـو کټونـه پکـې پراتـه وو. پـه دا ځـل د کلـي ټـول خلـک زمـا سـتړي مـشي تـه راغلـل. پخـوا بـه چـې کلـي تـه لاړم، کـور تـه بـه ځـوک نـه راتلـل. يـوازې پـه جومـات کـې بـه خلکـو راتـه سـتړي مـشي ويلـې. ځينـو کسـانو راتـه ويلـې سـتا راډيـويي داسـتانونه اورو، ټـول خلـک يـې خوښـوي. ځانتـه بـه مـې تمـه پيـدا شـوه. هلتـه پـه کلـي کـې پـوه شـوم، چـې دا خلـک کـه سـواد نـه لـري، د پېښـو او ژونـد پـه ټولـو کيسـو خبـر دي. رښـتيا چـې هـر چـا راسـره ښـه سـلوک کـاوه، زمـا لـه وړوکتوبـه عـادت و، چـې سـبايي او مـازديګر بـه جومـات تـه تلـم، چـې لاتراوسـه مـې همغـه عـادت درلـود ا د خـدای عبـادت مـې کـاوه. پـه دې هـم د خلکـو خوښـېدم. پـه دې رخصتـۍ کـې مـې دوه هفتـې تېـرې کـړې. حـال دا چـې هوسـۍ راتـه د پنځـه ورځـو اجـازت راکـړی و. مخکـې بـه مـې پـوره يـوه مياشـت تېرولـه، کلـه مـې چـې دوه اونـۍ ووتلـې، لـه مـوره مـې اجـازت راواخيـستلو نـور خپلـوان مـې هـم مـونږه کـره راغلـي وو، زمـونږ نـږدې خپلوانـو بـه زمـا لـه مـور سـره مرسـته کولـه. خپلـوان مـونږ سـره پـه چـم ګاونـډ کـې ډېـره وو. د مـور ټـول مـشکلات مـې حـل و، مامـا بـه مـې تـل مـور خپـل کـور تـه بيولـه. لـه ټولـو څخـه مـې رخصـت راواخيـست او بېرتـه ښـار تـه راغلـم. ماښـام تېـر و، چـې خپـل کـور تـه ورسـېدم. شـپه تېـره شـوه او سبا يـې خپلـې دنـدې تـه لاړم. پـه کـار بوخـت وم، د څـو ورځـو کـار مـې راتـه پـروت و. لګيـا وم ليکنـې مـې کـولې چـې د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، ما ويې بلې. ويل هوسۍ يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار صاحب راغلی یې؟ ما وې هو. څنګه یې کور ته خیریت دی، هغې په ټیلیفون را سره ګړه بړه وکړه. وې ویل: ته پوهېږې، چې زه بلکل ناروغه شوې یم، رنګ مې زبېړ اوښتی دی، د ازموینې ورځې مې دي، هېڅ تیاري مې نه ده نیولې.

ما وې هوسۍ د کور او کلي کارونه وو، له بل پلوه مې مور راپسې خپه شوې وه. که زر تري راتلای نوره هم لا پسې خپه کېدله. بېښنه غواړم شپې مې لږې ډېرې تېرې شوې. دا دی اوس درته راغلی یم. ویلې زړه مې چوي، څنګه وکړم نن هم پوهنځي ته نه ومه تللې. ټوله ورځ په کور کې راته موسیقي غږېدله. نن به زه په پوره څلور بجې مطبعې ته درشم. ډېره ښه ده خو موټر دې مطبعې نه وړاندې ودروه. د خدا یې په امان.

د ټیلیفون غوږۍ مې چې کېښوده، رئیس وروغوښتم ویلې پاتې کارونه درسره کور ته یوسه، چې سبا ته یې خلاص کړې. ما وې ښه ده رئیس صاحب ته ورته تشویش مه کوه، سبا ته به انشاء الله ټول کارونه سم وي.

نیمګړې لیکنې مې له ځان سره په څلورو بجو راواخیستې او په یوه دوسیه کې مې کېښودې، ما وې چې د شپې له خوا به پرې کار وکړم.

په څلورو بجو مې دوسیه له ځان سره واخیستله او له مطبعې نه ووتلم. وړاندې مې چې پام وکړو، د هوسۍ موټر ولاړ و. په چټکو ګامونو ورروان شوم، ما وې هغه به راته ډېره منتظره پاتې شوې وي، چې ورنږدې شوم هغه له موټره راکوزه شوه، ښکلې درېشي یې په ځان کې وه. په پنځو سوو ګامونو کې چې کله ورنږدې شوم، هغه زما په لور راروانه شوه. غږ مې پرې وکړو: هوسۍ زه درځمه ته ځان مه په عذابوه. زه نور هم ورګړندی شوم، کله چې سره نږدې ورغلو، پام چې مې ورته وکړو، د هغې له سترګو اوښکو دارې وهلې، ما وې آخ دا ولې ژاړې؟

له خولې نه یې غږ نه خوت یوازې دواړه لاسونه یې رانه تاو کړل او په سلګو سلګو یې وژړل. ما وې هوسۍ څه شوي؟ ولې دومره ژاړې؟ د ژړا په حالت کې موټر ته ورپورته شوه، زه هم موټر کې ورسره کېښناستم، موټر یې د مطبعې اړخ ته ودرولی و، په ژړغوني اواز یې وویل: ما خو درته پنځه شپې ویلې وې آ، زه خو دې له ژونده ویستلې یم، ناسته ولاړه هېڅ خوند نه راکوي.

ما وې ښه نو دا خبره ده!

هغه لږه شېبه غلې ناسته وه، موټر یې نه چالاوه. یوه شوم چې رانه خوابدې ده، خوا ته یې ورنږدې شوم، د زنې نه مې ونیوله: هوسۍ بخښنه غواړم، زه مجبور وم، چې څو شپې مې ځنډ کړی وای. خیر دې مړې رانه مه خپه کېږه. مخ یې راواړاوه، موسکۍ شوه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره چېرې به درنه خپه نه شم، خو حېرانه پاتې يم، چې په ما څه شوي دي؟ مور مې راته څو ځلې په کور کې وويل: څه دربانده شوي هوسۍ لورې، چې دا رنګ دې الوتی ښکاري. په دې ورځو کې دې بل شان وينمه؟ زه ورته څه ووايم، چې ولې؟

هوسۍ جانې! په مينه کې دا خبرې شته دي، دومره يې اسانه مه ګڼه.

مينه خو د انسان سترګې پټوي او غوږونه يې کڼوي.

څه چې کومه خوا لاړ شو، دلته د مطبعې مخه ده، هسې نه چې څوک مو ووينې. هغې په عادي ډول د ناز خندا وکړه، ويلې د تورې زويه راځه، چې نن پغمان ته لاړ شو. ما وې ډېره ښه ده، ځو به. هغې موټر روان کړو او د موټر ټيپ کې يې د وحيد صابري (لاليه ګاډي وانه) سندره چالان کړه. په لږه شېبه کې يې موټر کوټه سنګي ته ورساوه. د ميرويس ميدان له دوکانونو نه مو خوراکي شيان له ځان سره راواخيستل او بيا پغمان ته روان شو. راساً د تپې بڼ ته لاړو، د تپې بڼ د ګلونو ښکلاګانو ته ورغلو.

هر رنګ ګلان غوړېدلي وو، په يو ښکلي ځای کې د ګلانو په منځ کې کښېناستو، په بڼ کې خلک ګرځېدل، موږه چا نه ليدو. کله چې موږه کېناستو، سمدستي هوسۍ راته وويل: سهاره د خپل سفر او کور کلي کيسه راته وکړه. لومړی دا ووايه چې مور دې څنګه وه؟ روغتيا يې ښه وه؟ او رښتيا د خپل کور او خپلوانو په باب راته پوره پوره ووايه.

ما ورته د کور او کلي، د خپلې مور د حال احوال په باب خبرې وکړې، څه چې په کلي کې تېر شوي وو، ټوله کيسه مې ورته وکړه. دې راته وويل: مور دې ښار ته نه راولې؟ ما وې نه مور مې بوډۍ ده، پخپل کور او کلي کې خوشاله ده. ورور يې او نور خپلوان يې پوره خيال ساتي. هو رښتيا هوسۍ دا ځلې مې مور راته د کوژدنې خبره وکړه، ويلې کلي کې درته چېرې لاس پورته کوم.

اخ نو تا څه ورته وويل؟

هغه راته متوجې شوه ويلې ووايه سهاره رښتيا رښتيا وايه، دا چې ډېر وځنډېدې، لکه چې همدا خبره وه.

نه نه! په دغه باب هېڅ نه دي شوي. ما ورته وويل: مورې بل ځل چې راغلم بيا به خبرې سره وکړو، تر هغې به زما د کوژدنې خبره هېڅ سره نه کوې. هغه دوباره خپل عادي حالت ته راغله، لاس يې کځوړې ته ورتېر کړو، خوراکي شيان يې راواخيستل او زما په مخکې يې کېښنودل.

لومړی موږه مېوه وخوړه. هوسۍ راته وويل: سهار صاحب د راتلونکي په باب څه فکر کوې؟ ما ورته په ځواب کې وويل: زه اوس هېڅ فکر نشم کولی، ځکه چې... !

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه دې ځکه چې وويل؟

زه لږ غلی پاتې شوم، هغې همدغه خبره بيا راغبرګه کړه، ما بيا په نيولي غږ ورته وويل: حيران يم هيڅ نشم ويلی.

هغې رانه خبره ونيوله وې ويل: سهار صاحب زه پوهېږم، چې ته څه وايې؟ نن درسره څو بربنډې او غوڅې خبرې کول غواړم، څنګه دې خوښه ده؟

ما وې ښه ده مهرباني وکړه ! (په زړه کې مې تېر شول، لکه چې نن دې هرڅه په ډاګه کېږي) ويلې ما درسره په لومړۍ ليدنه کې دا ويلي وو، چې زه يوازې ستا د ليکنو سره مينه نه لرم، بلکې له تا سره هم مينه کول غواړم. تا باندې پوهېدمه، چې خپله غريبي دې راته مخې مخې ته کوله. ما درته ويلي و، چې مينه غريبي نه غواړي. اوس نو زه او ته يو پر بل پوهېدلي يو، زموږ ټول رازونه يو بل ته څرګند دي، خو يو راز او هغه دا چې تا زما مور و پلار او کورنۍ نه ده ليدلې، يو ځل به درباندې خپله کورنۍ وينم، په داسې حال کې چې هغوی درباندې هيڅ پوه هم نشي. په زړه کې خوشاله شوم، ما وې سهاره لکه چې هوسۍ سره دې واده کېږي، خو ولې بيا هم خپلې بې وسۍ په چرت کې لاړم. الکه نه دې کور شته، نه دې پيسې، دا خو د معتبر سړي لور ده راتلونکې ګوزاره به دې څنګه شي؟ هوسۍ په څنګل ووهلم، ويلې بيا څنګه پخپلو چرتونو کې ډوب شوې؟ ما وې نه نه... هسې... !

زه به داسې زمينه برابره کړم، چې زما مور او پلار وپېژنې، خو که چېرې هغوی په مونږه پوه شي ما به سخته تهديد کړي. پلار مې د زاړه کولتور سړی دی، هغه دا خبرې کله مني. مور مې هم دغسې درواخله، خو يوه خبره ده، چې هغوی په ما پوره باور لري. زه وربانديې ډېره زياته ګرانه يم، چې هر څومره پيسې وغواړم، راکوي يې. دا موټر يې راته اخيستی دی. همدا راته وايي، چې يو ښکلی کور درته جوړوم. د پيسو او شتو کمی نه لري، خدای شته چې ډېرې پيسې ترې زه مصرفوم. خدای دې راته ژوندي لري، نو ځکه مې درته دا خبره ياده کړه، چې دواړه په راتلونکې څه فکر وکړو.

هوسۍ زه څه ويلی شم، يوازې دومره ويلی شم چې مينه درسره لرم او دا مينه به مې له تا سره تر اخره پاتې وي، نور نو په تا پورې اړه لري. زه خو نه پيسې لرم او نه داسې څه، چې دا د نن درانه رواجونه په ځای کړای شم، يوازې همدا سهار يم او بس.

هغه موسکۍ شوه، خرپ شو په ولې يې ووهلم، ويلې همدومره مې درنه غوښتل، نور به کېږي. تر مازديګر ناوخته پورې په تيپې بڼ کې وګرځېدو، کور ته ناوخته ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیمګړي کارونه مې د شپې سرته ورسول. هوسۍ چې کور ته روانېده، ولې زه او ته به دوه ورځې نور نشو لیدلی. زه ازموینه لرم، په ټیلفون به سره خبر اخلو، ما وې سمه ده یو له بله مو سره مخه ښه وکړه.

ما خپل پاتې کارونه په دغو دوه ورځو سم کړل. په دریمه ورځ چې له کاره رخصت شوم، د مطبعې مخې ته ښکته شوم. وړاندې مې ولید، چې د هوسۍ ګاډی ولاړ دی. د ګاډي خوا ته ور روان شوم. کله چې ښه ورنږدې شوم، هغه له موټره راښکته نشوه، خالي د موټر دروازه یې راته خلاصه کړه، ویلې راځه سهار صاحب! په موټر کې چې ورسره کښېناستم، سمدستي یې راته وویل: خپه نشې له موټره ځکه ښکته نشوم، چې څوک مې ونهویني. بل هغه دوه ځوانان راته ولاړ دي، څه خو یې راته نه دي ویلي، خو ځانونه راته بوخ کوي.

ما ورته وخندل او بیا مې ورته داسې وویل:

ستا حسن ته هېڅوک د ټینګې نه دی، چې رښتیا راباندې وایې، ډېرې ځوانۍ درته او به کېږي. په دې خبره یې موټر په تراټ سره روان کړو. هغه دوه ځوانان همغسې د بواله ته حېران پاتې شول. تر ډېره مونږ خندل او موټر روان و. موټر چې د میوند واټ خولې ته ورسېده، په دې وخت کې یې راته وویل: کومې خوا ته ځو؟ ما وې ستا خوښه! هغې سمدستي وویل: راځه نن به د چهلستون بڼ ته لاړ شو. ما وې سمه ده ځو به.

په جاده کې یې موټر لږ څه ګړندی کړ، ما وې هوسۍ جانې خیال ساته د خلکو ګڼه ګونه زیاته ده، خدای مه کړه کومه پېښه ونه شي. ویلې ستا خبره پرځای ده.

د کابل په ښار کې یوازې دا د میوند واټ سړک لږ څه پراخه دی، موټر پکې ګړندی تېرېدی شي، نور د ښار سړکونه بیخي تنګ دي.

د هوسۍ دا عادت و، چې تل به یې په ډکه خوله خندا کوله. زه به یې په خبرو راوستلم. زه یې نه پرېښودم، چې غلې او چوپ پاتې شم. زما عادت و، چې ډېر نه ګړېدم، چې چا به راګړولی نه وم، له خولې مې غږ نه خوت، خو هوسۍ په خبرو راوستم. په دې ورځ کله چې د کابل ګذرګاه ته ورسېدو، د بابر د بڼ په دروازه مو سترګې ولګېدې. ما وې یوه ورځ به د بابر بڼ ته هم راځو. هغې ویل که غواړې چې اوس ورتاو شو. ما وې نه نه نن چهلستون ته ځو. په همدې خبرو خبرو کې د چهلستون د بڼ دروازې ته ورسېدو. له موټره ښکته شو او دننه مو غوښتل، چې ننوځو. بڼ ته د ورننتلو په وخت کې ډېر خلک د بڼ دننه روان وو، هر چا به هوسۍ ته ورکتل. ډېر ځوانان به هوسۍ خوا ته ځنګ و ځټ کېدل، خو هغې به پرې خیال هم نه راوړو. ډېرو به د هوسۍ ښایست او ښکلا ته پرزې ویلې، ما به ځان تېر اوه، هغې هم چرت نه خراباوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازې به یې ما سره خبرې کولې، چې ډېره به په عذاب شوه، دومره به یې وویل: بې تربیه از خود خوار و مادر ندارید؟ نوره یې په قیصه کې نه وه.

ځینو به ماته وویل نوش جانت. زه به حېران ورته پاتې وم، په همدې حالت کې مونږ د چهلستون بڼ دروازې ته ورننوتلو او دننه مو د ورتلو قصد درلود، چې ان لومړی د چهلستون قصر (ودانۍ) وګورو او بیا وړاندې د ګلانو خوا ته لاړ شو.

د خلکو بیرو بار زیات و، خو کله چې مونږ د چهلستون په دروازه وردننه شو، د دغې بڼ جګ جګ چنارونه، رنګارنګ ګلان، د ګیلاسونو میوې، د چهلستون د ماڼۍ ښکلا ته به څومره سیلانیان راتلل. باور وکړئ د خلکو بیروبار به دومره زیات و، چې د تېرېدو شان پکې نه و. مونږ د خلکو له تېل نه ځان وو بست، شاته راپسې دوه تنه زلمیان وو او هوسۍ ته یې ازار ورکاوه. موږ په کرار کرار تلو، هغه یوه تن حیا او شرم غورزولی و، له انسانیت نه نور ووت، په ما له ډېره قهره نه خوله راماته وه. ناڅاپي مې پرې ورودانګل، له پښو نه مې ونیو او سرته مې پورته کړو، په ځمکه مې راختا کړو. چپ لاس یې په ځمکه ونښتو ځوان یوازې وویل: الله مردم دستم شکست. نور نو هغه له ځایه ونه خوځېد، هغه بل راباندې له پاسه پروت و، زه یې په سر باندې په بوکس ووهلم، سر مې ګنګس شو. هوسۍ هغه په سترګو کې په سوک وواهه، زه یې پرېښودم، او پاڅېد. خلک راغونډ شو، یو پولیس راغی، ما ټول جریان هغوی ته وواېه. ټولو پرې لعنت وایه. پولیس هغوی له ځانه سره بوتلل. لاس چې یې مات و، هغه لاپې کولې ویلې: نمی مانم اش دست مرا شکستانده است. پولیس، چې د هلک لاس ولید، رښتیا چې غوټ مات شوی و. د هلک بدن لړزه کوله، پولیس ماته مخ راواړاوه، ویلې دده خو لاس مات دی. په دې وخت کې هوسۍ پولیس ته وویل: هن دا کاغذ د پولیسو مامور ته ورکړه.

هوسۍ په سپین کاغذ کې پیسې ایښې وې، د پولیس په جېب کې یې کاغذ کېښود، پولیس نور څه ونه ویل، هغه دواړه یې له ځان سره بوتلل.

خداېږو هغه یو عجیبه وخت و، له یوه پولیس نه به ټول کلی ډارېده. په دغسې پېښو کې به د پولیس غوا لنګه وه. مونږه چې د پېښې له ځایه روان شو، په چټکۍ سره مو تر موټره ځان ورساوه. زما کمیس څیرې شوی و، سر مې هم درد کاوه. هوسۍ هم زېړه تښتېدلې وه، موټر یې روان کړو، له قهره یې وویل: دا ټولنه د ژوند کولو نه ده، خو څه وکړو زمونږ ناکام دی، نو. بیا به یې ماته راوکاته ویل به یې څنګه په تکلیف خو نه یې؟ ما به ورته په خندا کې وویل: هوسۍ هیڅ خبره نشته، ته موټر په احتیاط چلوه، ستا خبره په ځای ده، دلته ګوزاره ګرانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خو لا ښار دی، د افغانستان پایتخت دی، په اطراف او کلیو کې خو هډو مینه کول ګناه ده. مینه هلته د مرګ سره لوبې دي. هو یو شی چې په کلیو کې شته دی، هغه دا دی چې داسې بې حیایي او بد اخلاقي لکه چې دلته ده، هلته نه شته. هوسۍ موټر د یوه رستورانټ مخې ته ودرولو، ویلې راځه چې دغه رستورانټ کې چای وڅښو.

موټر یې پارک کړو، موږ دواړه یوه رستورانټ ته پورته شو. ساه نیولی په مېز کښېناستو. په رستورانټ کې دومره ګڼه ګوڼه نه وه، څو تنه د پاخه عمر سړي او څو ځوانان جلا جلا سره ناست وو. درې تنه انجونې هم د خپل فامیل سره په یوه مېز ناستې وې. هوسۍ رانږدې شوه، سر یې راټیټ کړو ویلې سر دې درد کوي؟ نه دومره نه خو لومړی یې درد کاوه، مګر اوس درد نه کوي. هوسۍ چې رنګ یې زېړ اوښتی و، خپه او ستړې ښکارېده. په ورو او ټیټ غږ یې وویل: ددې ټولنې هرڅه ویجاړ دي، دلته ژوند ډېر ګران دی. هوسۍ خیر دی مه خپه کېږه. بلا پسې که، هرڅه چې و تېر شو. په ډېرو شیانو باید سترګې پټې شي، هېر یې کړه. د رستورانټ شاګرد چای راوړو، چای مو څښلې چې هوسۍ په خندا کې وویل: هغه یو خو مې په دا خوله لګاو کړ، یو سوک مې په سترګو وواهه اخ تا که هغه په سترګو وهلې نه وای، خدا پزده چې څه به پېښېدل. رښتیا چې ټولو خلکو په هغو لعنتونه او بد ویل.

او هی چې د دوی ژوند وي بیا به د چا تورسرو ته په سپکه ونه ګوري. د یوه لاس مات شو، خو پولیس هم ونه نیولم. هوسۍ په تونده لهجه وویل: ته پوهېږې، چې پولیس ته ما په کاغذ کې پیسې تاو کړې او جېب کې مې ورته کېښودې، ځکه یې پرېښودې. هوسۍ بس نور دا خبرې پرېږده، هرڅه چې و تېر شول. د هوسۍ په رنګ کې بېرته سوروالی پیدا شو، د چای ګوټ یې وکړو او پیاله یې په مېز کېښوده وې ویل:

سبا نه بل سبا ته زما د تره د زوی واده دی، په کابل هوټل کې. زه به درته سبا ته د واده کارت درکړم. واده ته به راشې،

ما وې زه خو نو څوک نه پېژنم، ستاسو له خلکو سره بلد نه یم، واده ته به څنګه درشم.؟

خو زه همدا غواړم، چې ته لومړی زما مور او پلار ووینې، زه به یې له وړاندې تاته وښایم، زما کورنۍ به و پېژنې. سبا ته به زه درته نېکټایي او کمېس راوړم، هغه توره نوې دریشي به دې واغوندې. ما وې ښه ده.

زړه مې رالوی کړو او ورته و مې ویل: او ته به کومه دریشي واغوندې؟ خبرې مو د مینې خوا ته لاړې. د هغې رنګ په عادي حال شو، ویلې زه دریشي نه اغوندم، زه به په داسې جامه کې یم، چې ته به مې هېڅ ونه پېژنې. ما وې دا څه وایې؟ هغې ویلې هو. د واده جامې خو نورې دي. ما پخپل عمر کې چېرې د ښار واده نه و لیدلی. فکر واخیستم، دا به څنګه واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. زه به د کابل د ښار واده ووینم او هغې به داسې جامې اغوستې وي، چې زه یې هېڅ ونه پېژنم.

ښه ډېر په چرت کې تللی وم، چې هوسۍ راته کړه: څنګه سوچ کې لاړې، پام دې وي چې هېڅ فکر ونه کړې، زه به مور او پلار ته تا سم ورو پېژنم، ورته به ووایم، چې دا زما ټولګي وال دی، نور څه وایې.

ما وی هو هو همدغسې وکړه، دا خبره مې زړه واخیسته، ویې خندل او ویلې: سهار صاحب زړور او خوشاله ځان ونیسه، داسې وګڼه چې ستا د تره د زوی واده دی.

ښه ښه هوسۍ پروا مه کوه. ماښام خړه لګېده، چې له رستورانه راووتلو او د کور په لور روان شو. زه یې د کور خوا کې ښکته کړم او هغه رانه لاړه.

کله چې د واده ورځ راورسېده، سهار وختي حمام ته لاړم، ځان مې ښه پاک کړ. یوه ورځ راته مخکې هوسۍ ښکلې نېکټایي، نوی کمیس او نوي بوټان راوي وو. په دغه ورځ چې له وظیفې نه رخصت شوم، د ماموريتو په ګاډي کې کور ته لاړم. نوي دريشي مې واغوستله، په ځان مې پوره ګوتې ووهلې. واده د مازدیګر په شپږو بجو پیل کېده. له کوره راووتلم، غوښتل مې چې یو ټیکسي کې تر کابل هوټل پورې ځان ورسوم. کټل مې چې زما یو دوست د یوه دوکان مخې ته ولاړ دی، مخ یې راواړاوه او سمدستي په خندا شو لاس یې له ورایه خواره کړل. ما هم کلکه غېږه ورکړه، ډېره موده مو سره نه و لیدلي، خوږه ستړې مشي مو وکړه. ملنډې مو له پخوا نه درلودلې، ویلې د کونډې زویه لکه چې کوم هاتي دې په سوپره کې وهلی دی، څنګه غوړ شوی یې؟. ته او دا د مود فېشن دې؟

ما وې ولې زه دې دومره په سترګو کې کم راغلی وم، دنیا خو د ارتې منګوټې دی، یو پر بل پسې اوړي رااوړي. بدبختي به تل زمونږ د خوارو په برخه وي؟

هغه ویل: هو سهار صاحب هرڅه بدلېږي، خو زه حېران دې ته یم، چې ته خو ډېر زر بل شان شوې ویلې لکه چې چېرې روان یې؟

هو انډیواله کابل هوټل کې واده ته غوښتل شوی یم. ویلې راځه چې زه دې ورسوم. خپل موټر ته یې پورته کړم، هغه له پخوا نه موټر کې ګرځېده. د لوی تجار زوی و، ما سره په پوهنتون کې یو ځای په یوه ټولګي کې و.

تر کابل هوټل پورې مو سره ښه د زړه خواله وکړه او دا یې هم راته وویل: سهاره داستانونه دې پرله پسې اورم او مضامین دې لولم. هیله من یم، چې نور به هم په لیکنو کې وړاندې لاړ شې. زمونږ افتخار یې یار. موټر یې د کابل هوټل مخې ته ودراوه. ما ورته وویل راځه ما او تا پکې څوک څه پېژني، ته هم را سره ولاړ شه. هغه لږ موسکی شو ویلې ورځه بچو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه چې کار دې پوخ دی. زه درسره نه ځم. خدای په اماني مو سره وکړه او ولاړ. زه په کرار زړه نازړه د هوټل دروازې پلو روان شوم. لیدل مې، چې ډېر کسان په نویو جامو کې او په نویو دربشیو کې ولاړ دي، څوک ننوځي او څوک لا ولاړ دي. دروازې دواړو غاړو ته څو تنه ځوانان په ښکلیو دربشیو کې د خلکو استقبال او هرکلي ته ولاړ وو. ما خپل ګامونه کلک او مضبوط اخیستل، په دروازه کې راته ښه هرکلی وشو. له دروازې نه چې لږ ورننوتلم، مخامخ وړاندې د پېغلو انجونو ټولګی هرکلي ته ولاړ وو، ټولو ښکلې جامې اغوستې وې، ماته خو ټولې نابلده وې، کتل مې چې د هوټل تالار او زال له خلکو ډک ښکارېده. ما ځان په غټو کې وهلی و، په تمکین او ارام ګامونو مې قدمونه اخستل، مخې ته مې درې څلور جنکۍ راغلې، هرې یوې په خپل انداز کې ښکلې جامې اغوستې وې، هسې ډول یې کړی و، چې یوه له بلې نه پېژندل کېده. ماته لومړۍ یوې لاس رااوږد کړو، سترې مشي یې راکړه، درې نورې یې راته راوپېژندل. ما هېڅ نه ورکتل، همداسې ترې روان شوم. هغوی ټولو وخندل، زه ځان پوې حېران شوم زه لږ څه ځان پورې خجالت شوم، په زړه کې مې وې لکه چې کوم څه دې برابر نه دي، ځکه خو انجونو درپورې وخندل. څو ګامه وړاندې تللی نه وم، چې همغه جینۍ بیا راغله، شاته یې راپسې غږ کړو، خندل یې سهار صاحب سهار صاحب مخ مې ورواړاوه، چې همغه ړومبنۍ جنۍ ده، چې بیا یې وویل: سهار صاحب لږ ودرېږه، چې ودرېدم او ورته زیر شوم، چې له مزله مې له وړاندې وپېژندله، هغه په چابکو ګامونو خوا ته راغله. درته نه مې و ویلي چې په واده کې به ما ونه پېژنې؟ ما وې دا تاسې په ځان څه کړي دي؟ دا ډول جامې او دا دومره سینګار. په والله چې غږ دې رابانـدې نه وای کړی، کـه تـر اخره مې پېژندلی وای. هوسۍ زما ګناه نه ده، دا مې لومړی ځل دی، چې داسې واده او داسې جامې او فېشنونه ګورم.

هغې چې راته مخامخ راوکتل، غلی شان مې ورته کړه: بیخي ښاپېرۍ درنه جوړه شوې ده. موسکۍ شوه ویل یې: تا ځانته کتلي دي، دې ټولو جینکو راته وویل دا زلمی څنګه قندولک او ښکلی دی. راځه دا خبرې پرېږده، راځه چې مور او پلار مې درو پېژنم. هغه رانه مخکې شوه او زه ورپسې. د هوټل په منځ کې د تلو راتلو په لاره وړاندې د هوټل په اخر کې په یوه مېز د هوسۍ کورنۍ ناسته وه، پلار او مور ته چې ورغلو، سلام مې ورواچاوه زه یې ورمعرفي کړم. لومړي یې هغوی ته په ډېر احترام او درناوي سره وویل دا زلمی زما همصنفي دی واده ته راغلی دی، تاسې ته مې درو پېژانده. مور او پلار یې ښه سترې مشي راسره وکړه. هوسۍ خپل مور او پلار ته زما ډېره ستاینه وکړه، خو دا یې ورته ونه ویل، چې ګنې دا هغه څوک دی، چې تاسې تل دا ستانونه لولي او غوږ ورته ږدئ. زما نور کړه وړه یې ترې له ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره وساتل. له پېژندګلو نه وروسته هوسۍ ماته په يوه خاص ادب کې وويل: تاسې راځئ، چې هلته نور ملګري هم ناست دي، هغوی سره به يو ځای کښېنئ. د مور او پلار له مخه يې هسې وويل. زه ور سره روان شوم، په هوټل کې چې کوم ښه مېز او ځای موجود و، هلته يې بوتلم، په مېز دوه درې سړي او ښځې هم ناست وو، د مېز په کونج کې زه کښېناستم، هغې راته وويل: زه د ستي بېرته راځم.

يوه شېبه وروسته مې کتل، چې هغه راغله، دوه جينکۍ نوري او يو زلموټی هلک، چې هوسۍ د اکا زوی و، راغلل، زما سره کښېناستل. هوسۍ دومره خوشاله ښکارېده، چې هېڅ اندازه يې نه وه. دومره ښکلې وه، چې په هوټل کې ټولو ورته خامخا ورکتل. ما ځان په ارام نيولی و، ځکه چې له يوې خوا نابلده وم او له بلې خوا ما وې، چې څوک دربانده پوه نشي. مګر هوسۍ د هېچا په قيصه کې نه وه، له ما سره يې همغسې په مينه خبرې کولې. د هغې خو د کاکا د زوی واده و، په ګرد هوټل کې ګړندۍ ګړندۍ ګرځېده راګرځېده. هر چا داسې فکر کاوه، چې ټول اختيار د واده د همدې په لاس کې دی، چې زما له خوا نه به لاړه د هوټل په وړاندې ځای کې په مصروفه وه. د مصروفيت په وخت کې په يې زما پلو هره شېبه راکتل، خو چې کله به د واده په ښکلو جامو کې زما خوا ته راروانه وه، له ځان سره به له خندا شنه وه. زه به يې په سترګو کې د مينې په راز پوه کړم، راسره ناستو کسانو ته به يې وويل: دا مسافر درنه خپه نه شي. هغوی به ټولو ماته راوکتل او اوبه يې ويل: ولې به خپه کېږي. په دې وخت کې هنرمندانو موسيقي په غږولو پيل وکړو.

ټولو وويل دا ښه هنرمندان دي، ښې سندرې وايي. رښتيا هم چې رخشانې او هماهنګ وار په وار خوږې سندرې ويلې. هوټل له خلکو ښځو او نرو ډک شو.

هوسۍ ښه اوږده شېبه تري تم شوې وه، هرڅو به مې چې سترګې واړولې راواړولې، د هغې څه پته نه لګېده. پخپلو خولو کې ډوبه وه. د واده مراسم تاوده روان و، په هوټل کې ګڼه ګوڼه زياته وه، څو کسان مې د پېژندګلو وليدل. نورې انجونې هم زما د مېز خوا ته راغلې. کله ناکله يې په ما پرزې ويلې، خو ما ورته وخت نه ورکاوه، چې ګپ شپ راسره ولګوي. کله به چې هوسۍ موسکۍ زما خوا ته راغله، ناستو جينکو ته يې زور ورکاوه. هغوی ټولې د هوسۍ ښا يست ته حېرانې پاتې وې. ماښام شو تياره شوه، د ډوډۍ خوړلو اعلان وشو، ټول خلک له خپلو ځايونو نه پاڅېدل او د ډوډۍ خولو خونې ته روان شول. زه لا ناست وم، چې لږه شېبه وروسته هغه راغله او ويلې راځه، چې ځو، مونږ دواړه يو ځای د ډوډۍ خونې ته روان شو. د خلکو تېل زيات و، هوسۍ زما لاس ونيو راته وې ويل: تېل دی، چې رانه ورک نشې. د ډوډۍ خونې ته لاس نيولی لاړو. هلته هر ډول خواړه تيار شوي وو، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلو نه وروسته ناوې او شاه راغلل، هوسۍ د شاه تر څنګه روانه وه، په سټېج کې یوه لنډه شېبه ودرېدل، د ښادۍ والا کورنۍ د ناوې او شاه سره ولاړ وو. عکاسي و شوه، موسیقي ښه په غرب سره روانه وه. نڅاوې کېدلې، څو ځلې هوسۍ د نڅا وار تېر کړو. واده ان د شپې تر دوو بجو پورې روان و. پوره په دوه بجو واده پای ته ورسېده. له هوټل نه خلک په وتلو شول. زه چې کله دروازې ته راووتلم، هوسۍ ولاړه وه. یوه ځوان چې هغه د هوسۍ د کاکا زوی و، وویل وروره دا مېلمه به خپل کور ته ورسوې او ته به ترې بېرته هوټل ته راشې، چې بیا موږ کور ته ولاړ شو. زه د هغې موټر کې کور ته راغلم او د هغې د کاکا زوی رانه بېرته ولاړ.

ډېر ستومانه شوی وم، په دغه شپه مې پوره خوب وکړو، ځکه چې سبا ته د جمعګې ورځ وه ستړتیا مې ورکه شوه. د جمعې ورځ مې په کور کې دمه وکړه، چېرې ولاړ نه شومه. په سبا ته لکه د نورو ورځو نورمال خپلې دندې ته لاړم. هره ورځ به د مازدیګر په وخت موږه چکر واهه، د شپې به مې یو نیم داستان او ځینې طنزیه لیکنې کولې. زما داستان به په راډیو کې خامخا نشرېده، ممثلینو به په خورا ښه ډول تمثیلاوه، نو ځکه د خلکو به خوښېده. په مجلو او ورځپاڼو کې به چې زما مقالې او نورې لیکنې نشرېدلې، پوره حق الزحمه به یې راکوله. د میاشتنۍ تنخواه نه مې حق الزحمه زیاتېدله. ژوند مې په نورمال ډول ښه تېرېده، یو څه روپۍ مې زخیره کړې وې، هوسۍ ته مې وویل: وطن ته ځمه خپله زړه خونه رنګوم او نوی کور پکې جوړوم، ډېر ځنډ نه کوم یو ازې چاته به یې په اجاره ورکړم، ستا څنګه خوښه ده؟

هغه لږه غلې شوه، بیا یې وویل: ډېره ښه ده، زه به هم درسره مرسته وکړم. ما وې که وشوه دوه ورځې وروسته به کلي ته لاړ شم. سبا مازدیګر، چې کله مونږه په موټر کې کښېناستو او د ښار په لور رهي شو، هغې خپل بکس ته لاس کړو، پیسې یې راواېستې، ویلې دا لس زره افغانۍ به زما له خوا درسره مرسته وي، بیا به وروسته ګورو، ته یو ځل په کور پیل وکړه، دا دې ښه پلان جوړ کړی دی. ویې خندل وې ویل کېدا ای شي کوم وخت درسره په چکر کلي ته لاړه شم.

ما وې کوم به هغه ساعت وي.

هغې موټر په کرار کړو، مخ یې راواړاوه، وې ویل: ته پوهېږې، چې په دې ورځو کې زموږ قومي خلک زما د غوښتنې لپاره زموږ کور ته څو ځلې راغلي دي، د پلار مګې خوښه ده، چې هغوی ته مې ورکړي، مګر ما په کور کې ویلي دي، چې ګورئ پام زما په غیاب کې به زما ژوند په چا پورې نه تړئ. له مانه به خامخا پوښتنه کوئ. دغسې خبرې شته دي. فکر دې وي، چې دا ځل کلي ته ولاړې مور ته به دې زما په باب خبرې کوې. ښه ده هوسۍ زما هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ستا خبره په زړه کې ده. زه به مې مور سره هرومرو ستا خبره کوم. ته ډاډمنه اوسه، خو ستا د پلار سره به څه کېږي، ځکه چې زه....

پام چې داسې فکر ونکړې، ترڅو چې ته له کلي نه بېرته راګرځې، په دې هکله به مې یو څه کار کړی وي.

دوه ورځې وروسته کلي ته لاړم، مور مې ډېره زیاته خوشاله شوه، یوه ورځ مې د زوړ کور د ورانولو ورته وویل، هغې راته اخ وکړو، وې کور ولې ورانوې؟

موري نوی کور درته جوړوم.

پیسې به له کومه شي؟

موري خدای مهربانه دی، یو څه پیسې مې له ځانه سره راوړي دي، د کور د جوړېدو چاره به پرې وشي. هو مورجانې رښتیا، چې هغه جمعه خان د ختې پسخګر په کلي کې دی او که چېرته تللی دی؟

شته دی زویه، د خلکو کلاګانې جوړوي، هغه ډېر ښه کورونه جوړوي، د کور کار په هغه وکړه. هو مورجانې سبا ته به ورپسې ورشم، خبرې به ورسره له نږدې نه وکړم. مور مې زما په دې کار زیاته خوشاله شوه، لاس یې پاس ته په دوعا پورته کړل. ډېره دوعا یې راته وکړه، په دې وخت کې زما ثو کلیوال ملګري موږ کره راننوتل. زما سترې مشي ته راغلل. ترناوخته پورې راسره ناست وو، سبایي وختې په جمعه خان پسې لاړم. لا کار ته نه و تللی. د خپل کور د جوړېدو په باب مې ورسره خبرې وکړې، هغه ښه د تبې سړی و، لومړی راته حېران پاتې شو، ویلې وراره شاه باش لکه چې پیسې دې پیدا کړې دي؟ ما وې هو جمعه خان اکا یو څه خو مې کړې دي. اوس راغلی یم، چې زما د کور د جوړېدو خبره راسره وکړې. هغه وویل: وراره زه دوه ډوله کار کوم، یو دا چې په اجاره نیول او دویم دا چې په ورځنۍ مزدورۍ. اوس ستا خوښه چې کومه یوه درته اسانه ښکاري. ما وې جمعه خان اکا زه وخت نه لرم، چې پاتې شم، خو د کور ورانول او د نوي جوړېدو خبره راسره وکړه.

هغه ډېره شېبه سوچ وواهه، بیا یې وویل: زه به سبا ته وختې درشم، د نوي کور اندازه به واخلم، چې څو متره اوږده لري او څومره لنډوالی لري، څو پکې کوټې جوړوي، دا ټول به سره وسنجوو. د زوړ کور د ورانېدو خبره به هم وکړو. نیمایي پیسې به پیشکي (مخکې) راکړې، چې زه پرې کار پیل کړم. ما وې ډېره ښه ده، سبا ته چې راغلې نورې خبرې به هلته وکړو. اوس نو درنه ځمه. د جمعه خان نه مې رخصت راواخیست او کور ته راغلم. زوړ کور مې چې په مترونو کړو، څلوېښت متره اوږد او دېرش متره په لنډو جوړ شوی و.

د نوي کلا اندازه مې چې ولګوله په منځ کې یې درې کوټې کور، یوه اشپزخانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(پخلنځی) او یو د لمبا کوټه او په یوه کونج بیرون ته یوه ټټی جوړېدله.

سهار وختي جمعه خان اکا چای مونږ کره راوړ، ما ورته په کاغذ کې د خپل فکر سره سم د نوي کور د جوړېدو نقشه وښودله. هغه چای څښو او فکر یې کاوه. پس له ډېر وخت نه وروسته هغه ویل: وراره جانه د زوړ کور ورانېدل او د نوي کور جوړېدل به دې ټول تال پنځوس زره افغانۍ لګېږي. ما وې جمعه خان اکا ته او خپل انصاف دې زه خو په دې باب څه معلومات نه لرم. هغه ویل که مې درته زیاته ویلي و، ددې کلي د خلکو نه هم پوښتنه کولی شې. د چای څښلو نه وروسته مې ورته وویل: سبا سهار به له خیره راشې، چې د کلي څو تنه مشران او د کلي امام په ګډون به سره دوعا وکړو. ته به خپل کار پیل کړې، ویلې ښه ده زه به اوس لاړ شم، چې پسخه وهم. غرمه توده شوه، خټګر به راغلی وي. هغه یوه لویه کلا په اجاره نیولې وه، په منډه یې خپلې څپلې پښو کړې او لاړ.

په دغه ورځ مې د کلي له ځینو خلکو نه د خټګرو د مزدورۍ او زما د کور د جوړېدو ټول خصوصیات وپوښتل. هغوی وویل دومره ګرانه سودا نه ده، نن سبا مزدوري ګرانه شوې ده، پیسې زیاتې شوي دي. خلک نوې ابادې ګانې کوي، مزدوري ګرانه ده. جمعه خان خټګر درسره مناسبه فیصله کړې ده. بېګاه ته مې دا ټولې خبرې له مور سره او له ماماګانو سره شریکې کړې، هغوی په دې کار ډېر خوشاله شول. مشر ماما مې وویل: خوریه! ډېر زیات خوشاله شوم، چې ته د خپله انده شوې او دا زوړ کور دې نوی جوړوې. دا زمونږ د ټولو لپاره د خوښۍ ځای دی، خدای دې بری درکړي. مور مې په دغه شپه خوشاله وه، شکر یې وویست، ویلې شکر دی الله، چې زما زوی دې، دې ورځې ته راورساوه. مونږ خو د خدای غریبانان وو. ټولو راسره په دې دوعا وکړه، چې زوړ کور به ورانوو او نوی کور به جوړوو.

سبا ته وختي جمعه خان خټګر مونږ کره راغی، ملا امام او څو تنه د کلي مشران مو راوغوښتل، چای مای چې وڅښل شو، ملا امام یو سورت قرآت کړ وروسته بیا دوعا وشوه، هر چا بیا خپل نظر ورکاوه. چا ویل: څنګه نقشه پکې اچوئ؟ چا به ویل یو ځل دا زوړ کور هوار شي، بیا به پرې تناب واچول شي، وبه کتل شي چې څو کوټې پکې جوړېدی شي. جمعه خان ته مې مخکې له مخکې نه نیمایي پیسې ورکړې، هغه وویل سر له سبا نه مونږ د کور په ورانولو پیل کوو، تاسې په کالي تړې همدا نن وباسئ، سبا ته په خیر سره زه مزدوران راولم.

ما وې ښه ده. ټوله ورځ مو له کوره سامان د ماما کور ته وچلاوه، خپلوانو راسره مرسته وکړه، کالي یې راسره وچلول، کور مو مازدیګر ته خالي کړو، سبا وختي یې د کوره ورانولو پیل وکړو، په څلورو ورځو کې یې ټول کور سم هوار کړو. جمعه خان خټګر وویل: د خټې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای او د کور د جوړېدو د ځلور دیوالۍ کچه به سبا ته معلوموو. ما وې ښه ده جمعه خان اکا یو ځل به بیا د تهداب نو ایښودلو لپاره ملا صاحب او همغه مشران راولو. هغه وې سمه ده، خو دا کار به لږ وختي کوو.

په سبا ته مو همغه کسان راغوښتل، د کلي نقشه ګر خیرو جان مو هم راوغوښت، زموږ د زاړه کور شا وخوا ځلور خوا او ته زموږ شاړه ځمکه پرته وه، په اوږدوالي او لنډوالي مو خبرې اترې پرې دېرې سره وکړې. بیا دوعا وشوه، ملا امام د قرآن مجید سورت ووی. بیا ورپسې دوعا وشوه او شیریني (خوږه) ووېشل شوه. خیرو جان نقشه ګر تناب راواخیست، په هوار شوي کور او شاړه ځمکه یې په اوږدو خور کړو، چې پوره پنځوس متره اوږدوالی او پېنځه دېرش متره یې سور وشو. ټولو وویل دا خو لویه کلا پکې جوړېدی شي. خیرو جان وویل: راځئ، چې د کلا په منځ کې اوس د کور نقشه واچاوو. په لږه شېبه کې یې د ځلورو کوټو، یوې اشپزخانې (پخلنځي) او ټټی نقشه جوړه کړه. ختګر ته یې وویل: دا دې د کور نقشه، نور په تا اړه لري. جمعه خان ختګر په ختو پیل وکړو، ما نورې څو شپې تېرې ګکړې، له موره مې رخصت واخیست او دوباره خپلې دندې ته لاړم.

سهار چې د خپل کار ځای ته ولاړم، دا مې هیله وه، چې هوسۍ په څه ترتیب سره د خپل راتګ نه خبر کړم. د ورځې دوولس بجې د ټیلفون زنګ راغی. د ټیلفون غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ویلې آخ شکر خدایه ته راغلی یې؟

ما وې هو بېګاه ماښام راورسېدم، ته څنګه یې؟

ښه یم ته څنګه یې؟

زه هم ښه یم، مور دې ښه وه؟

هو د خدای فضل او مهرباني ده، هوسۍ مور او پلار دې جوړ دي.

شکر جوړ دي، مننه. سهار صاحب نن به په پوره ځلورو بجو درشم.

ما وې ښه ده، هر کله راشې.

زما ډېر کارونه ډپ پاتې و، بې له کومې دمې مې ضروري کارونه ترسره کړل. په ځلورو بجو مې د کار یوه دوسیه هم له ځان سره واخیستله، ما وې چې پاتې کار به په کور کې ترسره کړم. له مطبعې څخه ووتم، بیرون وړاندې لاړم، ځکه چې پخوا مې لا هوسۍ ته ویلې و، چې کله راتلې مطبعې ته نزدې مه درېږه، ګاډی وړاندې دروه. زه په چابکو ګامونو روان وم، هغې موټر په ټاکلي سړک ودرولی و، زما په لیدو هوسۍ له موټره راښکته شوه، د موټر تر څنګه ودرېده. زه چې ورورسېدم، د هغې زړه و چې راغاړې وځي، ما وې نه خپل لاس مې ورمخې ته کړ ستړي مشي مې ورسره وکړه. ویلې دا سې ستړي مشي درسره نه کوم. موټر ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وختو راغـاړې وتـه، مـا هـم د هغـې پـه زلفـو سـر کېښود، ښـه شېبه همداسې پـاتې شـو. بيـا مـو يـو بـل تـه پـه مينـه مينـه سـره وکتـل. د هوسـۍ پـه سـترګو کـې اوښـکې وګرځېـدې، زه هـم وچ کلـک پـاتې وم، بـدن مـې غـوني غـوني شـو. لـه مـونږ دواړو نـه خبـرې هېـرې شـوې، اخـر دومـره مـې ورتـه وويل:

څه چې ځو. هوسۍ اسويلی ویوست یوازې دومره یې وويل: درسره ګورم به!

مـوټر يـې چـالان کـړو، دوه کيلـومتره لاره يـې، چـې وو هلـه ماتـه يـې راوکاتـه ويلـې چېـرې ځـو؟ مـا وې هوسـۍ راځـه نـن بـه دارالمـان تـه لاړ شـو، هلتـه پـه رسـمي ورځـو کـې څـوک نـه وي. هغـې نـور څـه ونـه ويـل مخـامخ يـې کتـل مـا ورتـه پـه يـوه سـترګه ورکتـل، هوسـۍ خپلـه لانـدينۍ شـونډه وچيچلـه، لـږ وروسـته يـې وويـل: تـه چـې هـر چېـرې غـواړې، هلتـه بـه ځـو. لـه ځـان سـره موسـکۍ شـوه، ورو يـې لـه ځـان سـره وويـل د کـافر زويـه درپسـې ژبـۍ شـوې مـې ده، هـو د کـافر زويـه درپسـې ژبـۍ شـوې مې ده. داسـې فکـر يـې کـاوه، چـې مـا نـه دي اورېـدل، ماتـه خنـدا راغلـه، پـه کـټ کـټ مـې وخنـدل، ويلـې څنګـه دې وخنـدل؟ هـسې خنـدا راغلـه نـو. ويلـې هلـه زر شـه راتـه ووايه څنګه دې وخندل؟

ما وې هسې مړې تا پورې خو مې نه دي خندلي.

پوهېږمـه چـې مـا پـورې دې نـه دي خنـدلي، خـو ووايـه کـه نـه چـې څنګـه دې پـه زوره زوره وخنـدل؟. د لـومړي ځـل لپـاره مـې سـتا پـه قهقهـه خنـدا واورېـده. ومـې خنـدل پـه دې چـې مـا وې زما مينه به ستا د ميني په انډول زياته وي، خو چې ته مې وليدې، له مانه ډېره وارخطا يې.

همدې پورې دې وخندل؟ ښه نو کله چې ورسېدو، هلته به درسره ګورم!.

هو ولې نه، پوهېږم چې راباندې په قهر يې.

نو په قهر به نه يم، په ما څه تېرېدل؟ ستا زړه خو سندان دی.

مـا چـې ځـان خبـرې تـه جـوړاوه، دارالمـان د بـڼ پـه دروازه کـې ودرېـدو. لـه ګـاډي نـه ښـکته شـو او دننـه بـڼ تـه ورننوتلـو. نيـغ د فـوارې ترڅنـګ د ګلونـو تـپل تـه مـو ځـان ورسـاوه، څـو ځايـه د څـو ډولـه ګلونـو وړوکـي پټـې و. شـاوخوا تـه يـې د ناجوګـانو ونـې ولاړې وې، پـه دغـه وخـت شـاوخوا تـه هـېڅ څـوک نـه ليـدل کېـدل، پـه شـنه جولګـه بانـدې مـونږ دواړه سـره کـښېناستو، هوسـۍ د خپـل عـادت سـره سـم راتـه مخـامخ کـښېناستله. لـومړی يـې يـوه نازکـه موسـکا وکـړه، بيـا يـې وويل: اوس ووايه چې په کلي کې دې څه وکړل؟

مـا ورتـه د خپلـې مـور د روغتيـا ډاډ ورکـړ او بيـا مـې ورتـه د کـور د جوړېـدو پـه هکلـه ټـولې خبـرې وکـړې. د راتـګ تـر وختـه پـورې مې ورتـه کيسه تېره کـړه. هغـې راتـه پـه داسـې حـال کـې غـوږ نيـولی و، چـې خپلـې تـورې غټـې غټـې اوږدې سـترګې يـې لـه مانـه نـه وېستلې. وربـل يـې نيمـايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ نیولی و ، په کینې پلو مخ یې خدایي تور داغ بیخي بل شان ښه ښکاریده. په پوزه او شونډو کې یې خو هیڅ "خو " نه وه. په دغه ورځ یې نور سینګار پسې کړی و ، د چا خبره ګلونو تري د ښا بست له شرمه خپل مخونه په پاڼو پټول. زه هم عجیبه سړی یم، دومره سخت زړی وم، چې هیڅ نه اوبه کېدمه.

ما چې ورته د کلي کیسه تېره کړه، هغې وویل: رښتیا چې تا ډېر کارونه سرته رسولي دي. هو رښتیا هغه زما ځواب.

کوم ځواب؟

واخ لکه چې هېر شوی دي و که څنګه؟

زه لږ غلی شوم، کوم سوال ځواب؟

ته چې کلي ته لا تللی نه وې، یوه ورځ د تلو نه دې مخکې ما چې درته وویل: مور سره به دې زما په هکله..... !

هو اوس رایاد شول، هوسۍ په خدای چې په دې باب له موره زښت شرمېږمه، ته هیڅ فکر مه کوه، دا به هرومرو کېږي، خو په دا څو ورځو کې ستا وخت ښه تېرېده؟

ولې نه؟ هره ورځ رابانـدې لکه د کال اوږدېده، څو ځلي رانه مور مې پوښتنه وکړه، ویلې لوري په دې ورځو کې ډېر سوچ کوې. ما ورته ویلې: موري د ازموینې په باب فکر وړې یم، چې پاتې نشم. درې ورځې مخکې راته نتیجه اعلان شوه، په صنف (ټولګي) کې لوړې نمرې زما وې.

افرین، تبریک، تبریک هوسۍ! بلادې کړې ده او زما شیریني؟

په سترګو نور مې هیڅ تکلیف نه درلود ، خو یوازې....

ـ یوازې څنګه؟

په دې وخت کې یې لاس رااوږد کړو ، کلک یې وسکونډلم. ما هم په غېږ کې راکلکه کړه.

ویلې پرېږده څوک به راشي. خوشې مې کړه، ویل یې: سهاره دا څه کوې؟ لکه چې د مینې تږکې دې نه دې زده؟

په داسې حال کې، چې خپل لاسونه مې سست کړل، هغه مې په غېږ کې لکه د ګل په شان وغوړېده. په تندي یې خوله راماته شوې وه، په کراره یې خپل ځای کښېناسته. زر زر یې شاوخوا له سترګو نه تېر کړل، یوه شوه چې څوک نه ښکاري، بیا یې سترګې راواړولې، ما وې ګڼې تباه یې کړم. زړه مې په سینه کې ټوپونه وهل، لږه شېبه دواړه چوپ پاتې شو ، د مینې په خواله کې او د خبرو اترو په لړ کې ورو ورو لمر په غرغره کېده، هغې له خپل بکس نه وړوکې کمره راوویستله، لومړی یې زما څو عکسونه وېستل. ما د هغې عکسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وېستل، بیا یې کمره په یوه جګ ځای عیاره کړه، ماته یې کړه راشه، چې یو ځای عکسونه واخلو. د ګلونو په منځ کې مو څو ډوله عکسونه واخیستل. نږدې د ماښام خړنې لګېدله، کور ته د تلو په نیت له بڼ نه د راوتلو لاره مو ونیوله. لاس تر لاسه راروان وو، په لاره کې به یو بل ته سره جوخت شولو، بیا به روان شو ترڅو تر موټره ورسېدو. کله چې په ګاډي کې کښېناستو، د سړک په سر او نور نږدې هېڅوک نه ښکارېدل. خپلې چوکۍ نه مې ځان په هغې پسې وراوږد کړو، د مخ نه مې ورنه ښه مضبوطه موچکه واخیستله. هغې وش وش وکړو، څوکۍ ته یې تکیه ووهله، توري زلفې یې په مخ راخورې وې، په تورو سترګو کې یې سرخي هم ځلېده. ما وې موټر دې چلوه، ناوخته دی. لږه چوپ پاتې شوه، وګ ویل زه حېرانه دې ته یم، چې شپه به راباندې څنګه وځي؟ خو راځه د زړه که زما کور ته راسره ولاړه شه. زړه خو مې کېږي ولې مور او پلار مې څه بل شانته خلک دي، په خدای که راباندې پوه شي، بې مرګه مې نه پرېږدي.

هوسۍ آخر به څه کېږي؟ صبر ښه شی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر کوه صبر خو ښه دی
په بې صبرۍ معشوقې چا میندلې دینه؟

هوسۍ زموږ ټول عمر په صبر تېر شو، صبر او بیا هم صبر!

غر شو ګاډی یې روان کړو، لږه لاره چې ولاړو، هغې مخامخ وړاندې سړک ته کاته وې ویل: سهاره زما د پوهتون اخرنی سمستر دی، فارغېږم.

نو لا شپږ میاشتې خو درته پاتې دي. شپږ میاشتې خو پاتې دي، مګر د سترګو په رپ کې تېرېږي. زه تاته یو وړاندیز کوم او هغه دا دی، چې همدا نن شپه به دواړه د خپل راتلونکي په هکله سم فکر وکړو، سبا ته به بیا سره خپل نظرونه شریک کړو. څنګه خوښه دې ده؟ ما وې هو ولې نه، له دې نه هم بله ښه خبره!.

په همدې خبرو کې وو، چې زموږ د کور مخې ته ګاډی ودرېد، زه چې له موټره ښکته شوم، هغې ته مې په کړکۍ کې سر وردننه کړو، ما وې راځه زړه وکړه، زما کور به له نږدې نه وګورې، والله که هېڅوک وي، که نه پاتې کېدې، لږه دمه به وکړې بیا به کور ته لاړه شې. موټر درسره دی، څه تکلیف درته نشته دی.

هغه بیا غلې شوه، ما یې لاس ونیو، مال (ما وې) راځه راځه مړې داسې مه کوه.

وې ویل: په یو شرط؟

په کوم شرط

چې نور څه راته ونه وایې، دویم دا چې یوازې نیم ساعت به درسره کېنم، بیا به درنه ځم.

ما وې بېخي سمه ده، ته چې څنګه وای همغسې وکړه اوس نو راځه.

له موټر نه راښکته شوه، زړه نازړه راسره روانه شوه، د ماښام خړه لګېدلې وه، له یوه دوکان نه مې تازه مېوه او هوټل نه مې ډوډۍ راسره واخیستل. کور ته موږ دواړه وختو، د خپل کور په دروازه کې مې ورته هرکلی ووایه. مننه یې راځنې وکړه، زما خو د مجردۍ کور و، هرڅه سره ګډ وډ پراته و، هغه په چوکۍ کښېناسته، وې ویل: خدای دې ستا د کور دا وضعه برابره کړي، موږ دواړو سره په دې خبره وخندل.

راډیو مې ورته چالان کړه، هغې وخت کې ټلویزیون نه و، په ټېپ کې مې ورته د قمرګل یوه سندره کېښوده. ما زر زر په مېز ډوډۍ تیاره کړه، داسې هیله مې ترې وکړه: هوسۍ بخښنه غواړم، څه چې تیار وي، هغه د یار وي. د یوه درونډ مېلمه پالنه او هرکلی را په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ، د میني خبرې د میني په ځای پاتې شوې، ما له هغې سره د یوه درونډ مېلمه په توګه چلند کاوه، ځکه چې هغه زما کور ته راغلې وه او زه هم د کلي سړی وم.

هغه زما حالت ته حېرانه پاتې وه، خو کله چې یې وخت پوره شو او روانېدله، په دروازه کې یې راته وویل: سهاره څنګه چې مې فکر کاوه، همغسې وختي...

زه وارخطا غوندې شوم، ما وې ولې؟ کومه غلطي خو رانه، نه ده شوې؟

نه نه ته خو غلطي وای، مګر د پښتونولۍ او ښه سړیتوب دربانديې تمامه ده. په دې خپل کور کې دې هېڅو راته مخامخ هم ونه کاته.

هوسۍ جانې د پښتون لوظ او ژبه کول د پښتني کولتور غوره بېلګه ده. ته پخپله په دې شیانو له ما نه ښه پوهېږې. له کوره راووتلو، تر موټره ورسره ولاړم، د مخه ښې په وخت کې مې بیا هم څنګه چې قدرمن مېلمه د چا له کوره رخصتېږي، هسې چلند مې ورسره وکړو، هغه لاړه.

زه زړه وتلی کور ته راوګرځېدم، د چای پیاله مې ځانته ډکه کړه او کرار په څوکۍ کښېناستم، په دې سوچ کې ډوب شوم، چې هوسۍ سره خپل راتلونکی ژوند څنګه وتړم؟ هېڅ چل یې نه راتلو، ځکه چې هغه د ماړه سړي لور وه، پلار یې د دربار سړی و او زه تش یو لیکوال د کلي سړی.

په دې شپه مې ډېر فکر کاوه، له ډېره سوچه وروسته دغه نتیجه لاس ته راغله، زه په ښار کې خپل کور نه لرم، هغه به راسره کلي ته ولاړه شي او که نه؟ د ولور پیسې هم نه لرم. ما وې راځه سهاره داسې به وکړم، چې سبا ته به همدغه څو شیان هغې ته په مخکې کېږدم، چې هغه پکې څه وایي؟

تر نیمې شپې پورې مې چرت او خیال د هغې سره و، پخوا به مې د مجلو او اخبارونو ورځپاڼو لپاره یو نیم مضمون او څه لیکنې کولې، ولې اوس د هغو شیانو نه ووتلم. زموږ په کلي کې متل دی وایي "غریب سړی او برګ یې سپی" هغه رابانديې ښه پوهېده، چې سهار مې له ژونده وبستلی دی.

شپه تېره شوه، سهار بیا د مامورینو سروېس تم ځای کې ودرېدم. لږ شېبه لا نه وه تېره شوې، چې زموږ د لېن سروېس ګاډی راغی. ورپورته شوم او خپلې دندې ته ولاړم. په ګاډي کې راته څو تنو غږ وکړو، ویلې سهار صاحب نه یوازې دا چې په ورځپاڼو او مجلو کې دې لیکنې نشته، بلکې ته هم دا ډېره موده کېږي، چې نه ښکارېږې. د ټولو د پوښتنې لاندې راغلی وم، هغوی ته مې یوه بهانه او بله بهانه کوله. په دغه ورځ مې هم ډېر زیات کار درلود، ټوله ورځ مې لیکنه وکړه، ضروري کارونه مې لږ راسپک کړل ان تر څلورو بجو مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــه مېــز ســر ټيــټ كــړی وی. د هوســۍ ټيلفــون هــم راتــه رانغــی، د رخــصتۍ شــپې راورســېدې، مــامورين لــه مطبعــې نــه وتــل اخــري تــن زه وم، چــې لــه دفتــر نــه ووتلــم. د مــامورينو ګــاډی روانېــده، تــر دغــه وختــه هغــه راغلــې نــه وه. زه پــه دې فكــر كــې وم، چــې د مــامورينو مــوټر روان شــو، زه بــه ددغــې ونــې لانــدې ودرېږم. نــيم ســاعت تېــر شــو، ســاعت تــه مــې پــام شــو چــې پــه دې كــې د هوســۍ مــوټر پــه مــخ كــې راتــه ودرېــد. پــه چټكــۍ لــه مــوټره راښــكته شــوه، زمــا خــوا تــه راروانــه شــوه. كتــل مــې ورتــه چــې رنــګ يــې ســپين اوښــتی و، لــه نــورو ورځــو نــه بــل ډول ښــكارېده. ســترې مــشي مــو سره وكړل، دستي مي ترې وپوښتل: هوسۍ خيريت خو دی؟ رنګ دې لږ الوتی غوندې دی؟

پــه ډېــره وارخطــايۍ راغلــم، ناوختــه شــوی و، تــا ســره مــې ســودا وه. مــا وې چــې انتظــار بــه باســې. د تــرور كــره تللــې وم، بېګــاه شــپه مــې هلتــه وه. د هغــوی لــه كــوره ناوختــه راغلــم، خــالي پــه كــور كــې مــې ورتــه وويــل، چــې لــه همــصنفانو ســره د پوهنتــون كتابخــانې تــه ځــم، كېــداى شــي كــور تــه ناوختــه راشــم. زه پــه كــور كــې هــم وارخطــا وم، مــور مــې رانــه دوه ځلــې پوښــتنه وكــړه، ويلــې هوسۍ ځنګه داسې وارخطا ښكارې؟ ما وې ټولګي وال راته انتظار دي، چې زر ورشم.

ويلــې ځــه ورځــه لــورې انتظــار بــد شــی دی. اجــازه مــې تــرې راواخيــسته، پــه بيــړه مــې مــوټر راوست، ما وې سهار به مې انتظار كوي.

ډېره مننه هوسۍ درځه چې ځو.

دواړه ګــاډي تــه ورپورتــه شــو، پــه مــوټر كــې يــې راتــه وويــل: بېګــاه شــپه دربانــدې ښــه تېــره شوه؟

هو ښه وه، خو....؟

خو ولې؟

ولې ځكه چې ټوله شپه مې زمونږ د راتلونكي په باب فكر كاوه.

سهاره كه دې خوښه وي راځه دا خبرې به هلته كوو. هو رښتيا چېرې ځو؟

كوم ځاى چې ستا خوښ وي.

راځه چې نن د بابر بڼ ته ولاړ شو.

ډېره ښه، ښه ځاى دې نن وټاكه، درځه چې ځو ښه ساعت به مو تېر شي.

پل ارتن ته چې ورسېدو، داسې يې راته وويل:

زه به تاته د نن نه وروسته خامخا موټر در زده كوم، يوازې به ستا ډرېوره يم؟

مــا ورتــه وخنــدل، ډېــره ښــه ده مــا د ځــان مــوټروان كــړه، ځــومره بــه خوشــاله شــم. د بــابر بــڼ تــه ورســېدو، نــور ډېــر خلــك ورتــه هــم ورروان وو، هــر څــوك بــه چــې مخــې تــه راتلــل، مــوږ تــه بــه يــې ښــكته پورتــه كتــل. د بــڼ پــه ښــكته پورتــه ټولــو ځــايونو كــې مــو چكــر وواهــه، د بــابر پــه بــڼ كــې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبا ډنډ دی. هوسۍ ته مې وويل: که ستا اجازت وي، زه به په دې ډنډ کې ولامبم.

هغې وې ولې نه مهرباني وکړه.

هغه راته کېښناسته او ما په ډنډ کې لمبا پيل کړه، ښه ډېر مې ولمبل. تر لمبا وروسته د بڼ لوړې برخې ته لاړو او هلته په يوه ځانته ځای کې کېناستو. هغې راته کړه: اوس نو کولی شې چې خپل بېگانی حالت او خبرې راته وکړې.

بېگانۍ شپه مې ډېر سوچونه او فکرونه ووهل، دا څو شيان مې مخې ته خنډ جوړوي.

کوم شيان دي؟

هوسۍ ما درته په لومړي ځل هم ويلي و، چې زه يو در به دره بنيادم يم، نه مال او دولت لرم، نه ستا د شان سره برابر کور او نه کوم موټر. يو بې وسې ليکوال يم، له بلې خوا زموږ رسم و رواج او کولتور لا هماغه شان کليوالی دی او ستاسې د ژوند سطحه لوړه ده. که مينه او محبت يوې خوا ته او دا زما ستونزمن ژوند بلې خوا ته، ستا راتلونکی ژوند به گنې تهديد نه کړي؟ اوس ستا نظر او رايه څه ده؟

هغې راته په ځواب کې داسې وويل:

سهار صاحب! په ياد خو دې دي، چې په لومړي وار په پوښتنه پوښتنه ستا دفتر ته درغلم او د خپلې مينې اظهار مې درته وکړو او تا هم لکه همدا اوس چې دې وويل، همدا دې وويل، خو ما درته په ځواب کې څه وويل؟

هو تا وويل دا هرڅه مې قبول دي، زه يوازې مينه غواړم. ما او تا دواړو په همدغه خبره د مينې لوظ وکړو. دا خبرې دې بيا ولې زما مخې ته کېښودې؟ زه خو چېرې نالوستې نه يم، ژوند، مينه، ښکلا پېژنم. زما د پلار دنيا او ثروت زړه ته مه نيسه، موږ هم پښتانه يو، اخر ژبه او کولتور مو سره شريک دی او بيا خو مينه او محبت دا شيان نه غواړي. هيله منه يم سهار صاحب! دا ځينې شيان له مغزه اوباسه.

يوه شوم ستا د زړه اواز مې واورېد، خو څنگه به وکولای شو چې سره گډ ژوند پيل کړو؟

زه به په همدې باب فکر وکړم، چې له کومې لارې مې مور او پلار وپوهوم او هغوی راضي شي؟ ته هم يوازې په دې باب فکر وکړه.

ښه ده موږ دواړه بايد ښه فکر وکړو او د خپل راتلونکي لپاره غوره لاره وسنجوو.

موږ دواړه لږه شېبه چوپ پاتې شو. څه دروغ درته ووايم، هغه رابانددې په مينه کولو کې زړوره وه، وې ويل:

راځه سهاره دا خبرې پرېږده، نورې خبرې کوه. موسکۍ شوه، د بکس نه يې وړوکی شيشه (ائينه) راواخيسته او خپل ځان يې پکې وليد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې دغه آئینه (شیشه) پرېږده، زما د زړه په شیشه کې خپل ځان ووینه.

هغې مخ راواړاوه او یوه خوږه خندا یې راته وکړه، ویل لکه چې ډېره درباندې ګرانه یم؟

ما وې: د ګرانښت نه خبره وتلې ده، له ژونده دې ویستلی یم.

واخ له ژونده مې څنګه وېستلی یې؟

ژوند خو به وشي، مګر دا شېبې به بیا نه وي.

هو دا خبره مې زړه کې وه، چې ته باید لکه څنګه چې دې مخکې لیکنې کولې، لا پسې ښه ادامه ورکړې. زما درته خیال دی دا ډېره موده کېږي، چې کوم راډیویي داستان مې دې نه دی اوریدلی، دا ولې؟

دا ولې؟ دا پوښتنه دې له ځانه وکړه.

زه خو ددې پوښتنې ځواب نه لرم، ولې خپل زړه او مینه دې وخت درکړی.

له مانه هم نور ژوند پاتې دی، د پوهنتون اخري ازموینه ده، استاد راته د مونوګراف دنده راکړې ده، والله که مې ټک پکې کړی وي، همدارنګه درسونه مې نه دي ویلي. ازموینې ته تیاری نه لرم، ظالمه کله چې کتاب راواخلم او درس ویلو اراده وکړم، نېغ مې مخې ته ودرېږې.

ته د خپل ځان وایې او زما نه؟ هوسۍ موږ دواړه ملامته نه یو، مینه خو دا کاني لري. وروسته له دې به دواړه وعده سره وکړو، چې نورمال ژوند او جانداري به ورسره هم کوو. زه به دا نن شپه هغه نیمګړی د مینې داستان پوره کړم، په راتلونکي جمعې شپه به یې واورې او ته به هم سبا ته د پوهنتون کتابخانې ته ورځې. ته په ما پسې سبا ته مه راځه. د ملاقات وخت به بلې ورځې ته واړاوو.

هوسۍ غلې پاتې شوه، بیا یې وویل: ټیلفون کې به خامخا خبرې کوو.

ولې نه ټیلفون کې به سره احوال اخلو.

په دغه مازیګر مو سره پوره د زړه خواله وکړه، په ګرځېدو او چکر وهلو ستړي شو، نږدې خړه لګېدله، چې په موټر کې سواره شو. د نوي ښار هوټل ته د کباب خوړلو لپاره ولاړو. تر ناوخته پورې په هوټل کې کېناستو، ماخستن تېر یې زه کور ته ورسولم او هغه رانه لاړه. په دغه شپه مې د نیمګړي داستان لیکنه پوره کړه. سبا ته مې راډیو ته داستان وسپاره او د جمعې شپې ته یې د نشرولو امر ورکړو.

د ورځې مې خپل عادي دنده سرته رسوله، لس کم څلور بجې راته هوسۍ ټیلفون وکړو، ویلې زه د پوهنتون له کتابخانې نه غږېږم، د مونوګراف ځینې مواد او ماخذونه ګوتو ته راغلل، زړه مې دی چې مونوګراف پیل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: ډېره ښه ده، کوښښ وکړه چې ښه مونوګراف ولیکې، تر جمعې به خپل خپل کارونه سرته ورسوو، خو ګوره هوسۍ د جمعې په په راډيويي داستان ته غوږ کېده.

زه يوازې نه، بلکې زما ټوله کورنۍ ورته په ځير سره غوږ نيسي او راډيويي داستان اورو. ښه ده او به ګورم چې څنګه دې ليکلی دی. رښتيا ستا يوه راډيويي داستان ته ما او مور مې دواړو ژړل او س همدومره، د خدای په امان.

ښاده اوسې، په مخه دې ګلونه.

د رخصتۍ وخت راورسېد، ځان مې په چالاکۍ سره د مامورينو موټر ځای ته ورساوه. د خپل لين موټر ته ورجګ شوم، زياتو مامورينو راته کتل. ويلې سهار صاحب دا ډېره موده په سروېس کې نه ځې؟ لکه چې موټر دې اخيستی دی که څنګه؟

آخ په دې تنخوا کې موټر اخيستل؟ دا څنګه کېدی شي؟ دا تنخواګانې خو يوازې د يوه تن ګوزاره پرې نه کېږي، پاتې لا موټر؟

يو مامور راته کلک شو، ويلې ښه نو ته په څه شي کې کور ته ځې؟

ما وې له يوه ملګري سره په موټر کې ځم، په همدغې ترتيب سره څو ورځې مونږه له نږدې نه ملاقات او ليدنه ونه کړه. هوسۍ خپل کارونه سم کړل او ما هم خپل. د جمعې شپه راورسېده، پوهېدمه چې په دې شپه به ډېرې خلک راډيويي داستان آوري. ماسپښن دوه بجې راته هوسۍ ټيلفون وکړ، ويلې نن خو د جمعې شپه ده، ستاسې راډيويي داستان ته مې خپلې درې تنه ملګرې، چې زما ټولګي والې دي، راغوښتي دي، ښه په غور به يې واورو.

ما وې ښه ده د داستان نيمګړتياوې به راته بيا وروسته په ګوته کړې.

ويلې: دا خبرې به وروسته کوو، خو دا ووايه چې د نږدې ليدو ملاقات به څه وخت سره کوو؟

ستا چې څنګه خوښه وي.

ويلې د جمعې ورځ به ليدو ته وباسو.

ما وې ښه ده. د رخصتۍ وخت راورسېد. له معمول سره سم بيا د لېن په ګاډي کې کور ته لاړم، د جمعې په شپه مې دوه تنه مېلمانه راغلي وو. په مېلمنو کې يو تن فرهنګي زلمی و او بل يې د کلي نه راغلی يو د پاخه عمر سړی و، په ليک لوست نه پوهېده، خو زيرک سړی و.

د شپې په لسو بجو راډيويي داستان پيل شو، ما ورته کړه: نن شپه زما راډيوي داستان خپرېږي. هغوی دواړه چای څښل او داستان ته يې غوږ نيولی و. کله چې په راډيو کې داستان تراژيدي خوا ته نږدې کېده، د دواړو مېلمنو حالت بدلېدلو، ډېر په غور سره ورته ناست وو. د چای پيالې ترې لا پخوا سړې شوې وې، بعضې وخت به د کلي مېلمه سوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسویلی لـه خـولې وو پـست او لـه ځـان سـره بـه يـې وويـل: هـای هـای ځـوق، ځـوق هغـه بـل زلمـي مېلمـه بـه زر زر ماتــه کاتــه. کــوم وخــت چــې د داســتان پــه پــای کــې د داســتان اتلــه وژل کېـږي، د مېلمنـو لـه سـترګو نـه اوښـکې روانـې شـوې. رښـتيا هـم د داسـتان ممثلـين خـدای دې وبښـي يـوه زلېخـا فخـري او پايـا صـاحب چـې دواړه بـلا کولـه. د راډيـويي داسـتان پـه پـای کـې مېلمانـه دواړه غلـي او خپـه کېناسـتل، مـا وې راځـئ، چـې اوس چـای وڅښـو، داسـتان ماسـتان خـو تېـر شـو. هغـوی مـې دوبـاره عـادي حالـت تـه راوسـتل، هـر څـو بـه مـې چـې هغـوی تـه يـوه موضـوع راواخيـسته، هغـوی بـه لـه داسـتان نـه ليـرې نـه تلـل. د شـپې تـر ډېـره ناسـت وو. سـهار هغـوی لـه چـای نـه وروسـته رخصت شـول، تقريبـاً لـس بجـې کېـدې، چـې هوسـۍ لانـدې پـه سـړک کـې ماتـه انتظـار باسـي. لـه د کړکـۍ نـه مـې لانـدې وکتـل، چـې هغـه ولاړه ده. مـوټر بـې د سـړک پـه غـاړه درولـی و. پـه چـالاکۍ سـره ورښـکته شـوم، ګـړه بـړه مـو سـره وکـړه، زارۍ مـې ورتـه وکـړې، چـې کور ته راسره وخېژي، خو هغې همدا ويل: راځه چې ځو، نه راځه چې ځو.

په موټر کې سواره شو او د ښار په لوري روان شو. ما وې چېرې به ځو؟

ويلـې نـن جمعـه ده، پـه هـر ځـای کـې عـسکر او طلابـان ګرځـي، د ښـار خلـک هـم هـرې خـوا تـه ځي راځي، نن به که زما اورې کارېز مير ته ولاړ شو.

مـا وې دا خـو بـه ډېـره ښـه وي، چـې مـا هـېڅ نـه دي ليـدلي، نـوي ښـار کـې مـو خـوراکي شـيان راونيول او د کارېز مير په لور مو ګاډی خوشې کړو.

په لاره مې هوسۍ ته وويل، ما خو کارېز مير نه دی ليدلی، تا خو به ليدلی وي؟

ويلـې هـو، زه خـو څـو ځلـي لـه خپلـې کـورنۍ سـره هلتـه تللـې يـم، د ليـدو وړ ځـای دی، ښـکلی بڼ، يخې د کارېزه اوبه، دا انګور او منې، څه تازه هوا والله چې د سړي زړه پکې تازه کېږي.

څـه کـم دوولـس بجـې کېـدې، چـې هلتـه ورسـېدو. ډېـر خلـک د ښـار نـه ورتـه ورغلـي وو، هـره خـوا ډلـه ډلـه خلـک ناسـت وو، څـوک ګرځګېـدل. ځينـې ځـايونو کـې د موزيـک او موسـيقۍ پروګرامونـه و، چـا کبابونـه پخـول او ځينـې خپلـو کـې سـره مـصروف وو. ماتـه ډېـر پـه زړه پـورې ځکـه وه، چـې د لـومړي ځـل لپـاره مـې هـسې باغونـه او ظـاهر شـاهي بـڼ او ښـکلي ځايونـه تـر سـترګو کېـدل. زه او هوسـۍ د يـوې لـوړې غونـډۍ سـرته وختـو، چـې هلتـه د ارغـوان ونـې او ناجوګـان ولاړ وو. شـاوخوا تـه روانـې يخـې رڼـې اوبـه بهېـدلې، اوړی و خـو بـاور وکـړئ، چـې پـه دغـو اوبـو کـې چـا لاس نـشوای نيـولی، ځکـه چـې ډېـرې يخـې وې. مـوږ د ګلونـو او يخـو اوبـو پـه غـاړه واړول، لـومړی خـو مـو ښـه ډېـره عکاسـي وکـړه او بيـا مـو يـو څـه خـواړه وخـوړل، مـونږ غوندې ډېر خلک راغلي وو او يو تر بله ځاربدل.

تــر ډوډۍ خوړلــو لــږه شــېبه وروســته اوازه ګــډه شــوه، چــې اعلحــضرت کــارېز ميــر تــه راځــي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک اخوا دېخوا نه ګړندي ګړندي سره ګرځېدل، پولیسان راورسېدل، ځای پر ځای په ګرځېدو بندیز ولګېد. هلته وړاندې د ظاهر شاه د اوسېدلو ښکلې ماڼۍ تر سترګو کېدله، د هغه په شخصي استوګن ځای کې ماشي هم نشو ګرځېدلې، خلکو وړاندې سړک ته کتل، ترڅو عمر دې ډېر شه باچا راشي. له مونږه وړاندې څو تنه ځوانان او ښځې ناستې وې، هغه یوه وویل:

ـ از ظاهر کل درینجا هم خلاص نمی شویم.

موږ چې دا خبره واورېده، دواړو پرې ښه ډېر وخندل. بیا مې هوسۍ ته وویل:

دا خلک رښتیا وايي، اوږده موده تېره شوه، چې دا باچاهي کوي، په ملک کې یې هېڅ خدمت نه دی کړی. ژوند یې په ټېپه درولی دی، دنیا څومره وړاندې ولاړه، خو افغانستان ورځ په ورځ لاندې وځي. هوسۍ اوس خو خبره راغله، غوږ کېده چې څه درته وایم:

دا زه چې څه لیکم او که ما غوندې نور یې لیکي، دا ټولې ناخوالې او ددې وخت ناروا ګانې پکې په بېلابېلو ډولونو رانغښتل کېږي، موږ دده د پاچاهۍ نه ژاړو. خدای ښا بسته او له هر څه نه ډک وطن راکړی دی، خو ددغسې پاچاهانو له لاسه شاړ پروت دی. زه لا په دې خبرو کې وم، چې منډې شوې، هر چا غوښتل چې باچا ووینې او د دوزخ اور پرې حرام شي. موږ هم پخپل ځای ودرېدو، باچا د کاریز میر بڼ ته تشریف راوړو، تقریباً اویا ګامه تري لیرې ولاړ و. هوسۍ وویل کښبه کښبنه سهاره ما خو اعلحضرت ډېر لیدلی دی، څو ځلې د خپل پار سره ارګ ته ورسره ورغلې یم، لا وړه وم چې پلار مې له ځان سره بیولې وم. ما یې آن ټول خاندان لیدلی دی، هر یو یې ځانته د ورځې د مود په موټر کې ګرځي، څه بل شانه ژوند لري.

نو زه خو همدا وایم کنه! دوی دغسې ژوند لري ولې ملت پرېږده، چې په بې وزلۍ او غریبۍ کې شپې ورځې تېروي، نه خلکو ته کار شته او نه روزګار، نه سړکونه جوړوي او نه ښارونه، نه دوا درمل شته او نه درمل ځي. سواد خو هډو درک نه لري، په سلو کې اته نوي خلک ښځې او نر بې سواده دي، نو ته او خدای د سړي زړه درد ونه کړي؟

سهاره په دې خبرو پسې مه ګرځه.

هوسۍ د بې دردو خبرې مه کوه، ته خو هم په دې ښه پوهېږې، سترګې به نه پټوې.

نو څه کولی شو سهاره! وو ایه نو ته وو ایه کنه!

زه یوازې دا وایم، چې ددې خوار ملت ستونی راډک شوی دی، هر کله چې وي په دوی به ورانیږي. هغې راته خپل اوښکې کوږ کړو، پرې پوه شوم، چې له دې شیانو سره دلچسپي نه لري، ما هم خپلې خبرې بندې کړې او هغې ته مې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ده نو راځه چې زه او ته اخوا ته چکر ووهو، ځکه چې دا سیمه ما هېڅ نه ده لیدلې. له دغه ځایه ولاړو، وړاندې د ګیلاسونو ونې توري ښښتې وې، خوا ته یې د زردالانو ځو ونې هم ډکې ولاړې وې، توتان خو تک سره ښښتي وو. د توتو ونو لاندې د کاریزه یخې پاکې رڼې اوبه بهېدلې. د توت ځانګه مې په لاس راوځنډله، دلی. توتان ترې لاندې په یخو اوبو کې راتوی شول. موږ دواړو پرې تالان جوړ کړو، ښه د مزې توت مو وخوړل. په ګیلاسونو مو هم خوله خوږه کړه. له یوې بوډۍ ښځې نه مو شړومبې وغوښتې، هغې د نرلور ډک جام شړومبې راوړې، هوسی. ونه ځښلې خو ما په یوه ساه د شړومبو جام تش کړو. هغې راپورې ډېر وخندل، ولې ما خپل د کلي عادت کړی و. بیا وروسته د یوې ناجو ترځنګه په یوه جولګه کښېناستو، په داسې حال کې چې ما خپل سر د هغې په غېږ کې ایښی و، څه خو د مینې جذبه وه او څه د توتو او شړومبو نشه وه، چې هوسی. په غېږ کې یې په خواږه خوب ویده کړم. یو وخت مې په مخ هوسی. غاښونه ښخ کړ، ما ویل ګنې د مخ غوښې یې رانه یووړې. سترګې مې چې وغړولې، شنه د خندا اوښتې وه. سپینو غاښونو یې برېښ کاوه، زر مې له کاکل نه راونیوه، وش وش یې پیل کړو، ځانته مې راکږه کړه، خړپ له نریو سرو شونډو نه مې ورنه مچو واخسته، ویلي مه کوه څوک به مو ووینې.

ما وې والله که دې پرېږدم، زه چې دې چیچلم، خو دا خبره نه وه او اوس به... ! تر مازیګره مو د مینې ساعت تېری وکړ، په زړه پورې ورځ مو تېره کړه.

د راتلو نه مخکې هوسی. وویل: په دې کار نه کېږي په پلار مې جرګه وکړه، ترڅو به.... راباندې تېرېږي.

ما وې هوسی. زه خو دا کار نشم کولی، څنګه او څوک په څه ترتیب ستا په پلار جرګه کړم؟ دا خو څه کلی نه دی، دلته خو زه هېڅوک نه پېژنم، ته څه نظر لرې ؟

هغې د ناز اوښکې کوږ کړ، وې ویل: لیکنې او مقالې خو نه دي، چې وېې لیکې. کله دې جرګې مرګې نه دي لیدلي، ته خو کلیوال هلک یې، څنګه نه پوهېږې؟

پوهېږمه خو څوک اخر ستا په پلار جرګه کړم؟

هغه لږه شېبه غلې وه، بیا یې وویل: د خپلې شعبې مدیر او رئیس درسره راوله ، وروسته مې پلار له ما نه په دې باب حتمي پوښتنه کوي، زه به ورته بیا خپل نظر ووایم. ته لومړی همدا کار وکړه.

زما زړه ته ولوېده، سمدستي مې ورته وویل: هوسی. کله به دا کار وکړو ؟

سبا یې کولی شې، هوښیاران وایي په ښو تلوار، په بدو تأمل. کولی شې سبا ماښام ته زموږ کور ته جرګه راولېږې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيخي مې خوښه ده، سر له سبا به دا کار که خدای کول وکړم، خو يوه خبره ده چې که ستا پلار به سبا ته په کور وي او که څنګه؟

د ورځې له خوا دې ستاسې رئيس ورته ټيلفون وکړي، ورته ودې وايي چې مور دې ماښام ستا ليدو ته درځو. هغه به کور کې وي او تاسې به راشئ.

هوسۍ قسم دی، چې په هرڅه کې ماهره يې، د ماهر توب څه خبره ده، دا زموږ کلتور دی په همدې باب موږه دواړه لږه شېبه غلي او چوپ پاتې شو.

يوه شېبه غلی وم بيا مې له خپل زړه سره صلاح وکړه، په کور او کلي کې مې له خپل مور نه هم پوښتنه وکړه، مور مې هم راته مشوره راکړه. له ډېرې خوښۍ نه مې ناڅاپه له خولې ووتل: زما او ستا به ګنې واده وشي؟ هوسۍ په کړت کړت په خندا شوه، ويلې د کونډې زويه څه چل درباندې وشو؟ د لېونو پېښې دې پيل کړې که څنګه؟

هوسۍ دا خو پکې شته دی، پوهېږم چې د مينې د ازمېښت نه به موږه دواړه بريالي راوځو. هغه دا ځل په دې ښه خوشاله شوه، ويل يې:

هو خامخا به موږه دا لوبه ګټو.

ښه نو زه به له خيره په دا بله اونۍ کې په دې باب د خپل رئيس سره خبرې وکړم. که چېرې راسره موافقه يې وکړه، د درتلو او مرکې وخت او نېټه به بيا وټاکو. دواړه به په همغه ورځ پرې غږېږو. دواړه همدا خبره سره غوټه کړه، هغې وويل:

راځه چې په همدې خبره له دې ځايه ووځو او راساً د ګلبهار د فابريکې ترڅنګه د پنجشير سيند غاړې ته ځانونه ورسوو. ساعت ته مو وکتل د ورځې يوه بجه وه، د اوړي تووده ورځ وه، په موټر کې کښېناستو او د پروان ولايت په لوري مو کش ورکړ، هوسۍ هم خپله موټرواني راښودله، ان په اتيا کې يې موټر چلاوه. له مټکه تر پروانه په سيمه کې د سړک پر دواړو خواوو کې د انګورو او نورو مېوو شنه او غوړېدلي باغونه تر سترګو کېدل. د سړک په غاړه ځای ځای ځينو خلکو او ماشومانو سره توتان او بادرنګ د خرڅولو لپاره ايښي وو، يو نيم ګاډی به ورته ودرېده او سورلۍ به ترې دغه موسمي مېوې رانيولې. زه ددغې سمسورې سيمې په تماشه وم، چې هوسۍ غرشی موټر ودرواوه. ويل يې دا د پروان د ولايت بازار دی. له موټره ښکته شو او په بازار کې مو په دوکانونو کې ښکته پورته چکر وواهه. يو څه خوراکي شيان مو هم راونيول او د نساجي ګلبهار خوا ته وخوځېدو. له مټکه ورتېر شو، په ښي لاس د غره په اړخ کې دا سړک نساجي ګلبهار ته تللی و. په څو دقيقو کې تر ګلبهاره ورسېدو. تر فابريکې ورتېر شو، وړاندې مو سترګې د پنجشير په سين ولګېدې. ورنږدې شو او د درياب په غاړه مو ګاډی ودراوه. بې واره مو غوښتل، چې د سيند غاړې ته نږدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانونـه ور ورسـوو ، خـوراکي شـيان مـو لـه ځانـه سره واخيـستل او پـه تونـدو ګـامونو سـره هلتـه وړانـدې د سـيند د مـستو څپـو پـه غـاړه پـه لويـو او هـوارو تيـږو بانـدې ورتـه کـښېناستو. سـيند سم پـه مـستۍ او شـور سره مـخ ښـکته روان و. وړانـدې پـه يـوه چـړ کـې يـوه جـالګر جـال ارتـاوه او مـاهي يـې رانيـول، بـاور وکـړئ، هـر جـال کـې بـه يـې راکـښاوه. سـپين غـټ غـټ ماهيـان بـه يـې راوابـستل. مـونږ يـو بـل سره خبـرې لا نـه وې پيـل کـړې، يـوازې د جـالګر جـال تـه مـو ورکتـل. خـواري پـه مـو وکـړه، خـو ماهيـان بـه مـو سـم شـمار نـه کـړای شـول، ځکـه چـې هـر مـاهي بـه پخپـل قـوت سره پـه جـال کـې ټوپونـه وهـل. يـو نـيم مـاهي بـه ځـان پـه سختـه خـوارۍ سره لـه جـال نـه ازاد کـړ او سـيند تـه بـه يـې ځـان ورغوپـه کـړو. د سـيند شـور او د ماهيـانو د نيولـو تماشـې تـر ډېـره پـورې مونږ دواړه هک پک کړي وو ، ما وې هوسۍ نن دې ډېر ښه ځای ته راوستلم.

هغه په خندا شوه، وې ويل: هو زړه دې دی چې څه پکې ولیکې.

هـو ولـې نـه، لـيکم خـو بـه وروسـته، خـو تـه دا ښـکلا وګـوره، دا غرونـه، دا سـيند ، دا جـالګر او دا ماهيان.

تاته ښنګه ښکاري؟

ماته ډېر ښکلی ښکاري، خدای د غسې جنتي وطن راکړی دی، خو.... !

خو دې پکې څنګه وويل؟

سهاره ته پرې له مانه لا ښه پوهېږې.

آها ، هو ، هو ستا په مطلب ورسېدم، کاشکې چې....؟

دا هرڅه چې سمېږي، په مونږ به خاورې اوښتې وي.

هغـې وې راځـه راځـه دا خبـرې اوس پريـږده، لـومړی بـه دا مېـوه وخـورو او بيـا بـه تـر هغـو ونـو پـورې د سـيند پـه غـاړه ورو ورو ولاړ شـو. کـولای شـو تـر مـازيګره پـورې د سـيند پـه غـاړه چکـر ووهـو. زردالـو مـو د پنجـشير پـه اوبـو کـې يـخ کـړل او بيـا مـو پـه مـزه مـزه وخـوړل. پـه لپـو لپـو اوبـه مو وڅښلې، بيا مو د سيند څپو ته ورنژدې په زړه پورې ځايونو کې عکاسي هم وکړه.

د يـوې ونـې لانـدې يـخ سـيوري تـه د سـيند پـه غـاړه پـه داسـې حـال کـې کـښېناستو ، چـې د چـا خبـره د اوبـو دارې پـه مـوږه دواړه لګېـدلې. د سـنځلې نـه داسـې خوشـبويي رالوېدلـه، چـې سـړی يـې خمـار خمـار کـاوه. د تېـږو لـوړ ديوالـه نـه د ګلابـو د ګلـو ډکـې څـانګې راځوړنـدې شـوې وې، لـږ څـو ګـامـه اخـوا تـه د يـوه چنـار پـه ونـه کـې ککـو پـه ککـو ککـو نـارو لګيـا و. ناڅاپـه بـه يـوه مـاهي د سـيند نـه رابهـر پورتـه ټـوپ کـړل او بېرتـه پـه سـين کـې غوپـه شـو. مـوږ دواړو څـه دروغ بـه درتـه وايـم، يـو د بـل پـه غېـږ کـې د مينـې خـوب وړې وو. سـترګې مـې وغړولـې، چـې د هوسـۍ د وربـل ويـښتان مـې پـه سـترګو کـې راپرېوتـل، هغـه پـه نـازک خـوب ويـده وه، پـه تنـدي او شـونډو يـې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خولو ځاځکي ښکارېدل، راپورته شوم، هغه هم رابیداره شوه، د مازیګر لمر په غرغره و، ما وې هله هوسۍ ویښه شه، چې ناوخته نه شي.

پریږده سهاره لږه شېبه خو به دې پرېښې وای، د خواره خوبه دې راویښه کړم. د خپل وربل ویښتان یې په یوه لاس پورته واړول، سترګې یې سرې راواړولې، په یوه خاص ناز یې وویل: لکه چې ستا په سترګو کې خوب نشته دی؟

هوسۍ د مینې په خوب ګنې څوک مړېږي؟ که مې پرېښې وای، په خدای چې شپه به راباندې همدلته راغلې وای.

څه پروا یې کوله، څه خطره خو نشته دی؟

هو خطره نشته دی، دا غر او دا بیدیا، کوم لېوه چې رانه خوړلې وای، په تش لاس یو څه به مې کول؟

زما پام پاس غره ته و، چې هغه راباندې نابېره د سیند اوبه راوشیندلې، دومره یخې وې، چې سلګۍ مې وکړې، ما هم لاس ښکته کړو هغې ته مې څو دارې وکړې، لارې لارې یې په مخ او به راتوی شوې، دریشیانې خو د دواړو لمدې قیشتې شوې، یو پر بل مو ښه ډېر وخندل، هغې خپل مخ وچاوه، چې ناڅاپه مې په غېږ کې اوچته کړه، اوبو کې دې غوپه کوم، ځان رانه نشې خلاصولی. هغې لاس پښې وهلې. د سیند په غاړه اوبو کې مې ودروله، بوټان یې لامده شول، له لاسه مې ونیوه، هغې اوچت غېږې ته راودانګل، ما هم ښه کلکه په غېږ کې ټینګه ونیوله. په خندا خندا کې یې راته په غوږ خوله ولګوله، په غاښونو یې پوره زور راباندې وکړو، ځان مې ترې په یوه چل کې خلاص کړو او غوښت یې چې وړاندې رانه د ګلونو په بوټو کې پټه شي. هغه په منډه کې وه، وروسته مې راونیوه او په زنه مې ورته خوله ښه ښخه کړه او چیغې یې پیل کړې. کتل مې چې وړاندې دوه تنه لاروي په لاره ګړندي راروان وو، موږ یو بل سره پرېښودل، ما وې هوسۍ اوس به ولاړ شو، ناوخته کېږي.

هغې ویلې ښه ده، هن لاس راکړه، چې له دې تېږو نه درپورته شم. لاس مې وراوږد کړو، په یو ټک مې راپورته کړه. مننه یې راځنې وکړه، پورته د سړک په لور روان شو. لاره نېغه وه، هوسۍ ستړې شوه، پوهېدم پرې چې سینه یې ځي راځي. ما وې: څنګه سا وتیګاه یې؟ که ستړې یې چې په شا دې کړم.

ملنډې راباندې مه وهه، کله هم په داسې کړپو کې نه یم تللې، ولې ډېر خوند راکوي.

په کرار کرار خبرو خبرو کې تر موټره ورسېدو، لمر پرېوت. موږ هم په موټر کې کښېناستو. لږه دمه مو وکړه. هوسۍ راته کړه:

سر له سبا نه به درته ډریوري درزده کوم، یوازې به دا زه درته موټرواني کوم؟

دا خو به ډېره ښه وي، چې موټر راته رازده کړې، بیا نو زه پوه شه او ستا موټرواني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا تــه بــه پــس لــه رخـصتی پــه خیـر سـره چمـن ببـرک پلـو تـه سـتا د مـوټروانی د تمـرین لپـاره ولاړ شـو، خـو ربښـتیا چې سـبا تــه دې د رئـیس او نــورو ملګـرو سـره د مرکې وو ایـې. زه بــه درتــه پــه یوه بجه ټلیفون درو کړم.

ما وې سمه ده، سر له سبا نه به دا کار کوم.

مـوټر تــه یـې پـښـه ټینګـه کـړه او پــه لـږ وخت کې د ګلبهـار نـساجی نـه تېـر شـو او پـل متـک تـه ورسـېدو، د ماښـام خـړه لا نــه وه لګېـدلې، چـې پــه پـروان واوښـتو، میـر بچــه کــوټ تــه چـې ورسـېدو لـږ لـږ تـورتم ولګېـد. لـږه شـېبه وروسـته لـه دښـتې چمتلې نـه واوښـتو او پــه کوتـل بانـدې سـرای شـمالي تــه ورښـکته شـو. پــه هغـې وخـت کې خیرخانـه مېنـنـه کې یـوازې څـو کورونـه جـوړ شـوي وو، نـوره ټولـه خیرخانـه شـاړه پرتـه وه. د غـره پــه بـېخ کې همـدا یـو سـړک تـر ښـاره تللـی و، ماخـستن کېـده، چـې ښـار تــه ورسـېدو. پــه خبـرو خبـرو کې زمـوږ تـر کـوره ورسـېدو، هوسـی مـوټر ودراوه. له موټره هغه هم راښکته شوه، وې ویل:

ځه ورځه، نور د خدای په امان.

ما وې راځه نن خو زړه رالوی که راسره پاتې شه.

موسکی شوه، هو درسره پاتې شم، چې......

ما وې: زه خو درمعلوم یم.

ولـې نـه ښـه راتـه معلـوم یې، خـو پــه کـور کې مې څـه نـه دي ویلـي، تـه پـه درخواست عجلـه او تندي وکړه، بیا زما پاتې کېدل درسره اسانه دي.

لاس یـې رااوږد کـړ، مـا هـم لاس ورکـړوو خـدای پــه امـاني مـو سـره وکـړه او هغـه لاړه. زه زړه نـازړه کـور تــه پورتــه شـوم. د شـپې تـر ډېره مـې سـوچ وواهـه، اخـر لـه ځـان سـره مې پرېکـړه وکـړه، چې سبا ته په خپل رئیس او عمومي مدیر ته دا خبره کوم، چې مرکې ته راسره ولاړ شي.

سـهار چـې کـار تــه ولاړم، تـر لـسو بجـو پـورې مـې د خپلـې شـعبې (څـانګې) ضـروري کارونـه ترسـره کـړل، خـو پــه زړه کې مې ددې خبـرې اړخونـه تلـل راتلـل، بـې کـسي هـم بـد شـی ده، د کلـي سـړی وم پــه ښـار کې مې څـوک نـه و، چـې مخکـې لــه مخکـې یـې د مرکـې زمینـه راتــه برابـره کـړې وای، خـو د ورځـې لـس بجـې شـوې، زړه مـې رالـوی کـړ، د رئـیس خبـر مـې لــه سـکتره واخیـست، چـې ځانتــه دې پــه چـایو مـصروف دی. اجـازت مـې واخیـست او ورننـوتلم. ورسـره کـښېناستم، دا خبره مې ورسره یاده کړه، لومړی یې وخندل او بیا یې راته کړه:

سهار صاحب نو دا خبره ده، چې په دې ورځو کې دې په نشراتو کې کم وینم؟

مـا وې نـه نـه رئـیس صـاحب! ښـنـه غـواړم دومـره سـپین سـترګی نـه یـم، خـو څـه وکـړم نـور څـوک مـې نـشته دی، د خپلـې مجبـورۍ لـه املـه مـې یـوازې تاسـې تــه سـترګې غړېـږي. تاسـې زمـا هـر څـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاست.

په دې خبره رئیس خوښ شو، وې ویل: ډېره ښه ده، دغه خلک لږ و ډېر پېژنم، پښتانه دي مګر له دربار سره تل پاتې شوي دي، زموږ به واوري او که نه؟

له خپلې چای پیالې نه یې ګوټ وکړو بیا یې وویل:

نور درسره څوک بیا یې؟

ما ویل: تاسې او زموږ د شعبې مدیر صاحب. ستاسې په نظر څنګه؟

هغې ویل: بیخي سمه ده، هغه هم د تجربې خاوند دی، سپین ږیری دی، په دې شیانو ښه پوهېږي. کله دې نیت دی چې ورشو؟

ما ویل: مازیګر ته به ورشو، پنځه بجې به د هغوی کور ته ولاړ شو.

هغې ویل: خبر دې ورکړی دی، په کور کې دی که څنګه؟

هو نن هغه په کور کې دی، له کاره چې رخصت شو، د هغوی کور ته به راساً ولاړ شو.

ویل یې: سمه ده زه دې په مخ کې یم، په دواړو سترګو ولې نه، خو ته هغوی ته لومړی خبر ورکړه، هسې نه چې جاله مو په کاږ وخېژي.

ما ویل: ښه رئیس صاحب، زه به ورته خبر ورکړم.

رئیس ویل: ښه ده، په پنځه بجو به ولاړ شو.

زه تري راووتلم، خپل د کار مېز ته چې کښېناستم، شرنګ ټیلفون راغی، غوږی مې چې پورته کړه هوسی.وه، ویل یې: سهار صاحب ورځ دې ښه، څه دې وکړل؟

ما ویل: نن په پنځه بجو درځو.

ښه نو داسې وکړه، چې زموږ کور ته ټیلفون وکړه، مور ته مې وو ایه. زه به شل دقیقې وروسته کورته ورسګیږم، ته هم شل دقیقې وروسته زنګ ووهه.

ما وې ښه ده، د ټیلفون غوږی مې چې کېښوده، حېران شوم ما وې خدایه اوس یې مور ته څنګه یاده کړم؟ ساعت ته مې کتل نیم ساعت وروسته مې ورته زنګ وواهه، برابر هوسی.د ټیلفون غوږی پورته کړه، ما وې زه یم. هغې ځان په ټیلفون کې نابلده وینو، ویلي بخښنه غواړم تاسې څوک یاست؟ مور مې هو شته دی. دا زموږ خبري ګمور یې اوربدلې، یانې مور یې د لور خبرې اوریدلې.

موري ای مورې! چا ټیلفون کړی خبرې درسره کوي. مور یې د ټیلفون غوږی واخیسته، ویل یې: بلې، بلې څوک یې؟

السلام علیکم زه یم سهار لیکوال! مور جانې نن په پنځه بجو زموږ د مطبعې رئیس او زه تاسې کره درځو، خان کاکا ته وو ایه، چې په کور کې اوسي، له هغه سره یې څه کار دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: ښه ده وروره ! زه به یې ورته ووایم.

ښه شوه مننه تر لیدو پورې د خدای په امان، خدای په امان.

زړه مې درزا پیل کړه، ما وې دا به څنګه شي؟ کار به مې وشي او که نه؟ یو ساعت په سوچ کې ډوب لاړم، ما وې بې کسي دې ورکه شي که مشر ورور مې وای، پلار مې ژوندی وای ما ته به د دې کارونو څه ضرورت و.

هو رښتیا نه پوهېږم، چې زه ورسره ولاړ شم او که نه؟ زمونږ په کلي کې خو هلک د کوژدن والا نه ځي، چې دلته به څه ډول رواج وي. دا سې به وکړم، چې د رئیس سره به ولاړ شم، ځان به وروپېژنم، د مرکې او خبرو اترو په وخت کې به ترې زه راووځم، دوی به سره خبرې وکړي.

رخصتي شوه، مامورین رخصت شول، څو دقیقې وروسته رئیس صاحب او زمونږ لوی مدیر درې واړه د رییس په ګاډي کې د هغوی کور ته روان شو. په لار کې راته رئیس او لوی مدیر ویل:

سهار صاحب ! خدای دې وکړي، چې دا خلک زمونږ مرکه ومني او ستا کار په خیر سره وشي.

ما ورته خالي خندل او دوه مره مې ورته وویل:

رئیس صاحب ستا سې برکت او لحاظ ډېر دی، هیله ده چې خالي لاس به نه راځو.

د هوسۍ دوی کور ته ورسېدو، د دروازې زنګ مو وواهه، یو هلک دروازه خلاصه کړه، ما ترې دستي وپوښتل:

وروره ! خان کاکا په کور دې دی؟

هغه وویل: هو راځئ.

رئیس صاحب خپل ډرېور ته وویل:

هلکه همدلته اوسه، مونږ ننوتلو.

دننه د کور په حویلۍ کې باغچه وه، چې ډول ډول ګلونه پکې و، د حویلۍ منځ کې په یوه نرۍ د سمټو په پخه لاره مخامخ یوې ښکلې ودانۍ ته ورروان وو.

خان کاکا له دروازې نه راووت او زمونږ مخې ته راروان شو، له ورایه په خندا شو، ویل یې: راځئ صاحب. مونږ نږدې ورغلو، هغه لومړی له رئیس سره د غېږې روغبړ وکړو او بیا یې له مونږ سره. د کور لوی سالون ته یې لارښوونه وکړه، هغه مخکې او مونږ ورپسې سالون ته ننوتلو او په کوچونو کې کښېناستلو. ما لومړی اجازت وغوښت او بیا مې رئیس ورمعرفي کړو او ورپسې مې لوی مدیر او بیا مې ځان وروپېژاند. هغه راته ښکته پورته وکتل، وار دواره یې وویل: ته کوم سهار هغه چې راډیوې دا ستانونه لیکي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې رئيس له مانه مخکې شو ، ويل يې:

همغه دی، دا ډېر لايقه او د ملک پياوړی ليکوال دی، د ښه سړيتوب هم پرې تمامه ده.

لوی مدير زما په هکله داسې وويل:

خان کاکا ! دده په شان ليکوالان ډېر کم لرو. دی د ننګرهار د سيمې دی، د يوې ډېرې ښې کورنۍ په غېږ کې رالوی شوی دی، د کابل پوهنتون د ژورناليزم څانګې نه فارغ شوی دی، زموږ تکړه همکار دی.

په دې وخت کې خان کاکا وويل:

تاسې باور په خدای وکړئ، چې مونږ د جمعې شپې ته ورځې شمارو ، وايو چې کله به د جمعې شپه راځي، چې دده راډيويي داستان واورو.

رئيس وويل: زه فکر کوم د ټول افغانستان خلک دده راډيويي داستانونه په شوق او غور سره اوري. خان کاکا ! خدای دې لا برې ورکړي، زموږ د سر تاج دی، افرين دې په ده وي.

يوه هلک چای راوړو ، ورپسې يې کلچې او ډول ډول ميوې راوړې، يوه پياله چای مو ، چې وڅښل، ما رئيس ته وروکتل، ورته مې وويل:

رئيس صاحب زه به ستاسې ډېر ور سره په هغه بل کار پسې ولاړ شم، په اوه بجې به دلته راوګرځم.

هغه پوه شو او راته وې ويل:

سمه ده، بيرته به همدلته راشې.

زه ترې راروان شوم، د هوسۍ پلار راته وويل:

بچې بيرته خو راځې.

ما ويل هو خان کاکا ، يو کار پسې ګ ځم، بيرته راځم. له سالون نه چې راووتلم، هوسۍ د سالون څنګ ته د ګلونو په منځ کې په يوه څوکۍ ناسته وه، کتاب يې لوست، ما چې وروکتل موسکۍ شوه او په دې وپوهېده، چې د مرګې د خبرو په وخت کې دې ووت.

مونږ دواړه سره پوه شو ، خو زه ډېر زر بهر ووتلم، د رئيس ډرېور په موټر کې ناست و ، ما وې راځه انډيواله يو چکر چېرې څو. په موټر کې ان تر نوي ښاره ولاړو ، چرت اخيستی وم، ما ويل چې دا به څه کېږي؟ مخې ته يو سکانداز ټيلفون راغی، ما وې چې يو ځل هوسۍ سره وغږېږم، چې څه نظر لري.

ټيليفون ته ورغلم، زنګ مې چې ورته وواهه، پخپله هوسۍ وه، ما ويل: همدا اوس ستا د پلار سره د مرګې خبرې روانې دي او زه ترې راووتلم، ځکه چې ته خو پوهېږې، د پښتنو په کولتور کې هلک په جرګه او درخواستۍ کې نه کښېني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وويل:

هو همدغسې ده، ته خو بېرته راځې؟

هو راځمه.

زه به د سالون ترڅنګه په کړکۍ کې غوږ ورته ونیسم، ښه شوه په مخه دې ښه.

له ډرایور سره مې په موټر کې چکر وواهه، په دې وخت کې مې یو سګرټ ګل کاوه او بل به مې لګاوه، تقریباً یو نیم ساعت موږه ځنډ وکاوه او بیا دوباره ولاړو. د هوسۍ د کور مخې ته مو ګاډی ودراوه، ما د دروازې زنګ وواهه، همغه هلکی بیا راغی، دروازه یې راخلاصه کړه، ویلې راځه مهرباني وکړه. زه په چرت کې ورننوتلم. کتل مې چې هوسۍ هلته وړاندې د خپلې کوټې په کلکین کې سر راوېستلی دی، لاس یې راته وخوځاوه او خولې ته یې لاس ونیو، پوه شوم، چې هغه په خندا شوه. ما زړه کې وې لکه چې کار دې شوی دی، د سالون په دروازه ورننوتلم، سلام مې واچاوه، رئیس راته وویل:

سهار صاحب راغلې؟

ما وې هو راغلم.

هغه خان کاکا ته مخ واړاوه ورته وې ویل:

خان کاکا اوس به درنه رخصت شو، بیا به که ژوند باقي به سره خبر شو. هغه ویل: سمه ده، خو دستي یې وویل:

رئیس صاحب شپې ته راسره پاتې شئ، ډېر به خوشاله شم.

رئیس وویل:

مننه خان کاکا خدای دې تل ژوندی لره، زموږ دې قدر وکړو، خدای دې روغ او ښاد لره، اوس نو اجازت راکړه.

له خان کاکا نه مو رخصت راواخیست او ترې نه راووتلو. کله چې په موټر کې سره کښېناستوو لومړی راته رئیس داسې وویل:

سهار صاحب! موږ ورسره ستاسې د خپلوۍ په باب خبرې وکړې، هغې زموږ ټولو خبرو ته غوږ نیولی و، کله چې زموږ خبرې پای ته ورسېدې، هغه لږه شېبه غلی و، بیا یې وویل:

تاسې زما سر سترګې یاست، دا خو زموږ او ستاسو رواج دی، د خور او لور پوښتنه کېږي، خو دومره درته ویلی شم چې زما د لور په باب راته دوه درې کسانو ویلي دي، ما لا تر اوسه له خپلې ښځې سره او لور سره په دې باب څه نه دي ویلي، لومړی خو به زه له هغوی سره د خپل کاله مشوره وکړم او په خاصه توګه د لور سره به ګړېږم، چې هغه څه غواړي، هغسې به کېږي، ځکه چې زه همدا ایکې یوه لور لرم، هغه هم پوهنتون کې ده، زه پخوانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی یم سپین ږیری یم، خو هغه ډېر پخوانی فکر را سره نشته دی، څنګه چې زما لور غواړي، همغسې به وکړو. تاسې به بیا خبر شئ، اوس درته هېڅ نشم ویلی، تاسې را نه خپه نشئ.

مونږ چې یې نظر واورېد، بد نه و، اوس نو په تا پورې اړه لري.

لوی مدیر راته کړه: سهاره رښتیا ووایه دا خلک او ستا د خپلوی رېشته به څنګه شي.؟ که راته روښانه یې کړې!

ما هغوی ته د هوسۍ ټوله کیسه وکړه او دا مې هم ورته وویل: زما په خیال کې د ښځې او واده کول خیال هډو په سر کې نه و.

هغوی دواړه په کړت کړت وخندل، رئیس وویل: ښه نو چې دا خبره ده، لوبه تا وړې ده. موږ ټولو په ګډه سره وخندل. هغوی دواړو راته وویل: لږه موده وروسته ورپسې څوک ورولېږه، هرومرو به دستمال درکړي. زه یې تر کوره ورسولم، له هغوی نه مې مننه وکړه او خپل کورته ولاړل. مابښام نږدې و، کورته ننوتلم، لومړی مې د ډوډۍ غم څانته وخوړ او بیا مې تر نیمې شپې همدا چرتونه وهل، هوسۍ رانه نور د دنیا کارونه شاته کړي و، سبا یې چې کارته لاړم، هېڅ ډېره مې کارته نه لګېده، اخوا دېخوا لر بر کېدم، په دې تمه وم، چې هوسۍ به راته ټیلفون کې څه پیغام لري. یوه بجه شوه، نور مامورین د غرمې ډوډۍ ته تللي وو، چې زنګ راغی، زه خپله شعبه کې ناست وم، زر مې غوږۍ پورته کړه، چې د هوسۍ غږ راغی، بې له کومې بلې خبرې یې وویل:

سهار صاحب لکه چې کار دې ونشو.

ما وې: مړې زړه به مې ودرېږي، دا خبره مه کوه، بېګاه راهیسې مې والله که خوب کړی وي، په سودا او چرتونو مې رنګ زیړ زعفران شو.

ویل یې: اخ دا څه وایې؟ سهاره ته خو پوه سړی یې لکه چې زه دې تراوسه سمه نه یم پېژندلې، ته خو په دې هم پوهېږې، چې پښتنې انجونې د پردو هلکانو سره ګرځېدی نه شي، څو سره یې به یې چې ښکاره دې مینه وکړي. په لومړۍ ورځ مې درته څه ویلي و؟ هېر کړي دې دي؟

نه نه هېر مې نه دي، خو....

خو یې لا څه وي؟ د مینې تار مو غښتلی دی، مه وارخطا کېږه، خو دا زموږ د ټولنې دستور دی ستا غوږ دی؟

هو هو ولې نه، غوږ مې دی.

بېګاه تر نیمې شپې پورې مې مور او پلار په همدې خبره سره لګیا وو، زه له کتابخانې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوخته راغلم، د ماښام له ډوډۍ نه وروسته پخپله کوټه کې په کتاب ویلو مصروفه وم، چې مور مې راغله، ویلې هوسۍ لورې ته راشه پلار دې غواړي. زه د واره پوه شوم، ما وې ښه مورجانې درځمه. لږه شیبه مې ځنډ وکړو، له ځان سره مې ښه سنجش وکړو، بیا ورغلم. هغوی دواړه په سالون کې ناست وو، لومړی مې سلام واچاوه، پلار مې راته وویل:

لورکۍ راځه دلته زما ترڅنګه کېنه.

ما وې: ښه پلاره.

پلار مې راته لومړی ډېرې خبرې وکړې، زما د راتلونکي ژوند په باب یې ډېرې خبرې وکړې. بیا یې راته وویل:

لورې ډېر خلک رانه ستا په باب پوښتنه کوي. دا یې هم وویل چې پلانکی فرقه مشر دې زوی ته غواړي، زما وراره، تحصیل یافته دی ښه ځواني خدای ورکړې ده، یو بل سردار یې راته وښود، چې موټرې او ماڼۍ لري او په پای کې یې ستا د مرکې هم راته وویل، خو دا یې هم زیاته کړه، چې سهار لیکوال دی، مګر غریب سړی دی، کورنۍ یې معلومه نه ده، چې څوک دي؟

ما ورته په ادب وویل: پلاره زه پخپل سرنوشت فکر کولی شم، شرم او حیا راځي، چې دا خبرې کوم، خو آخر رابانـدګ کېږي. زما کوټۍ او موټرې نه دي په کار، یوازې به هغه څوک راسره راتلونکی ژوند شرکوي، چې زما راتلونکی ژوند ورسره ښه تېر شي او هغه به همدغه لیکوال وي، چې مې درته د لالا په واده کې پېژندلی و.

پلار او مور مې دواړو وویل: هو همغه لیکوال، چې پرون یې مرکه رالېږلې وه.

په لومړي سر کې دواړه چندان رضا نه وو، خو تر نیمې شپې یې وغږنجوله په پای کې یې وویل:

لورې ستا رضا به وکړو، خو اینده دې نشو تضمینولی. ما وې: خپله رایه او نظر مې درته وړاندې کړو، نوره ستاسې خوښه.

زه تـرې خپلې کوټې ته ولاړم، هغوی دواړه نتیجې ته رسېدلي وو. سهار چې پوهنتون ته تلمه، مور مې راته وویل:

لورې ستا خبره مو ومنله. له خوشالۍ نه پوه نه شوم، چې پوهنتون ته څنګه ورسېدم، له ډېرې خوشالۍ نه مې د موټر دروازه برسېره پرېښې وه. سهاره مبارک دې شه.

ما وې اخ دا څه وایې؟

څه وایم همدغه وایم، نورې خبرې به پس له رخصتۍ کوو، زه به په څلور نیمو بجو درشم.

ما وې سمه ده، د خدای په امان، د ټیلفون غوږۍ یې کېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې لـه خوښـۍ نـه ټوپونـه وهـل، حېـران وم، چـې پـه چـا زېـرى وکـړم، بـوډۍ مـور خـو مـې پـه خپـل کلـي کـې وه، پـه منـډه منـډه د مطبعـې پـه ډېـر وخـانګو کـې خوشـې وګرځېـدم، راوګرځېـدم، ځـوک بـه چـې مخـې تـه راتلـل، همـدا بـه يـې ويـل: سـهار صـاحب نـن هسـې تـازه ښـکارې. پـه دغـه ورځ مـې لـه ډېـرې خوشـالۍ نـه آن تـر پېنځـه بجـو پـورې ډوډۍ ونـه خـوړه، ځلـور نيمـو بجـو تـه انتظـار وم، چـې هوسـۍ راشـي او ټـولې خبـرې راتـه وکـړي. د رخصـتۍ پـه وخـت کـې لـه ټولـو مـامورينو نـه مخکـې لـه شـعبې نـه ووتلـم، د مطبعـې مخـامخ سـړک بانـدې روان شـوم، چـې د هوسـۍ د راتلـو لاره وه. پـه سـړک تـر ډېـره لاړم، وړانـدې د هغـې مـوټر راروان و، زمـا خـوا تـه چـې راورسـېده غـر شـي مـوټر يـې راتـه تېـر کـړو، زه حېـران شـوم، چـې دا ولـې؟ کتـل مـې چـې هغـه دوبـاره شـاته راغلـه، خـوا تـه يـې راتـه بريـک ونيـو، دروازه يـې خلاصـه کـړه، شـنه د خنـدا پـاتې وه، ما وې ځنګه رانه تېره شوې؟

باور وکړه، چې ستا په سوچ کې وم، خداى درباندې ړنده کړم.

ما وې: کوه کوه دا نزاکتونه کوه، څه دې کمی دی، د سهار هم خداى شته دی.

ويـل يـې: راوړانـدې شـه د ظـالم زويـه ګيلـې پرېـږده، مـخ يـې راتـه کلـک وسـکونډو، وش وش مې وکړو دواړه موټر ته وختو.

ويـل يـې: راوړانـدې شـه اوس نـو ټولـه ټولـه سـتا يمـه، خـرپ شـو مـوږ دواړو سـره مـوچې کـړل. له ډاره مو شاوخوا ته وکتل، ما وې: هوسۍ چېرې ځو؟

هغـې ويـل نـن بـه يـو ځانتـه ځـاى تـه ځـو، ترڅـو ښـه پـه زړه پـورې د زړه خوالـه وکـړو. مـا وې پغمـان تـه بـه لاړ شـو، مـوټر مـو د پغمـان پـه لـور خوشـې کـړ. پـه ميـرويس ميـدان کـې مـې هوسـۍ تـه وويـل: دلتـه بريـک شـه يـو څـه خـوراکي شـيان بـه رااخلـو، مالـه ډېـرې خوشـالۍ نـه د غرمـې ډوډۍ نه ده خوړلې.

ويـل يـې: د کونـډې زويـه څـه شـی درتـه واخلـم، تـه پـه مـوټر کـې کېنـه، زه بـه درتـه کبـاب رااخلم.

مـا وې: نـه تـه کېنـه زه بـه ګړنـدى لاړ شـم. مـوږ دواړه پـه مـوټر کـې د کبـاب پخلنځـي ځـاى تـه ولاړو، کبـاب او تـازه مېـوه مـو راونيـوه او مـوټر مـو پغمـان تـه خوشـې کـړو. پـه لـږ وخـت کـې د پغمـان پـه دو سـرکې ورواوښـتو او نېـغ د تپـې بـڼ تـه روان شـو. شـېبه پـس د تپـې بـڼ تـه ورسـېدو، همغـه ځـاى تـه لاړو، چـې پخـوا يـو ځـل ورغلـي وو. لـومړى مـو څـه خـواړه وخـوړل او بيـا د ګلونـو ګـڼ ټـل تـه ورغلـو. پـه بـڼ کـې نـور خلـک ښـځې او نـر ګرځېـدل، خـو د جمعـې د ورځـې پـه شـان پکـې دومـره ډېـر ځـوک نـه وو. مـونږ هغـه ځـاى تـه لاړو، چـې بيخـي ځانتـه و، هېڅـوک هلتـه نـه و، يـوازې د بـڼ مرغيـو شـور رااخيسـتی و. مـونږ دواړه د ريـدې ګلونـو پـه مـنځ کـې کـښېناستو، شـاوخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـو د ناجوګـانو او ګلابـو بـوټـي ولاړ وو، مـوږ چـا نـه لیـدلو، خـو مـوږ لـه دغـه ځایـه هـر څـوک لیدلی شول.

معمـولاً مـو لـومړی یـو د بـل عکاسـي وکـړه او بیـا دواړه نـږدې څنـګ پـه څنـګ سـره کېناسـتو. هوسۍ راتـه د تېـرې شـپې د مـور او پـلار ټـولې خبـرې یـو ځـل بیـا وکـړې، خـو د خبـرو پـه پـای کـې یې وویل:

اوس درتـه یـوه مـشوره درکـوم او هغـه دا ده، چـې پـه همـدې ورځـو کـې بـه خپـل کلـي تـه لاړ شـې، کاکـا دې او نـور دوه درې کـسان نـږدې خپلـوان دې او دوه درې تـور سـرې درسـره راولـه، چې د مور او پلار سره مې خبرې وکړي او د خپلوۍ دستمال درکړي. ته یې څه وایې؟

مـا وې: هوسـۍ تـه ماتـه داسـې پخـې مـشورې راکـوې لکـه چـې دا ټـول کارونـه تـا کـړي وي، د یـوه مـشر ورور او مـور او پـلار غونـدې مـشورې راکـوې. لـه مـا نـه دې پـه دې مـسايلو زیـات سرخلاص دی.

هغـه موسـکۍ شـوه، وې ویـل: سـهاره دا زمـوږه ټولنـه ده، د خپلـې ټـولنې روایتونـه، رواجونـه او کولتـور پېژنـو. مینـه بـه کـوو، خـو لـه خپـل کولتـور سـره سـمه، اګـر چـې دلتـه ګرانـه ده، پـه پښتنو کې برالا مینه کول جرم دي او یو خو ته یې چې...

هوسـۍ پـوهېږم، چـې راتلـونکې ژونـد بـه دې راسـره ډېـر ښـه تېـر شـي، مـا او تـا دواړه د خپلـې ټـولنې پـه غېـږ کـې رالـوی شـوي یـو، هـر دسـتور یـې زمـوږ پـه لېمـو، نـو کـه سـتا خوښـه وي د پنجشنبې پـه ورځ بـه یـانې سبا نـه بـل سبا تـه زه کلـي تـه لاړ شـم، چـې د کـور د جوړېـدو پـه حـال ځـان پوه کړم او هم مې خپلې مور او کاکا سره ددې خبرې په باب تصمیم ونیسم.

هغې وویل: ډېره ښه ده، سبا به درته یو څه پیسې هم له ځانه سره راوړم.

ما وې: هوسۍ یوه پوښتنه درنه کولی شم؟.

هغې ویل: ولې نه سهاره، مهرباني وکړه.

ما وې: دا پیسې چې ته ماته راکوې د کور نه یې راوړې او که خپلې ځانګړې پیسې لرې؟

هغـې ویـل: لـه پخـوا نـه چـې پـلار او مـور مـې پیسـې راکـړې دي، ټـولې مـې پـه بانـک کـې ذخیـره کـړې دي، مـور او پـلار نـه یـې نـه غـواړم او کـه تـرې وې غـواړم، هغـوی هـم راکـوي. پـه بانـک کـې لا پـوره پیسـې لـرم، زړه مـه ښـکته پورتـه کـوه، د زړه ارمـان بـه دې د ژونـد پـه ټولـو چـارو کـې پـوره کړم، څه ښه وایې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې وارخطا نشې لالیه
په وارخطا مورچل دې زه ولاړه یمه

د سترګو توره سهاره ! یوازې تا غواړم، پیسې او دنیا مې نه ده په کار، پرېږده، چې دواړه راتلونکې ژوند په مینه تېر کړو. اوس دا خبرې پرېږده. د پغمان تپې په بڼ کې د دا شنه اسمان د لاندې د ګلونو په منځ کې د دې شبو نه خوند واخله، نورې چارې پخپل وخت.

ما وې: هره خبره دې راته د کاڼي کرښه ده هوسۍ ! زما ختلی ژوند به وغوړوې، ستا په مینه ایمان لرم، حسن دې راته سم د خوږې مینې سبق راکړو، د مینې ځینې رښتیانۍ کیسې مې اورېدلې وې، خپله مې لیکلې هم دي، خو زه ایله اوس د مینې او محبت په راز پوه شوم، که ټولې مینې وتلل شي، خدا یږو چې زمونږه د دواړه کنډه به پرې درنه وخېژي.

هوسۍ وویل: هو لکه ته چې له ما سره په دې کنډه برابر یې.

په همدې خبره یې راته زړه راوداغه، بې واره مې ورنه غېږ واخیسته او خړپ شو، چپه مې ترې واخیسته. د هغې په تندي هم نرۍ خوله راغله، دا یې د تودې مینې نښه وه، وربل یې په مخ رامات شو، اننګې یې یاقوتي شول، سترګې یې توري توري شوې، په بدن یې د محبت ثپه راغله، وجود یې غنې غنې شو، خپلې شونډې مې د هغې شونډو ته ورنږدې کړې، د مینې تودې تودې علامې مو په بدن راخورې شوې، په یو بل کې سره ورک شو، خدا یږده چې څومره وخت به سره ورک و، یو وخت د خلکو خبرې مو تر غوږ شوې، چیغې وې، ناري وې چې رابیدا شو، د بڼ کېڼ خوا ته وړاندې د دوو کسانو جګړه وه، نور څو کسان ورته راټول شوي وو، شور او غالمغال یې تر مونږه راتلو. موږ راپاڅېدو او د قرغې په سړک مو کاله ته د راتلو نیت وکړ، موټر کې کېناستو او د قرغې د ډنډ پلو سړک مو ونیو. په لاره کې څو کورونه مخې ته راغلل، ونې او باغونه وو، په لږ وخت کې قرغې ډنډ ته ورسېدو. د ډنډ په اړخ کې جګه تپه وه، چې د ناجوګانو ونې پکې ولاړې وې، سړک یې لاندې له اړخ سره تېر شوی و، هوسۍ په کرار کرار موټر چلاوه، ویل یې:

سیلونه کوه او زه به موټروانې کوم.

ما وې: خو ماته موټر رازده کړه، بیا به ته سېلونه کوې.

ویل یې: دا کار حتمي کوم، کله چې له کلي نه راوګرځېدې، موټر به زده کوې.

موټر یې ودراوه، پخپلو پښو چکر ته روان شو، بنې بشر نه و. یوه ټوټه چې لاړه، د ډنډ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

غاړه وړوکې کښتۍ ولاړه وه، په خوا کې یې یو تن ناست و، ما ترې پوښتنه وکړه:

انډیوال په دې کښتۍ کې تلای شو؟ ویل یې: ولې نه، شل افغانۍ به راکړې، کولای شئ چې بیا په کې یو ساعت سفر وکړئ.

سمد ستي مې شلګون په لاس کې ورته کېښود، هغه د کښتۍ چل راوښود، موږ دواړه کښتۍ ته پورته شو، کښتۍ مو د ډنډ منځ ته خوشې کړه، د لاس په چپو مو کښتۍ ښه تونده روانه کړې وه، ترڅو چې د ډنډ منځ ته ورغلو. د ډنډ منځ له وچې نه ډېر لیرې و، پوره واټن یې لاره. موږ دواړو د ډنډ په منځ کې یو پر بل کې سترګې ښخې کړې وې، تر ډېره مو د سترګو جنګ وکړو، بیا مو شاوخوا سیمه، چې څومره شنه او ښکلې ښکارېده، لیدله. اوبو کې ماهیان لیدل کېدل، پوره یو ساعت مو په کښتۍ کې چکر وواهه. دوباره وچې ته د ډنډ غاړې ته راووتلو، کښتۍ مو ورتسلیم کړه او موږ د موټر خوا ته روان شو. لمر هم په غرغړه و، موټر کې کېناستو او مخ په ښار روان شو. د هوسۍ دا عادت و، چې کور ته به راتلو، موټر به یې په کرار کرار چلاوه، زموږ کور ته چې ورسېدو، هغې ته مې د پاتې کېدو ست وکړو، ویل یې:

وخت لا شته دی، خو سبا ته به ستا د کار شعبې ته په لسو بجو درشم.

ما وې: ډېر ښه. هغه لاړه او زه کور ته لاړم.

سبا ته په لسو بجو هغه راغله، زما سر په کار ټیټ و، چې غلې مې په سر ولاړه وه، تر روغبړ وروسته مې ورته وویل: څه ته میل لرې؟ چای، مېوه او که شربت؟

هغې د نرلور سمدستي راته کړه: هر څه ستا په سترګو کې دي، نور څه ته مېل نه لرم.

ما وې ښه نو زه به دا څو جملې پوره کړم، بیا به وځو. ما پاتې جملې لیکلې او هغې په ما کې سترګې ښخې کړې وې. کله مې چې لیکنه سرته ورسوله، ورته مې وویل: مړې دا سترګې خو لږې رپوه، چې ستړې نه شي.

ویل یې: رښتیا لیکوال یې نو، زه نه پوهېږم چې دا ته څومره مینې او له هنره ډکې لیکنې څنګه کوې؟

لیکنه چې مې پوره کړه، له مطبعې نه راووتلو او د نوي ښار یوه رستورانټ ته لاړو، چای مو وڅښلې، زما کلې ته د تلو خبرې مې پیل کړې. د راتلونکي ژوند او په تېره مو لومړی د دویمې مرکې په هکله خبرې وکړې. زه په دې وخت کې تشناب ته لاړم، هوسۍ لا د چایو پیاله څښله. بېرته چې راغلم، هغې وویل:

سهار صاحب! یو څه روپۍ مې درته په دې پاکټ کې راوړې، درسره وایې خله چې هلته پرې ما ته ګوډه سمه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه مې تـرې وکـړه، پاکټ مې جېب تـه کـړو، خـو کلـه مـې چې بيـا پـه کـور کـې وشـمېرلې، د برش زره افغـانۍ وې، پـه هغـې وخـت کـې پـه د برشـو زرو پـوره کـار کېـده، لا د هوټـل نـه، نـه وو وتلې، چې ما هوسۍ ته وويل:

زه فکـر کـوم، چـې دا ځـل بـه دوه اوونـۍ پـه کلـي کـې پـاتې شـو، ګرچې کارونـه مـې ډېـر دي، خو دلته دا کار له ټولو نه مهم دی.

موسـکۍ شـوه او وې ويـل: زه وايـم، چـې پـه يـوه اوونـۍ کـې بـه هرڅـه سـم شـي، دا کـار چـې وشو، نور کارونه به څنګه نه کېږي؟

تـه چـې راتـه هرڅـه وايـې، هغـسې بـه وکـړم، تـه پـه کلـي کـې خپـل ضـروري کارونـه ترسـره کـړه، چې ستونزې دې حل شوې، نو واپس به په خير سره رځې.

لـه هوټلـه راووتلـو، پـه ښـار کـې مـې د ځينـو شـيانو د رانيولـو هغـې تـه وويـل، هوسـۍ ويـل: راځـه چې بـازار تـه لاړ شـو. پـه بـازا کـې مـو سـودا وکـړه او د کـور مخـې تـه مـو راورسـوله. هغـه لا تـر هغـې پـورې پـه مـوټر کـې ناسـته وه، چې ترڅـو مـا سـودا کـور تـه پورتـه کـړه، بيـا د هوسـۍ خـوا تـه ورغلم. راته وې ويل:

سبا تـه چـې دې حرکـت کـاوه، ماتـه بـه ټليفـون وکـړې، هـو کـه دې راتـه پـه اتـو بجـو زنـګ وواهـه نو...

مـاوې: سـمه ده پـه اتـو بجـو بـه درتـه زنـګ ووهـم. کلـه چـې مـو مخـه ښـه سـره کولـه، د هوسـۍ سـترګې لـه اوښـکو ډکـې شـوې، ورپـورې ومـې خنـدل: دومـره دې زړه نـری دی؟ مـه خپـه کېـږه، ډېـر زر به که خير وې درته راوګرځم.

پـه دې خبـره يـې غبرګـې اوښـکې پـه اننګـو ښـکته راولوېـدې، ويلـې راځـه، چـې څـو دقيقـې بـه دواړه مـوټر کـې کېنـو. مـا وې پـه سـترګو. دواړه مـوټر تـه پورتـه شـو، شـاوخوا مـې پـام وکـړو نـزدې هېڅـوک نـه و، پـه غېـږ کـې مـې راونيـوه، خـړپ خـړپ پـه دواړو مـې ښـکل کـړه. هغـه هـم راتـه يـوه لږه شېبه په غاړه راپرېوته. موږه دواړه د مينې خواږه سره وڅکل بيا يې وويل:

بـس دی ملګـرې بـه مـې راتـه انتظـار کـوې. پـه اخـر ځـل مـو سـره بيـا شـونډې نـزدې کـړې، تـوده د مينـې ډکـه مخـه ښـه مـو سـره وکـړه، خـو کلـه چـې يـې مـوټر چـالان کـړو، مـا ورتـه لاس خوځـاوه، د هغې لاندنۍ شونډه ورپېده، نور يې په سوړ اسويلي مخ راځينې واړاوه او لاړه.

زه مړژوانـدی غونـدې مطبعـې تـه سـتون شـومه، نېـغ د رئـيس صـاحب دفتـر تـه لاړم، رئـيس راته کړه:

سهار ه څنګه ساه نيولی راغلې؟

ما وې: رئيس صاحب د ځنې بنده دې دا ډېر مشکلات ورک شي، څه وکړو، ستونزې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: څنګه؟

ما ورته ټوله کیسه تېره کړه، هغه ته زما د ژوند هرڅه ورمعلوم و، څه مې ترې پټ نه و، ځکه خو پې ګران وم. ویل یې: رخصت خو به نه اخلې.

مکرۍ خندا مې له خولې وخته، هغه هم موسکی شو، ویل یې: سهار صاحب پروا نه لري، هرڅه راته زړور وایه، د مشر ورور په شان مې وګڼه.

له لنډې زړه خوالې نه وروسته مې ترې رخصت راواخیست، د پېسو لا په شا په یې هم راته وکړه. ما وې مننه رئیس صاحب کور دې ودان، ټولې ستونزې مې فعلاً حل دي، ترې نه راووتلم. ښار ته ولاړم او ځینې نور شیان چې له هوسۍ نه مې له شرمه پټ کړي و، راونیول او بیا په یوه ټیکسي موټر کې کور ته مازدیګر ولاړم. شپه مې تېره کړه او سهار وختي له کوره ووتلم او په ټیکسي کې زموږ د سیمې د موټرو هډې ته لاړم. اته بجې کېدې، چې هوسۍ راته ټیلفون وکړو، همدا یې ویل، چې له یوې هفتې نه وروسته به راځې. ما وې سمه ده. زه همدا اوس په نهو بجو په یوه سروېس کې حرکت کوم، له تا سره خدای په اماني کوم، د بیا لیدو پورې. هغې هم وویل: د بیا لیدو پورې.

په هډه کې ګاډی تیار ولاړ و، سامان مې ورته زر زر ورپورته کړو، د ګاډي کلینر لا د لښن د تلو ناري وهلې، چې د ګاډي چلوونکی راغی او موټر یې چالان کړ. د سترګو په رپ کې ګاډی ډک شو او حرکت یې وکړ. په هغې وخت کې سړک پوخ و، په دریو ساعتونو کې ورسېدو، لا د غرمې ډوډۍ مو هم په لار کې خوړلې وه، د کلي په یوه بل ګاډي کې مې مازیګر ځان کلي ته ورساوه. سامان را سره زیات و، ځینو کلیوالو را سره تر کوره شیان او سامان ورساوه. زموږ په پخوانۍ کوټه باندې لویه کلا جوړه شوې وه، په یوه ګوټ کې یې ورته ان درې پوړه جګ بورج هم خېژولی و. په لومړي ځل مې ونه پېژانده، خو چې ښه ورته ځیر شوم، رښتیا هم زما پخوانی کور همدلته و. په لاره کې راته کلیوالو وویل: سهار صاحب دا ستا کلا ده، د خپلې کلا دروازې په مخکې را سره کلیوالو سامان کېښود.

په دې کې زما د تره زوی راغی، غېږ یې راکړ، ګړه بړه مو سره وکړه، کلا ته مو سامان ورننوېست. زموږ هغه یوه پخوانۍ کوټه کلا شوې وه، ښکلې ښکلې د شیشو کوټې یانې د لویو (کړکیو) لرونکې او شیشه یې کوټې پکې ودانې شوې وې، کټل مې چې مور مې او د کاکا لوڼه مې مخې ته راغلې، سترې مشي یې را سره وکړه، زه د کور په جوړېدو ډېر خوشاله شوم، په کلا کې ګرندی ګرندی وګرځېدم، بورج ته وروختلم، د بورج له وړوکو کړکیو مې تقریباً ټول کلی ولید. زما له بورج نه په کلي کې بل هسې بورج نه و، هره کوټه، تشنابونه، پخلنځی او نور ټول ځایونه مې له سترګو تېر کړل، دومره خوشاله شوم، چې په جامو کې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځایېدمه.

د کلا په منځ کې یوه وړوکې تپه ګۍ باندې چایو ته کښېناستو، مور لا چای نه و پیل کړی، چې کاکا او د کاکا مېرمن مې راغلل، ښه توده ستړې شمې یې را سره وکړه. په پخوا وختونو کې به چې کله کلي ته ورغلم، خپلوانو به را سره د خولې د سر ستړې مشې کوله، خو دا ځل مې بیخي ځانته تمه وشوه، دا دنیا خو په ظاهري توګه خوړل کېږي. کاکا مې، د کاکا اولادونه، نور خپلوان، ماماګان مې، نورو د کلي خلکو برخورد را سره بل ډول شو.

پخوا خو مې یوه کوټه وه، غریبي رانه هم تاوه، وه چا څه کولم، خو اوس چې حجره شوه، چای چلم شو، باور وکړئ د نورو کلیو نه به راته خلک راتلل. په دې ځل تګ سره د ټول کلي خلک ستړې مشي ته راغلل، خلکو دا ګومان کاوه، چې سهار حتمي په کومه خزانه کې لاس منډلی دی.

پخوا به زه او مور مې دوه په دوه ډوډۍ ته کښېناستو، خو اوس به د هر وخت په ډوډۍ ښا بسته دلې کسان ناست وو، زه به هم رښتیا چې هره شېبه خوشاله وم. په سبا ته مې کتل، چې خټګر ځان راورساوه، هغه لا څه نه و ویلي، ما ورته پاتې پیسې په یو ټک وروشمېرلې. نجار ته مې هم پیسې ورکړې، مور او کاکا مې ډېر رانه راضي ښکارېدل. بلې شپې ته د ماښام ډوډۍ نه وروسته مور مې راته وویل:

بچې اوس دې د ښځې کولو وار رارسېدلی دی، کلي کې راته څو کسانو ویلي دي، څو جینکۍ مې هم لیدلي دي. زما خو هره یوه خوښه ده، خو ستا رضا او خوښي هم پکار ده.

ما ورته وویل: موري په کلي کې به د چا سره په دې باب سر نه خوځوې، یوه اونۍ وروسته به مور او تاسې کابل ته ځو، له یوه چا سره مې د خپلوۍ ویلي دي، هغوی هم راته لوظ راکړی دی، خو ستاسې په ورتلو به د خپلوۍ تار غښتلی کېږي.

مور مې په تعجب شوه: اخ بچې لکه چې رانه د کابل شوې، خپله سپین سرې مور دې چاته پرېږدې؟ کابلۍ نجونې ګنې مور غوندې خلکو سره ژوند تېروي؟

مورجانې کوم چا سره، چې زه خپلوي کوم، هغوی پښتانه دي، په اصل کې د پکتیا دي، خو پخوا راهیسې په کابل کې اوسېږي، کاروبار یې د شاهي کورنۍ سره دی، کوم ستر ستړی و، غټه څوکۍ یې درلوده، په کابل کې کورونه او موټرې لري. هغه هرڅه یې خپل دي، خو ماته معلوم شوي دي، ښه پښتون سړی دی، لور یې په پوهنتون کې ده، ژوند یې په ښار کې تېر شوی دی، مګر پخپله د ښه پښتون خوی او خصلت لرونکې ده. پوهېږم موري ډېر قدر او عزت به دې کوي. بله دا چې ته څه پوهېږې، ددې کلا د جوړېدو پیسې ما له کومه کړې، دا د هغې جنۍ پیسې دي، چې ماته یې راکړي دي. مور مې را دانګ کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بچی بېرته یې د رنه اخلي؟

ما ویل: نه نه مورجانې هغه به ستا ننګور شي.

ویې ویل: چې دومره ښه جنۍ ده زویه، بیخي مې د رسره رضا ده، پښتنه خو ده که نه؟

ما ویل: هو مورجانې پښتنه ده، که له نږدې نه دې ولیده، خوښه به دې شي. مورې یوه خبره درته کوم، چې بېګاه ته به ته یوازې د کاکا سره دا خبره شریکه کړې، زه ترې شرمېږم، ورته ویلی نشم دا کار به ته کوې.

ویل یې: ښه بچی زه به ماخستن د هغوی کره لاړه شم، ورسره وبه ګړېږم، ته بې غمه اوسه. مورې دا مې چې درته څه وویل، دا ټولې خبرې ورسره وکړه او همدا هم ورته ووایه، چې د راتلونکې جمعې په ورځ به کابل ته ځو.

ښه ښه زویه فکر مې دی دا ستا ټولې خبرې به ورته وکړم.

مورجانې نوې جامې ځانته کړې کړه، دا کوم کسان چې را سره ځي پاکې جامې دې له ځانه سره واخلي. زه به په دې څو ورځو کې دا ځینې کارونه سم کړم، ددې نوي کور ځینې شیان نیمګړي دي دا به ورپوره کړم. د حجرې په څنګ کې تشناب جوړول، نوي کټونه، دوه جوړې ګلیمان او د کور او مېلمنو لپاره نوې بسترې او نور ډېر شیان اخیستل او جوړېدل غواړي. د ځینو شیانو به د کاکا زوی شېرو ته ووایم، پیسې به ورته پرېږدم، هغه به یې سنبال کړي. همدا اوس به جلال آباد ته لاړ شم، ځینې سامان او شیان به واخلم، شیرو به هم له ځانه سره بوځم، ته به پخپل کار پسې بېګاه ته ورشې. اوس زه لاړم مورې، د خدای په امان.

له شېرو سره یوځای جلال آباد ته لاړم، کوم ضروري شیان چې و، په بازار کې مو واخیستل او بېګا ته بېرته کور ته راغلو. په څلورو پینځه ورځو کې کوم ضروري کارونه نیمګړي پاتې وو، ترسره مو کړل. وخت مې کم او کارونه مې زیات وو، هر ماخستن به حجرې ته د کلي زلمیان راتلل، ښه بانډار مو جوړ و. هر چا به راته ویل: سهار صاحب دغې جمعې شپې دې کوم راډیویي داستان جوړ کړی دی؟ همدا پوښتنه به یې کوله، چې زموږ د خلکو څومره ذوق او علاقه وه، د جمعې د شپې راډیویي داستانونو سره.

رښتیا چې ماته ثابته شوه، چې د افغانستان خلک له خپل کولتور او فرهنګ سره څومره علاقه لري، خو بدبختانه زیات خلک بې سواده او نالوستي دي. پر ما دا یوه اونۍ لکه د باد په شان تېره شوه، د پنجشنبې په ورځ مې د ولسوالۍ نه هوسۍ ته ټیلیفون وکړ، او سبا ته مې د ورتګ ورته وویل. هغه خوشاله شوه، ویلې: خدای مو په خیر سره راوله. په مور دې سلام کوه. ما وې مور ته مې، چې ستا خبرې وکړې څه مالګه مساله مې ورزیاته کړه، سمدستي یې وویل: بچی دا صفتونه چې لري خامخا یې پوښتنه په کار ده. ویلې پوهېږمه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پخپله به دې څه مداري توب ورته کړی وي، خوشې ما بهانه کوې. په خندا شوه او مخه ښه يې راسره وکړه.

په دې شپه مې کاکا دوی او ماما مې کور ته راوستل، د ماښام له ډوډۍ نه وروسته مې کاکا ته وويل:

کاکا جانه! سهار به تندار مې او ته مور مې او ماما جان مې په اته بجو د سهار له کوره وځو او کابل ته به په خير سره حرکت کوو. خپل سامان، جامې او ضروري شيان مو ورسره راواخلئ.

ټولو وويل: سمه ده. هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، ماما مې وي: خوريه چې د ښځې مسئله دې ده، څنګه تند تند اوړې رااوړې.

ټولو په دې خبره وخندل، ما سر ټيټ اچولی و، حيا راتله، د شپې تر ناوخته پورې زموږ کورنۍ بانډار تود و، بيا مې کاکا وويل:

اوس ويده شئ، سبايي به وختي له خوبه جګيږئ. دوعا وشوه او هر څوک د ويده کيدو لپاره خپلو ځايونو ته ولاړل.

شپه تيره شوه، سبايي وختي ادې مې له خوبه راجګ کړم، له تشناب کولو نه وروسته مې خپل سامان سنبال کړو. مور مې وريجې ساتلې وې، خدا بزده د څو کالو زړې وربجې وې، په بوجۍ کې مې وتړلې، بکسونه مې برابر کړل، کتل مې چې کاکا او ماما دوی راغلل. موږ پنځه تنه وو، چې کابل ته تللو. د کلي يوه موټروان ته مې لا مخکې د مخکې نه ويلي و، چې موږ به ان تر کابله رسوي. هغه هم موټر راوست او کالي مو پکې کېښودل. برابر اته بجې وې، چې حرکت مو وکړو. موټر خو هسې زوړ وا ګون غونډې و، په خامه سړک يې خوشې اوازونه کول، په لاره چې ګاډي روان و، دوړې او خاورې يې بادولې او په موږ پريوتلې. د ګاډي کړکيو شيشې ماتې وې، د سړک ټولې خاورې به دننه موټر ته راننوتلې. سترګې او مخ مو په دوړو کې نه ښکاريده. کله چې د جلال آباد ښار کې له موټره ښکته شو، له ځانونه مو دوړې وڅنډلې، مخ او لاسونه مو هم پريمينځل. دمه مو وکړه، چای وڅښل شوې، بيا د کابل په لور روان شو، د جلال اباد او کابل ترمنځ سړک پوخ و، دوړې او خاورې نه بادېدلې. د لغمان په کڅ وروا وختو، په لاره مو د الفت صاحب زيارت ته لاسونه پورته کړل. سروبي ته چې ورسېدو، کاکا مې غږ کړ:

دلته لمونځونه کوو.

ګاډی د سروبي د ډنډ په غاړه ودرېد، يوه هوټل ته ورننوتلو، هغوی لمونځونه وکړل، په بازار کې وګرځېدو ښابسته ډېر دوکانونه وو، په هوټلونو کې هندي او افغاني رکاټونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرېدل. پوره دمه مو وکړه، له دمې نه وروسته بيا د کابل په لور روان شو. د سروبي نه بره خوا په لويه چړايي کې زموږ ګاډی په خوارو خوارو پورته ور روان و، په اوليانو اوليانو د چړای سرته پورته شو. لږه شېبه وروسته د مومن خان او شيرينۍ په کلي مو سترګې ونښتې. سيند غاړې ته ګاډي په سړک ورښکته شو، د انارو باغ کې سره انار راځړېدلي وو، له دغه ځايه ورتېر شو د ماهيپر جګ غرونه رانژدې شول. کله چې د ماهيپر د جګې تړی لاندې موټر ورو ورو روان و، کاکا مې موټر چلونکي ته وويل:

وروره کله په دې سړک تېر شوی يې؟

هغه وويل: هو کاکا څو ځلې راغلی يم، تاسې مه وارخطا کېږئ، په کرا کرار به پرې ورخېژو. د ماهيپر په چينه کې مو لږه شېبه دمه وکړه، هر چا څو لپې اوبه وڅښلې، په ماهيپر راواوښتو، ايله مو لاړې تېرې شوې، ځکه چې له يوې خوا موټر ډېر زوړ و او له بلې خوا سړک ګران او پېچومي يې درلودل. مور او تندار مې دواړه ډارېدل، په ټوله لاره يې زيارتونه يادول، تنګي ته راورسېدو، وړاندې مخامخ مو په عسکري چونۍ ګانو سترګې ولګېدې. هغوی ته هرڅه نا اشنا وو. په پلچرخي ورتاو شو او د حربي پوهنتون په مخه تېر شو. هغوی صنعتي پارک او شاوخوا شنې سيمې تماشا کولې، د يکه توت برجوره کلا مخې ته راغله، ورپسې په يوه رپ کې پل محمود خان ته ورسېدو. موررمې او تندار مې رانه پوښتنه وکړه، ويل يې:

بچي دا کابل دی.

ما ويل هو دا کابل دی. دې ځای ته پل محمود خان وايي. مخامخ په چمن حضوري ورغلو، ما به هغوی ته هرځای ښېل ورپېژانده. په جاده کې ووتلو، په ښي اړخ سينمای پامير باندې شاه دو شمشيره ته وګرځېدو. د ښار په منځ کې ووتلو او خپل کور ته لاړو. مازديګر نژدې و، چې کور ته ورسېدو. مېلمنو ته مې چای دمې کړې، هغوی په چايو کښېناستل او زه سمدستي بازار ته ووتلم، غوښه او تازه مېوه مګې راونيوله. دوی لا په چايو ناست وو، چې په اشپزخانه کې مې ديګ بار کړ. هغوی د مازيګر لمانځه ته سره پورته شول، زه په منډه د تليفون غرفې ته ورغلم. هوسۍ ته مې زنګ وواهه، مور يې غوږی پورته کړه، خالي دومره مې ورته وويل، چې هوسۍ ته وو ايه هغه ستا مېلمانه رارسېدلي دي. هغې ويلې تاسې څوک ياست؟

ما ويل: زه يې د صنف (ټولګي) اول نمره يم. يوازې دومره ورته وو ايه، چې خبره شي او دا هم ورته وو ايه، چې سبا ته وختي پوهنتون ته راشه، چې مېلمانه به ديې درته انتظار باسي، مطلب د هغې ټولګي والې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: ښه وروره په سترګو.

زه دوباره په منډه کور ته راغلم، ما وې چې د پېګ نه وي سوی. په اشپز خانه ورننوتلم، ديګ بخارر او ازونه پيل کړي وو، مېلمنو ته ورغلم، هغوی لمونځونه کړي وو، خپلو کې سره مشغول وو. ما وې تاسې خپه نشئ، زما کور تنګ دی. د ښار ژوند دغسې وي، په تنګو کوټو کې خلک اوسېږي، ماويل چې قيد نشئ.

هغوی راته کړه: ځنګه تند تند ګرځې.

ما وې څه خبره نشته دی، خالي ديګ مې باندې کاوه. مور او تندار مې غبرګ راته وويل:

نه نه بچی دا څه کوې، دا خو زمونږه کار دی.

ما وې تاسې نوي او تازه ما کره د لومړي ځل لپاره راغلي ياست، لومړی مېلمستيا به زه درته برابره کړم، نور به بيا ګورو.

په دې شپه مې ورته ښه شوروا برابره کړه، د ډوډۍ په وخت کې په ټولو ښه ولګېده، هر يوه به راته ويلې: والله چې د ښځو نه دې ښه پخلی ياد دی. ويل يې: سهاره ته خو سم اشپز يې.

ما وې: ولې به نه يم ټول عمر مې مسافرۍ کې تېر شو، اخر يوه ښوروا پخول خو به ياد وو.

هغوی ته مې تازه مېوه په مېز کېښوده او د کابل د ښار په باب مې ورسره خبرې کولې، هغوی هر يوه به ويل: سهاره زويه! دا کابل خو ډېر لوی ښار دی.

ما وې هو دا خو لا د ښار منځ ديو شاوخوا نور هم پراخه دی، بيا به له خيره پکې وګرځئ، سيلونه به پکې وکړئ.

کاکا او ماما مې دواړو وويل: موږ به تا سره يوازې درې ورځې تېر وو، دا کار دې خدای سم کړي، چې کور ته په خوشاله زړه وروګرځو.

ما وې ډېره ښه ده، هرڅه به وشي، چې را سره خپه نشئ. د موټر چلوونکي مې هم ښه خيال ساتلو، ما ويل د کلي سړی دی، چې قدر يې وشي. سبايي وختي را نه رخصت شو، له خپلې کرايې نه مې ورته نوره خرچه هم ورکړه، ښه خوشاله لاړ.

دا نور مېلمانه مې کور کې پرېښودل او زه خپلې دندې ته ولاړم. لومړی د رئيس دفتر ته لاړم، خو هغه لا نه و راغلی، په نورو همکارانو او ملګرو وروګرځېدم، بيا خپل دفتر ته راغلم، چې د رئيس ملازم راغی، ويل يې: رئيس صاحب دې غواړي.

رئيس ته ورغلم، د مېلمنو مې ورته وويل، خوشاله شو، د واره يې وويل:

بېګاه ته به زما مېلمانه شئ.

ما وې مننه رئيس صاحب، هغوی لا دلته دي، بيا به ګورو، خو زه د دې لپاره راغلی وم، ما وې چې ستا څه نظر دی، دوی بېګاه ته ورولږم. هغه ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې نه، ډېر به ښه شي، بېګاه ته يې ورواستاوه. که د موټر خبره وه، زما موټر کې دې ولاړ شي.

ما وې: ډېره مننه يو ټکيسي کې به ولاړ شي.

ويل يې: سهاره په ښو تلوار او په بدو تامل، ټولې خبرې ورته وښايه، تر کوره ورسره ته ولاړ شه، چې هغوی خو نابلد دي.

ما وې: هو صاحب همدغسې به کوم. همدومره رئيس صاحب زه به اوس خپل کار ته ولاړ شم.

ويل يې: مهرباني، په مخه دې ښه شه.

دوباره خپل د کار کوټې ته راغلم، په څوکۍ کې لا ناست نه وم، چې شرنګ شو د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې غوږ ته ونيوه، بلې بې وکړل، پوه شوم، چې هوسۍ ده. ما ورته اواز بدل کړو، وې نه پېژندم، ويل يې: څوک يې؟

ما وې: تاسې څوک يئ؟

ويل يې: سهار صاحب شته دی؟

خپل غږ مې نور مال کړو: هو هو شته دی، له غږه يې وپېژندم.

ويل يې: راغلی يې، ستړی مشې، په خير راغلې.

ما هم ترې د مور او پلار د احوال پوښتنه وکړه، ويل يې: اوس همدومره، زه سمد ستي درځمه له کوټې نه مه وځه.

ما ويل: ښه ده راځه، هر کله راشې.

يوه اونۍ مو سره نه و ليدلي، مونږ دواړه لېوالـه وو، چې سره ووينو. د ټيلفون غوږۍ مې کېښوده، د دفتر ضروري کارونه مې ترسره کړل، لا په کار بوخت وم، چې هغه راورسېده. روغبړ مو سره وکړو، بيا يې له خوښۍ نه اوښکې په سترګو کې لړې برې شوې، څوک نه و، يوه ښه شېبه راغاړې وتې وه، سمدستي يې ويل:

خلک دې څه کړل؟

ما وې: په کور کې دي.

له ځان سره يې: دا به څنګه زه ووينم؟

ما وې ته اوس دا خبرې پرېږده، دا خو شعبه ده دلته خبرې نه کېږي، کوم هوټل ته به ولاړ شو. سمدستي ووتلو او د هغې په موټر کې هوټل ته ولاړو، په هوټل کې مو دستي په دستي د دويمې مرکې خبرې پيل کړې، هوسۍ وويل:

کله زمونږ کور ته راځئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: نن شپه خو نه کېږي، سبا شپې ته به مونږه درشو.

هغې وویل: زه به په کور کې مور او پلار ته ووایم، پلار ته خو له شرمه نشم ویلی، خو یوازې به مور خبره کړم، هغه به یې پلار ته ووایي.

ما وې سمه ده.

هوسۍ وویل: چې مېوه (شیریني، نقل) درسره راوړې. زما کورنۍ به تاسې ته ګل درکړي. زمونږ په کور کې هم مېوه شته دی، خو دا په ګوره ماتي کې رواج دی.

ما ویل: هوسۍ داسې خبرې کوې لکه چې هرڅه ستا په واک کې دي.

ویل یې: همدغسې یې بوله نو، د کونډې زویه مزې دې دي.

ما ویل: ولې ستا نه دي څه؟

سر یې له شرمه ښکته کړو، لږه غلې وه، بیا یې وویل:

سهاره ته به ورسره راشې.

ما ویل: زه خو شرمېږم.

ویل یې: د کلي خبرې دې په کلي کې پرېږده.

ما ویل: ولې د کلي نه مې اوباسې.

ساده سهاره پښتانه وایي له کلي وځه، خو د نرخه مه وځه.

هوسۍ زما او ستا مینه خو رښتیا شوه، د مینې له ناکامۍ دې الله ساته. ګرانه خبره ده، چای مو وڅښنګلې ما وې زه به کار ته هم نه ځم، کور ته به لاړ شم، چې مېلمانه به قید شوي وي، چې بېرون ته یې رااوباسم. مړه ستا موټر نه دی زده، چې هغوی دې په موټر کې ګرځولی وای. ښه ده راځه، چې ځو. زموږ تر کوره راغلو، هغې خپل بکس ته لاس کړ، ویلې هن دا پیسې درسره واخله، له کلي راغلی یې، بې خرڅه شوی به یې، مېلمانه دې دي، سم قدر یې کوه.

هر څو مې چې ورته وویل: روپۍ راسره شته دی، هغې نه باورولې، یو بنډل پیسې یې راته په زوره په جېب کې کېښودې، او دا یې هم وویل: څومره اطرافي خوی لرې، تراوسه لا نه یې قانع شوی سم د مدعي په څېر یې راته وویل، ما نور څه ونه ویل. هغه لاړه او زه هم کور ته ننوتلم، په دروازه کې مې زر تر زره د پیسو بنډل وشماره، پوره لس زره افغانۍ وې، چې په هغه وخت کې ډېرې پیسې وې. کور ته خوشاله ننوتلم، هغوی بانډار پیل کړی و، د غرمې ډوډۍ یې خوړلې وه، چای ورته ایښی و. مور او تندار مې په کور کې داسې ګرځېدلې لکه پخوا چې یې پکې شپې ورځې تېرې کړې وي، هرڅه یې تیار کړي وو، ما وې: ښښنه کوئ، د شعبې کار مې پاتې و، هغه مې ترسره کړو. اوس هم له خپل وخت نه مخکې راغلم. ما وې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسې خپه شوي نه یاست؟ ټولو ویلې: زویه سرلوړی اوسې، ولې به خپه کېږو، دا خو ستا برکت دی، چې کابل وینو، مونږ چېرته او کابل چېرته؟ اوس دې الله دا زموږ کار وکړي، ورسره سودا مو ده.

ما وې توکل په خدای هرڅه به وشي، ښه خوشاله به کلي ته ستانه شئ، خو داسې به وکړو، چې خدای به یې کوي، سبا ماښام ته به په درخواست ورځو، له ځان سره به څه شیریني وړو، نور د هغوی کار دی. ټولو په دې خبره لاس پورته کړل، ویلې: خدای دې فضل وکړي.

ما وې: اوس به ښار ته ووځو، چې لږ سیل خو وکړئ. هغوی ویلې: ډېره ښه ده.

له کوره ووتلو او په یوه ټیکسي موټر کې پل خشتي جومات پورې ورغلو، هغوی چې جومات ولید، حېران ورته پاتې وو، ویل یې: اوربدلي مو وو، خو اوس مو پخپلو سترګو ولید. دوی راته وویل:

نن به د ماسپښین لمونځ په دې پل خشتي جومات کې کوو. ما ویل ښه ده. یو ځل به په میوند واټ کې وګرځو، دا شاوخوا ځایونه به ان تر ارګ پورې وګورئ، د ماسپښین جمعې ته به ځانونه راورسوو. دوی مې ښه ډېر وګرځول، سم سترې شول، د پل باغ عمومي نه پل خشتي جومات ته ووتلو. کاکا او ماما دوی دواړه جومات ته ننوتل، مونږ درې واړه هوټل ته وختلو. ډوډۍ مو راوغوښتله، ډوډۍ چې مو وخوړه، مور او تندار مې په هوټل کې پرېښودلې او زه په هغوی پسې جومات ته لاړم. زه چې د جومات دروازې ته ورسېدم، خلک له جومات نه راخواره شول، په منډه جومات ته دننه ورغلم. هغوی دواړه د جومات په حویلۍ کې ولاړ وو او پورته پورته یې د جومات لوړ منار او شنې ګنبدې ته کتل. غږ مې پرې وکړو، خوا ته یې ورغلم ما وې راځئ، چې هوټل کې ادې دوی ځانته ناستې دي، چې ورشو. هوټل ته چې لاړو، ډوډۍ مې ورته راوغوښته، ماما مې ویل:

خوریه جانه، چې زه خدای پیدا کړی یم، دومره غټه جمه مې نه وه لیدلې. دا ښایسته جومات، دا مسلماني، د ډوډۍ په سر یې لاس پورته کړو، ویلې خدای دې دا د اسلام باچا تل تر تله برقرار لري. کاکا مې هم ورسره امین وویل. ما ورته څه ونه ویل، ځکه چې د هغیو دواړو خپل نظر او فکر وو. په هوټل کې مو ډېره دمه وکړه، چای مو وڅښلې ما ورته بیا د ارګ شاهي او د پل خشتي جومات په هکله رڼا واچوله. هغوی هم راځنې پوښتنې کولې، ما به ورته بېلې بېلې ځوابولې. له مور او تندار نه مې پوښتنه وکړه، ما وې ادې کابل دې خوښ شو تندار ته څه وائې؟

لومړی مې مور وویل: بچی ښایسته ښار دی، خو دا ښځې پکې بیخي لوڅې ګرځي، دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د کفر کار دی. تندار هم د ادې خبره تائيد کړه، ويلې: ورک دې شي دا خوشين کفر دی. ماما مې لږ تږوکي غوندې و، وې ويل: تاسې په غرونو او درو کې ژوند کړی دی، دا هرڅه درته سرچپه ښکاري. مور مې پرې رادانګ کړو: چوپ شه چوپ شه تاته يې هم لکه چې خوند درکړو، دا د پښتو او غيرت کار دی

ماما مې ويل: دلته پښتو او غيرت څه کوي، دا د پښتنو خبرې دي.

کاکا مې وويل: خوشې کرس مه کوئ، دا دنيا يوازې د دوی ده، پرې چې هرڅه کوي، د دوی کار دی، خدای دې پښتانه له داسې کارونو نه وساتي.

ما وې که دمه شوي ياست، نو اوس به په بازار کې سودا وکړو او بيا به کور ته ځو. له هوټله راووتلو، وچې ميوې، نقل او نور ضروري شيان مو راونيول او بيا په يوه ټيکسي کې کور ته لاړو. تندار مې د ماښام ډوډۍ تياره کړه، له ډوډۍ وروسته هغوی او ما د ماخستن مونځ وکړو او چای ته کېناستو. هر يوه رانه د کابل ښار په باب پوښتنې کولې، ما ورته په ادب سره ځينې معلوماتونه ورکول. ماما مې رانه وپوښتل، ويل يې:

خوريه ته په کابل کې څه کار کوې؟

ما ويل: ماما جانه زه مطبعه کې کار کوم، مامور يم.

کاکا مې ورته وويل: دا د جمعې په شپه چې راډيويي داستانونه اورې، خو دا يې ليکي کنه.

ويل يې: ښه هغه ته ليکې؟

ما ويل: هو ماما جانه! زه يې ليکم.

ويل يې: والکه خوريه ما خو له تا نه دومره تمه نه لرله، ته خو زورور سړی راوختې، افرين شه په تا! په دې عمر کې ته داسې پخوانۍ کيسې ليکې، چې عقل ورته کار نه کوي. شکر دی ربه، چې زما خوری دومره پوه سړی دی، ټول لاس پورته کړئ، چې الله يې له دې نه هم جګ کړي.

ما ويل: ماما جانه ما کوم مهم کار نه دی کړی، نن وخت کې خلک ډېر لوی او ستر کارونه کوي، خلک ان اسمان ته وختل.

ماما مې ويل: رښتيا، چې په دې کابل کې دا کارونه شوي دي، تعجب دی. هغه ويل هو دا خبره خو ده، دا نن چې مونږ په دې ښار کې دا کوم شيان وليدل، دا هم د تعجب خبره ده. خدا پږو خوريه جانه! يوازې دا مونږ پښتانه بې ماله پاتې يو، نور خلک مخکې تللي دي. ما ته هغوی د وخت او حالاتو د لا څه ويلو زمينه برابره کړه، ما وې تاسې ته د کابل دا عادي شيان تعجب ښکاري، ولې د نورو ملکونو د ژوند سطحه ډېره لوړه ده، هر ملک کې خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو یې کار کړی دی، حکومتونه یې ښه دي، علم او معرفت پکې شته دی، نر او ښځې یې لیک او لوست باندې پوهېږي، ځکه یې خو ژوند ښه دی. زموږ او ستاسې نر او ښځې بې سواده دي، چېرې په کلي کې یو نیم مېرزا پیدا شي، چې په لیک لوست پوهېږي، دا څو کاله کېږي، چې دا ښوونځي جوړ شوي دي، یو شمېر نوي ځوانان د خپلې ټولنې خدمت ته راوتلي دي، که پخوا ښوونځي او مکتبونه وای، خو تاسې به هم سبقونه ویلي وای، نالوستي به نه وای پاتې. دا د ژوند پرمختګ او ترقي ټوله په علم او پوهې پورې اړه لري او د ښوونځیو له لارې منځ ته راتلای شي. زموږ او ستاسې د ژوند بدبختي بې علمي ده، مونږ په دې باب ډېرې خبرې وکړې، وروسته ماما وویل:

خدای دې هغه چاره پېښه کړي، چې زمونږ په کې خیر وي. الله دې زموږ ایمان نه خطا کوي. مور مې په دې وخت کې له اشپزخانې نه راغله، دا سې یې وویل:

د سبا خبره وکړئ، چې څنګه به کوو؟

ما وې: سبا ته به له خیره مازدیګر او د ماښام ترمنځ هغوی کره ورځو، تاسې خپلې نوې جامې تیارې کړئ، زه به درته جامې اوتو کړم. هو رښتیا! مخکې به هغوی ته زه خبر باید ورکړم، خو سبا ته چې وظیفې ته لاړم، ټیلیفون به ورته وکړم. کوښښ به وکړم، چې کور ته په یوه بجه بېرته راشم.

دغه شپه تېره شوه، سبائي معمولاً خپلې دندې ته لاړم، په لسو بجو بیا د رئیس صاحب دفتر ته ورغلم، هغه مې له جریانه خبر کړ، ویلې که ډېر ضروري کار درته په مخکې نه وي، ځه کور ته لاړ شه، خپل کارونه دې بېګاه ته سم کړه. ما وې تر دولسو بجو یمه، ترڅو ځینې ضروري کارونه مې ترسره کړم. خپلې شعبې ته راغلم، چې د ټیلفون زنګ راغی، هوسۍ ویل یې:

دوه ځلي مې درته زنګ وواهه لکه چې په شعبه کې نه وې.

ما وې: هو رئیس صاحب ته ورغلی وم. ما ورته وویل: نن مازدیګر د شپږو بجو په شاوخوا مونږ درځو، خان کاکا دوی خبره کړه، مور دې هم زمونږ د مېلمنو نه خبره کړه، ما سره پر دې څوک نه درځي.

هغې وې: ښه ده، زه به هغوی وپوهوم. سهاره! مونږ به مېلمنو ته ډوډۍ تیاره کړو، ته چې راتلې هغه نوې توره دریشي به واغوندې، نېکټایي وتړه، مېلمانه به هم خپل پاک کالي واغوندي، خپه نشې، زما خبره او ستا یوه خبره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې ښه ده او ته به؟

هغـــــــې ويــــــل: زه بــــــه دې لــــــه ليــــــرې ليــــــرې تماشــــــې كــــــوم، لكه هنګامه چې وايي:

جاله لاهو كړه جاله وانه

چې مازديګر شي مرغۍ شنو ونو له ځينه

ما ويل: هوسۍ مور او پلار خو به دې......

ويــــــل يــــــې: نــــــه نــــــه ســــــهار صــــــاحب، هغــــــه خبــــــرې حــــــل شــــــوې دي، يــــــوازې د خپلــــــوۍ تــــــار بــــــه غوټــــــه كيــــــږي، مــــــور او پلار به مې حتمي د ستمال دركوي.

ما ويل: په خوله دې بركت شه، زما خو زړه درزېږي.

ويل يې: زړه چې ښكته پورته نكړې، هوسۍ در سره ده.

ما ويل: مننه زه همدا اوس كور ته ځم.

ويل ورځه په مخه دې ګلونه.

زه سمد ستي لـه شـعبې نـه ووتلـم او نيـغ حمـام تـه لاړم، تـر حمـام كولـو وروسـته شـل كـم دوه بجـې كـور تـه ورسـېدم. لـومړي مـې د هغـوی جـامې اوتـو كـړې او بيـا مـې خپلـه دربـشي. هغـوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلې وه، ما زر زر ډوډۍ وخوړه او بیا مې هغوی ته د هوسۍ دوی کره د ورتګ په باب ځینې خبرې وکړې. د ناستې پاستې، د خبرې کولو طریقه او ځینې نورې خبرې مې ورته وکړې. ما وې ستاسې د خپلې سیمې د کولتور خبرې ښې زده دي، مګر ددې ځای کولتور لږ توپیر لري. تر پنځو بجو پورې مونږ له هغوی سره د مرکې او د خپلوۍ کولو خبرې اترې پخپلو کې سره وکړې. له کوره راښکته شوم او ټکیسي پسې ګرځېدمه، څو دقیقې وروسته ټکیسي راغی او مونږ پکې کېناستو او د هوسۍ دوی کره لاړو. د هغوی د کور زنګ مو چې وواهه، وړوکی هلک دروازه خلاصه کړه، ورته مې وویل:

ورشه خان کاکا دو کره ووایه، چې سهار دوی راغلي دي.

لږه شېبه وروسته د هوسۍ مور دروازې ته راغله، مونږ ته یې وویل: راځئ راځئ، دننه راځئ. ورننوتلو، هغې ته مې بېل بېل وروپېژندل او هغې ښه توده ستړي مشي له هر یوه سره وکړه. ماته یې هم لاس رااوږد کړو او په مینه یې روغبړ راسره وکړو. دننه یې سالون ته بوتلو، په کوچونو کې کښېناستو، د هوسۍ مور وویل:

د هوسۍ پلار چېرته تللی دی اوس دستي راځي.

یو بل زلموټی هلک او یوه وړوکې جینۍ، چې د هوسۍ د ترور اولادونه وو، په کور کې ګرځېدل راګرځېدل. هغه له سالون نه ووتله، ویلې چې زه چای درته راوړم.

کاکا مې غلي شانته وویل: دا خو لکه چې ډېر ماړه خلک دي؟

ماما مې وویل: خوریه دا کور یې خپل دی؟

ما وې هو ماما جانه، دا کور څه کوې، نور سرایونه لري، دا خو د شاهي کورنۍ سره نږدې پاتې شوی سړی دی، پخوا یې غټه څوکۍ درلوده، په اصل کې د جنوبي دي، خو پخوا کابل ته راغلي دي، اوس ددې ځای شوي دي. مور او تندار مې غلي غلي په کوچونو ناستې وې، د هوسۍ دوی مزدورې چای راوړو او په مېز یې ټولو ته چای واچولې. لږه شېبه وروسته د هوسۍ مور راغله. په خورا ورین تندي یې بیا له هر یوه نه پوښتنه وکړه، هره خبره یې په غوږ پېدلي ټنډه کوله، زما مور تري د کورنۍ د حال احوال پوښتنه په لوړ جرئت سره وکړه، هغې ورته په خندا او مهربانۍ ځواب وایه. مونږ لا یوه پیاله چای نه و څښلې، چې خان کاکا راغی. روغبړ مو سره وکړو، ما ورته خپله مور، کاکا، ماما او تندار وروپېژندل. هغه هم خپل ځان پوره معرفي کړو، سمدستي یې ښځې ته وویل:

دوی درنه خپه شوي نه يي.

هغې ویل: دوی هم لږه شېبه کېږي، چې راغلل.

خان کاکا لومړۍ په ټیلفون کې چاته وویل، چې زه نن شپه نشم درتلای، مېلمانه لرم. په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سالون کې په ځانګړې څوکۍ کې کېنښناست، له هر يوه سره يې دوباره ستړي مشي او احوال پرسي وکړه، بيا يې وويل د لمانځه وخت دی، لمونځ به وکړو. ټول پاڅېدل د لمانځه په تکل، څوک تشناب ته لاړل، ځينې په لمانځه ودريدل، زه له سالون نه بهر حويلۍ کې د ګلونو باغچه کې ګرځېدمه، د هوسۍ د اکا زوی او دوه ماشومان نور هم زما خوا ته راغلل. د حويلۍ په بره خوا کې دوه منزله ودانۍ وه، چې ديوالونه يې د سنګ مرمرو وو. د کور سالون د هغې ودانۍ نه رابېل جوړ شوی و، وړاندې دوه درې پياده خانې وې، د ودانۍ دوهم پوړ په يوه کوټه کې کړکۍ خلاصه وه، چې ښه ورته ځير شوم، ومې ليده چې هوسۍ په کړکۍ کې ناسته ده. ما ته يې لاس وخوځاوه، ما وې چې څوک مې ونه وينې، خالي خپل سر مې ورته وښوراوه. هغه له هغه ځای نه راښکته شوه او لاندې چېرې مصروفه شوه. زه د حويلۍ په ډول ډول ګلونو کې ګرځېدم، د هوسۍ د تره زوی نه مې پوښتنه وکړه، ما وې وروركه دا كور د دوی خپل دی. هغه وې هو دا يې خپل کور دی. ددې نه يې يو بل ښه کور په وزير آباد کې دی، هغه يې په کرايې ورکړی دی. دا هلک ايله د پنځلسو کالو به و، د پلار پوښتنه مې ترې وکړه، ويلې پلار مې رئيس دی، خو هغه نه پوهېده، چې پلار يې د څه شي رئيس و. له خبرو نه يې معلومېدل، چې د شتو خاوندان دي. يو سګرټ مې وڅښاوه او بيا د سالون و خوا ته روان شوم. مخامخ د يوې بلې کوټې په کړکۍ کې هوسۍ بيا ولاړه وه، نيمايي ځان يې له کړکۍ نه راوبستلی و، خپل دواړه لاسونه يې سره ومښل او له معمول سره سم يې خپل اوربل چپ خوا ته تاواوه. زمونږ په منځ کې واټن دومره زيات نه و، زه د سالون په لور وګرځېدم او هغه لا ولاړه وه. خړنې لګېده، سالون ته ورننوتلم، هغوی لمونځ خلاص کړی و.خان کاکا د کاکا دوی سره پخوانۍ خبرې پيل کړې وې، نورو ورته غوږ اېښی و. خان کاکا د انګرېزانو د وخت کيسې راواخيستې، کاکا مې ورته ښه کول، مور او تندار مې د هوسۍ له مور سره په بله کوټه کې ناستې وې. د خان کاکا خبرې اوږدې شوې، مزدور يې د سالون په دروازه کې راننوت، ويلې خان کاکا ډوډۍ تياره ده. خان کاکا خبرې بندې کړې، ويلې مهرباني وکړئ، درځئ، چې ډوډۍ وخورو. د سالون نه مخامخ بله کوټه وه، اوږد مېز پکې پروت و، ډوډۍ پرې تياره شوې وه، په مېز چې کېناستو، هر ډول خواړه په مېز ايښي وو.

ډوډۍ مو وخوړه او بيا دوباره همغه سالون ته راغلو. ورپسې د ماخستن لمونځ هم وشو، نوكر (مزدور) چای راوړو او بيا يې ورپسې تازه مېوه راوړه. د مېوې له خوړلو نه وروسته کاکا مې لومړی له خان کاکا نه اجازت واخيست او بيا يې خپلې خبرې دا سې پيل کړې:

خان کاکا مو ږد ننګرهار د سيمې او سپدونکي او مومند يو، سهار صاحب مې ورارہ دی، دلته په کابل کې مطبوعاتو کې کار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان کاکا وویل: هو هو پېژنم یې، یو ډېر تکړه لیکوال دی، ډېر ښه زلمی دی، تېرو ورځو کې له یوه رئیس سره دلته راغلی و، په غیر له هغې دده ډېر رامې هره جمعې په شپه اورو.

ما له شرمه ځان راټول کړو او بهر ته ووتلم. کاکا مې ورته د خپلوۍ کولو وړاندیز کړی و، ماما مې هم د نوې خپلوۍ په هکله هراړخیزې خبرې کړې وې، زه بهر حویلۍ ته وروتلم، سګرټ مې ولګاوه، د سالون نه وړاندې د ناجو د ونې ترڅنګه ودرېدم، کتل مې چې هوسۍ بیرته راووتله، پخپلو کورنۍ جامو کې وه راتله راتله کله چې زما خوا ته راغله، ویل یې: څوک یې؟

ما وې زه یم راځه.

هغه رانږدې شوه، لومړۍ یې کور پلو پام وکړو او بیا یې په ما رامنډه کړه، لاس یې رااوږد کړو، سترې مشي یې راکړه، زه ښه ورنږدې شوم، لاس مې ورله کلک نیولی و. ویل یې: څنګه خبرې خو روانې دي؟

ما وې هو زه ترې راووتلم.

ویل یې: ما خو له کړکۍ نه ولیدې، چې سګرېټ دې ولګاوه، زه به دوعا درته کوم، چې پلار مې درکړي، زه درنه لاړم چې مور مې پوه نه شي.

ما وې ځه ورځه.

هغه لاړه او زه هم د سالون کوټې ته نږدې ورغلم، په دروازه کې ورروان وم چې د خان کاکا له خولې مې واورېدل: ستاسې خپلوي مې په سر او سترګو قبوله ده، زما پښتانه ورونه یاست، تاسې نه شم خپه کولی، زما د کورنۍ درسره رضا ده.

کاکا او ماما دواړو غبرګ وویل: کور دې ودان صیب. په دې وخت کې زه لږ پښه نیولی شوم، وړوکی زوی او مزدور یې راووتل، خان کاکا غږ وکړو:

والکه ورشه مور ته دې ووایه، چې دستمال راوړي.

کاکا مې ماته راغږ کړ: سهاره، سهاره زویه! زه په دروازه کې ورننوتلم، ومې ویل: دا دی کاکا راغلم.

ویل یې: هله څه مېوه شیریني...

ماما ته مې د شېریني پتنوس ورکړو او په ناستو کسانو یې نقل سره ووېشل. د نقلو پتنوس یې دننه ښځو ته هم یووړو، لږه شېبه پس یې دستمال په یوه بل پتنوس کې ایښی و، ښځې ورسره ټولې سالون ته راغلې. ټولو مبارکي وویله، وروسته زما کاکا یو د قرآن شریف سورت ولوست او دوعا وشوه. بیا نو زما مور ته ټولو مبارکي ورکړه، زه غلی په څوکۍ کې ناست وم، خندا وه، خوشالي وه. د ماخستین تېره پورې ورسره ناست وو، بیا مو ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجازت واخیست او کور ته تري راغلو. کاکا او ماما دواړه په خپلوی خوښي ښکاره کوله، ویلې ښه شو چې دا کار وشو، خالي لاسونه کلي ته ستانه نه شو. مور مې هغوی ته وویل:

دري ورځې وروسته به مونږه خوړه کونډی وروړو، بیا به کلي ته ځو. ټولو وویل: ډېره ښه خبره ده.

په سبا ته چې کار ته لاړم، رئیس صاحب ته مې کیسه تېره کړه، هغه خوشاله شو او مبارکي یې راکړه، ویل یې ښه شوه، چې ستا د زړه کار وشو. ستا خوشالي زما خوشالي ده. مننه مې تري وکړه او بیا خپل دفتر ته لاړم. له ډېري خوشالی نه مې وروسته پاتې کارونه په چالاکی سره اجرا کړل، یوولس بجې وې ټیلفون راغی، غوږی مې چې پورته کړه، هوسی وه، ویل یې:

مبارک دې شه.

ما وې: ستا دې مبارک شي، چېرې یې؟

ویل یې: زه په پوهنتون کې یم، تر دري بجو پورې درس لرم، په څلورو بجو به درشم.

ما ویل: ښه زه به دې انتظار کوم، د خدای په امان. د ټیلفون غوږی مې کېښوده او بیا مې پخپل کار په ډاډه زړه پیل وکړو، تر دوولسو بجو مې کار وکړو او بیا په تفریح کې تر کوره لاړم، ما وې چې مېلمنو به څه پاخه کړي وي که نه؟

په لار کې مې ترکاري او تودې ډوډی واخیستې، کور ته چې ورننوتلم، مور او تندار مې دواړه په اشپزخانه کې ناستې وې او دیګ یې باندې کړی و. ویلې زویه ستړی مشې، کاکا او ماما دې بهر ته په چکر وتلي دي.

ما وې مور جانې زه به ورپسې ورووځمه، هسې نه چېرې په بله نه وي تللي !

په منډه له کوره راووتلم، په کوڅه کې مې وړاندې پام وکړو، هېڅ په نظر رانغلل، ما وې ته راځه هغې وړاندې ونو پورې به ورشم، که چېرې سیوري ته ناست وي؟

ونو ته چې ورنږدې شوم و مې لیدل، چې دواړه د اوبو په یوه ویاله کې اودسونه کوي، خوا ته ورنږدې شوم، سلام مې پرې واچاوه، ویل یې: سهاره بچی ته راغلې؟

ما ویل: هو کاکا جانه له کوره درپسې راووتلم، ما وې چې چیرې لادرکه نشئ. دواړو وخندل وې ویل: دومره خو نابلده نه یو، دربیمه ورځ مو ده. په دې شاوخوا کې بلد شوي یو. موږ ته لاره معلومه ده، ته ځه مونږه پخپله درځو، دلته به لمونځ وکړو بیا به کور ته درشو. زه تري بېرته کور ته ولاړم، مونږ چې ترڅو ډوډی تیارولـه، هغوی هم راغلل. ډوډی مو سره وخوړه په چایو ناست وو، د هوسی د پلارګنی خبرې مو راواچولې، کاکا مې وویل:

ماته چې پته ولګېدله، ډېره ښه کورنی او پخپله پښتو او اسلام ولاړ خلک راته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري.

ما وويل: ماته هم خانداني او د پوره شتو خاوندان ښکاره شول. دا خپلوي دې ورسره زمونږ خدای ټینګه او بختوره کړي. کاکا مې د مور او تندار نه پوښتنه وکړه، ویلې: تاسو ته دا خلک څنګه ښکاره شو؟

هغوی دواړو وویل: ډېره ښه ښځه یې وه، مونږه پخپل عمر داسې ښه ښځه نه وه لیدلې، څومره نیت په خیره او مهربانه ښځه وه. همدا یې ویل: سهار صاحب طالع مند او خوش بخته دی، چې هوسۍ یې په نصیب شوه او له داسې ښه ټبر سره یې خپلوي وشوه. دوی دواړه به ښکمرغه ژوند ولري. په دې خبرو کې درې بجې شوې، ما هغوی ته وویل: تاسو که په کور کې قید شوئ، بیرون ته ووځئ، زه کېدای شي کور ته لږ ناوخته راشم، زه مطبعې ته راغلم او خپل پاتې کارونه مې ترسره کړل.

په څلورو بجو مې چې حاضري امضاء کړه، له مطبوعاتو نه ښکته شوم او په سړک باندې په چرت کې روان شوم، تر ډېره ولاړم، پام مې کاوه چې د هوسۍ موټر راواوخت، موټر یې ودراوه او راښکته شوه، په هغه اندازه خاندي او شرمېږي، چې هېڅ حد نشته دی، زه حېران پاتې وم، چې دا ولې نن بل ډول ده؟ هسې یې ځان جوړ کړی و، لکه د چین ماچین ښاپېرۍ، په موټر کې کېناستو، ما وې دا ولې داسې ښکته ښکته ګورې؟

ویل یې: د کونډې زویه ښکته به نه ګورم.

پام کوه هوسۍ تل به له ما سره په یوه طبیعي حال اوسې، زه او ته له نن نه په اېسته دوه ملګري یو. د مېړه او ښځې خو څه خبره نه ده، زما او ستا د برې راز په همدې حقیقي مینه کې دی، نور ژوند دی کېږي به. خپل ښي لاس یې رااوږد کړو، ژما په اوږه یې کېښود او وې ویل:

ما خو درته ویلي و، چې مینه درسره لرم، اوس نو زه ستا او ته زما یې، راځه چې اوس کوم د ساعت تېرۍ ځای ته لاړ شو. موټر ته یې حرکت ورکړو، ما وې: چېرې ځو؟

نن به سهاره راسا که دې خوښه وي شېوه کیو ته لاړ شو، هلته به د دریاب په غاړه یوه شېبه سره کېنو.

ما وې: بلکل مې خوښه ده، خو نن به لږ په وخت راوګرځو، ولې چې ګ مېلمانه په کور کې دي.

هغې موټر ګړندی چلاوه، په لاره چې تلو راته وې ویل:

په بله اونۍ کې به درته موټر چلول زده کړم، ببرک چمن ته به دې بوځم.

ما ویل دا به څومره ښه شي، چې زه ډریوري وکړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: پروا ونه کړې، اوس به ټول هرڅه سم شي.

ما وې: رښتیا هوسۍ ته خوږه کونډۍ پېژنې؟

ویل یې: ولې نو نه یې پېژنم، سهاره په نظر کې دې پښتنه نه راځم که څنګه؟

ما ویل: نه نه ولې نه، خو ما وې چې تاسې په کابل کې ډېر وخت تېر کړی دی، ځینې دودونه مو هېر کړي نه وي.

نه نه کابل هم خپل رواج لري، هر چېرې دا دود شته دی.

ما ویل: مونږ که کومه پښنبه نه وه په خیر، سبا نه او بل سبا ته خوږه کونډۍ دروړو. مور ته دې ووایه، چې په هغې ورځې خان کاکا هم باید کور کې وي. ویل یې سمه ده.

په دې خبرو کې مونږه شیوه کیو ته ورسېدو، د جمیعت لېسې نه ورتېر شو، مخې ته سیند راغی، موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او مونږه پیاده شو. د سین په غاړه وړاندې ولاړو، د توت ونې سره نښتې وې، په یوه ځای مو د توت ځانګې نه توتان وخوړل، ښه چې وړاندې تېر شو، د سین په غاړه جولګه وه، شاوخوا یې ګڼې ونې او د ګلابو ګلونه سره ښکارېدل، مونږ یو بل ته سره وکتل، ما وې راځه هوسۍ یو ساعت به دلته کېنو.

هغې ویلې راځه چې کېنو.

د ګلابو بوټو کې ورننوتلو ان د سیند غاړې ته مو ځانونه ورورسول، په یوه شنه کبله ورته کېناستو، د سین اوبه خړې غوندې وې او په مستۍ سره سیند روان و، شاوخوا ځمکه یې له ځان سره وړې وه، د سیند نه پورې هم ګڼې ونې د سیند په غاړه ولاړې وې، هېڅوک نه ښکارېدل. یو نیم بزګر به په خپل پټي کې لګیا و، ما هوسۍ ته کړه:

دا خو بیخي ځانته ځای دی، بني بشر نه ښکاري.

ویل یې: موږ ته همداسې ځای ښه دی. وې خندل او لاس یې د سین اوبو ته ښکته کړو، داړې یې راته وکړې، ما هم د اوبو داړې وروشېندلې. په ټوکو ټوکو کې مو ځانونه لامده خېشته کړل، وروسته مو اوبه له ځانونو نه وڅنډلې او د ګلابو ګلونو په منځ کې په یوه شنه درب کې کېناستو. زما کمیس لوند شوی و، له ځانه مې ووېست او په بوټو مې لمر ته وغوړاوه. د هغې هم کمیس لوند و، ما وې هوسۍ څوک نشته دی، کمیس دې اوباسه او په دې بوټو یې خور کړه. ویلې نه دا کار دلته نه کېږي، که څوک مو وګوري، نو څه به وایي؟ ته خو نارینه یې پروا نه کوي، مګر زه خو دا کار کله کولی شم، خیر دی وچېږي. هوسۍ د لومړي ځل لپاره زما د سینې بېر وینښتان ولیدل، وې ویل:

سهاره دا څومره بېر یې؟

ما ویل: ولې نه دې خوښېږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: د خوښېدو خبره خو ښېله ده، مګر دومره ډېر ګڼ ويښتان !

ما يې زلفو ته لاس وروړو، او ومې ويل:

او دا ستا د زلفو قودې ! ځانته مې راوړاندې کړه، ما وی چې د مينې تنده ماته کړم، خو هوسۍ رانه ځان راښکدو، ويل يې: نه، زياتې به نه کوو.

ما وې هغه فکر مه کوه هر شی په خپل وخت کې.

ويل يې: هو همداسې ده، بې هوښه کېږه مه، خدای دې د زړه صبر درکړي.

هوسۍ رانه وړاندې کېناسته، ماته يې ورو غوندې وويل:

سهاره دا ځای بيخې ځانته دی، ښوک به شک راباندې وکړي، کميس دې واغونده، د سيند غاړې ته به ورشو، چې د چا شک راباندې رانه شي.

ويل مې: هوسۍ نن راته بې زړه ښکاره کېږې.

ويل يې: بې زړه خود يم آن تر واده پورې به داسې بې زړه اوسم.

د سيند غاړې ته ښکته شو، کتل مو چې پاس د توت ښانګې سرې له توتانو ښتې دي، په اوبو کې مې يوه ښانګه راوښنډله، سره پاخه توت په اوبو کې پرې واته. مونږ دواړه د سيند په اوبو کې په مزه مزه او ټوکو ټوکو کې ډېر توتان وخوړل، ښه شېبه د سيند په غاړه کېناستو، بيا مې هوسۍ ته وويل: راځه چې زياتې ځو، په کور کې مېلمانه دي، جې ځان وروررسوم، خپه نه شي.

هوسۍ چې بوټ يې له پښو وپستلي و، بوټ يې پښو کړل د موټر خوا ته راروان شو، له شېوه کيو نه د ښار په لور روان شو، په موټر کې مې هوسۍ ته وويل:

سبا ته به مونږ د خوږې کونډۍ لپاره په بازار کې ځينې سودا رانيسو.

هغې وې: څه به رانيسئ؟

ما وې: مور مې راته ټول شيان راښودلي دي، لکه وچه او تازه مېوه، ماهيان، شير برينج، سابه او داسې نور... ښېګاه ته به بيا له هغوی نه پوښتنه وکړم.

ويل يې: سهاره د ټولو شيانو پوښتنه وکړه، سبا ته هغوی ته تکليف مه ورکوه، په لسو بجو به زه مطبعې ته درشم، دواړه به بازار ته لاړ شو، وابه يې خلو.

ما وې: هوسۍ ته به راسره په تکليف شې.

هغې ويل: نو دا خو يوازې ستا کار نه دی زمونږ د دواړو ګډ کار دی.

ما وې: سمه ده زه به سبا ته ستا انتظار کوم. زمونږ ګاډی په قلاچه راتېر شو، لږه شېبه کې حضوري چمن ته راورسېدو، لمر په غړغړه و، چې د کور مخې ته يې موټر ودراوه. زه ترې راښکته شوم او هوسۍ په چالاکۍ سره موټر روان کړو او لاړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړانـدې کاکـا او مامـا دواړه راروان وو ، هغـوی خـو ولیـده ، مگـر څـه یـې پېژندلـه ، چـې څـوک ده؟ زه ورته ښه نیولی شوم ، خوا ته مې رانژدې شول ، ویلې: سهاره راغلې؟

ما وې هو راغلم.

ویل یې: دا موټر د چا و؟

مـا وې دا خـو زمـوږ د ریاست مـوټر و. کـور تـه ننوتلـو ، مـور او تنـدار مـې راتـه سـترې مـشې وویـل ، مـا وې مورجـانې ببگـاه تـه مـو څـه پاخـه کړې دي؟ ویـل یـې: زویـه تراوسـه خـو مـو څـه شـی نه دي باندې کړي.

زه پـوه وم چـې د پخولـو څـه نـشته ، مـا وې زه بـازار تـه وځـم چـې غوښـه راوړم. پـه منـډه راووتلم ، لـه قـصابه مـې غوښـه کـور تـه یـووړه ، مـا یخچـال نـه درلـود ، چـې غوښـه او نـور خـواړه مـې پکـې ذخیـره کـولی. هـره ورځ بـه مـې نـوې سـودا کـور تـه اخیـستله. د شـپې لـه ډوډۍ خوړلـو نـه وروسـته مـور او تنـدار تـه مـې وویـل: مـوږ او تاسـې بـه سبا تـه مـازیگر هغـوی کـره ورځـو ، خـو کـوم کـوم شـیان واخلـو. هغـوی راتـه بیـا همغـه شـیان یـانې شـیدې ، سـابه ، تـازه ماهیـان ، شـیر بـرینج او تازه میوې راته په گوته کړې. هغوی ته مې وویل:

سبا تـه بـه زه همـدا شـیان کـور تـه راوړم او پـه څلـورو بجـو بـه ځـو. سبا تـه چـې کـار تـه لاړم ، تـر لـسو بجـو مـې پخپـل دفتـر کـې کـار وکـړ ، بیـا لـه مطبعـې نـه ووتلـم او د هوسـۍ انتظـار مـې کـاوه. هغـه پـه خپـل ټـاکلي وخـت راورسېده ، مـوټر کـې کېناسـتو او نـوي ښـار تـه لاړو. د خـوږې کونـډۍ ټـول شـیان مـو واخیـست ، هوسـۍ پیـسې راوبـستلې ، مـا وې هوسـۍ دا پیـسې پـه زه ځکـه ورکـوم ، چـې بیـا راتـه پـه راتلـونکي کـې چېرتـه پېغـور ونـه کـړې. پـه ټوکـه کـې مـې ورتـه وویـل. هغې راته په موسکۍ توگه وویل:

ددې پخوانیـو د اطرافـي خبـرو نـه وانـه وختـې ، سـمه ده تـه پیـسې ورکـړه ، ماتـه یـوه خبـره ښکاري خو ته....

په کړ ، کړت مې ورته وخندل ، هوسۍ زه خو د کلي سړی یم.

ویـل یـې: کلـی اوس پرېـږده. پـه ټوکـو ، ټوکـو کـې مـو سـودا پـوره کـړه او پـه مـوټر کـې مـو واچولـه. دولـس بجـې کېـدې ، چـې کـور تـه مـو راورسـوله. هغـې راسـره لـه مـوټره راښـکته کـړه او بیـا مـو مخـه ښـه ورسـره وکـړه. کـور تـه روانـه شـوه. مـا پـه چـالاکۍ سـره ټـول شـیان کـور تـه ننوېستل ، مـور او تنـدار مـې څـه ماهیـان پاخـه کـړل او څـه یـې اومـه سنبال کـړل. د خـوږې کونـډۍ هرڅـه یـې تـر څلـورو بجـو پـورې برابـر کـړل. څلـور بجـې شـوې ، ټولـو ځانونـه تـگ تـه برابـر کـړ ، سـامانونه مـو راواخیـستل او پـه یـوه ټیکـسي مـوټر کـې لاړو. هغـوی زمـوږ د ورتـگ نـه خبـر وو ، ټـول پـه کـور کـې و ، نـور د ورور کـورنۍ یـې هـم راغلـې وه ، ښـځې ، ماشـومان او سـړي ورکـره وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو راسره په ګرم جوشۍ او مينه سره ستړي مشي وکړه. يو بل ته سره ورمعرفي شو، نارينه په لوی سالون کې کېناستل او ښځې په يوه بله کوټه کې کېناستې. خان کاکا ټولو ته په ورين تندي خبرې کولې، د هغه بل ورور چې له ده نه کشر و، درونند سړی او د ښه خوی او پوهې څښتن و. هغه هم د پښتنو د تاريخ او بيا خصوصاً د جنوبي او مشرقي د پښتنو د تېرو حالاتو په باب ځينې يادونې وکړې او وروسته زمونږ په دې خپلوۍ خپله پوره رضايت او خوښي وښودله. دوه درې زلميان، چې دوه تنه د همدغه زما د کاکا خسر زامن وو او يو يې د ترور زوی و، په مجلس کې ناست وو. ناستو کسانو په غېب کې زه پوره پېژندلم، خو ليدلی يې نه وم، هر يوه به دا ويل: سهار صاحب ته يې؟

دا ځکه چې هغوی ټولو ښځو او نرو زما داستانونه په راډيو کې اورېدلي وو. زه پوهېدمه، چې زما او هوسۍ په کوژدنه هغوی خوشاله دي.

کله چې د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، زما خواښې يو ګيلاس شربت راوړو او ماته يې ونيو، ما هم شربت وڅښو او لس زره روپۍ مې ورسره ورکړې. ټولو خلکو ماته کتل، چې دا به اوس څه کوي؟ ما چې پيسې د ګيلاس سره ورکړې، ټول خوشاله شول. په دې وخت کې خان کاکا وويل: سهاره بچې خالي يو سل ګون نوټ پکې کېږده، کفايت کوي، نورې پيسې بېرته واخله. هر څومره چې يې يادونه وکړه، ما پيسې دوباره وانه خيستلې. هوسۍ يې زما مور او تندار ته راوستې وه، ورپېژندلې يې وه. تر ماخستن تېره پورې د خپلوۍ او خوښۍ مجلس وشو، مونږ ترې د شپې په دولسو بجو کور ته د تللو اجازت وغوښت، هغوی ويل خامخا به شپه کوئ، هر څو چې ټينګ شول، اجازه مو ترې واخيستله او ترې راروان شو.

د راوتلو په وخت کې يو بکس يې مزدور له کوره راووېست او په موټر کې يې واچاوه. ټولو راسره ښه په مينه مخه ښه وکړه او د هغوی په يوه موټر کې يې وراره تر کوره راورسولو. کله چې مو بکس خلاص کړو، د ټولو لپاره پکې جامې ايښې وې، زما لپاره يې نوې توره دربشي ايښې وه. کاکا او ماما دواړه خوشاله شول، ويلې دا خلک په ټولو رواجونو پوره پوهېږي. ماته يې مخ راواړاوه، ويل يې:

بچې پام کوه، چې دوی درنه خپه نشي، مونږ خو ترې ليرې يو، مګر ته به يې ډېر خيال ساتې.

ما وې د خپلې بندګۍ ووسه به کوم، ستاسې دوعا دې راسره وي، انشاء الله زمونږ خپلوي او دوستي به تر اخره ښه پاتې شي. هغوی خپلو کې سره مصلحت وکړو، ويلې مونږ به په خير سره سهار وختي کلي ته ځو. ويل يې ښه شوه، چې دا کار په خير سرته ورسېد او خالي لاسونه لاړ نه شو. ما ورته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یوه ورځ راسره بله هم تېره کړئ، زه به ډېر خوښ شم. هغوی هېڅکله له خپل کور او کلي نه بهر سفر نه و کړی، په دا یوه اونۍ کې پخپل کور پسې خپه شوي وو، ما وی ښه ده، سهار چې پاڅېدو، هر څه به وشي.

شپه تېره شوه، سبایي وختي ټول لمانځه ته پاڅېدل، زه هم وختي له کوره ووتلم، دوی ته مې په بازار کې چای، بوره او نورې وچې میوې راونیوې، ترڅو چې کور ته راستنېدمه، چای تیار و. له چای وروسته مې هر یوه ته خپله برخه تحفه ورکړه او په یوه ټیکسي موټر کې پل محمود خان ته د موټرو هډې ته لاړو. د یوه سرویس ګاډي کلینر ناري وهلې "جلال اباد والا جلال اباد والا" سمد ستي مو سامان ورپورته کړو او مور دوی مې ټول په سرویس کې کېناستل. لږه شېبه کې ګاډی ډک شو، ما ترې اجازت واخیست او له هغوی سره مې مخه ښه وکړه. ګاډی روان شو.

زه په دغه ورځ لږ ناوخته کار ته لاړم، زموږ رئیس ته مې ټول جریان ووایه، هغه ډېر خوشاله شو، ویل یې: سهاره واده به دې ښه په ډنګ ډونګ وکړو. څو ټوکې یې راسره وکړې، زه ترې خپل دفتر ته لاړم او په کار مې پیل وکړو.

ډېرې ورځې شوې وې، چې ځینې کارونه راته ډب ډېرې پراته وو، تر دولسو بجو پورې کوم نیمګړي کارونه چې پاتې وو، سرته مې ورسول. د غرمې ډوډۍ مې چې وخوړه، بیا مې په کار پیل وکړو. د جمعې د شپې راډیویي داستان مې تر نیمې ورساوه، خو له ځانه سره مې فیصله وکړه، چې راډیویي داستان به د شپې له خوا په کور کې تکمیل کړم. د اخبار او مجلو ځینې ضروري شیان مې ولیکل، دوه بجې وې، چې د هوسۍ د ټیلفون زنګ راغی، راته وې ویل: نن به ببرک چمن ته ځو، چې هلته درته موټر چلول درزده کړم.

ما وې: ښه زه به انتظار کوم. په څلورو بجو چې هغه راغله، ببرک چمن ته ولاړو. هغې وخت کې د ببرک چمن لا څه، چې په خبرخانه کې دومره ډېره ابادي نه وه شوې. د ببرک چمن په زیاته برخه کې اوبه ولاړې وې او لوخې پکې شنه ولاړ وو، موږ یوې وچې برخې ته لاړو، ځای پرځای پکې موټرې چلېدلې وې. د لومړي ځل لپاره د موټر په جلو کېناستم، هوسۍ راته د موټر توله، ګیرونه، بریک، ګاز، کلچ، اشاري او نور د موټر بېلابېلې برخې راوښودلې. څو ځلې یې راباندې تکرار کړې، بیا یې د موټر کلي راکړه او د چالانولو چل یې رازده کړو. په لومړي ځل مې چې موټر چالان کړو او ګاز مې ورکړ، موټر روان شو، خو رانه ګډ وډ شو، زړه مې درزېده، د موټر توله (شټرینګ) مې کلک نیولی و، ټول بدن مې ورته کلک او شخ نیولی و، څو متره چې به موټر مخکې لاړ، رانه ګل به شو. هغې راته بیا تشریح وکړه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه ډاريږه، بدن سست او عادي و نيسه، شترينګ هم کلک مه نيسه، مخامخ وړاندې ګوره، لاندې پښو ته مه ګوره، څه زړور څه هن چالان کړه.

بيا مې موټر چالان کړو، دا ځل لږ وړاندې موټر روان شو، په همدغه ترتيب سره تقريباً درې ساعته مې په دغه ورځ تمرين وکړو. کله کله به رابانددې په غوسه شوه، کله به يې ټوکې راپورې وکړې، ويلې به يې: دا خو ليکل نه دي، چې وې کړې.

په همدغې ترتيب سره يوه اونۍ مې د موټر چلول تمرين وکړو، له يوګي ورځي نه بلې ته ښه کېدمه، په دوو اونيو کې مې موټر چلول سم زده کړل. په وړو او شاړو سړکونو کې به مې موټر ځغلاوه، هوسۍ به راسره ناسته وه. لنډه دا چې موټر مې ښه سم زده کړو او په لويو سړکونو کې به زړور تلمه.

د هوسۍ موټر مې بيخي له کاره ابستلي و، کله چې مې موټر زده کړ، هوسۍ موټر ورکشاپ ته ودراوه او درې ورځې وروسته يې موټر جوړ کړو، بيا به چې هوسۍ ما پسګې راغله، موټر به ما چلاوه. هغه به راته څنګ کې ناسته وه، هغه زما په موټروانۍ پوره خوشاله وه. وروسته به بيا زيات وخت موټر ما سره و، هغه به چې کور مخې ته ښکته شوه، موټر به يې ماته راکړو، کور ته به پکې لاړم. کله ناکله به وظيفې ته پکې هم تلم. زما د کوژدنې نه د مطبعې مامورين خبر شول، ټولو راته تبريکي راکوله. په موټر کې به بې چې وليدم، ځينو به راپورې ملنډې وهلې، ويلې به يې: سهاره د موټر څښتن شوی يې. لکه چې......

ما به ورته ويلې، چې دا هرڅه مې د مېرمنې دي، زه خو همغه سهار يم، بدل شوی نه يم. هغوی راپورې ملنډې کولې، زه په ټولو مامورينو ګران وم، هر يوه به دا ويلې په دغه جمعې شپې دې راډيويي داستان ليکلی که نه؟ ما چې به دهو ځواب ورکړو، ټول به خوشاله شول او د جمعې شپې ته به خپلې راډيو ته د داستان ټاکلي وخت ته منتظر ناست وو. د جمعې شپې ته لا دوه شپې پاتې وې، ما هم ورته راډيويي داستان نيمې ته رسولی و، سبا ته چې کار ته لاړم، لومړی مې راډيويي داستان پاتې برخه تکميل کړه او نشر ته مې وسپاره. يوه بجه وه، چې هوسۍ ټيلفون وکړو، ويلې نن د پوهنتون کتابخانې ته په څلورو بجو راشه، بيا به له دې ځايه بل خوا ته په چکر ولاړ شو. ما وې ښه ده زه به څلور نيمو ته دروړسېږم.

تر څلورو بجو مې خپل کارونه اجرا کړل او بيا د کابل پوهنتون په لورې روان شوم. د پوهنتون کتابخانې ته ورغلم، کتل مې چې هوسۍ د پنځه شپږو انجونو سره په کتابخانه کې ناسته ده. زه يې چې وليدم، سپکه راپاځېده او له هغوی نه يې اجازه راواخيسته. هغوی ټولو زه وليدم، خو نږدې ورنغلم. د پوهنتون له دروازې نه راووتلو او د دارالمعلمين او ابن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینا د ښوونځیو په منځ کې مخامخ سړک باندې راساً دارالامان ته لاړو. موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او موږه دننه باغ ته ننوتلو. لومړی مو په باغ کې ښه ډېر چکر وواهه او بیا همغه پخواني ځای ته ورغلو. د ګلابو په منځ کې کېناستو، د خبرو په لړ کې مې هوسۍ ته وویل:

د پوهنتون د فارغېدو شپې دې رالنډې شوې دي، ازموینې ته تیاری ونیسه، مونوګراف دې مخکې له مخکې نه استاد ته وسپاره. زما خو داسې نظر دی، چې له پوهنتون نه خلاصه شوې، د واده بندوبس به کوو.

هغه په موسکېدو، موسکېدو وویل: ولې دا ازاد ژوند دې نه خوښېږي؟

ما ویل: ولې مې نه خوښېږي، خو ترڅو به یوه خوا او بله خوا ګرځو، اخر دواړه به په یوه کور کې د اوسېدلو مزه هم وګورو.

وې ویل: سهاره ګوره زما او ستا واده به ستا په دغه کرایي کور کې کېږي؟

زه لږ غلی شوم، بیا مې ورته وویل: هو نو چېرې به کېږي، زه خو خپل کور نه لرم، تاته خو هرڅه معلوم دي.

هغه لږه شېبه غلې وه او زه هم چوپ پاتې وم. وروسته بیا هغې وویل:

زه به مې مور او پلار سره خبرې وکړم، ته د واده او نورو شیانو په باب هېڅ تشویش مه کوه، هرڅه چې جوړ او برابر شول، بیا به واده کوو.

ما ویل: زه پوه نه شوم، هرڅه چې جوړ شو یانې څه او څنګه؟

هغې ویل: مسلمانه خو ته یې څه کوې، پلار به مې راته نوی کور راونیسي د واده ټول شیان به تکمیل شي بیا به درته ووایم، چې اوس واده کوو، نور څه وایې؟

ما ویل: ستاسې په ځای کې د واده ولور څو دی؟

هغې ویل: ولور څه کوې، چې پوښتنه یې کوې آ، له تانه خو څوک ولور نه غواړي.

ما وې: نه خو ځان خبروم، چې ستاسې د خلکو د ولور رواج څنګه دی؟

ویل یې: زموږ د خلکو رواج ډېر خراب دی، پېنځه لکه، شپږ لکه افغانۍ ولور اخیستل کېږي. ډېرې پېغلې د پلار له کاله زړې شي او ډېر ځوانان د ولور د ګټلو او پوره کولو لپاره د عربو ګرمۍ پاخه کړل. ته یې څه غم کوې هوسۍ به بې ولوره درکره درځي. څومره ښه نصیب لرې.

ما ویل: زما نصیب پخوا دومره ښه نه و، خو له کله نه چې مې ستا سره لیده کاته شوي دي، ورځ مې روانه ده. لاس مې وراوږد کړو له غاړې مې راونیوله، خدای دې راته ژوندۍ لره، په غېږ له مینې به دې په ژوند کې احسان وړم.

ویل یې: په دې کې سهار صاحب د احسان څه خبره ده؟ په مینه کې خو دا شیان نه ځايېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـه نـن ورځـې نـه پـه اخـوا دا شـيان لـه مغـزه وباسـه، پـه تېـرو بحثونـو کـې مـې هـم درتـه ويلـي دي. هـېڅ ډار پـه زړه کـې ونـه لـرې، هرڅـه چـې مخـې تـه راځـي، پـه دواړو بـه وي، د احـسان څـه خبـره نشته.

پـه دې وخـت کـې پـاس د يـوې ونـې پـه څنګـه دوه مرغـۍ ناسـتې وې، دواړو يـو پـر بـل غـړۍ اړولـې وه، زه ورتـه متـوجې شـوم، کلـه بـه يـوې مرغـۍ خپلـې سـترګې پټـې کـړې او هغـه بلـې بـه ځـان وځانـډه او خپـل سـر بـه يـې د هغـې بلـې پـه ځـانګونو کـې ومانـډه. مـا هوسـۍ تـه غلـي شـان اشـاره وکـړه، يـو لاس مـې ورلـه پخپـل لاس کـې ټينـګ ونيـو او پورتـه مـې خپلـه ګوتـه ونـې تـه ونيولـه. هغـې چـې مرغـۍ پـه ونـه کـې وليـدې، چـې دواړه يـو پـر بـل کـې سـره ورک دي، پـه خنـدا شـوه او وې ويـل: مـوږ دواړه تـرې څـه کـم يـو. موسـکۍ، موسـکۍ يـې ځـان زمـا غېـږې تـه راوارتـاوه، مـا هـم خپـل سـر د هغګـي پـه زلفـو کـې پـټ کـړو ، بيـا مـې پـه کـرار سـره خپلـې شـونډې د هغـې شـونډو تـه ورورېې، هغـې هـم خپلـې شـونډې د ګـلاب ګـل د پـاڼو غونـډې ورو بېرتـه کـړې او زمـا شـونډې يـې ښـې کلکـې وزبېـښلې، ترښـه ډېـره شـېبه پـه همدغـه حـال کـې سـره پـاتې وو ، وروسـته هغـه سـپکه پورتـه شـوله، ويلـې څـوک رانـشي. سـترګې يـې پـه زلفـو کـې نـه ښـکارېدې، مـخ يـې خـولې شـوی و ، خپـل مـخ يـې پـاک کـړو ، وې ويـل: سـهاره زه بـه درتـه ډېـره ګرانـه يـم او کـه ته به ماته؟

مـا ويـل: دا بـه نـو خـدای تـه معلومـه وي. يـره هوسـۍ زه خـو وايـم، چـې دواړه يـو بـل سـره مساوي مينه لرو. لکه ته چې راباندې څومره ګرانه يې، زه هم په تا هومګره ګران يم.

هغـې ويـل: هـو همدا سـې ده، خـدای دې مـوږ نـه د نظـره کـوي. سـهاره ! مينـې رانـه هرڅـه هېـر کړي دي، ازموينه رانزدې شوه، هېڅ تياری نه لرم.

مـا وې: تيـاری بايـد ولـرې، لـه سبا نـه پـه اخـوا بـه خپـل درسـونه پيـل کـړې، اخرنـی امتحـان دې دی، چې په ښه درجه کامیابه شې.

هغې ويل: ته خو وايې، مګر کله چې کتاب ته کېنم، بس همدا سودا مې راواخلي.

ما وې: کومه سودا ؟

هغې ويل: ولې خو همدا يوه سودا او سوچ دی نو !

ما وې: مړې پرېږده، چې چېرته درنه په اوږده سفر تللی نه يم.

هغـې ويـل: واخ ده تـه ګـوره ! تـه وا داګنـې اوږد سـفر نـه دی چـې کلـه خپـل کلـي تـه لاړ شـې، بيـا مې هېره کړې، دوه درې اونۍ په کلي کې پاتې شې.

مـا ويـل: هوسـۍ روزګـار خـو هـم کـول غـواړي، هلتـه مـور کـور او کلـی دی، نـوی کـور مـې جـوړ کړی دی، لا ټول شيان يې نه دي پوره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ویل: هو رښتیا سهار صاحب، کور دې ښه جوړ کړی دی که نه؟

ما وې: د کلي په نورو کورونو کې زما کور ښکلی دی، که قسمت دې شوی و، وبه یې ګورې.

ویې خندل، ولې نه خامخا به کلي ته دواړو ځو. ما وې: هغه به هم ساعت وي، چې ما او تا دواړه کلي ته یوځای لاړ شو؟

ویل یې: سهاره بس بس دا دومره ارمان نه دی، واده مو چې وکړو خامخا به ځو. راځه چې حرکت وکړو وخت ناوخته دی، مازیګر په تېرېدو و، چې دارالمان نه راروان شو او موټر ته زه کېناستم، زموږ تر کوره مې موټر وچلاوه.

له موټره چې ښکته شو، ما وې راځه هوسۍ نن راسره پاتې شه، مور و پلار ته به دې څه بهانه وکړې.

ویل یې: اوس نشم پاتې کېدی، کور مې څه نه دي ویلي، بیا به یوه شپه درسره پاتې شم، اوس لا اول د مني سر دی.

ډېره زاري مې ورته وکړه، خو هغې خپل تصمیم ونه ګرځاوه، په موټر کې کېناسته او لاړه.

زموږ د دواړو ژوند همدغسې پسې تېرېده، هوسۍ له پوهنتون نه فارغه شوه، پنځه شپږ میاشتې تېرې شوې، زه بیا هم کلي ته لاړم، د کور نیمګړې چارې مې سنبال کړې، د واده په باب مې له مور او کاکا دوی سره خبرې اترې وکړې، کاکا مې وویل:

څومره پیسې به پکار شي؟ واده خو په ډېرو پیسو کېدی شي، سهاره څه درسره شته او که نه؟

ما وې کاکا جانه لږ و ډېر څه خو به راسره وي، ولې کوژدنه مې راته وایي یوه روپۍ به دې مصرف نه شي، هرڅه به زه پخپله کوم.

هغه وویل: دا خو څه بل شان ښه خلک دي، خو یو ځل بیا هم ځان ورسره د واده په کولو او مصرف هرڅه ورسره په ډاګه کړه، بیا به موږ ته خبر راکړې، چې ځان ورته برابر کړو. که ډېرې پیسې یې غوښتې چې څه چاره ولټوو.

ما وې ښه کاکا جانه، چې زه دا ځل لاړم، د واده خبرې به ورسره وکړم، تاسې ته به احوال راولېږم، خاطر جمع اوسئ، مورجانې زړه چې دومره ښکته پورته نه کړې، ولور رانه، نه اخلي، زه فکر کوم چې په کابل کې به راته کور هم واخلي. په مور او پلار یې ډېر ګران یم، په هفته کې یو ځل ورځمه ډېر قدر مې کوي. زه د مور او کاکا دوی نه په دوعا نفا ښار ته راغلم.

زړه مې دی چې همدا نن سبا لومړی هوسۍ سره د واده خبرې مطرح کړم او بیا مې د خسر او

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوابښې سره سبا ته، چې کار ته لاړم، د هوسۍ دوی کره مې ټيلفون وکړو، مور سره مې پې خبرې وکړې، حال احوال مې ترې واخيست، د خپل راتګ مې ورته وويل، ما وې له کلې نه راغلی يم، زما د مور او ټولو خپلوانو پوښتنه يې راځينې وکړه. سمد ستي يې وويل:

بېګاه ته کور ته راشه، چې له نزدې نه دې ووينم. ما وې که وشوه سبا شپې ته به درشم. ويلې ښه مونږ به درته سبا شپې ته په تمه يو. هوسۍ له انجونو سره چېرې وتلې وه، ما وې په خان کاکا سلام کوه. د مېز په سر مې ځينې کارونه راته پراته وو، په هغې مصروف شوم ان تر يوې بجې مې سم ضربتې کار وکړو. د غرمې تر ډوډۍ وروسته دوه بجې وې، چې د هوسۍ د ټيلفون زنګ راغی. له سلام او روغبړ نه پس يې وويل:

زه به څلور بجې درشم، منتظر اوسه. تر څلورو بجو مې کار وکړ، نوې راډيو يې داستان مې د جمعې شپې نشر ته ورکړ، په څلورو بجو له مطبعې نه راښکته شوم او د هوسۍ مخې ته روان شوم، کتل مې چې هغه هم راورسېده، موټر يې ماته په اختيار کې راکړ او ويلې: نن به بګراميو ته ځو.

ما خو بګرامې نه و ليدلې، هغې راته لاره ښودله. تر سياه سنګه پخپله لاړم، اخوا ته هغې رهنمايي کوله ترڅو بګراميو ته ورسېدو. هلته مو موټر د سړک په غاړه پارک کړو او مونږ د حنيفه ښوونځي ترڅنګ يوه باغ ته ورتېر شو. د يوې ويالې په سر د ولو په بېخ کې سيوري ته کېناستو، دا داسې ځای و چې هېڅوک پکې نه و، يو نيم سړی به وړاندې د پټو په منځ نرۍ لاره روان وه، په دې ورځ مې سمد ستي د واده خبرې هوسۍ ته په مخکې کړې، هغه لومړی لږه غلې شوه، بيا يې وويل:

لکه چې د ټينګې نه يې؟

ما ويل: نه نه دا خبره نه ده هوسۍ پرېږده چې مونږ دواړه د خپل ژوند د خوړو نه هم لږه څکه خو وکړو او رښتيا خبره خو دا ده، چې زما او ستا همدا وخت د واده کولو دی، څنګه ته پکې څه وايې؟

هغې ويل: ته چې څنګه وايې، درسره خوښه مې ده. هو رښتيا ابله ورځ د شپې له خوا مونږ په خپل سالون کې سره ناست وو، پلار او مور مې دواړو زما او ستا د کور په باب خبرې کولې. پلار مې مور ته وويل:

دوی ته د هوسۍ په نوم يو کور په دې نزدې شاوخوا کې واخلم، چې له مونږه لېرې نه وي. يو کور مې پيدا کړی دی، يو ځلې به يې په ګډه سره ووينو، بيا به ورسره خبرې وکړو. په هغه ساعت کې خو ما له شرمه هغوی ته څه ونه ويل، خو په سبا ته مې بيا مور ته وويل، چې په دغه کور پسې زر تر زره وګرځئ، داسې نه چې بل څوک يې واخلي. همغه و، چې مور مې ابا

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـه ویلـي وو. زه فکـر کـوم چـې پـلار مـې کـور لیـدلی دی، خـو اوس یـوازې زمـوږ لیـدو تـه پـاتې دی. بیګـاه تـه بـه مـې مـور تـه دا خبـره وریـاده کـړم، کلـه چـې کـور معلـوم شـي بیـا بـه د واده پـه بـاب خبـرې کـوو. سبا تـه بـه درتـه د کـورر معلومـات درکـړم. ربښـتیا پـه کلـي کـې نـورې څـه خبـرې وې، کـراري وه، مور مې، کاکا دوی او نور ټول خپلوان مې په کوژدنې خوشاله شوي دي؟

مـا ویـل: سـتا د پـلار او ټـولې کـورنۍ صـفتونه مـې مـور پـه ټـول کلـي کـې خلکـو تـه کـړي دي، دوعاګـانې یـې تاسـې تـه کـولې، ټولـو سـلامونه ویلـې. نـن سـهار مـې لـه ادې سـره خبـرې وکـړې (ستا د مور) سره، خوشاله شوه، ویلې نن بېګاه ته کور ته راشه.

هغـې ویـل: سـهاره زمـا پـه مـور خـو دې څـه کـوډې نـه دي کـړي، هـر وخـت هـره شـپه دې یـادوي او همـدا وایـي، چـې دا هلـک خـو بیخـي اطرافـي خـوی لـري، خپلـه پـښتو یـې ټینګـه نیـولې ده، مـوږ کره نه راځي.

او ای تـه خـو پـه ربښـتیا چـې بلکـل لـه هغـو درو نـه بیخـي راوتلـی نـه یـې. کلـه ناکلـه خـو مـوږ کـره راځې، همدا نن شپه به راسره لاړ شې.

ما ویل: خدا پږو هوسۍ شرمېږم.

هغـې ویـل: هـو دا خبـرې مـې پـلار کـړې دي وایـي سـهار ښـه هلـک دی، د ښـه خـوی او پـوهې خاوند دی، مصروفیتونه یې زیات دي، ځکه ډېر نه راځي.

ما ویل: ما خو ستا له مور سره بېګا ته وعده ایښې ده، چې درکره درځمه.

ـ دا څه وایې؟ ربښتیا وایې که ټوکه؟

ـ کله مې درته دروغ ګڼي ویلي دي؟

هغه له خوشالۍ نه پاڅېده په خندا یې وویل:

څومره ښه چې واورې دې ماتې کړې او موږ کره راځې.

ـ چې داسې ده، نو پس له دې به هره ورځ درځمه.

ـ سهاره لږ ساعت به دلته کېنو بیا به راساً موټر کره ځو، همدا سې به وي که ټوکه؟

ـ هـو همدغـسې بـه وکـړو. ساسـې کـور تـه بـه نـږدې مـا لـه مـوټره ښـکته کـړې، یـوه شـېبه وروسته ب زه کور ته درشم، سمه ده.

ویل یې: بیخي سمه ده.

یـوه شـېبه وروسـته د بګرامیـو پـه بـازارګي کـې وګرځېـدو او بیـا مـو ګـاډی د هوسـۍ د کـور پـه لـوري خوشـې کـړو. پـه لـږ سـاعت کـې وزیـر اکبـر خـان مېنـې تـه ورسـېدو، د هغـوی د کـور خـوا تـه مـې ګـاډ ودراوه، کلـي مـې هوسـۍ تـه ورکـړه، هغـه لاړه او زه لـږ وروسـته ورپسـې لاړم. د دروازې زنـګ مـې چـې وواهـه، هوسـۍ دروازې تـه قـصداً راغلـه، زه یـې چـې ولیـدم سـمه وغوړېـده، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور کالي یې په غاړه وو، ما وې ګني د سبر تانده ده. ددې لپاره چې خپل جوګ یې په مور پوخ کړي او سي، له مانه په یوه منډه یې تر موره ځان ورساوه، مور یې هوښیاره ښځه وه، په کرت کرت خندا یې وکړه او زما مخې ته راغله، په دواړه طرف یې ښکل کړم، لکه د خپلې مور غوندې مینه یې راکړه، ما یې هم لاسونه ښکل کړل، کور ته ننوتلو. په هوسۍ یې داسې غږ وکړ:

لورې تا خو فاکولته ویلې ده، داسې منډه دې د خپل سهاره وکړه لکه پخپل کلي کې چې وې.

کله چې په سالون ورننوتلو ادې مې له ځانه مخکې کړه او زه ترې وروسته شوم. ما وې چې احترام او درناوی یې وشي. وروسته مې د ځنګ کوټې ته ورپام شو، چې هوسۍ په خپله خوله لاس ایښی دی او خندا شنه کړې ده. ماته یې په ځو ډولو نازونو او اشارو هرکلی وایه.

خواښې او خسر مې دواړه راته خوشاله وو او زما په ورتګ سره یې خوښي کوله. د ماښام له ډوډۍ نه وروسته د چایو په سر دواړو راسره داسې د زړه خواله کوله، لکه مور او پلار یې چې خپلو بچیانو سره کوي. د راتلونکي ژوند د پېرزو خبرې یې کولې، زموږ د واده په باب یې وویل:

سهاره بچې! پام کوه چې زړه کې دې څه در ونه ګرځي، ته مې زوی یې او هغه مې لور ده، ستاسې واده به په ښه شان سره درته وکړم. لومړی درته کور واخلم، نو بیا به له خیره د واده بندوبس کوو. زما خو داسې نظر دی، چې د خپلې لور واده لکه د نورو پښتنو او افغانانو پر خلاف په خپل مصرف وکړم. زه لور لکه د نورو په شان نه خرڅوم.

د هغه هره خبره رابانده ډېره ښه لګېده، ځکه چې زما د فایدې خبرې یې کولې. تېر ماخوستن پورې مو همدا د واده خبرې کولې، ما خو هېڅ نه ویل، خالي غوږ مې ورته ایښی و. د واده نه په غیر نورو خبرو کې به مې یوه نیمه ورسره ویلې. د هغوی په نیت او عمل پوه شوم، چې زما په ګټه او فایده پوره نیت لري. دا یې هم راته وویل چې:

دوه ورځې په اوونۍ کې دلته راځه، چې سره ګورو. نیمه شپه وه، چې بیده شو. سهار وختې وظیفې ته د هوسۍ په موټر کې لاړم، خسر مې هم چېرې پخپل موټر کې ولاړ. له مانه هغه مخکې له کوره ووت، ماته یې یوازې دومره وویل:

بچې وظیفې ته د هوسۍ په موټر کې ولاړ شه. خدای په امانې یې راسره وکړه او لاړ. کله چې زه له سالون نه راووتلم، خواښې مې راسره روانه وه. هوسۍ ته یې ورغږ کړ: هوسۍ وه هوسۍ هغې له دننه بلې کوټې نه وویل: آه ادې جانې څه وایې؟

ـ لورې د موټر کلي دې راوړه ته د زړو خلکو نه بد تره یې، شرمېندوکه جنۍ یې ته خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشه.

هغه له کوټې راووتله او راروانه شوه، له ځان سره یې خندل، د کوټې په ګوټ چې راوخته ماته یې پخپلو خاصو اشارو سره ډېر څه وویل. کلې یې راته له لیرې نه، چې له موره شرمېدله، په ډډه یې په یوه لاس کلي راکړه او چوپه خوله بیرته روانه شوه. مور یې وخندل، وې ویل:

دې لا پوهنتون ویلی دی، دومره شرمېندوکه ده.

ما پټ له ځان سره وویل: هو شرمیندوکه ده ! ډېره زیاته شرمېندوکه ده. له خوابښې نه مې اجازه راواخیسته او خپلې دندې ته لاړم. د ورځې دوه بجې وې، هوسۍ ټیلفون راوکړو. ویلې په څلورو بجو د حقوقو پوهنځي مخې ته راشه، زه به دې انتظار کوم. ما وې ښه ده. پوره په څلورو به ځان دررسوم. کله چې څلور بجې شوې، له کاره رخصت شوم، په چالاکۍ سره مې حاضري امضا کړه او بیا د کابل پوهنتون په لور مې ګاډی روان کړ. دهمزنګ سره په یوه ترافیکي پېښه کې په سړک موټرې ولاړې وې، نیم ساعت ځنډ پکې راغی، ترڅو چې پوهنتون ته ورسېدم، پېنځه بجې کېدلې.

هوسۍ د څو تنو نجونو سره ولاړه وه، زه یې چې ولیدم، له هغوی نه یې اجازه واخیسته او راروانه شوه. له ورایه په خندا شوه، ویلې زړه مې بې واره و، ما وې چې خدای مه کړه څه پېښه ورته نه وې پیدا شوې. دا څنګه دې ناوخته کړ؟

ـ په دهمزنګ کې لاره بنده وه، کومه ترافیکي پېښه شوې وه.

موټر ته وختلو او باغ بالا ته مو حرکت وکړو. هوسۍ وویل:

نن به په باغ بالا کې چکر ووهو. د باغ بالا په سړک د موټرو بیروبار زیات و، د خلکو ګڼه ګونه وه، مونږ موټر ودراوه او ورانده په بوټو کې په چکر شو. د انګورو په بوټو کې ښه وړاندې لاړو، هلته د یوې جګې بارې په سر کېناستو. د پروان کارتې او خیرخانې سیمې ټوله ساحه مو لیدله، د خیرخانې په کوتل تونډې تونډې موټرې اوښتې رااوښتې، مونږ دواړو بېګانۍ خبرې راواچولې. هغې راته وویل:

بېګاه مې ټولې خبرې اورېدلې دي، تاسې چې څه ویل. ما ورته غوږ ایښی و، د مور و پلار ټولې خبرې مې واورېدلې. ما خو درته ویلي و، چې پلار مې لومړی کور اخلي، بیا به واده کېږي.

ـ بلکل هوسۍ ! چې تا څه ویلي وو، همغه خان کاکا بېګاه وکړې، لکه چې زمونږ د واده شپې رانزدې شوې دي. ای جینۍ چې زه به تا ته په واده کې څه اخلم؟

ـ ستا چې څه خوښېږي، هغه به واخلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ یو خو به درته د سرو هار جوړوم او بل به درته د سرو چارګل.

ـ بس همدا ؟

ـ نه نو نور خو به ته فرمایش کوې.

ـ زه درته ووایم؟

ـ هو ووایه کنه.

ـ سهاره ! که زما منې د سرو مرو نه تېرېږه، زما دومره علاقه ورسره نشته دی.

ـ نه نه هوسۍ دا زما خوښه ده، ناوې خو له سرو سره ښه ښکاري. اګر چې ستا هېڅ ته حاجت نشته دی، ولې اسره او طلاګانې، ډول ډول ګانې په واده کې خوند کوي. د ناوې لپاره چې کومه ګاڼه په کار ده، ټوله به برابره کړم. آن لا د اوس نه به زرګر ته فرمایش ورکړو، خوښه دې نه ده؟

ـ چې ستا خوښه وي، زه په کې څه ویلی شم؟

ـ زه خو وایم، چې سر له سبا نه به دواړه یو ځل د زرګرانو په کوڅه ورچکر شو. هغې وویل:

سمه ده.

ما وویل: هو رښتیا یو ځل چې ولور او د واده نېټه معلومه شي، بیا به دا شیان کوو. که څنګه؟

ـ سهاره بیا دې د ولور خبره یاده کړې.

ـ ګوره هوسۍ پوهېږم، چې له ما سره ستا مور او پلار لکه د خپل اولاد په شان چلند کوي، ولې هغوی او زما مور کاکا او کورنۍ مې ټول سره کېني او په ګډه سره د واده د کولو خبرې خو وشي کنه.

ـ ستا نظر سم دی، خو دا ټول کارونه پخپل وخت کې کېږي. لومړی کور او د کور سامان او بیا د واده کول. لنډه دا چې کله مو کور واخیست، یوه اونۍ وروسته به ته د واده کولو لپاره زما پلار او مور سره ستا سې مشران خبرې وکړي. له هغې نه به وروسته چې هر څه معلوم شول، بیا به دواړه په ګډه سره نور کارونه او سامان برابروو. ته هېڅ فکر مه کوه، په دا ټولو شیانو به بیا په همغې وخت کې دواړه ګرځو. کېدی شي سبا ته مونږه د کور لیدو ته لاړ شو، که خوښ مو شو، سمد ستي یې اخلو. کوم ځنډ پکې نشته دی. زمونږ د سیمې خوا ته دی، څلور کوټې کور دی، پوخ، باغچه هم لري. ډېر شیان په کې موجود دي. په دوه لکه یې ویلی دی، که فیصله ورسره وشوه، بیا به دې ورته بوځم، چې ویې ګورې.

د کور په باب ما هېڅ نشوی کولی، ځکه چې د کور اخیستل زما له ارادې نه بهر وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ وویل:

سهاره په دې شیانو کې نور هېڅ فکر ونکړې، ما درته پخوا ویلي دي، چې هر څه به سم شي.

زه لږ غلی شوم، ناڅاپه مې فکر ته راغله، چې نن به هوسۍ له ځان سره کور ته بیایم، که بیا یې نه کوله، ماخستن به یې بوځم تر کوره به یې ورسوم.

ـ هوسۍ راځه نن به کور ته لاړ شو.

ـ سهاره ته خو ښه پوهېږې، چې شپه درسره نشم کولی، زه چې د شپې له خوا کور ته لاړه نه شم، مور و پلار ته به څه بهانه کوم؟

ـ ماخستن به دې کور ته ورسوم، کور کې ووایه کوم د پوهنتون سیمینار ته له نورو ملګرو سره تللې وم.

ـ ښه ده درسره لاړه به شم، خو لس بجې به مې کور ته رسوې.

د باغ بالا نه په موټر کې روان شو او کور ته لاړو. مازیګر نزدې و، چې کور ته ورسېدو. لومړی مو چای دم کړ او بیا مې له قصابه غوښه یوووړه. مونږ دواړو په اشپزخانه کې د ماښام لپاره مزې داره دیګ پوخ کړ. له ډوډۍ نه وروسته راته هغې وکړه، ویلې:

سهاره افرین شه په تا چې څنګه ځانته ژوند تېروې؟ دا پخلی کول، د کور پاکوالی، د لوښو وینځل او ورسره په څنګ کې نور کارونه....

ما وې: پرېږده زما له ژونده خو خبره شې کنه.

هوسۍ راسره لوښي پرېمینځل، کور یې پاک کړو، هرڅه یې سنبال کړل، بیا موږ دواړه په ټوکو او خندا سره کېناستو او یو له بله سره مو داسې مشغولتیا راواخیسته لکه څو کاله مو چې سره ګډ تېر کړې وي.

زه حېران دې ته یم، چې هوسۍ سره په بیرون ګرځېدو او چکر کې داسې مینه راتله، ما وې چې ټوله یې په یوه ځل وخورمه، خو زما په کور کې به مې له هغې سره د یوه دروند مېلمه په شان چلند کاوه، نه پوهېږم چې دا ولې؟ او هغه زما په روحیه او مزاج پوهېده، چې په کور کې ترې مینه هېرېږي. هغې په داسې حال کې زما په دواړو سترګو باندې لاس کېښودل، چې زه په مېز ناست وم او څه مې لوتل. ویلې دا لوستل او لیکل پرېږده درنه روانه یم. خپل دواړه لاسونه مې د هغې له غاړې نه ورتاو کړل، موږ دواړو ګوتې لګول پیل کړل. یو له بله مو غېږه واخیسته، خوله په خوله شو، تر ډېره پورې د مینې په نشه کې غرق پراته پاتې شوي وو. زه به چې کله له سد او خوده ووتم، هغې به کنټرولولم، ترڅو چې د شپې تر لسو بجو پورې مونږ د مینې خواله وکړه. بیا مې هغه کور ته ورسوله او زه دوباره د هغې په موټر کې خپل کور ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلم.

سبا ته چې وظیفې ته لاړم، تر ځلورو بجو پورې پخپله شعبه کې مصروف وم، پوره څلور بجې وې ټیلفون یې راغی، ویلې سهاره هغه کور مو ولید، ډېر ښه کور دی. پلار مې ورسره د اخیستلو فیصله وکړه، په په دوه لکه روپۍ یې ترې واخیست. ویلې ته ځان راورسوه، چې کور ووینې.

زه خوشاله شوم او سمدستي مې ځان ورورساوه. هغه راته د خپل کور په مخکې ولاړه وه.

دوه کوڅې اخوا ته دغه کور یې له لیرې راته راوښود. نږدې ورغلو، دروازه مو ورو ټکوله، یو چا دروازه راته خلاصه کړه، ورننوتلو. ښکلی پوخ سپین کور و، پراخه حویلۍ یې درلوده، ریښتنې ونې او ګلان پکې وو. په باغچه کې هر راز ګلونه ولاړ وو، په ټول کور کې وګرځېدو ربنتیا چې ډېر ښکلی کور و، هرڅه یې تکمیل و.

زمونږ د دواړو پوره خوښ شو، دوه ورځې وروسته د هوسۍ پلار هماغه کور د خپلې لور هوسۍ په نوم کړو. په یوه میاشت کې دننه کور ته سامانونه راوړل شول، ټول سامانانونه هغوی واخیستل، د کور هرڅه یې پوره کړل، زما ورسره خالي منډه تړه وه. په یوه میاشت کې کور اوبدلو ته سنبال شو.

یوه شپه د هوسۍ پلار کور ته وروغوښتم، ماخستن کې یې راته وویل:

سهاره بچی! زه ستا او د هوسۍ فرق نه کوم، هغه مې لور ده او ته مې زوی یې، کور مې درته واخیست، سامان مې هم ورته پوره کړو، اوس ته کولی شې چې د واده بندوبس ونیسې. پام دې وي، چې هېڅکله د جینۍ پلار زوم ته داسې نه وایي، کولای شې چې خپل کاکا او مور سره دې د واده کولو خبره غوټه کړې. زمونږ له خوا کوم ممانعت نشته دی. هوسۍ هم له پوهنتون نه فارغه شوې ده، پوهېږم چې داسې کوم خنډ لا مونږ او ستاسو په مخکې نشته دی، په همدې وجه مې نن راغوښتی وې، چې زړه کې دې نور څه تېر نه شي، ځکه مې درته ځانته دا خبره وکړه، خو زمونږ موقف او ستا حالت د هغسې شرایطو نه دی او زه پخپله د هغه زاړه دود پلوی نه یم. زه به د خپلې لور واده پخپل مصرف کوم، ته د هېڅ شي پروا مه کوه.

ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، خوابښې مې هم راته وویل:

زویه! هېڅ فکر مه کوه، هرڅه به سم شي. ما له خسر او خوابښې نه هیله وکړه او ورته مې وویل:

که ستاسې خوښه وي سبا ته به زه خپل کلي ته لاړ شم، چې خپل مور او کاکا دوی سره د واده خبره شریکه کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی دواړو وویل: ولې نه، دا خو ستا خپله خوښه ده، ستا سره زموږ همدا مشوره ده.

ـ خان کاکا ستا سې سیوری دې خدای زما له سره نه کموي. د ماخستن ډوډۍ نه وروسته مې ترې اجازت واخیست، کور ته لاړم سبا ته مې له کاره رخصت واخیست، هوسۍ تر پل محمود خان پورې پخپل موټر کې ورسولم. د جلال آباد ته د ګاډو په هډه کې په یوه سرویس موټر کې کېناستم. هوسۍ راته ولاړه وه، چې زموږ سرویس حرکت وکړو. هغې خپل لاس خوځاوه او له سترګو مې پناه شوه. کله چې د ماهیپر په تره کې سرویس ښکته کوځېده، زه د واده په چرت کې تللی وم (په کوم هوټل کې مې واده کېږي، هوسۍ به د واده جامې اغوستې وي، موږ دواړه به هوټل کې په ستېج دروي او خلک به راته ګوري) په همدې سوچ سوچ کې جلال آباد ته ورسېدو. هلته زموږ د کلي ګاډي د ستي په دستي تیار و. په چالاکۍ وروختم او ګاډی د کلي په لور روان شو. زموږ د کلي د لښن سرویس په لاره کې خراب شو، ښه شېبه ګاډی ځنډ شو، لاره خو دومره نه وه، خو سرویس په کراره روان و. ایله بېله د ماښام خړه لګېده، چې کلي ته ورسېدم. بکس مې له جیپ نه راښکته کړو او د کور په لور روان شوم. د خپل نوي کور دروازه نیم کښو وه، په دروازه ورننوتم، د تره د زو مېرمن مې مخې ته راغله، هغوی هم زما له مور سره په نوي کور کې یوځای اوسېدل. مور مې له وړاندې برنډې نه ولیدم، خپله سینه یې په خپلې منګل ووهله، ویلې: آخ شکر خدایه د سترګو تور سهار مې راغی. هغه په ګړندي ګامونو رامخې ته شوه، زه هم په منډه ورنږدې شوم، هغې راته لاسونه خواره کړل، په غېږ کې یې ونیوم، ما یې دواړه لاسونه ښکل کړل. د کاکا زوی مې او بچیان یې راغلل، له ټولو سره مې روغبړ وکړو، کاکا دوی یې هم راخبر کړل، ټول سره راغونډ شول او د شپې مو ښه بانډار جوړ کړو. هغوی ټولو رانه زما د خسر او خواښې پوښتنه وکړه، ما د هغوی سلام وررساوه. له چای او ډوډۍ نه وروسته مې هغوی ته مې د خسر او د کور اخیستل او نور ټول څه چې تېر شوي وو، کیسه وکړه. ټول خوشاله شول او په ګډه یې هغوی ته دوعاوې وکړې، بیا ورته د واده کولو خبرې رایادې کړې. کاکا مې وویل:

ـ هغوی چې له موږ سره دومره مرسته کوي، ټول د واده مصرف او تکلیف په غاړه اخلي. مونږ به غېر له واده د کاروبار نه یو څه خاصه ډالۍ د خپل کلي او سیمې نه هغوی ته له ځان سره یوسو. یو خروار نرۍ وریجې، چې د کونړ پشدۍ وریجې نوم لري واخلو، څو ټیمه شات او څو ټیمه سوچه غوړي به له ځان سره یوسو. د واده جامه او ګاڼه به کابل کې واخلو.

د کاکا دغه خبره مې زړه ته ولوېده، ما وی سمه ده همدغسې به وکړو.

سر له سبا نه مې پیسې کاکا ته ورکړې، هغه دوه هلکان ولېږل، یو خروار پشدۍ وریجې، پېنځه ټیمان د غوړیو او پنځه ټیمان یې د شاتو اخیستلي وو او کور ته یې دوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځې وروسته راورسول. خپله ټکه ټوکه مو برابره کړه، د جمعې په ورځ مې کاکا، ماما او د ماما زامن مور او تندار مې او د کاکا زوی او لونې يې ټولو په ګډه سره يو سر خلاص ګاز موټر ونيو او ان تر کابله مو دربس کړو. ماښام کابل ته ورسېدو، شپه مو تېره کړه، سهار وختي مو همغه موټر کې په اته و بجو حرکت وکړو او د هوسۍ دوی کره ورغلو. وريجې، غوړي او شات مو له موټره ښکته کړل او د هغوی کره مو ننوېستل، خسر او خواښې مې راووتل او زموږ سره يې چې دا شيان وليدل، حېران پاتې شول، ويلې دا څه دي؟

کاکا مې ورته وويل: خان کاکا دا زموږ د وطن يوه مېوه ده، چې تاسو ته مو ډالۍ راوړې ده. "برګ سبز، تحفهٔ درویش".

ويلې دا خو تاسو دومره ډېر تکليف وپستلی دی، دې ته څه ضرورت و؟

کاکا مې وويل: خان کاکا! زموږ وطن هسې غر وطن دی، څه پکې نه پېدا کېږي، چې مونږ له ځان سره راوړي شيان دننه د هغوی کره ننوېستل. ځای پر ځای مو کړل. په سالون کې کېناستو، سمدستي هغوی د غرمې ډوډۍ تياره کړه او زموږ يې ډېر قدر وکړو. مازديګر ترې خپل کور ته راغلو، د واده په باب مو هېڅ ونه ويل. دوه ورځې وروسته مې خسر ته په ټليفون کې وويل، چې کاکا مې وايي خبرې درسره کوم. ويلې د ټيلفون غوږۍ ورکړه. کاکا مې ورته وويل:

خان کاکا که ستا اجازت وي او وخت ولرې، بېګاه شپې ته مونږه درځو. هغه وويل: ولې نه په سترګو، هر کله راشئ.

مونږ چې د ماښام ډوډۍ وخوړه، په يوه ټکسي موټر کې د هغوی کره لاړو. د هوسۍ کاکا او د کاکا زامن يې هم راغلي وو، د شپې تر ناوخته پورې په بېلو بېلو موضوعاتو باندې خبرې کېدلې. بيا مې کاکا د واده وړانديز وکړو، زه د سالون په اخر کونج دروازې ته څېرمه ناست وم، خالي غوږ مې ايښې و. د هوسۍ پلار په ډېره مهربانۍ او کراره لهجه وويل:

اوس ددې وخت رارسېدلی دی، چې سهار صاحب خپل واده وکړي. زه له تاسې نه کوم ولور نه غواړم، د واده لپاره چې څه ته ضرورت دی، ټول ما پخپله غاړه اخيستې دی. هو تاسې له خپله انده کومه جوړۍ جامه يا ګاڼه کوئ کولای شئ او که وس مو نه کېږي، هغه هم مه کوئ، هرڅه ورته زه کوم. کور مې ورته اخيستی دی، د ګاڼې فرمايش يې شوی دی، د جامو او د نورو شيانو بندوبس يې پوره پوره شوي دی. اوس به صرف يوازې د واده په نېټه، د خلکو خبرول، هوټل او رستورانټ نيول په دغه شيانو خبرې وکړئ. زه د ټولو شيانو نه پرته، يو نوی موټر هم هوسۍ ته اخلم.

کاکا خسر مې وويل: واده به د کابل هوټل کې وکړو، زه به ورسره نېټه او د ډوډۍ پخولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره وکړم. د هوټل مصارف یې زما په غاړه، رخشانه او هماهنګ به هم راوغواړم.

د کاکا خسرزوی مې وویل: د واده بلن لیکونه به زه ترتیب کړم، د زرو تنو په شاوخوا کې به کارتونه برابر کړم.

کاکا مې ویل: د واده نېټه به کله شي؟ ددې میاشتې په اخره جمعې شپه ټولو وویل سمه نېټه ده. کاکا مې وویل:

ـ لاس پورته کړئ، دوعا وکړئ، چې په خیر او کامیابۍ سره دا واده وشي. دوعا شوه، شپه تېره وه، تقریباً د شپې یوه نیمه بجه وه، چې له هغوی نه مو اجازت را واخیست او کور ته راغلو. سهار ته زه وظیفې ته لاړم او نور لا ویده وو. په څلورو بجو هوسۍ ځان را ورساوه، له رخصتۍ نه وروسته په موټر کې د نوي ښار یو هوټل ته لاړو، په هوټل کې کیناستو او د واده خبرې مو پیل کړې. کومو شیانو ته چې ضرورت و، هغه مو ټول په کاغذ کې نوټ کړل، بیا له هوټل نه ووتلو او د ښار په ځینو مغازو کې وګرځېدو. زه په دغه ورځ لږ خپه په دې وم، چې پیسې راسره نه وې، ما وې شرم دی چې د واده شیان ټول دوی واخلي، نو زما ونډه څه شی شوه؟ مونږه سره په کور کې ټولې شل زره افغانۍ وې، حال دا چې واده او برابرول یې د یو لک او څو زرو خبره وه. هوسۍ زما په حال پوه شوه، ویلې څنګه دا سې غړند ښکارې، خیریت خو دی؟

ما وې هسې.

ـ نه نه رښتیا خبره کوه، هسې څنګه؟

زه چوپ پاتې شوم، هغه راته په دا سې حال کې، چې د نوي ښار د یوې مغازې تر څنګه ولاړ و، راته را وګرځېده سره سپینه او ښته، وې ویل:

سهاره سمه سپینه راته ووایه، څه چل شوی دی؟

ـ هوسۍ! خدای راستي، چې هېڅ نشته دی، یوازې په دې لږ دلګیر یم، چې دا دومره د واده لګښت مې ستاسو په غاړه پروت دی. زه هېڅ نشم کولی، یوازې شل زره افغانۍ لرم.

هغې وویل: دا ځای ددې خبرو نه دی، ته راځه چې په موټر کې دواړه کېنو.

موټر کې کېناستو، هغه چې د نور وخت په شان خوشاله نه ښکارېده، په ما لږه غوسه شوې وه، رنګ یې سپین تښتېدلی و، وې ویل:

سهاره زه خو به درته اوس ازمېښت شوې یم، زما پلار او مور له ما نه هم زیات په تا لورېنه لري، هغوی ته زه او ته یو شی یو. د واده ګاڼه وانه ټول هغوی په خپل مصرف تیاروي، زه او ته تري خلاص یو. دا خبرې زما پلار او مور پخپلو کې سره کړې دي، په تا باندې د یوې روپۍ مصرف هم نه کوي. ته ددې خبرو نه بې غمه اوسه، ولې تشویش کوې، دغه بې ځایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غېرت اېسته کړه. ما په دې ډول حالت مه ځوروه، اوس خو نو زما او ستا ژوند، پيسې او هرڅه سره شريک دي، ولې پکې دا بريدونه جوړوې؟

سهاره هيله درنه لرم، چې نور دا خوی دې پرېږده. شل زره روپۍ په کور کې کېږده، چې د ضروري کارونو لپاره دې په کار شي. سبا ته به زه درته نورې پيسې ستا شعبې ته راوړم، ته فکر مه کوه، پس له دې به د پيسو په باب هېڅ فکر نه کوئ. درځه چې ما ورسوې او بيا خپل کور ته لاړ شه، چې په کور کې دې مېلمانه دي.

په بېړه موټر کې کېناستو او هغه مې تر کوره ورسوله. بيا مې په بازار کې غوښه، مېوه واخيستله او کور ته لاړم. کاکا دوی بېرون ته وتلي وو، يوازې مور مې او تندار په کور کې ناستې وې. مازيګر و، چې د ديګ کولو نيت مې وکړو. هغوی راپاڅېدې، ويلې بچې ته کېنه مونږ به پخلی وکړو. مور خو مې بوډۍ وه، خو تندار لا څه نا څه ځوانه وه. هغې په پخلنځي کې په ديګ پخولو پيل وکړو. زه او مور مې په کوټه کې ناست وو، نور واړه بېرون وو. مور مګې راته وويل:

زويه يوه پوښتنه درنه کوم، ته چې دا واده کوې، څه پيسې ميسې لرې که نه؟

ما وې موري زه صرف شل زره افغانۍ لرم، چې په دې پيسو دا واده نه کېږي. موري د واده مصرف هرڅه زما خسر په غاړه اخيستی دی، کور يې نوی اخيستی دی، د کور سامان لور ته يې نوی موټر هم اخيستی دی. د هوټل او هنرمندانو مصرف يې هم پخپله دوی يانې د هوسۍ کاکا په غاړه اخيستی دی. ما تراوسه يوه روپۍ هم نه ده لګولې. دومره ښه خلک دي، موري ته پکې څه وايې؟

ـ بچې خدای دې دوی ژوندي لري، دا څومره ښه خلک دي، چې مونږ سره يې دومره مرسته او نيکي وکړه. زويه واده په کومه ورځ دی؟

ـ مور جانې راتلونکې جمعه چې درې ورځې ورته پاتې دي.

په دې وخت کې کاکا دوی راننوتل ويلې سهاره زويه له وظيفې نه راغلې؟

ما وې هو کاکا جانه يو ساعت مخکې راغلم، تاسې خو به قيد شوي نه یاست؟

ـ نه نه مونږ خو په بازار کې ښه چکر وواهه، دلته څوک نه قيد کېږي. دا خو د سيل صفا ښار دی، يره خو چې د سړي پکې خپل کور وي، ايله به ښه ژوند وکړي. دلته بې تنخوا او بې له کوره ژوند ګران دی.

ما وې هو کاکا جانه دلته په پېسو ژوند کېږي، زمونږ وطن کې خو ډېر شيان يې پيسو دي. ولې دلته چې ګام اخلې، مصرف دی. هغوی د ماښام په لمانځه ودرېدل. زه په اوبو پيسې ووتلم، په سطل کې مې له نل نه يخې اوبه راوړې. د ماخستن د ډوډۍ وخت شو، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترخوان سره ټول ګډ کېناستو، ماما مې راته وویل:

خوريې جانه! واده دې دی، دا دومره مصرف مه کوه، ساز کوه، په واده کې ډېر مصرف کېږي.

ما وې: ماما جانه! زما د واده مصارف ټول زما خسر کوي.

ماما مې وویل: دا څه وایې خوریه؟ هو ماما همدغسې ده، چې زه خدای پیدا کړی یم داسې ښه خلک خو ما هېڅ نه دي لیدلي، چې لور هم ورکړې او دغسې لوړ مصرف هم وکړي. داسې معلومېږي، چې دا ډېر شتمن او له حده زیات ښه خلک دي. خدای دې سرلوړي لري.

ماخستن راته بیا مور مې وویل: د واده جامه ګ بستره به کله جوړوې؟

ـ مور جانې ما خو درته ویلي دي، چې هرڅه هغوی کوي؟ ماته یې ویلي دي چې ته له هرڅه نه خلاص یې. سبا ته به تاسې ټول ښار ته بوځم، چې نوې جامې د واده لپاره درته واخلم. کاکا او ماما مې وویل:

دا کار مور نه کوو، مور له ځان سره جامې راوړي دي، یوازې دې مېندو ته که کوم شی رانیسې، اختیار لري.

ما وې دوی ته به جامې واخلم، سبا ته به زه له وظیفې نه په وخت راشم، بیا به ښار ته لاړ شو.

سبا ته چې وظيفې ته لاړم، په لسو بجو هوسۍ زنګ وواهه، ويلې څه پلان لرې؟

ما وې نن په وخت کور ته ځمه، چې مېلمانه ښار ته راوباسم، چې سودا مودا وکړي.

هغې ويلې: ښه ده، مور هم ځينو شيانو پسې ځو، نن ليدلی نه شو.

ما وې ډېر ښه په مخه دې ګلونه د بيا ليدو پورې.

په یوه بجه کور ته لاړم او هغوی مې په موټر کې ښار ته بوتلل. په ښار کې مو سودا وکړه، ډېر وګرځېدو، مازیګر ناوخته کور ته راستانه شو. سبا ته چې کار ته لاړم، د ورځې یوه بجه وه، چې هوسۍ ناڅاپه زما شعبې ته راننوتله، زه په خپله شعبه کې یوازې ناست وم، سترې مشي مې ورسره وکړه، ما وې هوسۍ څنګه ناڅاپې راغلې؟ ټیلیفون به دې کړې وای، زه به درپسې درغلی وی.

ـ نه ما وې چې له کاره ونه وځې، زه په ټکسي کې راغلم.

چای مې ورته راوغوښت، زه په لیکلو مصروف وم، ما وې دا لږ کار راته پاتې دی، چې دا خلاص کړم، بیا به ځو. هغې یوه پیاله چای وڅښو، بیا یې خپل بکس ته لاس ورتېر کړ، یو بنډل پیسې یې ترې راوو ښستلې ماته یې ونیوې. ویلې هن سهار صاحب دا درسره واخله.

ما وې دا د څه شي پیسې دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وویل: پرون نه آبله ورځ مې چې درسره وعده کړې وه.

زه پخپله څوکۍ چوپ پاتې شوم، هغې پیسې همغسې په لاس کې را ته نیولې وې. ویلې ته خو دا واخله. ما ترې پیسې واخیستې، بیا مې په کرار ورته وویل:

هوسۍ ګوره خان کاکا باندې ټول د واده مصارف راغلي دي، دا پیسې زما له طرفه هغه ته ورکړه. د خندا په حالت کې یې وویل:

سهاره ته خبر نه یې مګر زما پلار به شمېره پیسې لري، خوشې په هغه دغه خلکو یې مصرف کړي. پرېږده چې زما او ستا په واده کې یې ولګوي. دا پنځوس زره مې هم له هغه نه اخیستي دي. ته دا خبرې پرېږده راځه چې ښار ته لاړ شو، ستا د درېشۍ فرمایش ورکړو، زما هم څه ناڅه په کار دي.

مونږ دواړه ښار ته لاړو، لومړی مو زما د درېشۍ ټیکه واخیستله او خیاط ته مو د ګنډلو لپاره ورکړه، بیا بوټ، نېکټایي، کمیس او جرابې مو واخیستې. بیا د هوسۍ ځینې شیان په کار و، هغه مو په نوي ښار کې واخیستل، تر ماښامه مونږه په دې ورځ خپله ضروري سودا پوره کړه.

ماښام ناوخته مې هغه تر کوره ورسوله، زه خپل کور ته راستون شوم، سبا یې په نهو بجو د هوسۍ کره ورغلم، ما وې چې د واده بلنلیکونه راواخلم او خلکو ته یې ولېږم. د خسر په کور کې مې یو شمېر بلنلیکونه رواخیستل او هغه څوک چې زما له خوا باید خبر شوي وای، نومونه مې پکې ولیکل او بیا مې خلکو ته ولېږل. نور بلنلیکونه زما د خسر کاکا زوی خلکو ته ورواستول. د واده تر ورځې پورې مونږ ټول پوره لالهانده او سرګردانه وو. زما کاکا او ماما، مور مې، تندار مې او نور نزدې خپلوان هم راورسېدل. زما کور هم له مېلمنو نه ډک و، د واده ورځ راورسېده، هوسۍ یې ارایشګاه ته د سینګارولو لپاره بوتله. ما ته یې هم نوې درېشي راواغوستله، واده په پنځه و بجو پیل کېده. رابلل شوي مېلمانه د کابل هوټل ته راروان وو. زما له کوره ټول مېلمانه هوټل ته لاړل، یوازې زما د کاکا زوی او ځینې نور نزدې همزولې مې راسره په موټر کې روان شول. یو ښکلی موټر یې ګل پوش کړی و، زه او هوسۍ یې په ګلپوش کې کېنولو، شاته راپسې خدا بزده څو موټرې راروانې وې. د باغ بالا بڼ ته یې په چکر بوتلو، له هغه ځایه بیا په کوټه سنګي راتاو شول، په پل ارتن راتېر شو، په جاده کې ان حضوري چمن ته یې وبستلو. په پل محمود خان باندې راتاو شو، له ارګ مخې نه راتېر شو، هوسۍ راته ورو وویل:

د شاهي کورنۍ هم واده ته راځي.

ما په زړه کې پټ له ځان سره وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره د بل چا په وزرو الوځې، خبره دې ان تر شاهي کورنۍ ورسېده.

ماښام خړه لګېده، چې کابل هوټل ته ورسېدو، په دروازه کې ځينې خپلوان د مېلمنو هرکلي ته ولاړ وو، عکاسي ګانې مو کېږي. موږ له موټره پياده شو او په کرار کرار د ننه هوټل ته روان وو. د هوټل له دروازې، چې ور د ننه شو د (اهسته برو اهسته برو) غږ مو د هماهنګ په اواز واورېد. هوټل له ښځو نرو ډک و، موږ يې په کرار کرار بوتلو، ترڅو چې د شاه او ناوې ستېج ته ورسېدو. هلته ودرېدو، ښځو او نرو نڅاوې کولې، کټل به مې چې زما د کاکا زوی هم پکې ښکارېده.

مونږ يې بيا کېنولو، زموږ د ناستې ځای لوړ و، په هوټل کې ناست خلک مو ښه ليدلی شول. هماهنګ استاد خوږې سندرې ويلې، دا سې ګډاګانې کېدلې، چې په خپل عمر مې نه وې ليدلې. کاکا او ماما مې سره د زما د مور زما ترڅنګه ولاړ وو. د هوسۍ ترڅنګه يې مور او د کاکا لورګانې ولاړې وې، ساعت په ساعت به خلک راتلل او موږ سره به يې عکاسي کوله. د واده مبارکي به يې ويله، د شپې تر يوې بجې پورې د واده مراسم روان و. په يوه بجه د واده د ختم او پای سندره هماهنګ وويله. وروسته بيا له هوټل نه خلکو په وتلو پيل وکړ.

په پای کې موږ هم له هوتله راووتلو او په ګل کړې موټر کې يې نوي کور ته يووړو. موږ سره يوازې زما خپله کورنۍ کور ته راغله، چې بيا وروسته کاکا، ماما او نور خپلوان زما پخواني کور ته په موټر کې د خوب لپاره ولاړل. يوازې زما مور، تندار او د هوسۍ د کاکا لوڼه زموږ سره په نوي کور کې پاتې شوې، ټول بې خوبه وو، ويده شول. زه په کور کې په هره کوټه کې وګرځېدم راوګرځېدم، په هره کوټه کې د ضرورت وړ شيان پخپل خپل ځای پراته او ځای پر ځای شوي وو. په هره کوټه کې فرش غوړېدلی و، په سالون او دهلېزونو کې ښکلې قالينې غوړېدلې وې، ټول ويده شول هوسۍ يې مخکې خپلې د خوب کوټې ته بيولې وه. زه په سالون کې يوه شېبه کېناستم، بيا راپسې تندار راغله ويلې ځه سهاره خپلې کوټه ته! ناوخته دی، له بې خوبۍ نه دې سترګې سرې شوي دي. ما وې ښه ځمه. هغه چې ولاړه، زه هم د خوب کوټې ته ور روان شوم، دروازه چې مې ببرته کړه، په کوټه کې د ښکلي ګروپ سره، سپينه او شنه رڼا وه، له کوټې نه په زړه پورې خوشبويي ختله. ټوله کوټه په ګلونو ډکه وه، د کوټې په منځ کې تخت ايښی و، چې ما د لومړي ځل لپاره دغسې تخت وليد. مخامخ ديوال ته الماري ولاړه وه، چې پلې يې شيشه يې وې. د تخت سر ته هم شيشه وه او پښو ته هم شيشه ولاړه وه. ټوله کوټه شيشه شيشه وه، ورو ورو مې د تخت خوا ته ګامونه ور واخيستل، هسې احساس مې کاوه، چې ګنې هوسۍ مې په عمر کې نه وه ليدلې، هغه په تخت کې لا ناسته وه. همغسې هغې هم داسې احساسوله، چې زه يې کله په داسې نيت نه وم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلی. په تخت کې ورسره کېناستم، هغه ومسکېده، د واده په شالونو کې یې سر ټیټ نیولی و. ما یې ورو د شال پلو له مخه ایسته کړ، هغې چې راوکاته دومره ښکلې شوې وه، چې سترګو ته مې ورله کتی نشوای. خپلې غټې تورې اوږدې سترګې یې مړې راواړولې، په خندا شوه، غلې شانته یې وویل:

سهاره نن بل ډول ښکلی شوی یې.

ما وې او ته؟ زه داسې فکر کوم، چې په ټوله نړۍ کې به ستا غوندې ښکلې بله نه وي. ما یې له زني نه لاس لاندې وېست او ورته ومې ویل:

هوسۍ نن به زه او ته د مینې تنده سره ماتوو. هغه وشرمېده او ځان یې په تخت کې واچاوه، لومړی مو خپلو کې سره یو له بله چپې واخیستې، دواړه سره خوله په خوله شولو، د مینې په خوږو کې سره تر سهاره ورک شوو، د خوږې مینې په خوږه نشه کې د ورځې تر یوولسو بجو پورې ویده پاتې وو. کله چې په یوولسو بجو راویښ شوم او تشناب ته لاړم، دغومره ښکلی تشناب او د ځان د مینځلو تپ مې هم په لومړي ځل ولید، له ځان سره مې وویل: سهاره ورځ دې روانه ده. له تشناب کولو نه وروسته سالون ته ورغلم، لا څوک نه و، بیرون حویلۍ ته ووتلم. په ګلونو کې یو ساعت وګرځېدم، چې دوباره سالون ته ننوتلم، چای تیار و. د هوسۍ د تره لورګانو او زما تندار چای تیار کړی و، هوسۍ بې هم راویوګستله. ډېره شرمېدله، رنګ یې وهلی و، پخوانۍ هوسۍ نه وه. زما ترخنګه یې کېنوله، چای مو وڅښلې، هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، موږ دواړه شرمېدلو. بیا لږ ساعت وروسته کاکا دوی راغلل. هوسۍ ورپاڅېده، لاسونه یې ورمچې کړل، سترې مشې یې ورکړه، ټول په ګډه سالون کې کېناستو. د غرمې له ډوډۍ نه وروسته کاکا دوی کلي ته د تللو نیت وکړو، ویلې شپې مو ډېرې شوې دي، ښه شوه دا واده خدای په خیر سره تېر کړو، مونږ به درنه ولاړ شو. څه موده پس به تاسې خامخا کلي ته راشئ.

ما وې ښه کاکا جانه، یوه میاشت وروسته به موږ کلي ته که خدای کول درشو. هغوی مو موټر کې پل محمود خان ته یووړل، ګاډی تیار ولاړ و، وروختل او د کلي په لور روان شول.

مور او د کاکا زوی مې راسره پاتې شول، ما وې کله چې مونږ کلي ته تللو، دا به هم راسره یوځای ولاړ شي. مور مې ډېره خوشاله وه، پېنځه وخته لمانځه کې به یې زما خسر او خواښې ته دوعا کوله. پخوانی کور مې پرېښود او په خاوند مې وسپاره. زموږ نوی ژوند په نوي کور کې پیل شو. د ژوند هره شېبه ډېره ښه تېرېده، هوسۍ زما د مور ډېر قدر او عزت کاوه، په هغې هم خپله نږور ګرانه وه. څو ورځې به د هوسۍ د پلار له کوره مونږ ته پخه ډوډۍ راتله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې اوونۍ نه وروسته هوسۍ پلار کره د اومې لاړه. زه، د تره زوی او مور مې یوازې په کور کې پاتې شو. له معمول سره سم به خپلې دندې ته تلمه، د هوسۍ پخوانی موټر راسره و. نوی موټر د هوسۍ سره و، زموږ په دې نوي کور کې یخچال او مکمله اشپزخانه او نور ټول سامان او لوازم یې پوره و. د منې موسم رانزدې کېده، ګرمې ورځ په ورځ کمېده، شپه مخ په یخېدو وه. د هوسۍ له راتلو سره مې اقتصادي ستونزې حل شوې وې، کور مې ودان شو، دوستان او ملګري مې زیات شول. خپله دنده مې په ښه توګه سرته رسوله، کله ناکله مې ملګري او د ځانګې رئیس او مدیران مېلمانه کول. په هغوی ټولو زه ګران وم. همدا وجه وه، چې څو ورځې وروسته یې د نشراتو د رئیس په توګه وټاکلم. په لږ وخت کې مې اړیکې تر وزیره ورسېدل. یوه شپه مې د اطلاعاتو او کولتور وزیر او ځینې رئیسان مېلمانه کړل. زما خسر یې پېژانده، په همدې ترتیب سره مې تماسونه زیات شول.له خسر سره د شاهي کورنۍ یوه دعوت او مېلمستیا ته ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم څپرکی

پـه مېلمـستیا کـې پخـوانی پاچـا اعلحـضرت محمـد ظـاهر شـاه او د هغـې مېـرمن د شـاهي کـورنۍ نـور غـړي، عالیرتبـه مـامورین، جنـرالان حاضـر وو. زه او هوسـۍ د خسر پـه شـمول پـه دغـه شانداره محفل کې پـه یـوه مېز سره یوځای ناست وو. مـا پـه دغـه محفـل کـې د خپـل خسر پېژنـدګلوي ولیـده. دی یـوازې ظـاهر شـاه تـه ورغـی، روغبـړ یـې ورسـره وکـړو او نـور زیـات راغلـي مېلمانـه زمـا خسر تـه سـتړي مـشي تـه راغلـل. پټ پـه زړه کـې د خپـل خسر پـه شخصیت پـوره خوشـاله شـوم، د شـپې تـر اخـره پـورې مـونږ پـه زړه پـورې موسـیقي واورېـده. د هوسـۍ ښـه سـاعت تېـر شـو، ورو ورو د هغـې وخـت ځینـو لویـانو د خپـل خسر پـه سـیوري کـې او هـم یـې د خپلـو لیکنـو او راډیـویي داسـتانونو پـه وجـه پېژنـدلم. مـوږ د کـور کـارونو لپـاره مـزدوره نیـولې وه، هرڅـه بـه یـې راتیـارول، د پخلـي او خاصـو کـارونو لپـاره مـو یـوه بلـه ښـځه نیـولې وه، چـې پـه اشـپزۍ پـوره پوهېدلـه. لـه یـوې ورځـې نـه مـو بلـې تـه ژونـد پـرمخ روان و. هوسـۍ د پـلار لـه کـوره ښـې ډېـرې پیـسې راوړې وې، چـې پـه بانـک کـې مـو ذخیـره کـړې وې. زمـا پـه معـا روزمره ژوند تېرېده، څه موده وروسته مونږه خپل کلي ته د تللو نیت وکړو.

مـور مـې تـل راتـه ویلـې، چـې کلـي تـه بایـد لاړ شـو کـور مـو خوشـې پرېښـی دی، هوسـۍ هـم د کلـي تـګ تـه لېوالـه وه. د شـپې لـه خوا مـو تـصمیم ونیـو او خسر تـه مـې د کلـي د تـګ وویـل. هغـوی وویـل لاړ شئ، څـو ورځـې بـه مـو ښـې تېـرې شـي. سبا تـه د پنجـشنبې ورځ وه، د کـور خدمتګارو تـه مـې وویـل، پـه کـور بـه پـام کـوئ، هغـوی بـې هغـې زمـونږ د کـور پـه پیـاده خـانو کې اوسېدل، شپه او ورځ یې کور ساتلو.

سبا سـهار وختـي مـونږه بـازار تـه لاړو، د کلـي د کـور لپـاره مـو سـودا مـودا وکـړه. د هوسـۍ نـوی مـوټر مـو د هغـې د پـلار پـه کـور کـې ودراوه. پـه پخـواني ګـاډۍ کـې مـوږه کېناسـتو، لـه کابـل نـه مـو د ننګرهـار پـه لـور حرکت وکـړو. زمـا لـومړۍ ځـل و، چـې د جلال آبـاد پـه سـړک مـې مـوټر چلـول پیـل کـړل. پـل محمـود خـان نـه ورتېـر شـو، پـه صـنعتي سـیمه ورغلـو، د سـترګو پـه رپ کـې د حربـي پوهنتـون لـه مخـې نـه تېـر شـو او تنګـي تـه ورسـېدو. مـاهیپر تـه چـې نـژدې شـو ادې مـې خـوب وړې وه. د کاکـا زوی خـو ان لا مخکـې سـترګې پټـې پټـې کېـدې. هوسـۍ پـوره غـره کـې د اوبـو ځړوبـي تـه کتـل، د غـره د جګـو ګړنګونـو پـه سـیل بوختـه وه. همـدا یـې راتـه وې: سـهاره پـورې د غـره منظـره څـومره ښـکلې ده. مـا وې هـو دا خـو ددې غرونـو ښـکلاګانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، کـه د کـونړ د غرونـو منظـرې ووينـي، پـه تېـره بيـا تـر برګـي متالـه پـورې د غرونـو او درو ښا ېست وګـورې، پـه ليـدو بـه يې مړه نـه شې. دا کابـل او نـور بـه دې بيخـي لـه يـاده ووځـي او يـا خـو چـې د سـوات پـه ښـکلاګانو ورچکـر شـې وا پـس بـه تـرې راونـه ګرځـې. سـهاره خـداى تـه وګوره ورله بو مې ځه... !

ـ که ژوند باقي و او وخت مو پيدا کړ، خامخا به دې ورته بوځم.

هوسۍ وخندل ـ دا به کله وي؟

ـ مـا خـو درتـه وويـل کـه ژونـد يـاري وکـړه دا ټـول بـه وګـورو ! پـه همـدې خبـرو خبـرو کـې لـه مـاهيپره ښـکته شـو ، مـوټر مـې پـه بېـړه چـلاوه، هوسـۍ د سـړک دواړو خـواو تـه کتـل، د نـور څـه پـه فکـر کـې نـه وه. سـروبي تـه ورسـېدو ، مـوټر مـو ودراوه. د سـيند پـه غـاړه مـو دمـه کولـه. مـور مـې، هوسـۍ او د کاکـا زوى مـې لـه مـوټره راښـکته شـول. زه هوټـل تـه ورغلـم هـوټلي تـه مـې د ډوډۍ وويـل. د هوټـل شـاګرد راتـه ان د سـيند غـاړې تـه ډوډۍ راوړه. هوسـۍ دواړه پـښې اوبـو کـې اچـولې وې او سـيند تـه يـې کتـل. د ډوډۍ پـه چـرت کـې هـم نـه وه. لـه دمـې وروسـته بيـا د جـلال آبـاد پـه لـور روان شـو. هغـې وخـت کـې سـړک پـوخ و ، مـوټر ګړنـدى روان و.

د لغمـان پـه کـڅ کـې رانـه هوسـۍ پوښـتنه وکـړه ، ويلـې سـهاره دا پـورې کـوم ځـاى دى، چـې هوار معلومېږي؟

ما وې دغه لغمان دى.

هغـې ويـل: دا خـو ښـه پراخـه مځکـې لـري. هلتـه ليـرې جـګ جـګ غرونـه ولاړ دي. څـومره ښه.

ـ هوسۍ تا خو يوازې کابل ليدلى دى، زمونږ ټول افغانستان ښکلى دى.

پـه دې خبـرو کـې لا وو ، چـې لـه درونټـې نـه تېـر شـو او پـه لـړه شـېبه کـې جـلال آبـاد تـه ورسـېدو. هوسـۍ تـه د جـلال آبـاد ښـار نـوى و ، هـرې خـوا تـه يـې حېـران حېـران کتـل. د جـلال آبـاد ګرمـۍ يـې پـه مـخ خـولې راماتـې کـړې. پـه ټـول ښـار کـې مـې مـوټر وګرځـاوه، مـا وې چـې دوى ټـول ښـار ووينـي. بيـا مـې مـوټر ودرولـو ، يـوه هوټـل تـه د چـاى څښـلو لپـاره وختـو. لـه دمـې وروسـته مـو تـازه ميـوې لـه ځانـه سـره واخيسـتې او د کلـي پـه لـور مـو حرکـت وکـړ. مـازيګر کلـي تـه ورسـېدو ، سـړک د کلـي لـه اړخـه تېـر شـوى و ، پـه هغـې وخـت کـې بـه دغـه کلـي تـه پنځـه شـپږ مـوټرې ورځ کـې ورتلـې. مـوټر مـې ښـه د کلـي نـږدې څنـګ تـه وروسـت، نـور نـو سـړک وړانـدې بـل کلـي تـه غځېـدلى و. مـوټر مـې د سـړک ترڅنګـه د يـوه کليـوال د کـور ديـوال پـورې ودراوه. د کـور والا تـه مـې وويـل چـې پـه مـوټر درسـره پـام کـوه. هغـه خـو پېژنـدلم، لـومړى يـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترې مشي وکړه، بيا يې پوره ست وکړو، خو موټر تري کور ته روان شو. خړنې لا نه وه لګېدلې، چې د خپلې کلا دروازې ته ورسېدو. له موټر نه مو سامانونه ورسره اخيستي و، د کلا په دروازه لا ننوتلي نه وو، چې شاوخوا د چم خلک ښځې او نر حېران پاتې وو، هر چا به موټر ته راکتلو چې ا سهار له مور، وراره او کومې ښځې سره له کومه راغلل؟ دننه چې ورننوتلو د کور لوی واړه مخې ته راغلل. کاکا مې هم راغی، مور مې ټولو ته وويل:

دا مې ننګور ده هوسۍ جانه. د سترې مشي او روغبړ نه وروسته هوسۍ د کلا ديوالونو ته کتل، هغې ته هرڅه نوي و، حېرانه پاتې وه. د کاکا مېرمن او نورو اولادونو يې له هوسی نه ګرد ګرد تاوېدل. ما غلي شان هوسۍ ته وويل:

دا ټول ستا د قدر او عزت په خاطر درسره نژدې کېږي.

هغې وې هو زه پوهېږم. د ماما کور ته يې يو ماشوم ولېږه، وروسته مو کتل چې ماما سره د خپلې مېرمنې او زامنو راغلل. د کاکا نور زامن او لوڼه هم راغلل. زمونږ کلا کې شور ماشور جوړ وو، چرګان حلال شول، د ماښام ډوډۍ تياره شوه. نارينه په سالون کوټه کې ډوډۍ ته کېناستل او ښځې په بله کوټه کې ډوډۍ وخوړه. په دغه شپه هغوی ټول زمونږ په ورتګ او بيا په ځانګړې توګه د هوسۍ په ورتګ او ليدو بې حده خوښي کوله. د شپې له خوا په سالون کې ګپس لګېدلی و، ځکه چې په کلي کې برېښنا نه وه. تر نيمې شپې ټوکې ټکالې او ساعت تېري وه، د شپې هغوی خپلو کورونو ته لاړل او مونږ په خپله کلا کې پاتې شو.

په پای کې زه او هوسۍ په کوټه کې پاتې شو. مور مې راغله ويلې زويه ستا د خوب کوټه تياره ده، خپلې کوټې ته لاړ شئ، کرار ويده شئ. مونږ دواړه خپلې کوټې ته لاړو. کوټه يې داسې جوړه کړې وه، لکه د واده د شپې لپاره چې تياره شوې وي. کوټه د ګلونو او شالونو نه ډکه شوې وه، د کوټې په منځ کې دوه کسيز پالنګ يې کټ جوړ شوی و. تر سهاره پورې مو ښه خوب په کې وکړ. سبا ته د کلي ښځې او نر زمونږ سترې مشي او مبارکۍ ته راتلل. په کور کې مو واورېدل، چې د کلي خلک رانه د واده ډوډۍ غواړي. له ډېرو نه خو مې واورېدل، ويلې سهار صاحب مونږ ته بايد د واده شيريني راکړي. په کور کې مې له کاکا دوی سره مشوره وکړه، چې د کلي خلکو ته د واده ناری ورکړو ټول وويل: يو غويی به حلال کړو او د کلي ټولو خلکو ته به ډوډۍ تياره کړو.

دوه ورځې وروسته مو يو غويی واخيست او وريجې مو هم په کلي کې واخيستې، وړه خو په کور کې تيار وو، خلکو ته مو استازي ولېږل، چې د جمعې شپې ته د واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ تـه راشـي. يـوه ورځ مخکـې د چـم ګاونـډ خلـک او خپلـوان زمـوږ پـه حجـره کـې راټـول شـول. سبا تـه د واده د ډوډۍ پروګـرام، د غـويي حلالـول، د وريجـو پخلـی، د غوښــې او نـورو اشـپزۍ کارونـه سـره وويـشل شـول. د شـپې لـه خـوا تـه خپلوانـو ښـځو او انجونـو زمـوږ پـه کـور کـې چمبـې وهلـې او سـندرې يـې ويلـې. پـه حجـره کـې هـم ځوانـان راټـول شـوي وو. يـوه ډلـه سـندرغاړي راغلـي وو، چـې د ماښـام ډوډۍ نـه وروسـته يـې مجلـس پيـل کـړو. ډېـرې خـوږې سندرې يـې ويلـې. د منګـي او سـيتار سـره د يکـه زار او ټپـې غږونـه پورتـه کېـدل. ان د سـهار تـر ازانـه پـورې ټنـګ ټکـور روان و. هوسـۍ پـه خوښـيو کـې دومـره ډوبـه وه، چـې زه يـې لا هېـر کړی وم. زه يې بيخي له ياده وتلی وم.

پـه سبا تـه سـهار وختـي د کـلا مخـې تـه خلـک راټـول شـوي وو. چـا غـويي حلالولـو، چـا ديګونـه بانـدې کـول او ځينـو لرګـي مـاتول. د کـلا د دروازې څنـګ تـه د حجـرې دوه غټـې کـوټې او دالان د کټونـو نـه ډک شـوي وو. د کلـي نـږدې خپلـوان او د چـم ګاونـډ خلـک او ځينـې مېلمانـه پـه کټونـو کـې ناسـت وو، چـا کيتـې کـولې، چـا کـار کـاوه. ماشـومانو منـډې رامنـډې وهلـې. دننـه کـلا کـې هـم ډېـرې ښـځې راغونـډې شـوې وې، لـه ښـځو او ماشـومانو نـه کـلا ډکـه وه. هوسـۍ تـه يـې د واده جـامې اغوسـتې وې، ماتـه يـې هـم نـوې جـامې او تـور واسـکټ راواغوست، تـورې نـوې څپلـۍ يـې راپـښو کـړې، نـوې ريـښمينه لـونګۍ يـې راپـه کـړه. راتـه وې ويـل، چـې لـه ډوډۍ نـه وروسـته بـه لـه هوسـۍ سره يوځـای ودرېـږې، چـې عکاسـي درتـه وکـړو. خپلـو همزولـو بـه راتـه ويلـې سـهاره ډېـر ښـکلی شـوی يـې؟ مـا بـه لـه هـر يـوه نـه مننـه کولـه، خـو ورته مې ويلې، چې عکاسي او ودربدل د کلي رواج نه دی.

پـه حجـره او دېـره کـې پـه ټولـو مېلمنـو ګرځېـدلم، زمـونږ د کـلا مخـې تـه شـنه لـوګي پورتـه کېـدل، پـه حجـره او دېـره کـې ناسـت خلـک خوشـاله معلومېـدل. لـه دولـسو بجـو نـه اېـسته د کلـي خلـک حجـرې تـه راغلـل، دېـره او حجـره لـه خلکـو نـه ډکـه شـوه. ډوډۍ ورکـول پيـل شـو. د کلـي خلکـو شـمېر تقريبـاً څلـورو سـوو تـه رسـېده، سـره د ماشـومانو. د کلـي ځينـې ښـځې هـم دننـه کـلا تـه راغلـې وې، چـې هغـوی تـه دننـه ډوډۍ ورکـړل شـوه. تـر دوو بجـو پـورې ډوډۍ روانـه وه. هرڅـه پـوره او پرېمانـه وو، ټولـو ويلـې چـې د لـومړي ځـل لپـاره مـو داسـې ډوډۍ وخـوړه. وروسـته بيـا پـه کلـي کـې زمـونږ د واده ډوډۍ او ازه خـوره شـوې وه. خلکـو بـه چـې ډوډۍ وخـوړه، د تلـو پـه وخـت کـې مـې ورسـره مخـه ښـه کولـه. تـر درې بجـو د ډوډۍ پروګـرام پـای تـه ورسـېده. مـونږ هـم ډوډۍ وخـوړه، بيـا يـې زه دننـه بـوتلم کتـل مـې چـې هوسـۍ يـې پـه پالنـګ کـې کېنـولې ده او ښـځې تـرې تـاوې دي. زه لـه شـرمه بېرتـه راسـتون شـوم او حجـرې تـه ورغلـم. حجره خو لا د خلکو نـه ډکـه وه، د هـر چـا مخـې تـه چـای ايـښی و، د شـپې لـه خـوا د کلـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همزولـي او نـور خلـک بيـا راټـول شـول، منګـي وتـړل شـول، د کلـي سـيتار چـې د منګـي والا سـره ناسـت و او پـه خپـل ځونـډي دار سـېتار يـې ګـوتې وهلـې، دربـم تـن خپلـې مخـې تـه باجـه ايښې وه. لږه شېبه وروسته د ساز او نغمې غرب جوړ شو، تر نيمې شپې مجلس وشو.

د واده مراسـم پـه کلـي کـې ښـه سـرته ورسـېدل. دوه درې شـپې وروسـته خپلوانـو هـر يـوه پـه وار سـره مـونږ تـه مېلمـستياوې کولـه. مېلمـستياګانې چـې خلاصـې شـوې، بيـا بـه پـه مـوټر کـې ليـرې ځـايونو تـه د سـيل او سـاعت تېرې لپـاره تلـو. هوسـۍ راتـه څـو ځـل وويـل: سـهاره کابل ته زړ نه ځو.

زمـا د رخصتـۍ لـه ورځـو نـه سـوا يـوه اونـۍ نـوره هـم تېـره شـوې وه، هوسـۍ تـه مـې د کابـل د تلو وويل.

د هغـې هـېڅ زړه نـه کېـده، مـا وې بـل ځـل بـه ډېـرو شـپو لـه راشـو، اوس همـدومره بـس دى. کاکـا سـره مـې د کـلا مخـې تـه پـه خپـل پټـې کـې د بـاغ د جوړولـو مـشوره وکـړه، هغـه وې پـسرلي کې بـه بوټـي واخلـم او بـاغ بـه جـوړ کـړم. مـونږ کابـل تـه د تلـو نيـت وکـړو. مـور مـې ويلـې دا ځـل درسـره نـشم تـلاى، ځکـه چـې دلتـه کـور کـې هـم څـوک نـشته دى، يـو د کاکـا زوى دې دلته راسره دى. دا خو اوس هغه پخوانى کور نه دى چې څوک به رانه غلا وکړي بچې.

ــ مورې! مونږ نه به غله څه يوسي او بيا په دې کلا راختل خو ډېر ګران کار دى.

ــ زويـه دا خـو څـه کابـل نـه دى، چـې پـوليس دې پـه هرڅـه پـام کـوي، هلتـه خـو شـپه هـم لکـه د ورځـې پـه شـان رڼـا وي، څـوک بـه څـه غـلا وکـړي. دلتـه خـو کلـى دى اوس هـم د چـا سـترګې راتـه نـه غړېږي، رښـتيا چـې ښېګـاه تـه درتـه سـپېلني لـوګى کـړم، چـې لـه نظـره نـشې. د خلکـو درپکې سترګې دي، سترګې نه دې چونه کوي.

ــ مورې که ستا رضا وي، نو سبا ته به په خير سره مونږه کابل ته لاړ شو.

هغـې وې ډېـره ښـه ده زويـه لاړ شـه، چـې غيـر حاضـر نـه شـې. ښېګـاه تـه مـې خپلـوان راټـول کـړل، پـس لـه ډوډۍ نـه مـې لـه هغـوى نـه د تللـو اجـازت واخيـست، هغـوى ټولـو مـونږ تـه دوعـاوې کـولې. سـبا يـې تـرې پـه دوعـا او سـپا رارخـست شـو. مـور مـې اوښـکې تـويې کـړې، هوسـۍ يـې لاس او پـښې ښـکل کـړل، لـه خپلـې خوابـې سـره يـې اوښـکې تـويې کـړې، خـداى په اماني مو ترې راواخيسته او کابل ته مو حرکت وکړو.

د جـلال آبـاد پـه ښـار کـې مـو د خـان کاکـا دوى لپـاره مـالټې او سـنترې، ګنـډېرۍ ورسـره واخيـستې او بيـا د کابـل پـه لـوري روان شـو. پـه درونټـه کـې مـو د څـو دقيقـو لپـاره د ننګرهـار د پوهنتـون ودانـۍ او بڼ لـه نـږدې نـه وليـد. درونټـې لـه بنـده، چـې ورتېـر شـو د ډنـډ پـه غـاړه مـو د ماهيـانو پـروژه وليـده. پـه ډنـډ کـې دومـره هيلـۍ ناسـتې وې، چـې د اوبـو مـخ يـې پوښـلى و. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لغمان په کڅ ورغلو وړاندې دډاک په منځ کې پخوانۍ سپينه او خړ بخښنه تاڼه ښکارېده. له کڅ نه تېر شو د اروا ښاد الفت صيب زيارت ته مو دوعا وکړه. ځای په ځای هوټلونه وو، د لارې مسافرو پکې دمه کوله. د هوټلو مخې ته به څو ګاډي ولاړ و. سروبي نه رانښکته مخامخ د پورې غره د يوه ګړنګ لاندې د سيند په غاړه مو دمه وکړه. موټر مو د سړک پر څنګ کې ودرولو او مونږ سيند ته نزدې ورښکته شو. هلته د يوې هوارې تېږې په سر سيند ته ورخېرمه کېناستو. لومړی مو کباب کړی چرګ چې مور مې راته ايښی و، راواخيست، ډوډۍ مو وخوړه. د سيند شور د غره منظره او ښکلې طبيعت زړه راښکونکی و. هېڅ زړه مو نه کېده، چې له دغه ځايه راپاڅېدلي وای. له ډېرې دمې وروسته مو بيا حرکت وکړو. په سروبي راتېر شو، د ماهيپر غرونو ته ورنزدې شو. د ماهيپر په تړې کې هوسۍ بيا د پورې غره ښکلې منظرې ته متوجې وه. له ځان سره يې ويلې: څومره ښکلی غر دی؟ د اوبو خړوبې له يوه ګړنګ نه و بل ته د مرغانو الوتل دا څومره په زړه پورې دي. هغه لا د غرونو په تماشه وه، چې تنګي ته ورسېدو. په لړه شېبه کې د حربي پوهنتون نه تېر شو، پل محمود خان ته چې ورسېدو، مازيګر و، کور ته چې ورسېدو، هوسۍ سمدستي خپلې مور ته ټيلفون وکړ، حال احوال يې واخيست، ما هم ورسره خبرې وکړې. هغه ډېره ټينګه شوه، ويلې مونږ کره راشئ، خو هوسۍ ورته وويل:

موري! سبا شپې ته به درشو، اوس ډېر ستړي يو، چې استراحت وکړو. ما هم ورته وويل. خان کاکا په کور کې نه و، ما وې سبا ته درځو په خان کاکا سلام وايه.

مونږ رښتيا چې ستړي وو، د ماښام ډوډۍ نه وروسته په وخت ويده شو. خدمتګارو ته مو ميوې او ځينې شيان ورکړل، هغوی له مونږ سره ډېر خوشاله وو. په ډېره ښه توګه يې زمونږ د کور ساتنه کوله، مونږ د تنخواه نه علاوه ډوډۍ هم ورکوله. زمونږ اشپزه ډېره صادقه او ښه ښځه وه. زمونږ په هر څه يې د خپل کور غوندې پام کاوه. هغې ايکې يوه لور درلودله، مېړه يې پخوا مړ شوی و. د پلار کور يې په شمالي کې و، کله ناکله به يې مور و پلار ورته راتلل. يوه بله خدمتګاره وه، چې هغې به د کور جارو کوله او کالي به يې پرېمينځل. د ماښام ډوډۍ نه به وروسته خپل کور ته تلله. د هغې کور زمونږ د کور ترڅنګه و. په دې شپه هغوی دواړه مونږ په وخت رخصت کړې، مونږ د شپې خبرونه واورېدل او بيا سمدستي مونږ دواړه ويده شو.

سبا ته پخپل وخت وظيفې ته لاړم، ځينې شيان لکه شات او يو لږ څه د غوا سوچه غوړي مې رئيس صاحب ته يوووړل. د خپل سفر خبري مې ورته وکړې، چې څنګه په دروازه ونوتلم، رئيس صاحب رپاڅېد، غېږ کې يې ونيوم. لومړی يې ستړي مشي وکړه او بيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې راته مبارکي وويله. ما وې: د څه شي مبارکي دې راکړه رئيس صاحب؟

هغه وويل: د رياست منظوري دې راغلې ده. په لومړي بست کې رئيس مقرر شوی يې. يو ساعت ورسره کېناستم، بيا يې راته وويل: سبا ته به دې پخپله نوې څوکۍ کېنوو، نن دې خپله پخوانۍ دنده مخې ته يوسه. خپلې شعبې ته لاړم او په کار مې پيل وکړو. لږ ساعت وروسته ډېر کسان راته شعبې ته راغلل او مبارکي يې راکړه. ما سره خو د رياست د څوکۍ دومره خيال نه و، ولې نورو مامورينو ته دا لويه خبره وه. په څلورو بجو چې کور ته راغلم، هوسۍ ته مې کيسه تېره کړه، هغه هم خوشاله شوه، وې ويل: زما قدم درته نيک شو، دواره رئيس شوې.

ما وې: هوسۍ نو دا څوکۍ به ماته څه راکړي، چې دومره.... !

ــ دا څوکۍ ستا شخصيت لوړوي، ايله به په پېنځه وکې ياد شې.

ــ څوکۍ او معراج موٌقتي شی دی، سړی بايد خپل شخصيت او اهليت ولري. په ټولنه کې د درانه سړيتوب وزن معلوم وي، ولې نه څوکۍ هم ښه شی دی، مګر زړه ورپورې تړل نه دي په کار. کله خو د نن شاه سبا ته ګدا کېږي هم.

ــ سهاره ستا سره يې څوک نه شي ويلې. په خندا شوه او وې ويل: زه به درته هم د ګلو ګېډۍ دروړم.

ــ چې رشتيا رابانديې وايې، ته چې راسره يې، زما هر څه دي. ماته په ژوند کې دا نور شيان نسبي دي، باور پې نه دی پکار. هغې راته له اشپزخانې نه يوه پياله چای راوړو او بيا مې ترڅنګه په کوچ کې کېناسته. ما د کور د ټيلفون نه د هوسۍ مور ته ټيلفون وکړو، د خپل رياست خبره مې ورته وکړه، هغه خوشاله شوه، بيا مې خسر سره هم خبرې وکړې. هغه هم ډېر زيات خوشاله شو. له هوسۍ سره يې هم خبرې وکړې. هوسۍ راته په ټوکو کې ويلې هلکه اوس به درته پس له دينه رئيس صاحب وايم.

ــ نه نه هوسۍ ! پام کوه زه خو ستا همغه سهار يم، دا شيان زما او ستا په منځ کې نه ځايېږي.

ــ ښه ده زما زړه هم په سهار خوشالېږي، تل به د سهار غږ درته کوم.

رښتيا هم زمونږه مينه له يوې ورځې نه بلې ته زياتېدله، ترڅو به چې له وظيفې نه کور ته رسېدمه، هغه به له انتظاره ستړې ستړې وه. زه به چې کور ته ورغلم، لکه د ګل غوندې به وغوړېده، وبه يې خندل او ډېره شېبه به يې غېږ کې نيولی وم.

زمونږ ژوند ښه تېرېده، يو څه پيسې مو په بانک کې ذخيره کړې هم وې، له هېڅ مشکل سره مخامخ نه وو سبا ته د جمعې ورځ وه، مونږ وختي د هوسۍ د پلار کره ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغـوی پغمـان تـه د تلـو نیـت کـړی و ، زمـونږ پـه ورتـګ خوشـاله شـول، ویلـې ښـه شـوه چـې راغلـئ، پـه ګـډه بـه میلـې تـه لاړ شـو. سـامان او خـوراکي مـواد او د کبـاب نغـری او سـیخونه مـو هـم ورسـره واخیـستل. پغمـان تـه لاړو. کتـل مـو چـې پـه دغـه ورځ پـه پغمـان کـې د خلکـو ګڼـه ګونـه دومـره زیاتـه وه، چـې پـه سـړک بانـدې د مـوټرو د تېرېـدلو چـاره نـه کېـده. پـه ډېـر ځنـډ سـره پـه کـرار کـرار د درې خـولې تـه ورسـېدو. پـه خـوارۍ سـره مـو یوځـای پیـدا کـړو او پکـې کېناسـتو. د سـتي مـو ځـای مـای برابـر کـړوو د هوسـۍ د کاکـا زوی د کبـاب لـوګي پورتـه کـړل. نـورو خلکـو هـم چـا اتـڼ اچـولی و ، ځینـو سـندرې ویلـې، چـا مـړزان جنګـول او چـا هـم کبابونـه پخـول. یـو شـور ماشـور او پـه زړه پـورې مېلـه وه. تـر مـازیګره مـو ښـه سـاعت سـره تېـر شـو ، مـازیګر ناوختـه کورونـو تـه راستانه شو. سبا یـې چـې خپلـې دنـدې تـه لاړم، زمـونږ رئـیس راتـه وویل:

سـهاره ! راځـه چـې د نـشراتو ریاسـت تـه ځـو ، معـین صـیب راځـي، ستاسـې د معرفـۍ پـه هکلـه مـونږ د نـشراتو ریاسـت تـه ورغلـو. کتـل مـو چـې د بېلابېلـو څـانګو مـامورین هـم راټـول شـوي دي. پـه دې کـې معـین صـیب راغـی، لـه سـترې مـشي وروسـته یـې پـس لـه لـږې شـېبې نـه مـامورینو تـه زمـا معرفـي وکـړه او څـو خبـرې یـې وکـړې. مـا هـم پخپـل وار سـره څـو جملـې وویلـې. معـین زه پـه څـوکۍ کېنـولم او ټولـو چـک چـک وکـړو ، چـای او شـیریني وخـوړل شـوه. زه له دغې ورځې نه وروسته د نشراتو رئیس شوم.

څـه مـوده وروسـته مـې اړیکـې لـه لـوړو چـارواکو سـره وغځېـدې، پـه ریاسـت کـې راتـه د مقـالو او راډیـویي داسـتانونو تـه زمینـه برابـره شـوه. هـم بـه مـې مطالعـه کولـه او هـم بـه مـې لیکنـې کـولې. کلـه بـه مـې چـې پـه کومـه مقالـه او کومـه لیکنـه کـې د وخـت نـاخوالو تـه پکـې کلکـه ګوتـه ونیولـه، لـه پاسـه بـه راتـه یـو نـیم ټیلفـون کېـده ، ویلـې بـه یـې: پـام کـوه دغـه شـیانو تـه ګـوتې مـه وروړه، چـې لـه ریاسـته بـه دې ایـسته کـړي. مـا خپلـې لیکنـې همغـسې دوامـداره کـولې، د ریاسـت پـه کلونـو کـې دوه درې ځلـې مـې خـارجي هېوادونـو تـه سـفرونه وکـړل، لکـه روسـیه، هندوسـتان او ایـران تـه. د پاچـا لـه کـورنۍ سـره د خپـل خـسر د هوسـۍ د پـلار پـه پېژنـدګلوۍ بلـد او پـوره اشـنایي مـې ورسـره پیـدا کـړه. پـه ځینـو خاصـو محفلونـو او ناسـتې پاستې کې به مو لیدنه کېدله.

د پاچـاهۍ دورې پـه اخـرو وختونـو کـې پـه هېـواد کـې حـالات بـدل شـول، د کابـل پوهنتـون پـه محـصلینو او د ښـوونځیو پـه شـاګرانو او اسـتادانو کـې سیاسـي بېلابېلـې مفکـورې راپیـدا شـوې. د شـوروي اتحـاد نـه کمونېـستي مفکـوره، د سـعودي عـرب نـه اخوانیـت او لـه چـین نـه مائو یستي افکـار راخـواره شـول، ځینـې نېشنلـستي ډلـې هـم راوپاربـدیې. دغـو ټولـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېلابېلو ډلو لـه يـوې ورځـې نـه بلې تـه چټـک ګامونـه اخيـستل. د کلـه نـه چې پـه افغانـستان کـې د لـومړي ځـل لپـاره اساسـي قـانون مـنځ تـه راغـی او د ديموکراسـۍ غـږ څـه ناڅـه پورتـه شـو. لـه همغـې ورځـې نـه بيـا سياسـي ډلـې ټپلـې او سـازمانونه پـسې لا ښـه رابېـداره شـول، مظـاهرې او اعتـصابونه پيـل شـول. پـه مظـاهرو کـې بـه محـصلينو او شـاګردانو ظـاهر شـاه تـه ردې بدې ويلې او د وخت د رژيم نه به يې سر ټکاوه.

ورځ پـه ورځ حـالاتو کـې تـوپير پيـدا کېـده، پـه ځينـو خپرونـو کـې انتقـادي ليکنـې او ګوتنيـونې پيـل شـوې، زمـا پـه خپـل فکـر کـې څـه کـوم نـوی بـدلون نـه و راغلـی، خپلـې ليکنـې مـې لکـه د پخـوا پـه شـان جـاري وسـاتلې. هـر څـومره چـې مـې لـه لـوړو چـاروا کو سـره تماسـونه زيـاتېدل، زما په فکر او خواصو کې کوم تغيير نه راتلو. ډېر راته وويل:

سهاره لکه د پخوا په شان چې څنګه وې، همغسې پاتې يې.

مـا هـم پخپـل طبيعـي ډول سـره لـه هـر چـا سـره چلنـد کـاوه، ډېـرو د بېلابېلـو مفکـورو خلکـو راباندې خپلـه وسـه وکـړه، چـې مفکـوره مـې بدلـه کـړي، مـا د هېچـا زړه نـه بداوه، خـو راباندې پـوه بـه شـو، چـې سـهار دې خبـرو نـه دی. پـه نورمـال ډول مـې پـه دولتـي چـارو او هـم ولـسي خلکو سره څنګه چې وم، همغسې پاتې وم.

کلـه چـې پاچـاهي نـسکوره شـوه او د داود خـان جمهـوري دوره راغلـه، حـالات بـدل شـول. څـه ناڅـه تغييـرات مـنځ تـه راغلـل، د بـدلون او نـوي تـوب فکـر هـر چـا سـره پيـدا شـو. زمـونږ پـه وزارت کـې هـم يـو ډول تغييـرات پـېښ شـول. زه لا پخپلـه څـوکۍ پـاتې وم، د نـوي دولـت د روحيـې پـه اسـاس بـه نـشرات کېـدل. مـا پخپلـو ليکنـو کـې هېـڅ ډول تغييـر رانـه وست. ورځ پـه ورځ د ګـرز او ګـروز شـېبې زياتېـدلې، د ټـول هېـواد د ولـس پـه مـنځ کـې ځينـې ګونګوسـې رااوچـت شـول. د داود خـان د ډلـې ټپلـې پـه څنـګ کـې نـورې بېلابېلـې سياسـي ډلـې ټپلـې راژونـدۍ شـوې، هـر چـا بـه خپلـې هلـې ځلـې کـولې، ماتـه بـه مـې خـسر خـان کاکـا تـل ويلـې: سـهاره بچـې ! کـه زمـا منـې پـه هـېڅ سياسـي ډلـه ټپلـه کـې مـه ځـه، دا څنګـه چـې يـې، همدغـسې اوسه.

مـا وې: خـان کاکـا زه نـه پـوهېږم پـه ړنـدو سـترګو يـانې پـه کـوم سياسـت نـه پوهېـدل او پـه ډلو کې تګ زما په فکر لويه ناپوهي ده. پرېږده هر څوک او خپل کار يې.

د داود خـان پـه جمهوريـت کـې زمـوږه د مطبعـې ټـول پخـواني رئيـسان او نـور مـامورين پـه خپل ځای پاتې وو، زمونږ د ټولو ترمنځ نېک روابط پخوا غوندې ښه پاتې و.

هوسـۍ چـې پـه کـور کـې تـل بـې کـاره وه، ورځ پ ورځ يـې د بـدن وزن زياتېـده، مـا بـه ورسره ټوکې کولې ورته به مې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ راځه زما سره سکرتره شه، مصروفه به شې. هغې به راته په خواب کې وويل:
ولې اوس دې سکرتره نه يم څه؟ هغې غذايي رژيم ونيو، په کور کې به يې دننه سپورت هم کاوه، خو يوه خبره کوم، چې ښايست يې له پخوا نه څو چنده شو. زموږ د دوا ړو مينه له يوې ورځې نه بلې ته زياتېدله. کله به مې ورته ويلې: هوسۍ زوی يا لور پيدا کړه، چې ساعت دې ورسره تېر وي. هغه به د معمول سره سم په خندا شوه، ويل به يې: ته خو دا وايې ولې بيا به مو دا خوند نه وي. پرېږده چې څه موده ازاد پاتې شو.
په دې کې کړپ شي د داود خان حکومت چپه شو، خلقي دولت منځ ته راغی. سمدستي راته د هوسۍ پلار خان کاکا وويل: بچې اوس خرابه شوه، په وخت د ځان غم وخورئ، دا زموږ لپاره په ګټه نه ده.
رښتيا همغه و چې دوه مياشتې وروسته خان کاکا ونيول شو او پل چرخي زندان ته يووړل شو. په ما هم وېره راغله، ما وې چې د خسر په جرم کې مې نيسي، لږه موده پس يې له رياسته ابسته کړم او پخپله پخوانۍ شعبه کې مې کار کاوه.
هر څه يو دم بدل شول، ما هم راډيويي داستانونه او مقالې نه ليکلې، د مطبعې رئيسان ټول بدل شول، په هر چا وېره او ډار پرېوت. زه په خسر پسې ډېر وځغلېدم، خو هېڅ خوند يې ونه کړ. هوسۍ به هره ورځ په سرو سترګو ناسته وه، مور يې هم خپه وه، څو ځلي پل چرخي زندان ته زه او هوسۍ له نورو پا ېوازانو سره به په کتار کې ولاړ وو. تر پايه پورې به مو پښې وچې شوې، خو د خان کاکا نوم د بنديوانو په لست کې نه و. ما زيګر به خپه ستومانه بېرته کور ته راغلو. څو ورځې مونږ د هوسۍ له مور سره تېرې کړې، زه به هم هره ورځ خپلې دندې ته تلمه.
څه موده پس مې له يوه تن نه واورېدل، ويلې:
سهاره په خسر پسې دې مه ګرځه، هغه يې وژلی دی. يو ځل په کورنی چارو وزارت کې د مړو کسانو لست ځړېدلی دی، په هغه لست کې به د هغه نوم وګورې.
زه په چالاکۍ سره د کورنيو چارو وزارت ته لاړم، لستونه مې چې له نظره تېر کړل، په يوه لست کې د هوسۍ د پلار نوم ليکل شوی و. کور ته ناوختهلاړم، هوسۍ رانه پوښتنه وکړه، ويلې:
سهاره نن خو دې زما د پلار په باب څه نه دي اورېدلي؟ زه ورته منکر شوم، ما وې نه والله نن زه ډېر وګرځېدمه، خو هېچا راته څه ونه ويل.
ډېرو راته دا هم وويل:
سهاره ته که دې په خسر پسې داسې لالهاند او سرګردانه ګرځې، داسې نه چې د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ټېل کې دې څوک ونه نیسي؟

ـ هوسۍ ددې حالاتو نه مې وېره غونډې کېږي. هغې راته وویل:

ـ سهاره نور بس دی ډېر مه ګرځه، خدای ناخواسته څه درپېښ نه شي. خواښې مې هم راته ټینګټیا وکړه. زه هم بیا ډېر نه ګرځېدمه، خالي د وظیفې ځای ته به لاړم او مازیګر به خپل کور ته راتلم.

حالات داسې شول، چې روسان افغانستان ته راغلل، د هېواد ټولو خلکو جهاد ته ورودانګل، د روسانو او د هغوی د ګوډاګي دولت په خلاف یې د جهاد چیغه پورته کړه. ورځ په ورځ د افغانستان په هره خوا کې جګړه ونښته، دواړو خواو یو پر بل حملې کولې، د ملک حالات ورځ په ورځ خرابېدل ترڅو مجاهدینو د خپل ملک نه بهر په پاکستان کې څو ډوله تنظیمونه جوړ کړل، چې د ځینو بْرنیو هېوادونو له خوا به دغو تنظیمونو ته وسلې او هر ډول مرستې ورکول کېدې.

زه د حالاتو په ډېر سیاسي توب پسې په دې کتاب کې ډېر څه نه لیکم، خو د وخت ناخوالو ته خالي لږه اشاره خو پکار ده. د روسانو له راتګ نه درې میاشتې مخکې مې زوی شوی و، چې اوس مې زوی (بهادر) د درې کالو شوی و، خبره دې ته راورسېده، چې د کابل په ښار کې هم نورې شپې ګرانې شوې، یوه شپه مو د هوسۍ تره سره خبرې وکړې، هغه داسې فیصله وکړه او وې ویل:

سهاره! ته به له خپلې مېرمنې او زوی سره خپل کلي ته ځې، مور او د هوسۍ مور به خپل وطن جنوبي ته ځو، جواب مې لېږلی دی خلک به نن سبا ته راورسېږي او کډه به راته انتقال کړي. تاسې هم خپل کالي او سامانونه خرڅ کړئ، کور مو هم په چا وپلورئ، پیسې ترې نغدې کړئ او پښې وباسئ، په دې ملک کې نورې شپې نه کېږي.

بس همدا فیصله شوه. مونږ سامانونه خرڅ کړل کور مو هم خرڅ کړو او په پټه توګه سره خپل کلي ته ولاړو. مور مې زمونږ په ورتګ ډېره خوشاله شوه، په کلي کې چې ځینې خلک پاتې وو، هغوی هم خوشاله شول. زمونږه په کورنۍ کې یوازې زما کاکا او د هغې مېرمن پاتې وه، ډېر کم خلک په کلي کې پاتې وو، ځوانان او ماشومان خو بېخي پکې نه وو، ټول باجوړ او پېښور ته تللي وو. ځوانان او د پاخه عمر خلک د جهاد په لیکو کې په بېلابېلو تنظیمونو کې تنظیم شوي وو. ما چې حالات ولیدل، په کلي کې هم د شپو د تېرولو شان نه و. دوه میاشتې مو په کلي کې تېرې کړې، خو هره شپه یې مرګ و. یوه شپه مې کاکا ته وویل:

کاکا جانه! دلته خو ګوزاره ګرانه ده، دا هره ورځ مجاهدینو ته ډوډۍ پخول او دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حجره چلول خوراګران ښکاري. زوی مې وړوکی دی، مېرمن مې په دې کارونو بلده نه ده، مور مې بوډۍ ده او مجاهد رابانـدې ناست دي، چاته ډوډۍ پخوو، چا سره د نغدو مرسته او له چا سره نورې منډې ترړې اخر به زموږه څه وي؟

کاکا مې یوه شېبه غلی و او بیا یې وویل:

بچی زه خو داسې نظر لرم، چې تاسې له کلي نه نور ځئ، ځان پېښور ته کړئ، دلته او سېدل ګران کار دی. مونږ به هم درپسې درځو، یو څوک به پیدا کړم، چې په دې کلا کې واوسېږي او په کور او سامان ورسره پام کوي. تاسې یوازې منډې له مخې د ضرورت وړ شیان له ځان سره واخلئ.

مونږه ټولو همدا مشوره وکړه، چې پاکستان ته کډه شو. له همدغې ورځې نه توده جګړه روانه وه، مجاهدو به د روسانو او حکومت په کتارونو حملې کولې او هغوی به باالمقابل توپونه او ټانکونه کلیو ته ونیول، هرڅه به یې لوټه لوټه کړل. دولتي الوتکو به هم بمباري کولې. هوسی له دغې وضعې سره سخته نارامه وه، خپه او ستومانه وخت پرې راغی. اخر خبره تر مرګ سرحده راورسېده. نوره نو مونږه د کلي نه د وتلو تیاری ونیوله. د شپې سره ټول یو ځل بیا په ګډه کېناستو، فیصله مو وکړه چې په لومړي ځل به زه او هوسی سره د خپل زوی بادر خان پېښور ته ځو، مور به مې وروسته له کاکا دوی سره یوځای راپسې راځي. د کلي نه تر پېښوره مو سړي پیدا کړل، چې زمونږه کډه ورسوي. سبا ته مو له کلي نه د تلو ورځ وه. په دغه شپه تر ناوخته پورې کېناستو، د تلو لارې چارې او نور تصمیمونه مو سره ونیول. فیصله وشوه، چې سهار به په جاله پورې وځو او ټاکل شوي کسان به مو اخوا ته وراړوي. د شپې د پرېوتلو په وخت مې هوسی ته له خولې ووتل:

هوسی! حالات ډېر خراب دي، هره خوا جګړه ده، ډز او ډوز دی، نه ویل کېږي که مونږه دواړو کې خدای ناخوساته کوم یو نه و، هغه بل به یې د ژوند ټوله کیسه لیکي. دا به زما او ستا ترمنځ زمونږ د مینې او ژوند اصلي خبره وي. ما وې دا کتابچه درسره وساته تراوسه مې ساتلې او تر دې ځایه مې رارسولې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دربیم څپرکی

هوسۍ راته د سهار په باب خبرې کولې:

ـ سپین سرې بوډۍ، چې امسا یې په لاس کې نیولې وه، پیوندي ځړې او خیرنې جامې یې په غاړه وې، تور سوري وري ټیکری یې پخپلو سپینو ویښتو چولی و، له لیرې زما خوا ته راروانه وه. زه هم لکه د نورو مهاجرو غوندې پخوا راغلې وم او په دې کمپ کې مې شپې ورځې تېرولې. سپین ږیرې او بې وسې وم کوم کار رانه نه کېده، خالي لارې او کوڅې به مې څارلې. سپین سرې بوډۍ راروانه وه زما خوا ته رانږدې شوه، زما د سترګو دید کم شوی و، ځوک مې په اسانه، نه پېژندل. بوډۍ ته ښه متوجې شوم لکه د لېونۍ په شان په نرۍ لاره راتله. چپلکې یې پښو وې د څپلکو یو وندنی یې شلېدلی و، په سختۍ سره یې ګامونه اخیستل. نرۍ ډنګر کې بوډۍ، چې سترګې یې خڅنې او په یوه سترګه کې یې اوښکه ډنډ ولاړه وه، د سر د ویښتانو سپینه څڼه یې باد رپوله. د خپل خیرې ټیکري پېڅکه یې په یوه لاس ټینګه نیولې وه، په بل لاس یې امسا نیولې وه، خپلې لارې ته یې کتل. ورو ورو یې قدمونه اخیستل، زه د هغې د لارې په سر په یوه نړېدلي دیوال ناست وم، هغه چې دوه درې ګامه رانږدې شوه، ما پرې غږ وکړو:

ـ ترور سترې مشې.

ویل یې: خدای دې وبښه.

پښه یې ونیوه، ورو شوه ما پلو یې راوکاته، وې ویل:

وروره د ناصر باغ کمپ ته کومه لاره تللې ده؟

ما وې ترور همدا مخامخ لاره ورغلې ده. ترور یوه پوښتنه درنه کولی شم؟

هغې په داسې حال کې چې د مرۍ غوټه یې ښکته پورته تله، امسا یې ولګوله، ځان یې ټینګ کړو، وې ویل: ولې نه؟ وروره مهرباني وکړه.

یوه شومه چې بوډۍ سواد لري، ترور ته راشه دلته کېنه، لږه دمه برابره کړه، تر کمپه به دې زه ورسوم، هغې دوعا راته وکړه ویلې وروره الله دې ژوندی لره. هغه په ډېر زحمت سره کېناسته، سوړ اسویلی یې له خولې وخوت، ویې ویل:

چا راته زموږ یو کلیوال راښودلی دی، په همدې کمپ کې اوسېږي، ډګروال صابر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مېږي، د هغه کره ورځمه. نه پوهېږم چې څرنګه يې پيدا کړم.

د ډګروال صابر په اورېدو مې نبغ ټوپ وکړو ، چوپ پاتې شوم ، هغې راته کړه:

وروره ! ته خو به دغه سړی نه پېژنې ؟

ما ورته وويل: دا کوم صابر دی؟ په کمپ کې خو يو صابر دی ، چې هغه.....

بوډۍ زما خبره ونيوله ، وې ويل:

زموږ د کلي دی.

د کلي نوم يې واخيست (په زړه کې مې شک راغی ، ما وې همدغه خو زه يم کنه. ما وې ښه به دا وي چې کور ته يې بوځم او سمه پوښتنه ترې وکړم).

ـ راځه ترور چې کمپ ته لاړ شو. زه ترې مخکې او هغه راپسې شوه ، تر کمپ پورې په ژور سوچ کې لاړم ، کمپ ته ورسېدو ، ما وې ترور راځه يوه پياله چای به ما سره وڅښې ، بيا به د هغه سړي پوښتنه کوو. کور ته لاړو ، ما په کمپ کې دوه کوټې درلودې ، يوې کوټې ته ورننوتلو. ښځه او واړه مې په بله کوټه کې وو ، ښځه مې راغله ، بوډۍ ته يې ستړې مشي وويله ، ما وې هله دې ترور ته چای تياري کړه ، بېچاره ستړې شوې ده. هغې د بوډۍ نه پوښتنې ته خوله سازوله ، چې ما ورته وويل:

ورشه ته لومړی د چای غم وخوره بيا به ورسره خبرې وکړې.

مېرمن مې بلې کوټې ته لاړه ، ترڅو چای تياري کړي. زه او بوډۍ په کوټه کې ځانته پاتې شو ، هغې خپل سوری ټيکری په ځان راخور کړو ، خوله يې وچه وه ، ما وې ترور اوس به درته چای راوړي ، خو اوس راته سم ځان راوښايه ، د کوم ځای يې؟ نوم دې څه دی؟ کورنۍ دې مېړه دی څوک دی؟

د خپل کلي نوم يې واخيست ، چې زه هم د هغه کلي يم ، ويل د خاوند نوم مې سهار دی ، په افغانستان کې په يې هره جمعې شپه راډيويي داستانونه خپرول.

ـ اخ دا څه وايې ته.... ته د سهار صيب مېرمن يې؟

ـ هو زه د سهار مېرمن هوسۍ يم.

ـ نو ته اوس په دې حال او دومره بوډۍ؟

ـ وروره زما کيسه مه اوره ، په مرۍ کې يې لاړې ونښتې. په دې وخت کې زما لور د چای پياله هغې ته په مخکې کېښوده ، ماته يې هم د چای پياله ونيوه. په زړه کې مې وويل پرېږده ، چې د ډوډۍ نه وروسته ترې نورې پوښتنې وکړم.)

په زړه کې مې د سهار صيب په باب ډېرې خبرې راپيدا شوې ، ښځې مې ډوډۍ ورته راوړه ، زه ترې بيرون ووتلم ، ما وې ترور ته ډوډۍ وخوره وروسته به نورې خبرې کوو. بهر د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور مخې ته ووتلم، نسوار مې واچول، یو ساعت په چرت کې لاړم، همدا مې زړه کې تېرېدل، هغه سهار ورسره څنګه نشته دی؟ خامخا پرې څه مشکلات راغلي دي، خو چې ورشم وې پوښتم او خپله کیسه راته وکړي، کېدای شي په تېرو جګړو کې وژل شوی وي او یا څه بله پېښه شوې وي، خو ته راځه چې د ټولو خبرو پوښتنه ترې وکړم. ښه به معلومه کړم، چې اصلي کیسه څه ده؟

کوټې ته ورننوتلم، ښځې مې ترې دسترخوان بلې کوټې ته یووړو، ډوډۍ یې خوړلې وه. زه چې ورغلم، وې ویل:

وروره ! خدای دې ژوندی لره، ما سره په تکلیف شوې.

ـ نه نه ترور دا څه تکلیف دی، خو اوس به راته اصلي کیسه وکړې.

هغې د ټیکري په پېڅکي خپلې شونډې پاکې کړې، ویې ویل:

وروره ! پخوا کلونو کې د پلار په کور کې رالوی شوې یم، په اصل کې مونږ د جنوبي یو، پلار مې پخوا په کابل کې وظیفه درلوده. د ظاهر شاه سره یې نزدې اړیکې درلودې، په کابل کې مو کورونه او جایدادونه وو، ما د کابل پوهنتون ادبیاتو پوهنځی لوستلی دی. واده مې د یوه لیکوال او د کابل راډیو د داستانونو لیکونکي سهار سره شوی دی. سهار صیب رئیس هم و، په وزیر اکبر خان مېنه کې مو خپل کور درلود. کله چې ظاهر شاهي ختمه شوه او ورپسې د داود حکومت منځ ته راغی، له همغې ورځې څخه حالات ورځ په ورځ پسې بل ډول کېدل، ترڅو چې د محمد داود حکومت پسې چپه شو، خلقي دولت رامنځ ته شو. بیا چې ورپسې روسان راغلل، په ټول ملک کې ګډوډي پیدا شوه، آخر جهاد پیل شو. مونږه مجبور شو کور مو خرڅ کړو، کلي ته راغلو. په کلي کې هم ګوزاره ګرانه شوه، ورځ په ورځ حالات خرابېدل، مرګ مو اخر تر زنې راورسېد، له کلي نه هم هره ورځ جوپې، جوپې خلک وتل. اخر ټول کلی شاړ شو، له بلې خوا د حکومتي پوستو او هم روسانو له خوا به په کلي توپونه راورېدل. زمونږ د کلي نه ډېرې جنازې ووتلې.

د مجاهدینو او روسانو جګړه ورځ په ورځ تودېدله، کلی له یوې ورځې نه بلې ته خالي کېده، مرګ مو تر دروازې راورسېد. مجبوره شو، چې کلی هم پرېږدو او د پخوا ته رامهاجر شو. یوه شپه مو په کور کې مشوره وکړه، چې سبا ته به له کلي نه ځو. د سهار صاحب کاکا او د هغه مېرمن سره د سهار د مور پاتې شو، هغوی وویل، چې اوس یوازې زه، سهار او درې کلن زوی مې د هغوی په ګډه صلاح او مشوره سبا ته مو د راوتلو نیت وکړو. څو تنه سرې مو په پیسو نیولي وو، ترڅو مونږ راواړوي. کله چې له کلا نه راووتلو، ماسپښین قضا و، مونږه یې سیند غاړې ته راوستلو او هغو څلورو تنو سرو غوښتل، چې په جاله کې مو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینده پوري باسي. په دغه ورځ سخته جګړه روانه وه، د توپونو او ټانکونو ډزې کېدلې. مجاهدو د غرو له ډډو نه په کتارونو سور او ربل کړی و. دومره وخت نه پېدا کېده، چې مونږه له سینده پوري وتې وای. چورلکې هم راتلې او بمونه یې په غرونو او کلیو راغورځول. سور او ربل و، یو هیلیکوپټر یې په توغندي وویشت، د سیند په منځ کې راولوېد. لږه شېبه د سیند په غاړه کېناستو، کتل مو چې جالوان د خیګانو جاله راوستله او موږ یې وروخېژولو. ما خپل وروکی دري کلن زوی بادر خان په غېږ کې کلک نیولی و، ځکه چې د لومړي ځل لپاره په جاله کې سیند باندې پوري وتلو. د سیند څپو له ډاره مې جامې ګرځېدلې، ډزې او جګړه مې له یاده وتلې وه.

په دې وخت کې یې خوله وچه شوه، د خپلې چای پیالې نه یې ګوټ وکړو، لږه ژړغونې غوندې هم شوه، بیا یې په ارام او ژړغوني اواز خپلې خبرې پیل کړې. ما وې ښه ترور بیا څه وشول؟.

د چای پیاله یې ورو خپلې مخې ته کېښوده، ویې ویل:

وروره ! جاله په سیند کې روانه شوه او موږه پکې ناست وو. د سیند منځ ته چې جاله ورسېده، د ډزو او مرمیو باران راباندې جوړ شو. د سړک نه راباندې د عسکرو یوې پوستې ډزې پیل کړې، داسې ډزې راباندې کېدلې، چې د جالې خیګان په مرمیو سوري وري شول. مونږه په جاله کې پروت کړی و، د سهار له خولې اخ وخوت نېغ شو او له جالې نه سیند ته ولوېد. زما په غېږ کې هلک و، له جالې نه مې په سهار پسې ورټوپ کړل، چې هلک رانه اوبو ته ولوېد. له لوېدو سره د سیند څپو ډوب کړو، چیغې مې له خولې وختې، نیمایي سیند کې وم او یو لاس باندې مې تناب نیولی و. تر شا یوه لاس راوا چاوه له کمیس نه یې ونیولم او جالې ته یې ورپورته کړم. نور مې څه ونه لیدل، سترګې مې توري توري شوې، هېڅ پوه نه شوم چې خاوند مې او زوی مې څه شول؟ بیا په ځان نه وم پوه شوې یو وخت مې سترګې وغړولې، چې د سیند په غاړه لوخو کې پرته وم، سر مې راپورته کړو، شاوخوا څوک نه و، ورانده یوازې جالوان راروان و. په چالاکۍ سره زما خوا ته راغی، خوا ته مې کېناست، ویې ویل:

خورې پام چې غالمغال ونه کړې، پوري عسکر ناست دي، چې ولې مو. وارخطا نشئ، زړه لږ ټینګ کړه، خدای پېښه کړه که غواړې چې ژوندۍ پاتې شې، په دې لوخو کې غلې کېنه، چې ونه خوځېږې. مونږ سره په جاله کې یو تن بل سړی ډېر زخمې دی، زه به هغه دغه کلي ته ورسوم او بېرته به په تا پسې زر راشم.

په ما څه چل وشو او له ځانه خبره نه وم. ځای پر ځای لوېدلې وم، یو وخت مې پښه څه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خوله کې ونیوله او غاښونه یې پرې کېمنډل، زور یې کړو، ما ویل ګنې تېرو بېر یې رانه غاښونه وو ېستل، چې رابېداره شوم تورتم و، څه نه لیدل کېده، خو د سپي په اندازه یو حیوان رانه خوله وو ېستله او روان شو، چې ښه ورته متوجې شوم اوږده لکۍ یې وه لکه سپی، زما له خوا نه په منډه لاړ، په بېله کې پورته روان شو. ما یو ځل سین ته وکتل، بیا مې شاوخوا ته، ځان ته مې فکر شو او د جاله وان خبره مې غوږ ته ودرېدله، ویلې ته له دې ځایه مه ښوره، زه درپسې بېرته راځم. د خپلې پښې په خوږ شوم، یو ځل پاڅېدم بیا بېرته کېناستم. تورتم و، څه نه لیدل کېده، په جاله کې زمونږ سامانونه و، دوه بکسونه ډک وو، جاله وان ځانته وړي و. زه ډېر ساعت نوره کېناستم، بس له ځان سره مې ژړل، ماخستن تېر مې ځانته پام شو، ژړا مې ودرېده، وډار شوم. غوږ مې ونیو، ډزې غلې شوې وې، فکر مې وکړو ما وې که نوره په دې شاړه بېله او د سین په غاړه پاتې شي کېدی شي لېوان دې وخوري، ښه به دا وي چې چېرې ځان کوم کلي ته ورسوم، چې سبا ته خو د سهار او زوی په پته ځان پوه کړم. په کراره له ځایه راولاړه شوم، یوازې د لاس بکس مې غاړې ته پروت و، نور څه راسره نه و. بادر رانه بېل شو، کله به مې په همدغه وخت کې سیند ته غوږ ونیو، ما وې که بادر خان راته غږ وکړي او یا د سهار غږ واورم، بیخي لېونۍ وم، بیا به بې هوښه ولوېدم. څه شېبه وروسته راپورته شوم، زړه مې رالوی کړو، ژړا مې بس کړه، د خپل ځان په وېر شوم، راپاڅېدم پام مې وکړو وړاندې ګڼې ونې ښکارېدلې، ما وې راځه ګنې هلته به کوم کلی وي وربه شم. ټیکری مې له غړۍ نه تاو کړو، د ګڼو ونو په طرف روانه شوم، څو قدمه وړاندې چې لاړم د سین په غاړه فریاد خېژي، د انسان غوندې ځګیروي کوي، په زړه کې مې تېر شو ما وې دا سهار نه وي. ورو ورو فریاد پلو ته وروستنه شوم، شل قدمه وړاندې د سیند په غاړه یو سړی اوږد غځېدلی او فریادونه یې کول. زه په چټکو ګامونو ورنـږدې شوم، ما وې چې سهاربه وي، چې سر یې راپورته کړم. ښه چې ورنـږدې شوم او پې ورښکته شوم، سړي همغسې فریاد کاوه، چې سر مې ورله راپورته کړو په مخ مې ورته لاس وواهه، تورتم و، نه پېژندل کېده، ورو یې په اخري وس سره وویل:

ـ زه جاله وان یم، په خېټه لګېدلی یم.

زر مې ورله سر په مځکه کېښود، ما وې وروره ته خو جوړ وې، زه ستا په تمه ناسته وم.

ویې ویل: روغ چرته وم لګېدلی وم، خو ورسته همتا پسې درتلمه، چې همدلته راپرېوتم. هغه نور تول مړه شول او سیند ته ولوېدل. ما وې زه اوس څه وکړم؟ جاله وان په ورو او له فریاده ډکه اواز وویل:

ته دومره وکړه، چې هغې کلي ته لاړه شې چاته ووایه، چې ما پسې راشي دلته بې ځایه مړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږمه. د جالې خبره کلي ته ورسوه، ځه ولاړه شه. ما وې: وروره کلی چېرې دی؟

په سختۍ یې لاس همغو ونو ته ونیو کوم چې ما هم په هغه لوري د تلو تکل کړی و.

زه د جالـه وان لـه خـوا نـه پاڅېـدم او د کلـي پـه لـور روانـه شـوم، یـوه شـېبه مـزل مـې چـې وکـړو د سـپو غـپـا مـې تـر غـوږ شـوه. همغـې خـوا تـه مـې حرکـت وکـړو، یـو سـاعت وروسـته ګـڼـو ونـو تـه ورنـژدې شـوم، د تـوت او چینـارونو تـه ورغلـم، پـام مـې کـاوه چـې وړانـدې کلـی رامعلـوم شـو. پـه کلـي کـې سـپو غپلـې، ډاډمنـه شـوم، مـا وې چـې د کلـي خلـک بـه راسـره مرسـته وکـړي. زه بـه زر خلـک خبـر کـړم، چـې جالـه وان کلـي تـه راوړي او زمـا د سـها او بـادر خـان پتـه هـم ولګـوي. پـه چـابکو ګـامونو کلـي تـه ورروانـه شـوم، خـدا بزده چـې څـو بجـې بـه وې، تـوره شـپه وه، د کلـي څنـګ تـه چـې ورسـګېدم وړانـدې د یـوې لـویې او جګـې کـلا مخـې تـه څـو تنـه سـړي ناسـت وو، خپلـو کـې یـې خبـرې کـولې، زه هغـوی پلـو ورغلـم. کلـه چـې ورنـژدې شـوم، هغـوی رابانـدې غـږ وکړو، ویل یې: څوک یې؟ ځای پرځای ودرېږه، چې ونه خوځېږې.

ما ورته په جګ اواز وویل:

وروره زه یـوه تـور سـرې یـم، ستاسـې خـوا تـه درځـمه. لـه هغـوی نـه دوه تنـه مخـامخ زمـا پـه لـور راروان شـول، دواړو د ټوپکـو لټونـه راکـش کـړل، غـږ یـې کـړو ویـې ویـل: لاسـونه پورتـه ونیـسه، چې ونه ښورېږې.

مـا ویـل: ښـه وروره دا دی لاسـونه مـې پورتـه دي. هغـوی چـې ماتـه رانـژدې شـول یـوه یـې راتـه ټوپـک ونیـو او بـل یـې راغـی زمـا مـخ تـه یـې ناڅاپـه بجلۍ ولګولـه، زمـا حـال چـې یـې ولیـد، هغـه بل ته یې وویل: خطر نشته دی.

یـو رانـه مخکـې شـو او یـو شـاته شـو، ویلـې خـورې مخـامخ د کـلا دروازې تـه ورځـه. د کـلا دروازې تـه پـه څنـګ کېـې څـو تنـه ولاړ وو، هغـوی سـره هـم ټـوپکې وې، پـوه شـوم چـې مجاهـد دي. زه یې د کلا په دروازه ننوېستم، په دروازه کې یې راته وویل:

خـورې دلتـه بـه قومانـدان صـاحب تـه خپـل مـشکل ووایـې. دروازه بېرتـه شـوه دننـه پـه یـوه لویـه کوټـه کـې څـو تنـه پراتـه وو، پـه څنـګ کـې یـوه بلـه وړوکـې کوټـه وه، چـې پـه هغـې کـې قومانـدان و. دروازه یـې وروټکولـه، یـو تـن د پاخـه عمـر سـړی دروازې تـه راغـی. سمد سـتي یـې وویـل: څـه خبـره ده؟ ما سره چې څوک تللي وو، هغه وویل:

خیریـت دی صـاحب دا خـورکۍ راغلـې ده، نـه پـوهېږم څـه ورپـېښ شـوي دي، تالاشـي یـې واخله. سړي زر زر تالاشي کړم. قوماندان وویل:

راځـه راننوځـه. هغـه بـل سـړی هـم راسـره ننـوت. پـه کوټـه کـې یـوازې د قومانـدان کـټ پـروت او د سلاګانو نه کوټه ډکه وه. ماته یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه توشکه کښینه هغه بل سړي ټوپک اوږې ته اچولی و، په دروازه کې ولاړ و.
قوماندان وويل:
څه خبره ده؟
ماته ژړا راغله، سلګو ونيولمو هغه په قهر شو، خبره کوه پرېږده ژړا.
ما اوښکې پاکې کړې، د جګړې او جالې کيسه مې ورته تېره کړه، د جالهوان مې ورته وويل. قوماندان دستي په دستي هغه وسله وال سړي ته وويل:
والکه دا ښځه دننه ننباسه. هغه پخپله بېرون ته لاړ. زه يې د کلا منځ کې درې څلور کوټې نورې هم وې، يوې کوټې ته ننوېستم. کوټه په قالينو غوړېدلې وه، خالي يو کټ پکې پروت و، يو وړوکی ميېز له پاسه لاټين پروت و، يوه شيشه ديواله ته ځړېدلې وه، د کوټې په دروازه کې چپلکې پرتې وې. وسله وال سړی رانه بْر ته ولاړ، ما په کړکۍ کې پام وکړو د کلا په دننه کې نور څوک نه ښکاريدل. د نورو کوټو دروازې تړلې وې، هرڅه رانه هېر شول، د ځان په سوچ کې شوم، ما وې دلته په دې کلا کې رابانډې څه کوي؟ ځانته کوټه کې يې واچولم.
لږه شېبه وروسته همغه سړی راغی، ډوډۍ يې راته راوړه، ويلې خورې ډوډۍ وخوره، قوماندان صاحب له نورو کسانو سره سيند غاړې ته لاړ، ترڅو ستا د خاوند او د زوی لټون وکړي. جاله وان به هم کلي ته راوړي. ته خپه نشې، سبا ته به هرڅه معلوم شي.
د سړي په خبره مې لږ زړه جوړ شو، بيخي ډېره وږې وم، يوه مړۍ ډوډۍ مې وخوړه، ماخستن تېر و، چې بيرون درپ دروپ جوړ شو، خبرې شوې، غوږ مې دروازې ته نيولی، چې په دې کې قوماندان راغی. کوټې ته راننوت، ويلې: جالوان بيچاره مړ شوی و، کلي ته مو راوړ، اوس شپه ده سبا ته به د کلي خلک د سيند په دواړو غاړو وباسم، ترڅو ستا خاوند او زوی پيدا شي.
زه ورته په ژړا شومه، ما وې: د خدای په خاطر وروره مرسته را سره وکړه.
هغه د خپل تندي ګونځې پورته کړې په چټکۍ له کوټې څخه ووت. وروسته همغه بل وسله وال راغی، ويل يې: خورې مه ژاړه، خدای مهربانه دی، مېړه او زوی به دې پيدا شي. خدای ته صبر وکړه، دا دی شپه تېره شوه، سهار کېږي.
په دې وخت کې ملا د سهار اذان وکړو، زه هره شېبه شمارم او انتظار باسم، چې کله به د سيند غاړې ته ورځمه، هغه وسله وال راته تشناب راښودی و، مخ او لاس مې پريمنځل، رڼا يې ولګېدله، چای يې راوړو ما لا د چای پياله نيمې ته وروستې وه، چې يو ګراز وشو. ورپسې د کلا په سر الوتکه رغله، غرهار شو ګړوز شو په کلا يې بم راوغورځاوه. يو بم نه و،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خداي.ده چې څو بـه يـې راغورځـولي وو. دوړې جـوړې شـوې، سـر مـې چې لـه کـوټې نـه بهـر کـړو، ټـولې کـلا اور واخيـست او دوړې جـوړ ګ شـوې. دوړې او لمبـې سـم دواره همـدغې کـوټې تـه چـې زه پکـې وم راورسـېدې، مـا چيغـې کـړې لـه کـوټې نـه راووتلـم، منـډې منـډې د کـلا ګـوټ کـې د بـورج وړوکـې کـوټې تـه ننـوتلم او يـوه کـونج تـه غلـې کېناسـتم. غـوږ مـې ونيـو، چـې بيـا د طيـارې غرهـار شـو. لـږه شـېبه پـس بيـا غـرڼه زار شـو، پـه کـلا او هـم وړانـدې پـه کلـې بمونـه راولوېدل. پـه کلـې درنـې او سـپکې ډزې کېـدلې، زه چـې ناسـته وم ددې کـوټې پـه سـر بـورج يـې وو بـشت، ديوالونـه راچپـه شـول. دلتـه مـې ځانتـه فکـر شـو، سـهار او بـادر مـې لـه يـاده ووتـل، د ځـان پـه فکـر کـې شـوم. پوهـېدم، چـې دولتـي قـواوې پـه کلـي راختلـي دي، سـخته جګـړه روانـه وه. زه همغـسې غلـې ناسـته وم او ډزو تـه مـې غـوږ نيـولی و. پـه کـلا کـې هېڅـوک نـه ښـکارېدل، ډزې کمېـدلې ورو ورو جګـړه غلـې کېـده، ترڅـو چـې ماسپـښين شـو، جګـړه ختمـه شـوه. د بـورج لـه کـوټې نـه پـه کـراره راووتلـم او د کـلا دروازې پلـو روانـه شـوم. د کـلا کـوټې رنګېـدلې وې، ځينـې کـوټې سـوې وې، ديوالونـه يـې رالوېـدلي و. پـه لـوټ واو رنګېـدلو ديوالونـو پـه مـنځ کـې پـه ډېـره سـختۍ سـره تـر دروازې ورسـېدم. پـه دروازه کـې درې تنـه ټوپـک والا مـړه پراتـه وو، وړانـدې دروازې نـه بهـر د يـوه سـړي نيمـايي تنـه پرتـه وه، شـاوخواو پـه وينـو سـره وو. ټـوپکي او کـارتوس خـواره واره پراتـه وو، ژونـدي څـوک نـه ښـکارېدل. د کـلا دروازې نـه ديوالـه بـېخ تـه وړانـدې يـو تـن پـروت و. ماتـه بې لاس خوځـاوه ويلـې راشـه. زه لکـه لېـونۍ د هغـه خـوا تـه ورغلـم، هغـه پـه وينـو کـې ډوب پـروت و، يـوازې دومـره يـې وويـل: خورې د کلـي خلکـو تـه وواېـه، چـې مـا يوسـي. بيـا يـې خپـل سر کېـښود، نـور شـاوخوا هېڅـوک نـه ښـکاريدل، ژونـدي ځينـې تـښتېدلي وو او ځينـې مـړه پراتـه وو. لـه دغـه ځايـه مـې ځـان د کلـي خـوا تـه ورتـګ غـوره وګـانـه. خپـل ټيکـری مـې پـه مـخ راخـور کـړو، بکـس مـې تخـرګ کـې ونيـو، کلـي تـه روانـه شـوم. د کلـي او کـلا تـرمنځ تقريبـاً سـل متـره فاصـله بـه وه، د کلـي مخـې تـه ګڼـې ونـې ولاړې وې. لـه ليـرې نـه د کلـي ترڅنـګ لـوړ چينـار ختلـی و، شـاوخوا هېڅـوک نـه وو، دا دومـره لـوی کلـی مګـر هېڅـوک پکـې نـه وو. لـه ځـان سـره مـې پـه زړه کـې وويـل: لکـه چـې خلـک ټـول مـړه دي او يـا تـښتېدلي دي. ليـرې مـې کتـل مـا وې، چـې زه بېګـاه شـپه پـه کومـه لار تـر دې ځايـه راغلـې وم؟ هـېڅ نـه پوهـېدم، چـې دا کـوم ځـای دی او زه چېرتـه ځمـه؟ زړه نـازړه د کلـي چينـار تـه ورنـږدې شـوم، د چينـار لانـدې لـوی وسـتل و، دا سـې معلومېـدل چګـې د کلـي خلـک ورکـې کېـني. ښـه چـې کلـي تـه ورنـږدې شـوم، غوښـتل مـې چـې د کلـي پـه يـوه کوڅـه کلـي تـه ورننـوځم، پـه يـوه لويـه کوڅـه ورسـمه شـوم، څـو ګامـه چـې ولاړم د ښـځو د ژړا اوازونـه مـې تـر غـوږ شـو. ښـه چـې مخـې تـه ورغلـم، پـه يـوه کـور کـې ويرونـه وو او د خلکـو شـور او خبـرې راتلـې، لـږه چـې وړانـدې ورغلـم، هلتـه يـوه بـوډۍ ښـځه، چې خپـل لاسـونه يـې پـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشو ایښي وو، له سره یې پرونی لوېدلی و، رنګ یې زېړ زبېښلی د خپلې کوټې دروازې ته یې تکیه کړې وه بیرون ته یې کتل. زه چې ورنږدې شوم او خوا ته یې ورغلم، هغې راته هېڅ ونه ویل، همغسې یې کتل ما پرې غږ وکړو:

ترور ! ای ترور.

هغې هېڅ ونه ویل، هک پک ولاړه وه، خوله ترې ورانه پاتې وه، سپین ویښتان یې جاخه په سر سپینه بامبولۍ پراته وو، زه د هغې څنګ ته ورغلم، ما وې: ترور ولې؟ څنګه ولاړه یې؟

ماته یې وویل: ته څوک یې؟

ما وې: زه یو لاروی ښځه یم، لاره نه پېژنم همداسې په دې کلي راننوتلم. دروازې نه یې سر په ما پسې ښه رابهر ته کړو، لورې د خدای لپاره لږه مرسته راسره وکړه.

ما وې: د څه مرسته؟

هغې ویل: ته راشه راشه دننه راننوځه، له دروازې نه ورننوتلم، ومې کتل چې واړه ماشومان، ښځې او یو تن سپین ږیری ډبه ډبرۍ مړه پراته دي. د کوټې غولی له سرو وینو نه ډک شوی و، ان له دروازې پورې لکه د لښتي په شان وینې بهېدلې وې. پوښتنه مې ترې وکړه:

ترور دا ولې؟

_ روسانو له طیارو نه بمونه راوغورځول، دا څښتن مې دوه نږیاندې مې، دا لمسیان مې ټول مړه شول، زه په دغه ساعت کې د بل زوی کره تللې وم، چې ډزې وشوې کور ته راغلم، چې دا ټوله کورنۍ مې تباه شوې وه. هله لورې دې کلي ته په دغه کوڅه کې وړاندې لاړه شه، هر څوک چې دې پیدا کړل، رایې وله چې ددې مړو غم وخوري.

زما له لاسه خو هېڅ نه کېږي زه د بوډۍ په خبره په چالاکۍ سره لکه چې بلده یم په داسې شکل سره په ګړندیو ګړندیو ګامونو په کوڅه کې روانه شوم، ومې لیدل چې له یوې بلې کوڅې نه دوه تنه سړي راووتل، ملاګانې یې تړلې وې، ټوپکې یې څنګونو ته اچولي دي، وارخطا راروان وو. ما پرې دستي غږ وکړو، ما وې ودرېږئ. هغوی پښه نیولې شول، خوا ته یې ورنږدې شوم، ورته ومې ویل:

ورونو ! په دغه وړاندې کور کې ټول خلک له شېرمه مړه شوي دي، یوازې یوه بوډۍ پکې ژوندۍ پاتې ده، که یو ځل ورشئ ښه به وي.

هغه یوه وویل:

خورې زموږ په کور کې هم درې تنه رانه شهیدان شوي دي. خو دواړه چابک راروان شول. زه هم ورپسې شاته راروانه شوم، د بوډۍ کور ته چې ورننوتل، دواړه خالي ورته لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته کړل وي ويل:

موره ځو ورانـدې بـل کلي تـه چې خلـک راولـو او ددې کلي مـړي راسـره ښـخ کـړي. پـه کلي کـې ډېـر خلـک مـړه شـوي دي. يـوازې دا نـه دي د کلـي نـور ډېـر ماشـومان، ښـځې او سـړي مـړه شـوي دي. تاسې صبر وکړئ، مه وارخطا کېږئ، هرڅه به خداى وکړي.

هغـوى دواړه ولاړل، زه او زړه بـوډۍ پـاتې شـو. لـه ځـان سـره مـې فکـر کـاوه، مـا وې لـه دې بوډۍ سره پاتې شه، څه کمک به ورسره وکړې او خپله لاره چاره به ترې په کراره سره ولټوې.

بوډۍ ته مې وويل: مورې زه به درسره همدلته يم، ترڅو چې دا مړي ښخ شي.

هغې ويل: لورې خداى دې ژوندۍ لره.

مـا خپلې متـې رابډ وهلې، لـه بيـرون نـه مـې خـاوره راوړه او پـه وينـو مـې واچولـه. هـر مـړى مـې پخپـل ځـاى سـنبال او برابـر کېښـود ، پـه هـر يـوه مـې سـپينې روجـايې او تـوتې وغـوړولې، بـوډۍ ژړل او مـا هـم ورسـره ژړل، ځکـه چـې دغـه حالـت مـا نـه خپـل غمونـه هېـر کـړل، بـوډۍ بېچـاره ګـۍ هسې خوله ورانه نيولې وه، ژړلې نشواى، ولې چې ډېره زړه وه.

زه هـم زيـاتې پـه ژړا سـترې شـوم، وروسـته دوه زړې ښـځې د کلـي لـه کـومې کـوڅې نـه راغلـې، هغـوى هـم ژړل. بيـا مـې لـه يـوې ښـځې نـه پوښـتنه وکـړه، مـا وې دا کلـي خـو بيخـي شـاړ پـروت دى، دومره څوک نشته دى چې دا مړي ښخ کړي. يوې ښځې وويل:

خـورې د کلـي خلـک د بمبـارۍ لـه ويـرې لـه کلـي نـه وتلـي دي، پـه هـر کـور کـې مـړي پراتـه دي، نورو کليو ته استازي تللي دي کېدى شي خلک راشي.

رښـتيا چـې يـوه شـېبه وروسـته د نـورو کليـو خلـک راورسـېدل، پـه هـديرې کـې يـې قبرونـه وېـستل، لـه ډاره يـې ماښـام تـورتم پـه خـړه تـول مـړي ښـخ کـړل. د کفـن کـار يـې نـه کېـده، ويـل شـهيدان دي لـه جـامو سـره يـې ښـخول پکـار دي. د بـوډۍ لـه کـوره هـم څلـور جنـازې ووتلـې. کلـه چـې يـې جنـازې پـه وره وېـستلې، هغـې خـواره کـۍ پخپلـو دوارو تـشو لاسـونه کېښـودل او خولـه يـې ورانـه ونيولـه، مـا ورسـره وژړلـې ټـولې جنـازې لـه کلـي نـه ووتلـې. يـو سـاعت وروسـته د بـوډۍ څـوک خپلـوان راغـى، يـوه ښـځه هـم ورسـره وه. لـه بـوډۍ نـه يـې زمـا پوښـتنه وکـړه، هغـې ورتـه زمـا د کمـک وويـل او نـوره خـو زه هـم ورتـه معلومـه نـه وم. هغـه غلـې شـوه، سـړي راتـه بـد بـد وکتـل، ځکـه چـې زمـا نـوې جـامې پـه تـن کـې وې او پېغلـه ښـځه وم، خـو خدا ېزده چـې پـه زړه بـه يـې څـه تېـر شوي وو.؟ پوښتنه يې رانه وکړه، ويل يې: خورې د کوم ځاى يې او څنګه دلته راغلې يې؟

د خپـل کلـي نـوم مـې ورتـه واخيـست، د سـهار نـوم مـې ورتـه وويـل او د جـالې کيـسه مـې ورتـه وکـړه. سـړى او ښـځه دواړه خپـه شـول، مـا بيـا پـه سـلګو سـلګو وژړل. هغـوى هـم راسـره پـه ژړا شـول. وروسـته بيـا سـړي وويـل: ستاسـې کلـي بانـدې پـرون بمبـارد شـوى دى، هېڅـوک پکـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندي نه دي پاتې. خبر دی خور مه ژاړه، خدای ته صبر وکړه، اوس خو مونږ ټولو ته راپېښه ده. زمونږ خور یې، پښتنه یې، نن شپه په دې کلي کې چې ځوک پاتې دي، چرګ بانګ ټول وځي، کلی پرېږدي. روسان نوره بمباري هم کوي، بله چاره نه لرو، ته به هم له مونږ سره ولاړه شې. ددې بوډۍ سره به یوځای او سېږې، ترڅو چې کوم سرنوشت معلوم شي.

ما ویل: کاکا جانه د کلي خلک به چېرې ځي؟

هغه ویل: پاکستان ته. دلته نورې شپې نه کېږي. بیا یې بوډۍ ته وویل:

ادې مورې ځو چې سامان برابر کړو، تاسې ته به ډوډۍ راولېږو، خپل سامان د وړلو تیار برابر کړئ، چې کله حرکت کېده، چې تاسې تګ ته تیار یاست. که کوم سند او نور مهم شیان چې د وړلو وي له ځان سره یې راواخله، ماته یې کړه خورې ته به له دې بوډۍ سره کمک وکړي. مونږ به چرګ بانګ راشو، یوځای به حرکت وکړو. زړه صبر کړه، شرایط ډېر خراب دي، د سیند پ غاړه ځوک ګرځېدلی نه شي، په خدای یې وسپاره اوس د خپل سر اور باید مړ کړي. پخپله مرۍ دې راغلې ده، هر چېرې چې ولاړو له هغې ځایه به بیا پته لګوو.

هغوی دواړه ووتل او خپل کور ته لاړل. ډېر ساعت وروسته یوه سړي ډوډۍ راوړه او بېرته زر کورته لاړ. ما بوډۍ ته وویل: ادې راځه یوه مړۍ ډوډۍ وخوره، له خېټې نه خو نه رغېږې. ما ورته ډوډۍ تیاره کړه مونږ دواړو ډوډۍ وخوړه، بیا څو تنه سړي راغلل، بوډۍ ته یې فاتحه وکړه، ورپسې دوه ښځې او یو سړی راغلل، هغوی هم لاس پورته کړل او بوډۍ ته یې ډاډ ورکړو. د شپې تر ناوخته پورې خلک د بوډۍ کره راتلل او فاتحه یې کوله. ورپسې یو بل سپین ږیری او درې د پاخه عمر ښځې راننوتې، له یوې ښځې سره په لاس کې څه دیګ او ډوډۍ وه، بوډۍ ته یې ورکړه. هغوی هم دوعا وکړه، سپین ږیري بوډۍ ته وویل:

خورې خدای دې د زړه صبر درکړي، زموږ په کور کې هم یوه ښځه لګېدلې وه، خو مړه نه شوه، هغه بل کلي ته مو یووړه ډاکټر یې زخمونه وتړلي دي، هملتته پرته ده. نور نو په کلي ې داسې کور نه شته دیو چې مړه او زخمي ونه لري. دا کوم کسان چې پاتې دي، ښځې دي او که ماشومان، سبا سهار وختي به کلی پرېږدي او ځي به، ځکه چې روسان بیا هم بمباري کوي.

هغوی هم لاړل، مخکې سړي په کاسه کې څه اچولي و او ډوډۍ ورسره وه. د زړې ادې کره یې راوړه او بېرته ولاړ. ماښام خړه په لګېدو شوه، بوډۍ راته وویل: لورې ته دننه دا ډوډۍ درسره کېده، لاټین ولګوه، بس دی په ژړا خو څه نه کېږي، خدای دې مورې ته صبر راکړي. زه به لمونځ وکړم بیا به دواړه دننه کېنو.

ما وې ډېره ښه ده مورې. د حویلۍ له انګړ نه دننه کوټې ته ننوتلم، لاټین مې ولګاوه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نغري پـه غـاړه زړه سـترنجۍ پرتـه وه، خـاورې او خزلـې پـرې پرتـې وې، لاټـين مـې چـې كـوټې تـه رڼـا كـړو، كوټـه لـه كـاليو وچـه ډكـه وه. د مـودو مـودو زاړه شـيان بـسترې او كټـونـه پكـې پراتـه وو. دومـره لويـه كوټـه وه، چـې كونجونـه يـې نـه ښـكارېدل. پـه څنـګ كـې يـې يـوه بلـه كوټـه هـم وه، لـه دروازې سـره پـه څنـګ كـې وړوكـې كوټـه وه، چـې هغـوى بـه پكـې اودسـونه كـول او داسـې معلومېده، چې د لمبا ځاى هم و.

بـوډۍ لـه لمانځـه نـه راوګرځېـده، كـوټې تـه راننوتلـه، پـه هغـې بېچـاره ګـۍ سـخته وه، لـه يـوې خوا پـه زاړه عمـر وه، لـه بلې خـوا پـرې ځلـور مـړي راغلـل، خـو سره لـه هغـې يـوه كلكـه ښـځه وه، لـه پـښو نـه چالاكـه وه، پـه نغـري كـې يـې اور بـل كـړ، چـاى يـې پخـې كـړې، زمـا مخـې تـه يـې پيالـه كيښوده، رښتيا هم ډېر وخت مې چاى نه و څښلى، ډېر ښه راباندې لګېده.

له بوډۍ نه مې پوښتنه وكړه، ما وې: ادې په دې كلي باندې مخكې كله بمباري شوې وه؟

هغـې وويـل: يـوه مياشـت مخكـې روسـانو پـه دې كلـي بمونـه راغورځـولي وو، دولـس تنـه پـه هغې كې مړه شوي وو.

ما وې: مورجانې ددې كلي خلك ټول مجاهد دي. هغې وويل:

هـو لـورې دا ټـول مجاهـد دي. شـپه او ورځ بېچـاره ګـان پـه دې غرونـو كـې جنګېـږي، هـره ورځ دې كلي ته جنازې راروانې وي، خلك تباه شول.

بوډۍ له مانه پوښتنه وكړه، ويل يې: لورې ته دې كلي ته څنګه راغلې يې؟

مخكـې هغـه زمـا لـه حالـه خبـره نـه وه، اګرچې ماښـام مـې خپلـه كيـسه سـړي او ښـځې تـه كـړې وه، دا هـم ناسـته وه خـو داسـې معلومېـده، چـې بېچـاره ګـۍ هـر څـه لـه لاسـه وركـړي وي، حافظـه څه چې خبرې يې سمې نشواى كولاى. مـا ورتـه پـه كـرار كـرار خپلـه كيـسه لـه سره تېـره كـړه، غـوږ يـې نيـولى و. مـا چـې خبـره دې كلـي پـورې راورسوله، بـوډۍ بيـا خولـه ورانـه كـړه، مـا هـم ورسره ښـه شـېبه ويـر وكـړو. بيـا هغـې راتـه تـسلي او ډاډ راكـاوه، نـوره مـې ونـه ګـړولـه، ځكـه چـې بـوډۍ د خبـرو تـوان نـه درلـود، كمـزورې وه او هـم يـې ټولـه كـورنۍ مـړه وه. زه هـم لـه هغـې بـدتره هـره شـېبه او لحظـه مـې لـه سـترګو اوښـكې روانـې وې. پـه كـوم ځـاى چـې طيـارې بمونـه راغورځـولي وو، لويـه كنـده يـې پـه كـور كـې جـوړه كـړې وه. د نـورو كوټـو دېوالونـه او دروازې يـې مـاتې كـړې وې، يـوازې همـدا كوټـه چـې مـوږ پكـې ناسـت وو، لـږ څـه ودانـه پـاتې وه. د شـپې لـه خـوا پـه كلـي كـې يـو نـيم سـپي غپـا كولـه، يـوه لـه ډار او هېبتـه ډكـه شـپه وه، د كلـي ټـول خلـك چـې پـاتې وو، پخپـل غـم اختـه و او زه پخپـل غـم اختـه وم. زمـا فكـر او خيـال همغـې جـالې او سـيند تـه و او پـه تمـه وم، چـې بـادر او سـهار بـه خامخـا د سـيند غـاړې تـه وتلـې وي، ژونـدي بـه وي او كـه مـړه؟ چېرتـه د سـيند پـه مـنځ كـې ډوب شـوي نـه وي؟ څـومره خـوني سـيند دى، كبـداى شـي چـې پـه جـالې پـورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نښتي وي او د ورځې له خوا یې ځان وچې ته راوېستلی وي. په دې سوچونو سوچونو کې به مې له خولې نه چیغه ووتله، بوډۍ به وویل: ولې لوري؟ خیر دی بچې خدای ته صبر وکړه، الله راوستې ده نو. بېګاه شپه راسره ټوله کورنۍ یوځای په همدې کوټه کې ناسته وه، او دا دی اوس.....

بوډۍ خپل ټیکری باندې پوزه پاکه کړه، ویلې توبه خدایه توبه! دا به هم د چا خور او لور وي، ښکلې ځوانه جانه جینۍ په دې حال شوې ده. ښېرا یې خولې ته راغله ویې ویل:

یاالله هر چا چې دا اور دې وطن ته راوړی دی، پخپله یې پکې وسوځوې.

ما وې امین. له ځایه پورته شوم او بوډۍ ته مې د پرېوتلو ځای برابر کړ، ما وې موږې لږه ډډه ولګوه، چې سهار ته بیا ډېره په عذابېږې.

ماته یې کړه: هو لوري ته هم کټ کې څمله، سترګه پټه کړه. بوډۍ کټ کېګ بالښتت ته سر کېښود، غلې شوه. د لالټین رڼا مې لږه کمه کړه او بیا مې کټ کې ډډه ولګوله، په ځای مې سترګې ورغلې. یو وخت دروازه وټکېده، بوډۍ له مانه مخکې پاڅېدلې وه، دروازې ته ورغلې وه، دروازه یې چې بېرته کړه همغه سړی او ښځه راننوتل. ویل یې:

هله ادې بسم الله کړئ، چې ځو له خیره، د ورځې په رڼا کې راباندې ډزې کېګږې، ترڅو چې رڼایي لګي او له کنډو نه اوښتي یو.

بوډۍ لږه ډوډۍ له ځان سره راواخیسته، یو وړوکی پنډکی یې په تخرګ کې ونیوه، ویلې نور څه خو نشو وړلای. دروازه یې قلف کړه او روان شو. له کلي نه چې ووتلو، د لارې په سر د کل خلک ځای پر ځای ولاړ وو، څوک روان وو، چا په خرو بسترې بار کړې وې او ځینو پېټې په شا کړې و او روان وو. لا تورتم و، څه نه لیدل کېدل، یوازې مو لارې ته کتل او له کلي نه مخ پورته روان وو.

د سهار رڼایي چې ولګېده، د غره په لمن کې یو کلي ته ورسېدو، ترڅو چې موږه کلي ته ورنږدې کېدو، لمر راوخوت. د کلي مخې ته د غز لویه ونه ولاړه وه، شاوخوا یې پلنې تېږې د څوکیو په شان ایښې وې. هسګي ښکارېده لکه د لارویو د سترو دمه ځای و. وړاندې د یوه کور مخې ته څو تنه وسله وال ولاړ وو. مونږه دمه وکړه سیوري ته کېناستو. شاوخوا ډېر خلک کېناستل، ښځې او نر سترې شوي وو، لږه شېبه وروسته څلور تنه ټوپک والا راغلل، ټولو خلکو ته یې سترې مشي وویله. ورپسې یو تن ږیرور سړی مخکې او دوه ورپسې تند راروان وو، زموږ خوا ته راغلل. ږیرور سړي چې جګه ونه، تنګې سترګې، سپینې جامې یې اغوستې وې، ټولو خلکو ته یې وویل:

خوېندو او ورونو تاسې دلته ټول رانږدې شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک نزدې راغلل، څوک لا د خپلو پیټو او بار کړو خرو سره ورانده ناست وو او څوک ناست وو ډوډۍ یې خوړله. چا د پیازو له غوټې سره ډودۍ خوړه او ځینو لا په چای جوشونو کې له ځان سره چای راوړی و. قوماندان له هر یوه نه پوښتنه کوله، کله چې زما وار راغی، قوماندان خوا ته راغی رانه وې پوښتل:

ته څوک یې او چیرې ځې؟

ما وې زه د غې بوډۍ سره ملګرې یم، دا چې چیرې ځي، زه هم ورسره یم.

بیا یې رانه پوښتنه وکړه ویل یې:

اصلي کیسه دې راته وکړه، چې د کوم ځای یې؟ د چا څوک یې او چیرې ځې؟

زه یې مجبوره کړم، چې خپله کیسه ورته وکړم، ما چې خپله کیسه ورته نیمې ته ورسوله، په ژړا شوم. قوماندان وویل:

بې بې مه ژاړه، خپل کور او کلي ته به دې ولېږم، د نورو خلکو له خاطره یې وویل: مه خپه کېږه، تا به خپل کور ته واپس ولېږم. خپلو وسله والو ته یې وویل: دا درسره بوځئ، زه درځمه. ناست او ولاړ خلک ښځې او نر یوه شول، چې دا به رښتیا هم خپل کور او کلي ته بیایي. قوماندان خلکو ته وویل: ورونو ډېر مه کېنئ، روان شئ، کېدای شي چې روسان بیا دلته بمبار وکړي. ښه به دا وي، چې حرکت وکړئ او له غره نه واوړئ.

خلکو حرکت وکړو، زه خوشاله شوم، چې ما وې دوباره به خپل کور ته ستنه شم، دوی به مې ورسوي، ترڅو زر تر زره د بادر او سهار پته ولګوم. بوډۍ ته مې وویل:

موري ورځه د خدای په امان دوی به ما کور ته ورسوي. د کلي خلک له دمه ځای نه پورته شول او د کاروان په شکل په نري لار روان شول. زه ټوپک والاو روانه کړم، قوماندان ټوپک والاو ته له مانه جدا ډېر څه وویل او بیا یې ماته مخ راواړاوه، ویې ویل:

تا به دا زما کسان خپل کور ته ورسوي، هېڅ تشویش او خپګان چې ونه کړې. قوماندان جېب ته لاس کړ، پیسې یې ټوپک والاو ته ورکړې، څه پیسې یې ماته هم راکړې. ما سره بې څلور تنه راسره کړل او روانه یې کړم. څو ګامه چې وړاندې ولاړو، قوماندان بیا یوه تن ته په غوږ کې څه وویل او په چالاکۍ سره په مونږ پسې وروسته راروان شو.

لمر ورو ورو تودېده، مونږه په یوه بله لاره روان شو، د کلي نه ووتلو، د غره په لمن کې په یوه نرۍ لار مو ډېر مزل وکړو. له کلیو نه ووتلو، په شاړ غره کې د ښېرېو په منځ کې هغوی مخکې او زه ورپسې وم، زما له خاطره هغو هم ورو ورو روان وو. کله خو به یې راپسې غږ کړ، هله شابه زر راځه. ډېر مزل مو په غره کې وکړ، اخر زه ستړې شوم، نوره د تګ نه وم، کېناستم. یو د هغوی نه راپسې راغی له لاسه یې ونیولم، ویلې راځه لږه لاره پاتې ده، هلته د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبو چینه ده، چې ځان وروړسوو، پوره دمه به پکې وکړو. ما وې وروره لاس مې پرېږده، پخپله تلای شم. هغه وې زه به درسره مرسته وکړم. لاره بیخي سخته وه، لاره خو اخر ورکه شوه، په شاړ غره کې روان وو. ما وې: وروره څه وخت به زموږ کلي ته ورسېږو.؟

هغې ویل: یو څه لاره لا پرته ده. دغه سړي، چې خړه جامه یې په ځان کې وه، د پېنځه ویشتو کالو زلمی و. د کمیس غاړه یې خیرو توره کړې وه، خړ پکول یې په سر کړی و، لاسونه یې هم تور خیرې نیولي وو، خړې څپلې یې پښو وې، زما لاس یې کلک نیولی و. په تلو کې به یې راته په لاس زور وکړو. ما ترې لاس راکش کړو، ما وې پرېږده پخپله تلای شم. څو ګامه ترې وروسته شوم، درې تنه مخکې روان وو، هغوی هم ځوانان وو، ورته کتل مې چې د بوټو په منځ کې د یوه لوی کمر ترڅنګه یو ژور خوړ مخې ته راغی. سخته ستړې وم او ترې هم، پام مې کاوه چې د بوټو منځ کې په یوه ژور ځای کې د اوبو چینه ده. هغوی درې واړه ناست وو، مخ او لاس یې پرېمنځل او اوبه یې څښلي وې. موږ هم وروړسېدو، هغوی ټول ماته کتل او خندل به یې. په چینه کې مې لومړی اوبه وڅښلې او بیا مې خپل لاسونه او مخ ومینځل. له هغوی نه وړاندې کېناستم، خپل ټیکری مې په مخ راخور کړو، هغوی درې تنه پاڅېدل، دې بل ته یې څه اشارې وکړې، ما د سترګو لاندې ورکتل. پرې پوه شومه، چې څه اشارې یې ورته وکړې. هغوی روان شول، زه او هغه ما سره چې یو ځای روان وو، پاتې شو. لږه شېبه وروسته سړی مې خوا ته راغی، زړه یې راته بل ډول شو، لومړی یې لاس رانه چاپېر کړو، کلکه یې غېږ کې ونیولم، ویل یې: که غږ دې له خولې نه ووېست، ژوندۍ دې نه پرېږدم.

ما شور او غالمغال پیل کړوو ما وې تاسې خو مجاهد یاست، مسلماني او پښتو.... خو هغه لکه د لېوه غوندې راباندې حملې کولې، ما وې که مې مړه کړې هم پخپل مطلب به کامیاب نه شئ. هغو نورو ته مې ورغږ کړل، ما وې ای وروڼو ! ای مجاهدو ورڼو ! ځمکه وچاوده او هغوی پکې ننوتل، هېڅ راته ځواب نه راکاوه، په ځان پوه شومه، چې کومه د سیسه خو راته جوړه شوه. دغه وحشي مجاهد راباندې په سینه زور وکړو، خپلې سترګې یې راباندې راټېټې کړې، بدن یې لړزې نیولی و، یو لاس یې زما په خوله کلک کېښود، ساه یې راته بنده کړه، بل لاس یې پرتوګ ګاښ ته راتېر کړو، خو ما کله ورته ځان نیوه، دومره ډېر ساعت مو خور لوټ سره وکړو (یاني غېږ په غېږ مقابله) اخر دومره ستړې شوم، چې له حرکته ووتلم. هغه ځناور راباندې پرتوګ وشلاوه، بې حجابه شوم، بده بده یې ووهلم، بې هوښه شوم، مجاهد وحشي راباندې خپله خوا یخه کړه، ما چې ځان جوړاوه، چې راپاڅېږم، یو بل یې راغی، راباندې راپرېوتلو. په دغه ترتیب سره څلورو واړو زما پت او عزت لوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو. دا سې حد ته يې ورسولم، چې نوره له حرکته ووتلم، خپلې پښې مې نشوای راټولولی، ځای پر ځای پرته وم. خدا بزده چې څو ځلې هغوی هر يوه زما عزت لوټ کړو.

يو وخت مې په مخ اوبه راوشېندل شوې، سترګې مې وغړېدې، ورو راپورته شوم، چې ځان ته مې پام شو، په چيغو چيغو مې وژړل. سلګو نيولې وم، پرتوګ مې واغوست، يوه شېبه ناسته وم، بيا راپسې يو راغی ويلې پاڅه چې ځو.

ما وې ما پرېږدئ، زه يو قدم نشم تلای، هر څو چې هغوی وويل، زه ورسره نه تلم. ما وې همدلته مې په ټوپک وولئ، زه نور ژوند نه غواړم. زه نه غواړم، چې کور ته لاړه شم، ما دلته پرېږدئ. هغو دوه تنو له لاسه ونيولم او له مخکې نه يې پورته کړم. زه خو له تلو نه وتې وم، پښې مې نشوای لګولی، په راښکدو راښکدو يې روانه کړم، ما په چيغو چيغو ژړل او هغوی په غره کې رکښولم اخر ستونی مې وچ کلک شو، له ژړا نه زياتې ودرېدم، هغوی سره پټکې کې اوبه وې، په خوله کې يې راتويې کړې، ساه مې سمه شوه. بيا يې په راښکدو راښکتدو روانه کړم.

ماښام خړه لګېدله، چې له غره نه سمې ته ښکته شو، په يو شاړ ډاګ کې مو مزل پيل کړو، لږه شېبه وروسته د سړک غاړې ته ورسېدو، کلې او کورونه نه ليدل کېدل، تورتم شو، يو سرويس موټر راغی، هغوی موټر ودراوه او موټر ته ورپورته شو. ما ټيکری په سر راخور کړو، په يوه څوکۍ راسره يو د هغوی نه کېناست، يو ځل مې زړه رالوی کړو، ما وې چې په موټر کې ناستو کسانو ته ووايم، بيا مې له ځان سره وويل، چې کېدی شي لږ ساعت وروسته مې دوی خپل کور ته ورسوي. هېڅ مې ونه ويل او غلې کېناستم.

موټر روان و، روان و، تر نيمې شپې يې مزل وکړو، چې بيا ودرېد. پام مې چې وکړو، څو دوکانونه معلومېدل، د سړک په غاړه دوه درې نورې موټرې ولاړې وې. له سرويس نه يې ښکته کړم، سمدستي يې بل موټر دربست ونيو او وروختلو. يو تن يې ولېږه، له کوم سماوات (هوټل) نه يې ډوډۍ راوړه. ماته يې هم يوه مړۍ ډوډۍ ونيوه، مانه خوړه خو هغوی راته په قهر وويل: ستا پلار به يې خوري، زر شه ډوډۍ وخوره.

له ډاره مې له ډوډۍ نه لږه وخوړه، اوبه يې راکړې، بيا يې موټروان ته وويل: استاده ځه له خيره.

د موټروان او کلينر خبرې مې چې واورېدې، پوه شومه چې دا خو پاکستان دی. د موټر حرکت ته مې پام کړو، په چپه خوا روان و. زړه کې مې ټکه شوه، ما وې پاکستان ته يې لکه چې راوستم. موټروان ته مې ورغږ کړو: وروره ای موټروانه ورور دا کوم ځای دی؟

هغه زر ځواب راکړو، ويل يې: دا خو باجوړ دی خورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما سره په څوکۍ ناست ځناور په نوم مجاهد په خوله يې راته لاس کېښود، نېغه يې په تشي کې ووهلم، ويل يې: که بل غږ دې له خولې نه ووېست، خوله به دې درماته کړم. په همدې لاره کلي ته ځو، ته د خبرو کولو حق نه لرې.

هغه بې ناموسه په څوکۍ کې ارامه نه پرېښودمه، تورتم تياره وه، موټر ګړندی روان و، زه له خپګان، ژړا او ستومانۍ نه دومره ستړې ستومانه شوې وم، چې په څوکۍ باندې مې سترګې ورغلې وې. يو وخت موټر ودرېد او مونږه له موټره ښکته شو. تورتم و، څه نه ښکارېدل، شا وخوا ته مې سترګې واړولې راواړولې، خالي څو کورونه او کلاګانې ښکارېدې. زه نه پوهېدمه، چې کوم ځای و، زه يې روانه کړم، له سړک نه يوه لاره بېله شوې وه. په هغې لاره لږه وړاندې لاړو. د سپو غپا غوږ ته راغله، په زړه کې مې تېرېده، چې ګنې دا به زمونږه کلی وي. يوه شېبه چې نور هم وړاندې لاړو، ما سره دوه تنه پاتې شول او دوه تنه يې روان شول. لس دقيقې وروسته هغوی بېرته راغلل، ويل يې: راځئ.

تلو تلو د يوې کلا دروازې ته ورسېدو، په دروازه کې يوه ښځه ولاړه وه او دوه تنه سړي. ماته دوی وويل ته نن شپه له دوی سره کوې، سبا به دې خپل کلي ته ورسوي. مونږ درنه لاړو.

ما ورته داسې وويل:

ځئ بې ناموسانو، بې غېرتو، کافرو، بې پښتو او د بې حيا زامنو، خدای او د خدای مخلوق غولوئ، د جهاد نوم مو بد کړو. الله مو په دواړو جهانونو وشرموه. په دروازه کې ولاړو، دوه تنو سړو او ښځې وويل:

راځه راځه شور مه کوه، يو ځل دننه راننوځه.

له دروازې ننوتلم او په ژړا شوم. هغوی ډاډ راکاوه، ويلې خور مه ژاړه، دننه راځه، خدای به خير کړي.

دننه کلا ته ننوتلو و په يوه کوټه يې ننوېستم. لويه کوټه وه، ټغرې پکې غوړېدلي وې، د کوټې ديوالونو نه کټونه پراته وو، يو کټ کې يې کېنولم. په مېز لګېدلی لاټين ايښی و، خو لاټين يې اېسته کړو، د کور سړي د برېښنا يو ګروپ راواړو او له چته په راځړېدلي برېښنا په ساکټ پورې يې کلک کړو. برېښنا ولګېده او رڼا شوه. نيم زالې غونډې ښځه وه، خوا ته رانژدې شوه، ويل يې:

خورې پښې کټ ته پورته کړه. دواړو سړو هغه ښځې ته وويل: ببو ته يې خدمت وکړه، مونږه حجرې ته لاړو.

هغوی ووتل او زه يوازې په کوټه کې پاتې شوم، ښځه بلې خوا ته لاړه، زه په کټ کې ولوېدم، زړې زړې شوې وم، سر مې بالښته ته ولګاوه، خپل ټيکری مې په مخ راخور کړو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای پر ځای مې سترګې ورغلې او ویده شوم. یو وخت هغې ښځې راوخوزولم، ویلې: پاځه، پاځه خورې لو مړی لږه ډوډۍ وخوره، بیا به ویده شې.

زه په کټ کې راپاځېدم، ښځې ته مې وویل:

خورې تشناب شته، چې مخ او لاس مې ومینځم؟ ویل یې: هله راځه.

تشناب ته یې بوتلم، مخ او لاس مې ومینځل، کوټې ته چې لاړم، ښځې دوډۍ په دسترخوان ایښې وه. دوه درې ډوله سابه یې پاخه کړي وو، ویل یې: هله خورې جانې ډوډۍ وخوره، نیمه شپه ده، نور خلک ویده دي. دا کلا له خلکو ډکه ده، ته دې ډوډۍ وخوره بیا به خبرې کوو. زه ډوډۍ ته کېناستم، بیخي ډېره وږې شوې وم، ډوډۍ مې وخوړه. ایله بیله مې ساه په مرۍ کې وچلېده. پرتوګ مې ډېر زیات خیرې شوی و، ستن او تار مې له ښځې نه وغوښتل، ویل یې: ولې دا څنګه ډېر خیرې شوی دی؟ زه به خپل پرتوګ درته راوړم او دا به درته وګنډم. هغه په منډه لاړه او خپل پرتوګ یې راوړو. هغې راته په ماشین پرتوګ ګنډلی و او هغه چې راغله، د چای چاینک یې ورسره راوړو. په پیاله کې یې راته د شېدو چای راواچولې.

ما چې دوه درې ورځې څه نه و خوړلي، په ښه مېل مې چای وڅښلو، بیا راته ښځه رانژدې شوه او داسې پوښتنه یې رانه وکړه:

خورې! اوس نو که راته خپله کیسه وکړې، نوم دې څه دی؟ کور او کلی دې چېرې دي؟

ما ورته له سره کیسه تېره کړه، د هغې ښځې په مخ اوښکې راماتې شوې، ما هم پوره په هټکو هټکو ورسره وژړل. په اخر کې یې وویل:

نو دلته یې څنګه راوستې؟

ـ نوره نه پوهېږم، هغه قوماندان ورته وویل دا بوځئ، هغوی ته یې پټې خبرې وکړې، خو ماته یې وویل تا به دوی خپل کلي ته ورسوي. نور نو زه نه پوهېږم، چې دا کوم ځای دی او دا د چا کور دی، چې زه یې ورته راوستم؟ ماته خو یې دا وویل، چې دلته به شپه تېره کړې او سبا ته به دې دوی خپل کور ته بوځي، نور نو تاسې پوهېږئ.

هغې وویل: خورې بلا دې واخلم دا بونیر دی، دا کلا د همغې قوماندان ده، چې ته یې دلته رالېږلې یې.

ـ اخ دا څه وایې؟

ـ هو همداسې ده.

ـ نو ته یې څه کېږې؟

ـ زه یې خور یم، مېړه مې دوه میاشتې کېږي، چې جبهه کې شهید شوی دی، یو زوی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور لرم، دې ورور کره او سپړم. همدا يو ورور مې دی، ښځه يې په وطن کې په راکټ لګېدلې وه، مړه شوې ده. يوه وړوکې لور لري، پخپله هملته قوماندان دی.

ما ويل: نو زه يې دلته څنګه راولېږلم او په دا وحشي ځناورو يې بې پته کړم دا ستاسې څنګه قوماندانې او جهاد دی؟

هغې راته وويل: خورې! ورور مې راځي، دا ټولې خبرې ورته خپله بيا وکړه.

شپه اخر په وتو وه، ښځې وې خورې اوس به دواړه ويدې شو. سهار به نورې خبرې بيا کوو. ماته يې کټ جوړ کړو او پرېوتو. تر سهاره مې ښه خوب وکړو، لمر په تود بدو و، چې له خوبه راپورته شوم. چای تيار و، د چای نه مخکې مې په تشناب کې ځان وينځلو. ښځې راته خپلې جامې راوړې، د جامو له بدلېدو وروسته مو چای وڅښلې، پام مې کاوه چې کوټې ته دوه ښځې او ماشومان راننوتل. سترې مشي يې راسره وکړه، هغوی زما له حاله بې خبره وې، يوازې يوه ښځه زما په حال خبره وه، خو هغې ورته زه يوه لاروې ورپېژندلې وم. نور څه يې ورته نه و ويلي او نه يې سرې په ما خبر کړې و.

زما د ژوند راز يوازې د قوماندان له خور سره و، هغې زما ډېر خيال ساتلو، ما سره په جېب کې ډېرې پيسې وې او هم مې په لاسي بکس کې پيسې ايښې وې. له ماسپښين نه وروسته مې د قوماندان خور ته وويل:

خورې تاسې ما څه وخت خپل کلي ته بيايئ؟

هغې وخندل او بيا يې وويل:

دا د نارينه وو کار دی خورې! ته زر مه خپه کېږه، ستا هر مطلب به ترسره شي.

مازيګر نږدې و، چې ښځې راته وويل: ستا کار به زر معلوم شي. قوماندان ورور مې راغی.

ما وې آخر راغی، ښه شوه زما کار به وشي. هغې وې هو ستا کار اوس اسان دی. هغه په حجره کې دی، ډوډۍ خورې نور زموږه ترونه او ورېرونه ورسره دي. لس تنه وسله وال ورسره راغلي دي.

ما وې خورجانې زما ورته ووايه، چې له چا سره مې خپل کلي ته بوځي.

هغې وويل: ښه خورې اوس به راننوځي دا خبره به ورته وکړم.

په دې کې يو هلک راننوت، ويل ترور قومندان کاکا دې غواړي. د قوماندان خور ورووتله. ډېر ساعت وروسته راغله، وضعه يې د پخوا په شان نه معلومېده، پوښتنه مې ترې وکړه:

خورې څنګه لږه خپه غوندې يې، خيريت خو به وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: خیریت دی څه نشته هسې ما وې چې....

ـ څنګه څنګه، څه چل خو نه دی شوی؟

ـ نه کراري ده، له کوټې ووتله. ما له کړکۍ نه بهر پام وکړو، د کلا په منځ کې درې څلورو سړو پسه حلال کړو، ما وې مېلمانه یې دي. قوماندان سړی دی، خود به پسونه حلالوي. په کلا کې درې څلور ښځې او شپږ اووه ماشومان او نارینه هم درې څلور تنه وتل او ننوتل. ماشومانو به منډې رامنډې وهلې، ولې زه چې په کومه کوټه کې وم، په غبر د هغې یوې ښځې نه بل هم نه راتله، چې هغه د هماغه قوماندان خور و. ماته هغې دم په دم چای راوړو، تازه مېوه یې راته راوړه. کله به یې له ځان سره وخندل او موسکۍ به شوه. په دغه ورځ یې له ما سره بل شانه ښه سلوک پیل کړو، ما به ترې ساعت په ساعت پوښتل، چې قوماندان صیب ته دې زما په باب څه ویلي دي که نه؟

هغې به زر ځواب راکړ: ته مه وارخطا کېږه، هر څه به خدای وکړي.

ماسپښني قضا و، چې قوماندان دننه کلا ته راننوت، سپیني جامې او تور واسکټ یې اغوستي وو، پکول یې په سر و، نری لوړ سړی و، وړې سترګې یې په اوږده مخ کې ګردې ګردې اړولې. توره ببره ږیره یې نیولې وه، زه چې پکې وم هغې کوټې ته به یې راکتلې. وړاندې یې د خپلې خور او درې تنو ښځو سره څه خبرې کولې. نورو کسانو د پسه غوښې په دېګونو کې وراچولې او لرګي یې ترې دلاندې بل کړل. د کلا په منځ کې لوګي پورته شول، ما همدا انتظار کاوه، چې قوماندان راشي او زما حال واخلي او کور ته مې له چا سره ولېږي.

ماز یګر شو، هغه رانغی، زما په باب هېڅ خبره نه وه. ډېر ساعت وروسته چې تقریباً ماښام رانږدې شو، د قوماندان خور راغله. په خندا یې وویل:

خورې ستا په باب مې ورسره خبرې وکړې، قوماندان وویل: مېلمنه سنبال کړئ، چې خپل کلي ته لاړه شي. ویل یې راځه خورجانې په تشناب کې به ځان پاک کړې، جامې به دې بدلې کړې.

ما ویل: خورې ځان مې پاک کړی دی، یوازې زما خپلې جامې راته راوړه، وچې شوې به وي.

هغه بیا وموسکله: راځه راپاڅه کور و کلي ته روانه یې، چې لوټکي ځان خو دې ساز کړې.

ما وې خورې زما زړه خوړین دی، د ډول وخت مې نه دی.

هغې بیا ټینګار کاوه، ویلې راځه ته خو راپاڅه یو وار به تشناب ته لاړ شو.

ورسره روانه شوم، په تشناب کې یې راته نوې جامې ایښې وې، په یوه وړوکې مېز د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینګار سامان پروت دی، یخې او تودې اوبه په سطلونو کې پرتې دي. ما لومړی ځان ښه پاک پرېمینځلو او خپلې جامې مې واغوستې. د قوماندان خور راپسې تشناب ته راننوتله، نوې جامې یې راته واغوستلې، سمه یې سینګار کړم، ویل یې:

بده ده چې زموږ له کوره خړه پړه خپل کلي ته لاړه شې.

داسې یې سینګار کړم لکه ناوې. همغې کوټې ته یې بوتلم، هغه نورې ښځې هم راغلې، ماشومان راننوتل. هر یوه به راته کتل، ښځو راپکې ستړګې ښځې کړې وې، خندل به یې او خپلو کې به یې څه پس پس کول. زه هم حېرانه وم، چې دا خلک څنګه له مانه ګرد ګرد ګرځي او ټول خوشاله معلومېږي؟

د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، وریجې، غوښې، پلاونه حجرې ته ووتل، ماته یې هم ډوډۍ راوړه. د قوماندان خور راسره ګډه ډوډۍ وخوړه، زما خو له خپګانه خوله نه برسېره کېده، هره شېبه راته بادر او سهار سترګو ته کېدل، ناڅاپه به مې اوښکې په مخ روانې شوې.

وايي "انسان له ګله نازک او د اوسپنې نه کلک دی" هر څومره به چې د قوماندان خور راته د خوشالۍ خبرې کولې، په ما یې تاثیر نه کاوه.

د ماښام ډوډۍ مو وخوړه، د شپې ناوخته و، چې د قوماندان خور راته وویل:

خورې راځه چې ورور مې تا غواړي.

ما ویل: قوماندان صیب مې غواړي.

هغې ویل: هو.

ورسره روانه شوم، د کلا له منځه ورتېر شو، د یوې برنډې مخې ته مخامخ دوه کوټې وې، په یوه کوټه کې ښځې ناستې وې او په بله کې نارینه ناست وو. زه یې د ښځو کوټې ته ننویستلم، څلور ښځې او څه ماشومان سره ناست وو. زه یې د یوه کټ په منځ کې، چې ښه سم یې سنبال کړی و، کېنولم. حېرانه پاتې وم، چې دا خلک مې څومره قدر کوي.

لږه شېبه وروسته دوه تنه سړي راغلل، د ښځو کوټې ته راننوتل. ماته مخامخ په کټ کې کېناستل، ټول سره موسکي موسکي کېدل، ما سترګې اړولې وې، چې قوماندان به کله راځي، چې زما د تګ خبره وکړي. په دې وخت کې یوه سړي داسې وویل:

خورې ستا څه نوم دی؟

ـ زما نوم هوسۍ دی.

هغه وویل: هوسۍ موږ د قوماندان له طرفه راغلي یو، چې د خپل طرفه د خپلې خولې اقرار وکړې او قوماندان صیب پخپله نکاح کې قبول کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: آخر دا دې څه وويل؟ ستاسې پښتو او غيرت، ستاسې جهاد او اسلام همدا و، چې په يوې پردۍ نکاح شوې ښځې په زوره نکاح ترئ؟ تاسې ته د جنوبي خلک نه دي معلوم، زه خو د قام نسب خاونده يم، مېړه، زوی، پلار او مور هرڅه لرم، خو بدبختانه چې د بدبخت او بدې ورځې له کبله رابانديې داسې وشو.

ای ورونو ! له تاسې نه هيله لرم، چې هغه نورې ښځې هم دې کوټې ته راشي، زه به در ته بيا اصلي خبره وکړم.

ښځې هم راغلې، ما په داسې حال کې چې له سترګو مې اوښکې روانې وې، بدن مې رېږدېده، په ژړغوني اواز مې له ناستو ښځو نرو نه اجازت وغوښت او هم مې له قوماندان نه اجازت وغوښت، ټولو په يوه غږ وويل: خورې ژاړه مه خبرې کوه. ژړا مې بس کړه زړه مې رالوی کړو، پخپلو خبرو مې هسې پيل وکړو:

زه هوسۍ نومېږم، پلار مې د جنوبي دی، له ظاهر شاه سره يې نږدې کار کاوه. لويې لويې څوکۍ يې چلولي دي، د هغې وخت له ټولو وزيرانو سره يې پېژندل. په کابل کې مو کورونه دي، بې حده دولت او پيسې مو درلودلې، ما د ظاهر شاه د پاچاهۍ په وخت کې د کابل پوهنتون ادبياتو پوهنځ لوستی دی. مېړه مې په مطبعه کې رئيس و، نوم يې سهار و. هغه سړی و، چې هره جمعې شپه به په کابل راډيو کې د هغه ډرامه نشرېدله. د هېواد يو نامي ليکوال و، د کابل په وزير اکبر خان مېنه کې مو پوخ دوه منزله کور درلود. مېړه مې پخپل کلي کې کلا او باغ درلود. زموږ د شتو او پېسو څه کمی نه و، په کابل کې حالات خراب شول، خلقي دولت راغی، ورپسې روسان راغلل. موږ مجبور شولو، چې له کابل نه خپل کلي ته ولاړ شو. پلار يې راته ونيو او له کوره يې لاس ترلی يووړو تر اوسه يې مړی او ژوندی ورک دی. ټوله کيسه مې ناستو خلکو ته وکړه. مخامخ مې قوماندان ته وروکتل، ورته ومې ويل:

قوماندانه ! ځانته مسلمان وايې، مجاهد ځانته وايې او قوماندان هم يې. ستا هغو ځلورو تنو مجاهدو له ما سره څه وکړل؟ هغو وحشي ځناورو سره دې راولېږلم، په ځنګله کې يې لومړی په وهلو او ټکولو تر مرګه وروستم، کله مې چې ضعف وکړو او له خوده ووتم، هغو ځلورو واړو وحشيانو بې عزته کړم او دومره يې بې پته کړم، چې په لاره د تللو نه وم. په راکښلو راکښلو يې تر سړکه ورسولم، پرتوګ يې رابانديې ځيرې کړی و. د قوماندان خور ته مې لاس ونيو، دغې خور زما حال ليدلی دی. ای ناستو ورونو، خوېندو او مېندو ! اوس تاسو قضاوت وکړئ.

په دې خبره قوماندان سپک له ځايه پورته شو، نورو ته يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکو راځئ راپسې، زه به هغوی ژوندي پرې نه ږدم.

ما بیا په ژړا پیل وکړ، زما د ژړا له سوقهارې سره ناستې ښځې ټولې په ژړا شوې، نارینه ټول سپک پاڅېدل، زما له ژړا او چیغو سره د کور ښځو هم په زوره زوره وژړل، سړو هم څوق څوق کول او په دروازه ووتل. د کلا په منځ کې یو ځل بیا قوماندان په زوره وویل:

زه به هغوی ژوندي پرې نه ږدم.

نارینه ټول ووتل، یوازې ښځې پاتې شوې. ما د قوماندان خور ته وویل: خورجانې ما هغه بلې کوټې ته بوځه، چې ارام وکړم. هغې ژړل، د کور ښځو د نارینه و په وتلو سره زما سره سم ویر جوړ کړو. یو ساعت وروسته مو ژړا بس کړه. هغو ماته ډاډ راکاوه، ما به یوازې هغوی ته دا ویل:

خوېندو د خدای لپاره قوماندان صیب ته ووایئ، چې ما خوشې کړي او خپل کلي ته ځان ورسوم، ترڅو ماشوم زوی او سهار مې له سینده وغواړم.

په دې خبره یې بیا راسره وژړل. پخوانۍ کوټې ته یې بوتلم، شپه په تېربدو وه. له ځان سره مې د تېښتې پلان پټ په زړه کې جوړ کړو و ما وې بې له هغې ټول نارینه یې له قوماندان سره تللي دي، همدا نن شپه دې د وتلو وخت دی. په دغه کوټه کې یو پکول دیواله ته ځوړند و او د نارینه و جامې د کوټې د یوې ستنې مېخ ته ځوړندې وې. د کوټې په دروازه کې یوه جوړه د نارینه و څپلۍ پرتې وې، په زړه کې مې له ځان سره جوړه کړه، چې همدا د نارینه و جامې به واغوندم، پکول به په سر کړم، څپلۍ به په پښو کړم، یو زوړ څادر د یوه کټ لنګې ته پروت و، ما وې دا څادر به په ځان راخور کړم او له کلا دروازې نه به ووځم. په یو ترتیب به ځان پېښور ته او بیا له هغې ځای نه جلال آباد ته ورسوم.

ما سره د قوماندان خور پرېوته. د شپې کله چې په کټ کې راپاڅېدم، هغه ویده وه، لومړی مې خپلې پخوانۍ جامې واغوستې او بیا مې پرې د پاسه د نارینه و جامې واغوستې، پکول مې په سر جوخت کړو، څادر او څپلۍ مې په لاس کې ورسره راواخیستل. خپل بکس او بوټان مې هم له ځان سره راواخیستل، په کرار مې دروازه رابېرته کړه او د کلا لوېې درلوازې ته ورغلم. ورو مې د دروازې زنځیر خلاص کړو او دروازه مې رابېرته کړه. لومړی مې ښه پام وکړو، هېڅوک نه و، له کلا نه ووتلم او پښو ته مې زور ورکړو. د خدای فضل و، مخې ته مې سړک راغی. ما وې په دې سړک به ځم کېدای شي، کوم موټر راشي. لږه شېبه مزل مې چې وکړ، لوی کلی و، دوکانونه وو، درې څلور موټري ولاړې وې. د یوه موټر خوا ته ورنږدې شوم، چې په سیټ کې یې کلینر پروت و. دروازه مې ورو ټکوله راویښ شو، ویل یې: څوک یې؟ څوک یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته په کرار وویل: وروره که دربست راسره پېښور ته ځې، مړی شوی دی. استاژګری ته ځمه.

هغه وویل: وروره دا خو نیمه شپه ده.

ما ویل: استاده کرایه رانه دوه چنده واخله، خو که راسره لاړ شې.

هغه له موټره راښکته شو او کوم سماوار ته ورغی، هلته یې ډرېور ویده و. پام مې کاوه، دواړه راغلل، د موټر خوا ته چې راغلل، ویل یې: وروره په دې وخت درسره په دوه زړه ځمه.

ما ویل: ډېره ښه ده استاده، ضرورت مې دی، حرکت کوه. موټر یې چالان کړو او د موټر په دویم سیټ کې ورسره کېناستم. ما وې، چې ومې نه پېژني. موټر د پېښور په لور روان شو.

ښه و، په لاره هېڅ موټرې نه وې، موټروان په پوره سرعت ګاډی چلاوه. سهار لا رڼایي نه وه لګېدلې، چې د پېښور د موټرو په اډه یې ودرلوم. کرایه مې ورکړه او ه ترې روان شوم. وړاندې د موټر اډه کې ناري وهل کېدې لواړګی، لواړګی، له یوه نه مې پوښتنه وکړه، ما ویل: وروره تورخم ته ځمه، چې په کوم ګاډي کې کېنم. هغې ویل: وروره هغه ګاډی لواړګي ته ځي، بیا د لواړګي نه مزي ته په بل ګاډي کې تلی شې. سمد ستي همغې ګاډي ته وختلم. په لږه شېبه کې ګاډی ډک شو ا د لواړګي په لور روان شو. زه د ګاډي په اخر سیټ کې ناسته وم، پکول مې په سر راجوخت کړی و، څادر مې هم له ځانه تاو کړی و. کله چې لواړګي ته ورسېدو، له ګاډي نه ښکته شوم. په یوه دوکان کې مې پیسې ماتې کړې، څو کسانو راته کتل، د یوه سړي مشدۍ لونګۍ په سر وه، د عمر نه پوخ سړی و، د کلیوالي سړي مینه په کېده. له لواړګي نه د تورخم سرحد موټر کې کېناستم. همغه د مشدۍ لونګۍ سړي مې په څنګ کې راسره کېناست. ماته یې تر یوې شېبې پورې هېڅ نه کتل، خو چې کله موټر لس کیلومتره لاره لا وهلې نه وه، چې د څنګ سړي راته ورو او په احتیاط سره وویل: انډیواله چېرې ځې؟

ما ویل: جلال آباد ته ځمه. د خبرو په وخت کې یې راته سترګې راواړولې، لاندې باندې یې راته وکتل. ما هغه ته هېڅ نه کتل، له کړکۍ نه مې بهر پام کاوه.

کله چې په مزي کې له موټره ښکته شوم، سمد ستي د سرحد دروازې پلو روانه شوم. هغه سړی په چالاکۍ سره کوم ځای ته ورغی، سمد ستي راپسې غږ و شو:

د ګرمې ټوپۍ والا ودرېږه!

ما ځان پرې ناګاره کړو، روانه وم. د دواړو سرحدونو مزی په منځ شاته یو تن په شدیده لهجه وویل:

والکه ته ودرېږه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ورته ودرېدم، هغه وویل: ته څوک يې او چېرته ځې؟

ما ویل: د جلال آباد يم وروره پېښور ته راغلی وم، د خپلوانو کره اوس بېرته ځم.

ویل يې: ته راځه يو ځل د صيب نه اجازت واخله، بيا به ځې.

ورسره راوګرځېدمه، هغه راته پښه نيولی شو، ویل يې: مونږ د څه لپاره ولاړ یو؟ هسې خوشې مفته خو را نه څوک تېرېدی نه شي.

زه څه پوهېدم، چې دا روپۍ اخلي، ګڼې پيسې به مې ورته ورکړې وای، په خپله مخه به تلمه. همغه و، چې صيب ته يې بوتلم. پام مې کاوه، د صيب خوا ته همغه د مشدۍ لونګۍ سړی ناست و، هغه اصلاً سيدې يانې جاسوس و. هغه سړی له صيب نه پاڅېد لاړ، صيب راته وویل:

ته څوک يې؟ او څنګه پېښور ته راغلی يې؟

ـ زه د جلال آباد يم، پېښور ته د خپلوان کره راغلی وم، اوس بېرته کور ته ځمه.

ویل يې: اسناد (پاسپورټ) دې راکړه.

ما سره خو هېڅ اسناد نه و، ما وې اسناد مې په کور کې پاتې شوي دي. د هغه رابانديې ښه شک راغی.

ما ورته وویل: صيب دا ټول افغانان په دې سرحد ځي او راځي، موږ خو مجاهد خلک يو مهاجر، موږ همېشه بې کاغذونو ځو راځو.

هغه دستي په دستي يوه ته امر وکړ، ویل يې هله دا تلاشي کړه. زړه کې مې ټکه شوه ما وې څه اوس خو ګير شوې. په بله کوټه کې يې تلاشي کړمه، د تلاشۍ سړي چې رانه پکول له سره اېسته کړو او وېښتان مې په مخ راخواره شول، چې سينې يې زما وليدې، هغه دومره وویل:

سړی درسره نشته او تښتې. په زوره دې خپل ځان په شک کې اچولی دی، نور يې څه ونه ویل، صيب ته ورغی، ورته وې ویل:

صيب هغه خو ښځه ده، سړی نه دی. د صيب خوا ته چې ورغلم د هغه رابانديې د کوم جاسوس ګمان وشو. نور يې څه ونه ویل، خو يوازې نوم او د پلار نوم او پته يې زما وليکله او بيا يې زما عکاسي وکړه. د دوه تنو سره يې روانه کړم، وړاندې يې يوې ودانۍ ته ننوېستم. په يوه وړوکي کوټه کې يې بندۍ کړم، په کوټه کې يوه کړکۍ وه، چې د کړکۍ د شيشې په مقابل کې د اوسپنو لښتې ښکته پورته کلکې شوې وې. له کړکۍ نه مې پام کاوه، وړاندې يو تن پوليس په پهره ولاړ و. زه تر مازيګره په دغه کوټه کې ناسته وم، يوه چپاتۍ او دال يې په يوه نالبکي کې راته راوړل. هغه مې چې وخوړل دومره مرچ پکې و، چې خوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـې ترخـه شـوه او لـه خوراکـه ولوېدم. مـازيګر ناوختـه يـې لـه کـوټې نـه وېستلم، پـه يـوه وړوکـي موټر کې يې کېنولم، دوه تنه يې راسره پـه موټر کې کېنـول او مـوټر روان شو. لـه جـم نـه تېـر شـو، پېښور تـه ورسېدو، لـومړۍ يـې د سيـډو دفتـر تـه بـوتلم. هغـو يـوه سره زمـا پـه بـاب څـه کاغذونـه ورسره و، د سيډي د دفتـر مـشر تـه يې ورکـړل. د سيـډو مـشر راتـه ښـکته پورتـه وکتـل، ماتـه يې وويل:

پکول اېسته کړه، څادر هم لـه ځانـه لیرې کـړه. مـا چې پکـول لـه اېسته او څادر مې پـه مځکـه کېښود او چتـه ښـکاره شـوم. هغـه خپـل سـر وخوځـاوه، يـوه بـل تـه يې وويـل: دا بوځـه او لـومړنۍ پوښتنې تـرې وکـړه. لـه هغـه دفتـره بـوتلم او پـه بلـه کوټـه کې يې کېنـولم، پـه استعلام کې يې رانـه نـوم، د پـلار نـوم، اسـتوګنه، ولايـت، وظيفـه، تحـصيل او د عمـر پوښـتنه کـړې وه، هغـه مـې ورجـواب کـړل. همداسې نـورې ډېـرې پوښـتنې يـې رانـه وکـړې، هـره پوښـتنه مې ورتـه ښـه منطقـي ځوابولـه. کـوم پنځـه شـپږ استعلامونه يې رانـه وکـړل، بيـا يـې يوځـای تـه بـوتلم پـه يـوه کوټـه يـې ننوېستلم، چـې پـام مـې وکـړو پـه کوټـه کـې څلـور ښـځې نـورې هـم ناسـتې دي. پـه کوټـه کـې بـدبوی، غـول او متيـازې د ټټـۍ نـه بهـر راوتلـې وې. پـه دغـه وړوکـي کوټـه کـې تـشناب او د متيـازو ځـای هـم و. د کـوټې دروازې تـه لـوی مـضبوط قلـپ پـروت و. هغـه نـورې ښـځې زمـا پـه ورتـګ حېرانـې شـوې، چـې دا خـو سـړی دی او زمـوږ کـوټې تـه يـې راننوېست. سمدسـتي رانـه يوې ښځې پوښتنه وکړه:

وروره ته يې دلته څنګه راوستې؟

مـا وې زه ښـځه يـم سـړی نـه يـم، پـه کوټـه کې مې ځـای پـر ځـای د نارينـه جـامې ويـستلې لانـدې مـې خپلـې جـامې پـه تـن کـې وې. هغـوی راتـه هـک پـک حېرانـې شـوې، مـا وې خوېنـدو مـا د مجبـورۍ نـه د نارينـه و جـامې اغوسـتې وې. تاسـې بـه څـه فکـر کـوئ، خـو زمـا کيـسه بـل ډول ده. خدای مو زما د حاله مه خبروه، هغوی راته ویل: خورې مهاجره يې؟

مـا وې هـو اوس خـو مهـاجره يـم. زه د بـرې خـوا پـښتنه يـم، بـدو حـالاتو تـر دې ځايـه رارسـولې يـم، چـې نـور بـه رابانـدې څـه کېـږي. مـا هغـوی تـه اصـلي کيـسه ونـه کـړه، پوهېدمـه چې څـه ګټـه راتـه نـه لـري. ضـرور نـه وه چـې هـر چـا تـه مـې خپـل حـال وايـم. يـوازې مـې د سـيډي د دفتـر کيـسه ورتـه وکـړه، خـو هغـه راتـه پـه ځـواب کـې وويـل، چـې داسې خبـرې او کيـسې ډېـرې شـوې دي، خـو اصلي خبره او مطلب بـل شـی کېـږي. مـا لـه ښـځو نـه پوښـتنه وکـړه، هغـوی څـوک پـه جنـايي پېښـو کـې راغلـې وې، ځينـې د جاسوسـۍ پـه کـيس کـې وې، يـوې ښـځې چـې د عمـر نـه پخـه وه، تکـه تـوره بدشـکله وه، هغـې يـو ماشـوم وژلـی و او پـه خېټـه کـې يـې ورتـه اپـيم اچـولي و. پـښتو يـې نـه شـوای ويلـې، څـه بلـه ژبـه يـې ويلـې. د ماښـام ډوډۍ يـې دال او چپـاتۍ راوړه، لـه يـوې خـوا ورېږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وم، لـه بلـې خـوا پـه کوټـه کـې بـد بـوی او چټلـي پرتـه وه، د ناسـتې ځـای پـه کوټـه کـې نـه و. هغـو نـورو ښـځو ښـه پـه مـزه مـزه دال او چپـاتۍ خـوړل، ماتـه يـې ويلـې خـورې ډوډۍ خـوره، مجبـوري ده چـاره څـه ده. وږې ځـان مـه پرېـږده. پـه سـختۍ سره مـې لـږې مړۍ وخـوړه. بيـا مـې لـه هـرې يـوې پوښـتنه وکـړه، هغـوی هـرې يـوې دوه شـپې او درې شـپې پـه دغـه کوټـه کـې تېـرې کـړې وې. لـه يـوې خـوا ګرمـي وه او لـه بلـې خـوا د کـوټې بدبوی دومره پـه عـذاب کـړم، چـې څـو ځلـي مـې پـه بـدن بـې هوښـي راغلـه. هـر څـومره مـې چـې ځـان ټينـګ کـړ، نـه کېـده، اوښـکې مـې روانـې وې، د هغـو نـورو ښـځو دومـره پـروا نـه وه، د کـوټې پـه بـدو شـرايطو کـې هغـوی لـه ډوډۍ نـه خرپـا ايـستله. خپلـو کـې بـه يـې خنـدل او پـه مـا پـورې بـه يـې هـم مـسخرې کـولې. شـپه شـوه، ناوختـه د شـپې يـوه بجـه وه، چـې يـو پـوليس راغـی، دروازه يـې خلاصـه کـړه. ماتـه او يـوې بلـې ښـځې تـه يـې وويـل: تاسې راځئ.

لـه کـوټې نـه يـې وويـستلو او پـه يـوه مـوټر کـې يـې د سيـډو دفتـر تـه يـووړو. پـه دفتـر کـې يـوه پنجـابي افـسر تـه يـې بـوتلم. يـو پګـښتون ترجمـان يـې راسره کېنـولی و. ډېـر اسـتعلامونه يـې رانـه وکـړل. مـا بـه ورتـه ځوابـول، بيـا يـې پـه مـوټر کـې ځانتـه يـوړم. پـه يـوه وړوکـې کوټـه کـې يـې ورننوېـستم، ترجمـان رانـه ولاړ. کوټـه ډېـره وړه وه، يـوازې زه پکـې ځايـدلم. ډېـره ګرمـي وه، پـه کوټـه کـې وړوکـې کړکـۍ وه، چـې د چـت لانـدې وه، د ګرمـۍ نـه مـې ضـعف وکـړو. بيـرون وړانـدې پـوځي عـسکر لـر بـر کېـدل، دروازه مـې پـه لاسـونو ودربولـه، کتـل مـې چـې يـو پـوځي راغـی، مـا ورتـه وويـل: اوبـه راتـه راوړه. هغـه پنجـابي و، اوبـه يـې نـه پېژنـدلې. بيـا مـې ورتـه پـه انګليـسي کـې وويـل. لـږه شـېبه وروسـته يـې راتـه اوبـه راوړې. اوبـه مـې چـې وڅـښلې، ايلـه بېلـه مـې سـاه سـازه شـوه. سـمټي ځمکـه بانـدې پرېـوتم، يـوازې هغـه د نارينـه جـامې او څـادر مـې سـرته کېـښود. ځای پرځای مې سترګې ورغلې وې.

يـو وخـت راتـه دروازه وټکـول شـوه، سر مـې راپورتـه کـړو ومـې ليـدل، چـې يـوه عـسکر دروازه ببرتـه کـړه. همغــه مــوټر چــې زه يــې پکــې راوړې وم، ولاړ و او همغــه ترجمــان او يــو تــن بــل مـوټروانز مـوټر کـې يـې کېنـولم، دفتـر تـه يـې يـووړم. لـومړۍ يـې چـای راکـړل، چـې کلـه د چـای څـښلو نـه وزګـاره شـوم، دفتـر تـه يـې بـوتلم. پوښـتنې يـې رانـه بيـا پيـل کـړې ان تـر ماسپـښينه پـورې يـې رانـه پوښـتنې وکـړې. عکـسونه يـې راتـه واخيـستل، پـه همدغـه ورځ تـر مـازيګره بـې دفتـر کـې کېنـولې وم، بـدن مـې لـه خيرنتيـا نـه خارګـشت کـاوه، جـامې زمـا بيخـي نـورې د اغوستلو نه وې. د دفتر صيب ته مې همدا مشکل وو ايه. هغه ترجمان ته وويل:

دا بوځه، چې ځان ومينځي.

تـشناب تـه يـې بـوتلم، ځـان مـې ومينځـو، خـو جـامې مـې خېرنـې وې. د دفتـر صـيب راتـه وويـل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

جامې به درته سهار ته راوړي. د شپې له خوا يې بيا همغه جېل ته بوتلم. شپه مې پکې تېره کړه. سهار يې بيا دفتر ته راوستلم، په موټر کې يې کېنولم او مرکزي (سنټرل جېل) ته يې يووړم. مرکزي جېل ډېر لوی جېل و، د نارينه و زندان بېل او د ښځو زندان يې په څنګ کې و. زه يې د ښځو زندان کې يوې کوټې ته بوتلم، چې درې تنه ښځې پکې نورې هم وې. کوټه خو نورمال لويه کوټه وه، په کوټه کې د هرې ښځې ځای معلوم و. هرې ښځې الماری معلومه وه، د هغو نورو ښځو بسترې وې، زما په ځای کې بستره نه وه. يوه ښځه په پښتو پوهېده، مګر هغه نورې دوه تنه په پښتو نه پوهېدې، اردو کې يې خبرې کولې. هغوی هره يوه له ډېرشو کالو نه پورته وه. يوه ښځه بيخي زړه وه. په پښتو چې پوهېدله، هغه به د څلوېښتو کالو وه. هغه يې د قتل په موضوع کې بندي کړې وه او هغه دوه نورې يې په کومه بله موضوع کې بنديانې کړې وې. په دغه مرکزي جېل کې مو شپې ورځې شوې. پښتنې ښځې ځان د مردان د علاقې ښوده. هغې څلور کاله بند تېر کړی و، يو کال ورته پاتې و. د خوی او اخلاقو نه ډېره ښه ښځه وه، خو خدای خبر چې اصلي ګناه بې څه وه. له ما سره يې لکه د خور غوندې چلند او ګوزاره پيل کړه، هغه نورې دواړه هم بدې ښځې نه وې، خو زه يې په ژبه نه پوهېدم. ولې وروسته مې ترې ښه اردو زده کړه، چې په لوستلو او ليکلو کې مې ترې اردو ياده کړه. هغه کومه چې لږه ځوانه وه، هغې تر لسمه پاس کړی و او هغه زړه ښځه چې وه په ليک او لوست ډېره کمه پوهېده. په پښتو چې پوهېده، هغې هم تر لسمه ښوونځی لوستی و.

په محبس کې يې راته له نورو سره سمه ډوډۍ حواله کړه. يو ډول د بنديانو جامې يې راکړې، چې د اغوستلو نه وې، بيا مې هغې پښتنې ښځې ته وويل، چې جامې راته پيدا کړه. هغې راته له خپل کوره جامې راوغوښتلې. خپلې جامې مې وويستلې، نورې نو د اغوستلو نه وې. په جېب کې راسره ښې ډېرې پيسې پاتې وې، چې وروسته مې پرې د همدغو ښځو په واسطه ځينې ضروري شيان له بيرون نه راوغوښتل. بس همدغه زندان مې کور شو. لا نه پوهېدم، چې څو مره به په دغه زندان کې پاتې کېږم؟ هېڅ مې پوښتنه نه کوله، چې زما قيد د زندان وخت او ګناه معلومول هېڅ پته نه وه. بس مياشتې، کلونه تېرېدل، ترڅو چې لس کاله مې په مرکزي جېل کې تېر کړل. هر څه مې له لاسه ورکړي وو، نه د مور و پلار نه خبره يم، سهار او زوی خو مې سين يووړل. کور او کلی، خوانبې هرڅه مې له منځه تللي دي. اوس دا څو ورځې کېږي، چې د طالبانو په وخت کې له بنده راخوشې شوې يم، څو شپې مې د جلوزو په کمپ کې تېرې کړې، له هغې ځايه راته چا د صابر ډګروال نوم راښودلی دی، چې هغه زموږ د کلي و. ما وې چې لومړی به دا پيدا کړم او بيا به دده په واسطه سره د کور او کلي او خوانبې پته ولګوم او ورپسې به د قوماندان حضرت پته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولگوم، چې هغه مې په پوهنتون کې همصنفي و.

ما چې خپلې خبرې تر دې ځایه راورسولې، د سړي په مخ اوښکې روانې وې، خپل سر یې خوځاوه، خوله ترې ورانه پاتې وه. له خولې نه یې په ژړغوني اواز وویل:

هوسۍ خورې زه ډگروال صابر یم، ستاسې کلیوال.

ــ آخ تــه ډگـروال صــابر یــې؟ مـوږ دواړو ژړا غبرگـه کـړه. پـه دې کـې د هغـه مېـرمن راننوتلـه، حېرانه پاتې شوه، ویل: ولې؟ څه پېښ شوي؟ هله ما خبر کړئ، څه چل دی؟

مېړه یې خپلې سترگې له اوښکو نه وچې کړې، ویې ویل:

دا خو د سهار صیب ښځه ده، هوسۍ !

ــ دا څـه وایـې؟ دا هوسـۍ ده؟ هوسـۍ تـرور تـه پـه دې حـال؟ دا څنگـه؟ خـوا تـه مـې مخـې تـه کېناسته، ویې ویل:

کیـسه څـه ده؟ ژړغـونې شـوه، مېـړه یـې ورتـه زمـا کیـسه زر زر تېـره کـړه او بیـا تـر مـا راغـاړې وتـه، پـه سـلگو سـلگو یـې وژړل، مـا هـم ورسـره اوښـکې تویـولې. مـوږ درې واړو ژړل، یـوه شـېبه غلي پاتې شو. د صابر د ښځې لا سو قهارې ختل، صابر خان په ټیټ غږ وویل:

یـو لاس بـه پورتـه کـړو. مـونږ درې واړو دوعـا تـه لاس پورتـه کړلـو پـس لـه دوعـا نـه صـابر خـان راته ډاډ او تسلي راکړه. مېرمن یې هم راته تسلي راکړه، ویې ویل:

تـرور جـانې ! راځـه چـې پـه تـشناب کـې دا ویـښتان درتـه پـریمینځم او جـامې دې بـدلې کـړم. توبـه توبـه خدایـه دا څـومره سـختې دې تېـرې کـړي دي. هغـه پاڅېـده او زه یـې لـه لاسـه ونیـولم، لـه خپـل ځایـه یـې پورتـه کـړم. صـابر خـان وویـل: خـورې تـه اوس جـامې بـدلې کـړه، نـورې خبـرې بـه وروسته کوو.

تـشناب تـه یـې ننوېستلم او نـوې جـامې یـې راوړې. لـه تـشناب کولـو نـه وروسـته هغـوی دواړه نـزدې راسره کېناستل، ما ترې د خپلې خوانبې، کور او کلي پوښتنه وکړه. صابر خان راته وویل:

هوسـۍ خـور لکـه څنگـه چـې پـه تـا دومـره سـختې تېـرې شـوې دي، دغـسې پـه هـر افغـان او بیـا پـه تېـره خـو زمـوږ د سـیمې پـه خلکـو بانـدې ډېـر ظلـم او تېـرى وشـو. تاتـه خـو بـه پتـه وه، چـې زه پـه هغـې وخـت کـې د کابـل پـه بالاحـصار کـې وم او د جگـړو پـه گرمـو شـپو ورځـو کـې سـروبي تـه زمـونږه عـسکري غونـډ راغـى. پـه دغـه وخـت کـې چـې تاسـې لـه کلـي نـه وتلـي وئ، پـه دویمـه ورځ زمـونږ پـه کلـي لـومړى هـوایي بمبـار شـوى و او بیـا افغـان او روسـي عـسکر لـه ټـانکونو او نـورو درنـو وسـلو سـره پـه کلـي راننـوتلي وو. زمـونږ او ستاسـو د کلـي خلکـو ورسـره سـخته جگـړه او مقاومـت کـړى و. بـالاخره د کلـي خلکـو سـره خـو دومـره قـوت نـه و، ټـول کلـى محاصـره شـوى و، روسـي او دولتـي عـسکر پـه کلـي ورختلـي وو. وروسـته چـې خلکـو مـونږ تـه وویـل زیـات د کلـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسله وال خلک ستاسې په کلا او د بېرغ د ملک په کلا کې يې سنګرونه نيولي وو. کوم وخت چې په کلي ورننوتلي وو، ټول کلي ته يې اور را اچولی و، ستاسې په کلا يې د راکټونو او توپونو ډزې کړې وې. بيا يې بمونه ورا رتولي وو. وروسته يې د کلا دروازه ماته کړې وه او دننه په کوټو کې خلک پټ شوي وو. کوټو ته يې اور اچولی و، څه خلک چې په کوټو کې وو، ټول سوي وو. يو نيم سړی له کلي نه چې په وخت تښتېدلی و، هغه به ژوندی پاتې و، نور ټول يې وژلي وو. نو ستاسې په کلا کې ستا خوښې او د سهار صاحب تره او د تره زامن نور د کلي پينځه د برش تنه مجاهد په شهادت رسېدلي وو. په هغې جنګ کې زما دوه زامن او يوه تنګور، يو لمسی هم شهيدان شوي وو. دا ښځه او دا نور واړه مې له ما سره په کابل کې وو، دوی ژوندي پاتې شوي دي. نور کلی تباه شوی دی. په هر کور کې تصادفي يو او يا دوه تنه ژوندي پاتې شوي دي. ډېر داسې کورونه شته دی، چې ټوله کورنۍ يې تباه شوې ده.

د صابر خان د خبرو په پای کې ما بيا وژړل، دغه ورځ مو ټوله په ژړا تېره کړه. ماښام ډوډۍ نه وروسته راته ډګروال صابر خان ډاډګيرنه راکړه، ويلې هېڅ تشويش مه کوه، زما خور يې له مور سره به او سې، زمونږ چې څه حال و، هغه به ستا هم وي. کله چې کراري شوه او ملک ازاد شو، بيا به په ګډه يو ځای که ژوندي وو خپل کلي ته لاړ شو. نور نو چې ته هېڅ فکر ونه کړې، ته مې خور او زه دې ورور يم.

ما وې صابر خانه وروره! زما د پلار کورنۍ به څنګه شوې وي؟.

هغه پخپله ږيره لاس تېر کړ، ويل يې: هوسۍ خورې الله به ترې خبر يې، داسې حالت راغلی او هغه څه په وطن کې وشول، چې د نړۍ په هېڅ ځای کې به نه وي شوي، پلار د زوی نه جدا او زوی له پلاره! زمونږ د وطن هرڅه په پاکستان وپلورل شول، سوي ټانکونه، موټرې، الوتکې، اوسپنه، هرڅه کباړ شول او د پاکستان په کباړيانو خرڅ شول. هغه راته راوړاندې شو، په غلي اواز يې وويل: پاکستان زمونږ وطن سم لوټ کړ، اوس خو لا بيخي ددې طالبانو سره پنجابي عسکران په افغانستان کې اوسېږي او جنګېږي. هوسۍ خورې تور لينګيان مې په وطن کې ښکته پورته کېږي، زړه مې اور اخلي، خو.... !

د هغه زړه د پاکستان ناخوالو خوړين کړی و، په دغه شپه راته صابر خان ډېرې خبرې وکړې، له هرڅه نه يې خبره کړم. وروسته له ډېرو کلونو نه مې ايله په دې شپه ساه سمه شوه. په دې شپه مې خوب وکړو، بې له هغې راپکې څه نه وو پاتې، خوشې هډوکي پوټکي شوې وم، خوب مې بې له هغې درې ساعتو نه زيات نه و، د لسو کالو جېل بوډۍ کړې وم، دال او چپاتو مې د معدې زخم راپيدا کړی و، د ناصر باغ په کمپ کې مې د صابر خان ورور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې ورځې شوې، د هغې مېرمن ګل پري هم بې اندازې ښه ښځه وه. زما يې ډېر خدمت کاوه. اګرچې هغه هم زړه شوې وه، لونې او زامن يې ورته مخې ته ګرځېدل، ژوند يې دومره بد نه و. له څو ورځو وروسته راته صابر د يوه قوماندان نوم واخيست، چې ګلشېر نامه يې وه. ما وې خو ښوک به يې، هر چېرې قوماندان موجود و. ما وې دا به هم ښوک وي نو، له ځان سره مې فکر وکړ دا هغه زموږه همصنفي ګلشېر نه وي. په ادبياتو پوهنځي کې موږ سره يو هلک و، نوم يې ګلشير و. په درسونو کې يې هېڅ خوند نه و، خو هغه د ننګرهار د سيمې و.

ما ويل: صابر خانه وروره ! ددا ګلشير قوماندان د کوم ځای دی؟

ـ خورې دا هم د ننګرهار دی، خو ډېره دنيا يې پيدا کړې ده، مخکې په کوم بل تنظيم کې و، مګر اوس له طالبانو سره غټ سړی دی.

ـ صابر خانه کېدای شي همغه وي، که دلته چېرې نږدې اوسي خو يوه ورځ به دواړه ورشو، ګوندې زما د کور او کلي او د پلارګنۍ په باب راته څه معلومات پيدا کړي.

صابر خان ويلې ښه ده خورې، خو په دې وختونو کې زيات په افغانستان کې وي، کله کله دلته خپل کور ېې دی راځي. زه به يې پوښتنه وکړم، که چېرته راغلی وي، وربه شو.

ما وې ښه ده وروره ور به شو.

سبا يې له چای نه وروسته موږه دواړه د ګلشېر قوماندان کور ته ور روان شو. په لاره کې مو دوه درې ځای پوښتنه وکړه، يوه دوکاندار د هغه کور له ورايه راوښود. موږه د هغه کور خوا ته ورو ورو روان وو، نږدې چې ورغلو مې ليدل، چې ډېر خلک له وسلو سره د قوماندان ځای ته ورځي او راوځي. نږدې دغې ځای کې نوره ودانۍ نه وه، له قوماندانۍ نه ګرد چاپېر په څو جريبه ځمکه کې ديوال راتاو شوی و. د کور مخې ته يې لوی پراخه باغ او ونې ولاړې وې. صابر خان راته وويل:

خورې زه به درته بيرون کېنم، ته دروازې ته ورشه يوه ته به خپل نوم ووايې، چې قوماندان خبر کړي او ځانته دې وغواړي.

د صابر ورو مې ومنله، هغه د يوه دوکان ترڅنګه کېناست او زه د قوماندان د کور دروازې ته ور روانه شوم. دروازې ته، چې ورغلم وسله وال کسان وتل او ننوتل. يوه د توري ږيرې سړي ته مې وويل:

بچې ما تر قوماندان صيب پورې وروله.

هغه راته ښکته پورته وکتل، وې ويل:

بوډۍ ترور قوماندان صيب سره تيايم نشته دی. همدا خبره يې وکړه او ګړندی ننوت. يو بل ځوانکی هلک ايله يې د ږيرې خط راغلی و، په دروازه کې ننوت ورغږ مې کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زویـه کـه تکلیـف درتـه نـه کېـږي قومانـدان صـیب تـه ووایـه یـوه ښـځه پـه دروازه کـې ولاړه ده، غواړي چې تا سره ملاقات وکړي.

هلک وې ښه موري ستا سوال ځواب به یوسم.

ډېـر سـاعت ولاړه وم، هغـه هلـک هـم ورپـسې ورک شـو، دریـم تـن یـو بـل د پاخـه عمـر سـړي تـه مې وویل: ورور ه قوماندان صیب ته به مې بو نه ځې، یو ضروري کار مې ورسره دی.

هغه راته راوړاندې شو، ویل یې: څه کار دې دی مورې؟

ما وې: پټه ضروري خبره ورسره کوم.

پـه دې خبـره سـړی لـږ غلـی شـو، بیـا یـې وویـل: ښـه ده مـورې زه بـه سـتا خبـره هغـه تـه ورسـوم. یـو بـل وسـله وال راغـی ویلـې مـورې راځـه. لـه دروازې نـه یـې ننوېـستم، دننـه ډېـر کـسان ښـکارېدل، څـوک تلـل او ځینـې بـه راتلـل. زه یـې د قومانـدان د کـوټې ترڅنګـه ودرولـم، ویـل یـې: مـورې قوماندان صیب به دې وغواړي.

ډېـره اوږده شـېبه تېـره شـوه، خـو قومانـدان ورونـه غوښـتلم. زه لـه دروازې ترڅنګـه پـه یـوه وړوکـي دیـوالګي پـورې مـې تکیـه وکـړه، مـا وې چـې دمـه برابـره کـړم. پـه دې کـې قومانـدان د خبـرو پـه حـال کـې راووت، څـو تنـه بـاډي ګـارډان ورپـسې وو، زه ورپاڅېـدم، غـږ مـې پـرې وکـړوو خـو هغـه کلـه زمـا غـږ اورېـدو، منـډه مـې ورواخیـسته، هغـه مـوټر تـه خـوت، چـې ورورسـېدم. مـا وې قوماندان صیب مرسته راسره وکړه. هغه دروازه نیولې وه ویې ویل:

د څـه شـي مرسـته دسـره وکـړم؟ بـوډۍ وخت مـې مـه نیـسه مـوټروان تـه یې وویـل: مـه دربېـږه ځـه مـا پـه جـګ اواز ورغـږ کـړل: ګلـشیره هوسـۍ یمـه سـتا د ادبیـاتو د پـوهنځي همـصنفۍ. ویلـې څـه ځـه بـوډۍ وخت مې مه نیسه، تاته هېڅ وخت نه لرم.

مـوټر یـې روان کـړو دوړې پـه مـا راخـورې شـوې، خپلـې سـترګې مـې د ټیکـري پـه پیڅکـي پـاکولې او بېنـوا تـرې رارو انـه شـوم. کتـل مـې چـې صـابر خـان زمـا خـوا تـه راروان و، مـا لـه ځـان سره ګلشېر ته ښېرا کولې، چې هغه راباندې غږ کړو: ولې خورې څه خبره ده؟

ــ وروره دا خـو هغـه ګلـشیر و، زمـا همـصنفي، لـومړی خـو یـې ځانتـه نـه ورغوښـتمه، خـو زه ورتـه د کـوټې دروازې سـره ولاړه وم. لـه دننـه نـه چـې راووت، ماتـه یـې هـډو پـام هـم ونـه کـړو. مـوټر تـه چې ختـو ورمنـډه مې کـړه، غـږ مـې پـرې وکـړ، مـا وې ګلـشیره زه هوسـۍ یمـه، سـتا همـصنفۍ ودرېـږه کـار مـې دی درسـره. هغـه راتـه سـم دم مخـامخ کتـل، یـوازې دومـره یـې وویـل: بـوډۍ پرېـږده، وخت مـې مـه نیـسه پـه شـتاب سـره یـې مـوټر روان شـو. دوړې او خـاورې یـې راباندې راباد کـړې. کـه خدای دا بـې غېرتـه وشـرموي، هـېڅ د انـسان پـه سـترګه یـې هـم راتـه ونـه کتـل. تـه ګـوره صـابر خانـه دا بـه پـه صـنف کـې داسـې غلـی ناسـت و، چـې لـه چـا سـره غږېـدلی هـم نـشو. څلـور کالـه فاکولتـه یـې پـه یـو زوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتلون کې وویله، اوس په دغه حال کې دی.

صابر خان وویل: خورې راځه، چې ځو، هیڅ پسې زړه تړل نه دي په کار. ورو ورو به ځو، مشغولتیا به هم کوو. هو سی. خورې مونږ چې لومړی پاکستان ته رامهاجر شو په باجوړ کې یې زړې زړې خیمې راکړې، د خېمو کلي جوړ شو، راشن پاسونه یې په مهاجرو ووېشل. کله چې هوا مخ په تودېدو شوه او بیا چګې اوړی شو، په خېمو کې ګوزاره ګرانه شوه، له خېمو نه خلک پورته شول. په بېلابېلو ځایونو کې ورته کمپونه جوړ شول، ځینې خلک پېښور ته وکوچېدل. ګوزاره ګرانه شوه، ته باور وکړه، چې مونږ به سهار راووتلو مزدورو لپاره به ودرېدو، چا به له ځان سره کار ته بوته تلو بېرته به کور ته لاړو. څو ځلې پولیس زما وړوکی کراچی، چې مېوه مې پکې خرڅوله چپه کړې ده او رد بد یې راته ویلي دي. ښه به مو لیدل، چې د ډېر آب خلک به بې آبه شول. د افغانانو بې عزتي شوې ده، غریبي او بې وسي خو پرېږده. ډېر ماشومان بې دوا او بې درمله د پېښور په مېرو کې قتل شول.

صابر خان له مانه مخکې روان و، شاته به ورپسې خپلو څپلو دوړه کوله، زما سینه ونښته، ساه مې بنده بنده کېده، صابر خان ته مې ورغږ کړ: وروره لږ دمه به وکړو، ساه مې نښلي.

هغه زر مخ راواړاوه، ویلې ښه ده. زما خوا ته په ما پسې راوګرځېده، لاس یې ونیولم او د یوې ونې لاندې یې کېنولم. هغه شاوخوا پام وکړو، چې ګنې اوبه پیدا کړي. هلته وړاندې په یوه لږ واټن کې د څاه ارهټ تاوېده. دی ورغی، چې اوبه راوړي. ما ونې ته تکیه ووهله، په زړه کې مې تېر شول، زه خو د ډېر عمر ښځه نه یم، د پاکستان جبل بوډۍ کړم، له خپل سهار او وړوکي زوی نه یې خلاصه کړم، له هر څه نه د پاکستان راتګ خلاصه کړم او لا اوس هم دلته پکې اوسېږم. نه نه نوره به یوه شپه هم پاتې نه شم.

صابر خان راته غږ کړ: خورې اوبه مې راوړې، ښې یخې اوبه دي.

هغه لوټه د اوبو ډکه کړې وه، ما ته یې ونیوه، ویل یې خورې دا اوبه وڅښه. ما له اوبو نه یو ګوټ وکړو، مری مې لمده شوه، مخ ته مې هم یوه لپه اوبه واچولې، دواړه پښې مې هم لمدې کړې. صابر خان ته مې دوعا وکړه، هغه پخپله سپینه ږیره لاس تېر کړو، د لوټې نه یې اوبه وڅښلې، غاړه یې تازه کړه، ویل یې:

خورې اوس خو لږه ښه شوې؟

ما وې هو وروره بیخي ښه شوم. ویل ښه نو زه به دا لوټه بېرته یوسم، بیا به په کرار کرار کور ته ځو. ما وې ښه ده وروره په عذاب شوې. هغه د اوبو لوټه ارهټ ته یووړه او پېرته راغی. موږه دواړه کور ته روان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته لا یو تو ته مزل پاتې و، ما صابر خان ته وویل: وروره یوه خبره د سره شریکوم. ستا نظر مې اخیست. صابر خان وویل:

مهرباني وکړه خورې ولې تاسې خو خبره وکړئ.

ما وې وروره! د الله تعالی کارونه خو د الله دي، مګر له مانه زما ژوند، زما هرڅه رانه د پاکستان په راتګ کې له لاسه لاړل، بې موجبه، بې ګناه یې لس کاله راباندې په جېل کې تېر کړل، بې وخته بوډۍ شوم. نور مې دلته یوه شېبه هم زړه نه غواړي، چې اوسم. په هر ترتیب چې کېږي، خپل کور و کلي ته ځان رسوم.

هغه وویل: خورې په کور کې به مشوره وکړو، هر څنګه چې دې خوښه وه، هغسې به وکړو.

ـ رښتیا صابر خانه! اوس خو به جنګونه نه وي؟

ـ نه نه خورې اوس خو طالبان په واک کې دي، د ملا عمر اخوند پاچاهي ده، پوره امنیت یې راوستی دی، دا نورې تنظیمي ډلې ټپلې یې کونج ته کړې دي.

صابر خان پښه ونیوله، پخپل ځای ودرېد، خپلې سترګې یې شاوخوا وګرځولې، بیا ما ته راوړاندې شو، په ورو او غلي اواز یې وویل:

نیم د پاکستان پوځ ورسره دی، هسې خبره د طالب ده، خو دا تور مخي پنجابي ورسره دي. مخ یې بېرته ستون کړو د کور په لور یې ګام واخیست. تر کوره یې د پاکستان له حکومته سر ټکاوه، کور ته ورسېدو. د صابر خان مېرمن ډوډۍ تیاره کړې وه، هغې لومړی له مانه پوښتنه وکړه، ویل یې:

هوسۍ ترور! څنګه چل وشو، قوماندان مو ولید.

ـ هو خورې ومې لید، خو د هغه زړه د تیرې دی، هډو یې خبرې هم راسره ونه کړې. اوس خو بدل دی، هرڅه بدل شوي دي، زړه پسې تړل په کار نه دي.

موږ ډوډۍ وخوړه او چای ته سره ناست وو، ما صابر خان ته بیا د خپل تګ په برخه کې ورته یاده کړه. هغه لږه شېبه غلی و، بیا یې ځواب کې راته وویل:

خورې ډېره ښه خبره ده، خو لومړی به زه او ته په دې باب ښه ځان پوه کړو، بیا همغسې وکړو.

ـ وروره ته په دې باب څه فکر کوې؟ زما خو فکر او عقیده خوځېدلې ده، سم سوچ نه شم کولای، ته چې هرڅه راته وایې، همغسې به وکړو.

ـ هوسۍ خورې، زه خو داسې نظر لرم چې لومړی ته کوم ځای ته غواړې، چې لاړه شې؟ او هم دا ووایه، چې هلته څه کول غواړې، چې ویې کړې؟ چې زه ستا په پلان پوه شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د هغه دې پوښتنو ته په ځواب کې غلې پاتې شوم، هغه خپله پیاله پورته کړه او غړپ یې ترې وکړو. د صابر خان مېرمن زموږ خوا ته کېناسته، ما ورته وویل:

زه غواړم چې لومړی خپل کلي ته لاړه شم، که څوک ژوندي پاتې شوي وي او د سهار څوک نږدې خپلوان په کلي کې موجود وي، پیدا یې کړم او بیا ترې د سهار او د خپل زوی په باب پوښتنه وکړم، چې یو ځل دومره څوک پیدا کړم پیا به نورې لارې چارې لټوو.

صابر خان وویل: ما خو اورېدلي دي، چې د کلي ځینې کسان له پېښوره تللي دي، په کلي کې دوباره څه ناڅه ژوند پیل شوی دی. ولې په دې پوه نه یم، چې څوک به تللي وي؟ خدا پړو زه خو نشم تلای، ځکه چې له طالبانو سره نه یم، نو ځکه خو په ځان ډارېږم، خو زما یو دوست دی او هغه اړیکې له طالبانو سره لري. یو ځل به ورسره ستا د تګ خبره وکړم، کېدای شي ګوندې له ځان سره دې بوځي. د هغه دلته هم پوخ کور دی او هلته یې هم ښه واک شته دی. په کلي کې به درسره ستا په هر مشکل کې مرسته وکړي. په ځینو کارونو کې ما ازمېښت کړی دی، ښه سړی دی. مونجې وریجې رېږه پې ده، تیار دلته راغلی دی زه به ورپسې همدا اوس ورشم خبرې به ورسره وکړم. ستا په باب به یې پوره پوه کړم. باور لرم، چې پوره مرسته به وکړي.

زه لمانځه ته پاڅېدم او هغه په هغې سړي پسې لاړو وې ویل زه به د مازیګر جمه د هغوی په جومات کې وکړم، که په جومات کې مې ولید لا ښه ده.

زه چې له لمانځه نه وزګاره شوم، چرت کې لاړم (هغه زموږ کلا او هغه کلی به هغسې ودان وي او که؟ په لومړي ځل چې له سهار سره له کابل نه کلي ته راغلم، هغه خلک، هغه عزت او هغه خوشالي، له ما سره د سهار د خپلوانو مینه او محبت څومره خوږې شپې ورځې وې) له سترګو نه مې اوښکې جارې شوې، تر ډېره وخته ځای پرځای ناسته وم. د صابر خان مېرمن راپسې راغله، له لیرې یې راغږ کړو:

ترور جانې راځه دې پکې خوا ته رانږدې شه ګرمې ده. ما خپلې اوښکې وچې کړې، د هغې خوا ته ورغلم. مخامخ پکې ته کېناستم. د هغې زامن او لونه یو پر بل پسې راننوتل، ترڅو چې خره لګېده. د کور ماشومان او لویان ټول راننوتل. زه د صابر خان په تمه وم، د هغه د راتلو شېبې مې شمارلې. په دې کې د ماښام ډوډۍ تیاره شوه، د صابر خان مېرمن وویل: موږ او تاسو به ډوډۍ وخورو، هغه معلوم نه دیو چې کله راځي.

د ماخستن تر لمانځه وروسته صابر خان راغی، مېرمن یې ترې د ډوډۍ پوښتنه وکړه، هغه وویل: ډوډۍ مې خوړلې ده. د چای پیاله یې ورته مخې ته کېښوده، زه لا د کوټې مخې ته په لمانځه ولاړه وم. لمونځ چې مې خلاص کړ، ورننوتلم، سترې مشې مې ورته وویلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته یې اشاره وکړه، ویلې راځه خورې دلته چې نږدې په دغه توشکه کېنې. زه د هغه خوا ته په توشکه کېناستم. ماته د صابر خان مېرمن د چای پیاله مخې ته کېښوده، صابر خان بې له دې، چې ما ترې پوښتنه کړې وای، ویې ویل:

خورې ښه شوه سرې مې ولید له جومات نه یې له ځان سره کور ته بوتلم، ټولې خبرې مې ورسره وکړې. ما چې ستا د ژوند کیسه هغه ته وکړه، لومړی هک پک حېران پاتې شو، ډېر خپه او ستومانه شو، ډېره شېبه غلی و، بیا یې ماته داسې وویل:

داسې به وکړو، چې خدای یې کوي، زه به یې خپل کلي ته ورسوم او په کلي کې به چاته وظیفه ورکړم، چې کمک ورسره وکړي. دده چې هر ډول مشکلات و، هغه به ورسره مرسته کوي. زه پخپله ته پوهېږې، چې په جلال آباد کې ډېر مصروفیت لرم، له دې سره پخپله نشم ګرځېدلی. ولې یو تن به ورسره کړم، ددې خدمت به کوي.

ما وې خدای دې سرلوړې لره صابر خانه وروره! له ما سره دې ډېره نیکي وکړه، الله دې مه بدرنګوه. رښتیا وروره پوښتنه دې ترې ونه کړه، چې څه وخت ځي؟

– خورې سبا نه بل سبا ته ځي.

ما وې ښه شوه په لنډو ځي. صابر خان راته وویل:

هوسۍ خور! ته چې ځې په خیر څه خرڅ مرخ درته تیار کړم، خو تشویش مې درسره دا دی، چې ته به په کلي کې یوازې څه وکړې؟

ما وې صابره وروره! هلته خو پښتو ده، غیرت دی، دومره څوک به پیدا شي، چې مرسته راسره وکړي.

صابر خان زما خبره ونیوله ویې ویل: اګرچې دغه سړی، خو پوره لاپه راته وکړه، ویې ویل چې ته بې فکره اوسه، هېڅ مشکل به ورته پېښ نشي.

– صابر خانه وروره! ډېرې پیسې راسره وې، تصادف دا ښه و چې زما د لاس او غاړې بکس تر اخره راسره پاتې و او ښې پوره پیسې پکې وې. کیسه خو یې داسې ده، چې کوم وخت یې له مانه تحقیق کاوه، په هغو ورځو کې هغه زما ترجمان، چې یو پښتون هلک و، خو د پنجابي ژبې ترجماني یې ماته کوله، هغه راسره دا مرسته کړې وه، چې ځینې افغانۍ یې راته ډالر کړې وو او څه پیسې یې راته کلداري کړې وې. په جېل کې مې خپله ګوزاره کوله، یو څه پیسې راسره پاتې دي، تاسو ته تکلیف نه درکوم. دا چې زما دومره خدمت تاسې وکړو، تر قیامته به یې نه هېروم، الله دې ستاسو مددګار شي.

هغه خوشاله شو، ویلې د خور غوندې حق رابانډې لرې، هر چېرې چې لاړه شې، زه به دې خامخا پوښتنه کوم، هېڅ تشویش مه کوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه تېره شوه، سبايي وختي صابر خان او ښځه يې بازار ته لاړل، ماته يې جامې ګنډلې وې، يوه چادري يې راته واخيسته، نوې څپلۍ يې راته واخيستې، ما وې وروره دې نويو جامو او شيانو ته څه ضرورت و، زه خو بوډۍ ښځه يم او دا نوې جامې را سره ښې نه ښکاري.

د صابر خان مېرمن وويل:

ترور جانې ! خړې جامې مې درته جوړې کړي دي، ستا د شان سره مو هرڅه درته برابر اخيستي دي.

ما وې کور مو ودان مهاجر خلک ياست، دومره تاوان مې درواړاوه. دواړو ويل: نه نه دا څه تاوان دی او ته په موږه ډېر حق لرې.

مازيګر صابر خان بيا د هغه دوست کره ورغی، چې د سبا تګ په باب ترې پوښتنه وکړي.

هغه د ماښام لمونځ کور ته راروساوه، د مانځه نه وروسته يې وويل: خورې سبايي وختي به د هغوی کره ورځو. هغه ويلې وختي حرکت کوو، چې په رسمياتو کې جلال آباد ته ورسېږو.

سبايي وختي مې د صابر له مېرمنې نه د تلو اجازت راواخيست، هغې بېچاره اوښکې توېې کړې، ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، صابر خان راسره د هغې دوست کره لاړ. مونږ چې وروروسېدو، هغه دروازې ته راوتلی و. ويلې راغلئ صابر خان ويلې و. ماته يې وويل:

خورې ستړې مشې. ما مخ پټ کړی و، خالي سترګې مې ښکارېدې. په جګ اواز يې وويل:

زما خور يې او زه دې ورور يم، هېڅ خپګان چې ونه کړې، ټول مشکل به دې الله اسانه کړي.

د صابر خان نه مې اجازت واخيست، لاس مې ورته موچي کړل، ډېر خپه او ستومانه ښکارېده، زما ستوني ژړا ونيوه، د هغې په سترګو کې مې اوښکې ښکته پورته وځغلېدې، هغه رانه پاتې شو او زه د هغه دوست طالب ګل خان سره روانه شوم. د لواړګي د موټرو هډې ته ورسېدو، ما د ګل خان نه پوښتنه وکړه:

وروره په تورخم به ورځو که......

هغه وې هو خورې په تورخم به جلال آباد ته ځو.

په زړه کې مې تېر شول د تورخم سرحد خو راباندې لس کاله جېل تېر کړو، دا ځل.....

ګل خان بيا وويل: خورې ته زړه ښکته پورته نه کړې، زه درسره يم هلته زمونږ عسکر ولاړ دي، د بخوا کسان هم پېژنم راځه راځه هغه ګاډی د تورخم او لواړګي ناري وهي، تيار ډک دی.

موټر ته وختو او لږه شېبه پس يې حرکت وکړو. زما کرايي هم ګل خان ورکړه. کله چې په تورخم کې مزي ته ورسېدو، هغه ته مې د کرايي پيسې ونيوې، خو هغه وې خورې ته په ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق لري، پروا نه لري. له سرحده تېر شو، ولې زما زړه په سرحد کې رپېده، ما وې چې بيا مې غېر حق ونه نيسي. له سرحده وروا وښتو، د جلال آباد ګاډي ته وروختو، ګل خان لږه شېبه طالب عسكرو سره څه خبرې كولې، بيا موټر ته راوخوت. ما سپيښين تېر جلال اباد ته ورسېدو. له موټره چې ښكته شو، ګل خان راته كړه:

خورې راځه، چې ځو، دلته زمونږه كور دى. دلته مې ورور او كډه يې اويسګړي، زما زوى هم د خپلو وړو سره همدلته دى. راځه دلته به د هرڅه پوښتنه وكړو، په كرار به كلي ته لاړه شي.

د ګل خان كور ته لاړو، رښتيا چې كور كې ښځې وې، ما شومان وو، كله چې كور ته ورسېدو، هغه د كور لوى وړو ته وروپېژندم او دا خبره يې ورته وكړه: تاسو ټول به ددې خور پوره پوره خيال ساتئ، پام چې درنه خپه نشي.

ما وې مننه وروره خداى دې ژوندى لره. د كور ښځو ډوډۍ تياره كړه، ګل خان چې ډوډۍ وخوړه ماته يې وويل:

خورې زه ولايت پورې ځم، خپه نشې دا خپل كور وګڼه. يو څه معلوماتونه به هم درته د كلي راوړم.

ما وې وروره په مخه دې ښه شه. په كور كې ګڼه ګونه زياته وه، ټول په لمانځه باندې ښه ټينګ وو، هېڅ قضا يې پرې نه وه.

ما خستين تېر ګل خان او ورور يې كور ته راغلل، زه يې ورور ته وروپېژندم. د ګل خان ورور سيد خان نومېده، خو له ګل خان نه كشر و، مګر د دواړو يو شان سوچه اوږدې ږېرې وې. رښتيا چې ما وليدل، ځوانانو او سپين ږيرو يو شان اوږدې ږيرې پرېښې وې. په تورخم چې راتېرېدو طالبانو د خلكو ږيرې ورمېچ كولې، كه د چا به ږيره لنډه وه، رډ بد به يې ورته ويل.

ګل خان ماته وويل: ترور خپه شوې خو نه يې؟

ما وې نه وروره دې خوښه دو زما ډېر قدر وكړو. خپل كور يې ګڼم، تاسې خو زما وروڼه ياست. ګل خان ويل ترور زموږ ډېر كارونه دي، دا ورور مې په ولايت كې اداري مدير دى. له والي صيب سره وځنډېدم، نور څوک مې لا نه دي ليدلي. اوس به ځينې معلوماتونه سيد خان راكړي. سيد خانه د سيند نه پورې كليو كې څه حال دى؟

ـ كراري ده لالا هېڅ مشكل نشته دى. په دغو كليو كې يوازې نه، بلكې په ګرد مشرقي كې ارامي ده. ټول خلک د شپې او ورځې له يو ځاى نه بل ځاى ته ځي راځي، خالي په پنجشېر او شمالي كې ځاى ځاى ډزې مزې كله ناكله كېږي. درته ويلى شم، چې په ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان کې امنیت دی، تر ننه پورې کومه خبره نشته دی.

ـ ورورە ما خو درته په لاره ددې ترور د کلي نوم واخیست، رښتیا چې هلته زموږ طالبان ستاسې په نظر داسې څوک به پیدا شي، چې دې ترور سره مرسته وکړي؟

سید خان لومړی لږ غلی شو، د چای پیاله یې کېښوده، خپله ږیره یې په موټې کې ونیوله، ویې ویل:

ولسوال ته به ووایو، چې د دوی د کلي یو تن طالب راولېږي. سهار به ورته ټیلفون وکړم، څوک به راولېږي.

ګل خان دستي ماته وویل:

ترور جانې سبا ته به په خیر سره ستا کار وشي، اوس به ارام وکړې، ستړې یې کرار ویده شه.

سید خان خپلې مېرمنې ته وویل: هله دې ترور ته ځای برابر کړه، چې ارام وکړي، بېچاره ګی ستړې ده، چې بیده شي.

زه د ګل خان دوی په اجازه سره بلې کوټې ته د خوب لپاره لاړم، په بستره کې مې چې په بالښته سر کېښود، سمدستي خوب وړې وم. سهار وختي لمانځه ته پاڅېدم، ګل خان دوی جومات ته جمعې ته تللي وو. لمر په غرونو ختلی و، چې کور ته راغلل. زه یې هم د سالون کوټې ته وروغوښتم. د سید خان مېرمنې چای راوړو، ټولو په ګډه سره چای وڅښلې. له چای نه وروسته هغوی دواړه له کوره ووتل. ګل خان چې وتلو ماته یې وویل:

ترور ستا په اجازه مونږ لاړو، ته چې قید نه شې، هر کله چې خسته شوې نسیمه به دې بیرون ته وباسي.

ما وې نه نه وروره ولې قید شم، ځئ په مخه مو ښه شه. هغوی لاړل او زه په کور کې له ښځو سره پاتې شوم. د غرمې لس بجې وې د سید خان مېرمنې د کور کارونه سرته رسولي وو. زما خوا ته راغله، په سالون کې راسره خوا ته کېناسته، ویې ویل:

ترور چې خپه نه شې، زمونږ ددې کور کارونه هېڅ غوڅون نه لري، تراوسه مې ستا سره هېڅ د زړه خواله ونه کړه. له پرون راهیسې مې درسره څه خبرې نه دي کړي. خیر دی اوس به درسره خبرې وکړم. رښتیا ترور جانې ستا دا خبرې خو ددې ځای د خلکو په شان نه دي کنه؟

ـ هو لورې زه خو په اصل کې د پکتیا یمه، خو دلته ستاسې دې سیمې ته نصیب قسمت راوستې وم.

ـ هغه څنګه ترور.

مجبوره وم، چې خپله تېره کیسه مې ورته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ لوري زما د ژوند کیسه مه اوره، ستومانه کېږې. د هغې لا سودا زياته شوه، خوا ته مې ښه راوړاندې شوه، ويلې ترورجانې زه دې هم لور يم که...؟

په زړه کې مې تېر شول (ما وې پرېږده، چې زما په کيسه هر څوک خبر شي.) هغې ته مې د خپل ژوند تېر سرګذشت بيان کړو، لا ټوله کيسه مې خلاصه نه وه، چې د هغې په مخ اوښکې راماتې شوې. زما هم ستونی راډک شو، ولې کيسه مې ورته تر پايه تېره کړه. هغې راته کتل، سترګې يې رانه ويستلې، يوه يوه اوښکه به يې راوڅڅېده. زما له خوا پاڅېده، ويل توبه خدايه دا څنګه مسلماني شوه؟ غږ يې کړ: ترور زه به درته چای راوړم. ما پخپلو سترګو لاس تېر کړو، په شونډو مې ژبه ووهله، خو مری مې وچه وچه کېده. د ګل خان مېرمن چای راوړو، پياله يې راته په مخکې کېښوده. نسيمه له بيرون نه راغله، خپل وړوکی ورور يې له لاسه نيولی و، مور يې ورته وويل:

نسيمې لوري ! ا ترور به بيرون ته وباسې، چې لږه وګرځي، زه به ډوډی تياره کړم. هغې ويل ښه مورجانې ان تر ډنډ غاړې پورې به لاړ شو. له چای نه وروسته له نسيمې سره بهر ته ووتلم، نسيمې ويلې: ترور د ډنډ غاړې پورې به چکر ووهو.

ـ بچی ډېر ليرې مې مه بيايه، چې زه دومره شيمه نه لرم. نسيمه چې ايله به د يارلسو کالو وه، غوښنه مسته جلکۍ ښکارېده. سپينه ښکلې جينۍ وه، ودرېده ويلې ترورجانې د ډنډ غاړه نږدې ده. لاس يې ونيوه، ويلې هاغه د پيپل ونې، چې ښکاري هلته د ډنډ غاړې بازار دی.

ما وې لورکۍ راځه دلته به وګرځو، بېرته به کور ته ځو. د ماسپښين د لمانځه وخت رانږدې دی، چې مونځ رانه قضا نه شي. هغې د ډنډ بازار سره علاقه وه، غلې يې وويل: ښه ده چې ته وايې نو....

يوه شېبه وګرځېدو، نږدې دوکانونه او بازار مو له سترګو تېر کړل(په زړه مې پخوانی وخت چې کوم وخت به له سهار سره جلال آباد ته راغلم، نو څومره به په دې بازار کې سره وګرځېدو.) تير شول. نسيمې راته راوکتل، ويلې يې ترور څنګه ورو شوې؟ ستړې خو نه شوې؟

ـ نه نه لوري، هسې دا بازار راته نا اشنا ښکاري. په تلو تلو کې د کور دروازې ته ورسېدو د نسيمې مور چې په اشپزخانې کې يې پخلی کاوه، راغله ويې ويل:

ترور جانې راغلې؟

ـ هو لورې راغلو، وخت د لمانځه دی. دغه ورځ مې تر بېګاه پورې په سوچونو کې تېره کړه، ما وې چې د کلي شرايط به څنګه وي؟ څوک به راسره مرسته وکړي او که نه؟ همدا سې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوري ډېرې پوښتنې به مې په زړه کې ګرځېدې. ماخستن تېر سيد خان او ګل خان دوی دواړه کور ته رانتوتل، مونږه د سالون په کوټه کې سره ناست وو، چې هغوی راغلل. سيد خان راته وويل:

ترور خپه شوې خو به نه يې؟

ما وې نه نه وروره زما خو دومره خيال ساتل کېږي، چې څه درته ووايم. د ګل خان مېرمن دې رب ښاده لري، پوره پوره خيال مې ساتي.

سيد خان او ګل خان ته د ګل خان مېرمن ډوډۍ تياره کړه، دواړه په ډوډۍ کېناستل، زه د ماخستن لمانځه ته پاځېدم. ما چې تر څو لمونځ خلاصاوه، د ګل خان مېرمن راغږ کړ:

ترور که مونځ دې خلاص کړی وي، راځه چې سيد خان لالا دې غواړي.

له دوعا کولو نه وروسته د سالون کوټې ته ورغلم، هغوی ته يې د چای پيالې ډکې کړې. ماته يې هم پياله مخې ته کېښوده، سيد خان وويل:

ترور سبا سهار ته به ستاسې د کلي يو تن راشي، وبه ګورو چې هغه څه کولی شي؟ خبرې به ورسره وکړو، معلوماتونه به ترې واخلو. که ستا زړه ومنله او مشکل دې حل کېدی شو، ورسره لاړه به شې او که څه ستونزې موجودې وې، بيا به بله چاره ګورو، ته هېڅ تشويش مه کوه.

ـ نه وروره تشويش ولې وکړم، خو هسې وايم چې زمونږ په کلي کې به څوک وي که نه؟ زمونږ د نږدې خپلوانو نه به څوک پاتې وي او که نه؟ نور خو شکر دی جنګ کړی نشته دي، داسې راته ښکاري چې ارامي ده.

ګل خان وويل: ترور د امنيت په باب خو هېڅ فکر مه کوه، طالبانو په ټول ملک کې امنيت راوستی دی، هغه خبرې لاړې انشاء الله چې ټول کارونه به دې سم شي.

سيد خان وويل: توکل په خدای دی، سبا ته به معلوم شي. ترور جانې که خوب درځي ځه لاړه شه، بې غمه ويده شه. د ګل خان مېرمن راته وويل: راځه ترور جانې ځای مې درته جوړ کړی دی، چې بيده شې.

له دواړو مې اجازه واخيسته او په بله وټه کې په بستره کې پرېوتم.

خوب نه راتلو، اوښتم راواوښتم، په زړه کې مې ګرځېدل (سبا ته به څنګه سړی راځي او څه به وايي؟ او هغه زمونږ کلا به ودانه وي؟ څوک به پکې وي او که....؟) رښتيا چې کلي ته ورسېدم، لومړی به د سهار د ترې او ماما پوښتنه کوم، بيا به خپل کور ته ورشم، عجبه ده زه به ګنې بيا خپله کلا او کلی ووينم، خو چې سهار....؟ اوښکې مې وڅڅېدې، دغه شپه مې شوګير کړه، تر سهاره مې سترګه ونه ښله. سبايي وختي ټول ويده وو، چې زه پاځېدم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمانځـه تـه پورتـه شـوم. لـه کـوټې نـه ووتلم، رڼـايي لګېـدلې وه، مـالا اودس کـاوه، چـې لیـرې لـه کـوم جومـات نـه د مـلا اذان غـوږ تـه راورسـېد. سـید خـان او ګـل خـان دواړه کـوم جومـات تـه جمعـې تـه لاړل، د ګـل خـان مېـرمن هـم راپورتـه شـوه، هغـې هـم د لمانځـه بنـدوبس کـاوه. مـا چـې لمـونځ وکـړو، د خپـل خـوب پـه ځـای کـې مـې ډډه ووهلـه، پـه ځـای مـې سـترګې ورغلـې وې. یـو وخت راته د ګل خان مېرمن اواز کړ:

تـرور جـانې ! پاځـه چـای تیـار ادی. زه چـې سـالون تـه ورغلـم، سـید خـان او ګـل خـان دوی سـره د ورو په چایو ناست وو. دواړو وویل:

راځـه تـرور جـانې دې بـرې غـاړې تـه راشـه، دغـې توشـک بانـدې کېنـه. مـوږ لا پـه چـایو ناسـت وو، چـې بیـرون دروازه وټکـول شـوه، د ګـل خـان یـو وړوکـی زوی ورغـی، کتـل مـو چـې پـه منـډه بېرته راغی، خپل پلار ته یې وویل:

دادا څوک سړی راغلی دی، تا غواړي.

هغـه پـه چـالاکۍ دروازې تـه ورغـی، لـږه شـېبه پـس چـې راغـی، ویـې ویـل: د تـرور د کلـي نـه یـو سړی راغلی دی، په حجره کې مې کېناوه، هله چای ورته تیارې کړئ.

ګل خان وویل: زه به له هغه سره په حجره کې کېنم.

سید خان وویل: تاسو هغه ته چای مایې وروړئ، موږ به هم درشو.

لـږه شـېبه وروسـته سـید خـان لـه خپـل ځایـه پاڅېـد، ویـې ویـل: تـرور جـانې زه بـه ورشـم او پوښتنې به ترې وکړم، ته به بیا وروسته ورسره وګورې.

پـه دې کـې زه او د ګـل خـان مېـرمن سـره پـه خبـرو کـې وو، چـې سـید خـان راغـی. ویـل یـې تـرور جـانې دا زلمـی، چـې راغلـی دی دا زمـوږ ملګـری دی، مـا تـرې ستاسـې د کلـي پـه بـاب پوښـتنې وکـړې، ویـې ویـل، چـې کلـی لـه خلکـو ډک شـوی دی، خـو دا زلمـی دی، د کلـي هغـه پخـوانې خلـک نـه پېژنـي. خـو دی وایـي، چـې پـه کلـي کـې هـېڅ ډول مـشکل نـشته دی. مـا ورتـه سـتا د بیولـو او پـه کلـي کـې سـتا د خـدمت کولـو ویلـي دي، د هـر ډول منـډې رامنـډې خـدمتګار دی. یوازې دا نه، بلکې په کلي کې به دده غوندې نور هم ستا په خدمت کې وي.

ما وې ښه ده، چې داسې وي، نو ستا په اجازه به ورسره لاړه شم. سید خان وویل:

هـو تـرور لـه ده سـره بـه لاړه شـې، زه بـه دې څـو ورځـې وروسـته پوښـتنه وکـړم، هـېڅ فکـر ونـه کړې، چې ګنې پوښتنه دې نه کوم.

خپـل پنـډکی مـې راواخیـست، د ګـل خـان مېـرمن نـه مـې د تلـو اجـازت واخیـست، هغـه خـواره کـې بیـا راغـاړې وتـه، اوښـکې یـې تـویې شـوې، مـا یـې بچـې ښـکل کـړل او هغـه مـې هـم پـه سـترګو سـترګو ښـکل کـړه، د حجـرې دروازې پـورې یـې راسـره مخـه ښـه وکـړه، حجـرې تـه ورننـوتم. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

توري ږيرې نرى لوړ زلمى راپاڅېد، سترې مشي يې راسره وكړه، هغه لاس نه راكاوه، خالي د خولې د سر سترې مشي بې وكړه. كټ ته كېناستم، سيد خان هغه ته وويل:

وروره دا ترور به خپل كلي ته رسوې، هر خدمت چې يې و، مرسته به ورسره كوې.

طالب زلمي وويل: څه چې د الله رضا وه، هغسې به كيږي. تاسې ډاډه اوسئ. دې ادې ټول خدمت په وشي. په دې وخت كې سيد خان او ګل خان دواړو جېب ته لاس تېر كړ، پيسې يې راوويستې، ويلې هن دا كرايه د موټر درسره واخله.

ما وې شته راسره تاسو ځان مه په عذابوئ، هر څو مې چې ورته وويل، هغوى راته په جېب كې پيسې كېښودې. تر دروازې راسره راووتل او مخه ښه يې راسره وكړه.

زه او هغه زلمى روان شو، هغه رانه مخكې شو يوازې دومره يې وويل: ادې ما پسې راځه، چې د موټرو ځاى ته ځان ورسوو. هغه مخكې او زه ورپسې وم، په بازار كې روان شو. په بازار كې تلو تلو په يوه ګڼ بازار ورغلو، هرڅه راته نا اشنا ښكارېدل، يو ځاى ته چې ورسېدو، د ميوو ډک ډک دوكانونه، په دوكانونو كې د انګور وانښكې په تارونو كې راځړېدلي وو. هر ډول وچې او تازه ميوې په دوكانونو كې لكه خرواروانه ډېرې ډېرې پرتې وې، سمدستي مې زړه كې تېر شول، دا خو به هغه دوكانونه وي، چې كله به زه او سهار له كابله راغلو، نو خامخا به مو پكې ماليې او سنترې رانيولې او بيا به د كلي په لور روان شو. په دې وخت كې لږه پيښه نيولې شوم، د كلي نه راغلى زلمى رانه مخكې لاړ، مخ يې راواړاوه، ودرېد او ماته يې كتل، زما زړه راډک شو، ستونى مې ونيول شو، ټيكرى مې په سر راخور كړو، ورو ورو مې ګامونه واخستل، هغه راته هم پښه نيولى شو. زه چې ورنږدې شوم، وې ويل:

ادې څنګه په تكليف خو به نه يې؟

ـ نه نه بچى هسې ددې بازار يوه پخوانى خاطره مې زړه كې راوګرځېده، ځكه ورته ودرېدم.

هغه زما له حاله څه خبر و، ويلې ادې په كرار كرار راځه لږه لاره تر هډې پاتې ده. زما په زړه همغسې د غم څپه زياتېدله.

د جلال آباد ښار ليدل نه و، پخواني يادونه مې قدم په قدم يادېدل. په تېره بيا هغه د لومړي ځل له سهار سره يوځاى دې ښار ته راغلم. هغه شېبې مې رايادې شوې، ګامونه مې ورو ورو اخيستل، راغږ شو: ادې و ادې، هله زر راځه، چې موټر تيار دى. هغه له لاسه ونيولم او موټر ته يې ورپورته كړم. كلينر په جګ اواز ويل: ځه له خيره.

ګاډى روان شو، د ښار او بازار دوكانونه يو پر بل پسې پاتې كېدل، ترڅو موټر له بازاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووت. ښه شېبه وروسته کچه سړک مخې له راغی. کله به موټر په خاورو او دوړو کې پټ شو، خپل مخ او سترګې مې په ټيکري پټې کړې، موټر روان و، اوږده شېبه وروسته موټر ودرېد، خلک ترې ښکته شول. ما ته طالب زلمي وويل:

ادې راځه کلي ته راورسېدو. زما تلوسه وه ان له موټره مې پام وکړو، ما وې چې هماغه زموږ کلی دی او که...؟ هغه راسره مرسته وکړه، له لاسه يې ونيولم، له موټره ښکته شوم. خپل ټيکری او جامې مې له دوړو او خاورو نه وڅنډلې، خپله غوټه مې تخرګ کې ونيوله، سترګې مې وغړولې، وړاندې کلی ښکاره شو. موټر ودرېد، دوه موټرې نورې هم ولاړې وې، کلي ته راغلي خلک د کلي په لور وخوځېدل، زلمي راته کړه: ادې دغه کلی دی، اوس به نژدې ورشو. خپل کور به دې وپېژنې.

د هغه له دې خبرې سره، چې خپل کور به دې پکې وپېژنې، نېغ مې زړه ته سهار او د هغې مور (خوابښې مې) سترګو ته ودرېدل، په سوچ کې شوم، هغوی به په کلا کې...؟ ګمان کوم چې کلا به شاړه وي، هېڅوک به ورکې نه وي، د هغې وخت د کلا د ننه دالان کوټې او د کلا برج رایاد شو. پښې مې لنډې ګنډې شوې، طالب زلمی راته ودرېد، پوه شو، چې زه نشوم تلای، راوګرځېد او خوا ته مې راغی، ويې ويل: ادې څنګه تکليف خو به نه لرې؟

ـ نه نه بچې هسې پخوانی وخت مې رایاد شو، ربښتيا قربان دې شم ستا نامه څه ده؟

ـ ادې زما نوم ګل نور دی، د دې کلي د پېروز خان زوی يم، پلار مې روسانو وژلی دی، پخوا چې روسانو په دې کلي بمبار کړی و، د دې کلي ډېر خلک پکې شهيدان شوي وو، ما ته د هغې وخت جنګونه، نه دي معلوم، خو مشران وايي چې د کلي ډېر اوسېدونکي په هغې وخت کې له منځه تللي دي.

په خبرو خبرو کې د کلي مخې ته راورسېدو، د ماسپښين دوه بجې وې، چې مونږه د کلي مخې ته ورسېدو. ګل نور راته وويل:

ادې پام وکړه دا کلي دې وپېژانده؟

ما ټول کلی له نظره تېر کړ، هغه زموږه کلا او د کلا لوړ بورج مې په نظر رانغی، د کلي د هر کور دېوالونه نړېدلي وو.

ـ ګل نوره بچې زموږ د کلا هغه لوړ بورج کوم دی؟

ـ ادې زه چې د کوم وخت نه دې کلي ته راغلی يم، دا کلی مې همدغسې وران ليدلی دی، ما پکې لوړ بورج هېڅ نه دی ليدلی. له خلکو مې ځينې کيسې اورېدلي دي. په دې وخت کې د کلي په يوه کوڅه ورسم شو، خو ما پکې خپله کلا ونه ليده. ګل نور وويل:

ادې جانې کېدای شي ستاسې کلا به د کلي هغه بل اړخ ته وي. دا سړک نوی دی کلي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتېر شوي دي، پخواني سړک د کلي ښي اړخ ته و. ته راځه راځه زما د بابا نه به د هر څه حال احوال واخلو.

ـ ستا بابا؟

هو زما بابا ددې کلي يو ازيني پخواني سپين ږيري پاتې دي، هغه ته به هر څه معلوم وي.

موږ دواړه په خبرو خبرو کې د کلي په کوڅه کې وړاندې تللي وو. هغه يوې دروازې ته ودرېد او دروازه يې وټکوله. لږه شېبه کې دروازه خلاصه شوه، په دروازه کې يوه پېغلوټې جينۍ راووتله، موږ ته يې پام وکړو، ويلې لالا ستړې مشې. يوه شوم چې د ګل نور خور ده. ماته يې غلي شان وويل: ستړې مشې ادې! هغې دروازه ښه راخلاصه کړه، ګل نور وې راځه ادې دا زموږ کور دی. دننه چې ننوتلو د کور په برنډه کې يو بوډا سړ يپه کټ کې ناست و، بالښت ته يې تکيه وهلې وه، امسا يې د کټ سرته درولې وه. يو د پاخه عمر سړی، چې ببره ږيره، خړ پکول يې په سر و، د ږيرې زيات ويښتان يې سپين ښکارېدل. ښه چارشانه سړی و، لګيا و څرخکې يې تاواوه. د وړيو نه يې موټې ډک نيولی و. يوازې يې څرخکې په لاس کې ونيو، ويل: ګل نوره ستړی مشې. ماته يې کړه، ترور ستړې مشې، په خير راغلې. يوه د عمر نه زړه ښځه د کوټې نه راووتله، زما خوا ته راغله، لومړی يې ګل نور ته ستړي مشي وويله، بيا يې ماته لاس رااوږد کړو، ويې ويل:

ترور ستړې مشې، په خير راغلې. نوره ښه ګړه بړه يې راسره وکړه. بوډا چې په کټ کې ناست و، يو لاس يې په تندي کېښود، ماته يې راوکتل، په ګينګړو اواز يې وويل:

خورې ستړې مشې. ما ويل خدای دې ژوندی لره کاکا څنګه يې؟ نور ګل ټولو ته وروپېژندلم، يوازې دومره يې ورته وويل:

د خير ګل اکا له کوره مې دا ادې راوستله، دی وايې چې دا زموږ کلی دی، ما ترې پوښتنه نه ده کړې، تاسې به ترې پوښتنه وکړئ، که کوم خدمت و، موږ به ورسره مرسته کوو. نور ګل خپل پلار ته، چې هغه لا همغسې څرخکی تاواوه، وويل. پلار يې د څرخکې تاوول پرېښودل، زما خوا ته رانږدې شو، نور ګل وويل:

ادې دا دی خپل کور دی، چې خپه نه شې. مور ته يې ورغږ کړو مور دې ادې ته ډوډۍ تياره کړه، زه بيرون ته وځم.

مور يې ويل ترور دې بالښت ته ډډه ولګوه، چې دمه شې. زه به درته ډوډۍ تياره کړم، چې خپه نشې. د نور ګل پلار په يوه بل کټ کېګ مخامخ راته کېناست، ويې ويل:

ترور خپه نشې په دې کلي کې د چا څوک يې؟

ما وې ورور زه د سهار صاحب مېرمن يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغــه تــورې ګنې ورېځــې پورتــه وارتــولې، ورو يــې لــه ځــان ســره وويــل: ســهار صــاحب؟ کــوم هغــه ســهار چــې پــه کابــل کــې مــامور و د برجــورې کــلا؟ پــه راډيــو کــې بــه يــې د جمعــې پــه شــپه داستانونه ويل؟

ـ هو هو هماغه سهار.

هغه بوډا ته مخ ورواړاوه، ويې ويل:

دادا ! ستا ورته فکر دی؟ بوډا خپلې تسپې اړولې، ويې ويل: بچی ته ځوک يادوې؟

ـ هغــه د کونــډې زوی، چــې پــه کابــل کــې مــامور و، وروســته يــې چــې پــه کلــي کــې هغــه لويــه برجــوره کــلا جــوړه کــړه. دادا هغــه نــه و، چــې د هــرې جمعــې پــه شــپه بــه يــې راډيــو کــې داســتانونه ويل کېدل او مور به ورته ناست وو.

بوډا وويل: ومې پېژاند بچی، هغه خو.... !

تــه ودربــړه دادا. ددې لپــاره چــې بــوډا د ســهار صــيب تبــره کيــسه کولــه، خــو زوی يــې ورتــه پــه خبــره کــې ورودانګــل، لــه دې وجــې چــې زه پــوه نــشم او لــومړی زمــا پــه حــال ځــان پــوه کــړي. بــوډا ماته کتل، خو سم نظر يې نه لګېد، زوی يې وويل:

ترور ته د هغې کورودانه يې.؟

مــا وې هــو هغــه زمــا خاونــد و. بــوډا او زوی يــې دواړه پــه تعجــب کــې پــاتې شــول، پــه دې وخــت کــې ښــځې لوښــه او چيلمچــي راوړل، ويلــې تــرور لاس وينځــه چــې ډوډۍ وخــورې، ځــښتن يــې هــم راته کړه. ترور ته لومړی ډوډۍ وخوره بيا به نورې خبرې سره کوو.

زه د هغــې لــه مېــرمن ســره لاړم، پــه ډوډۍ کېناســتم بــوډا او زوی يــې خپــل مــنځ کــې ســره څــه خبرې کولې، هغوی ډېر څه وويل، زه ورته متوجې وم. وروسته له ډوډۍ نه يې راته وويل:

ترور ستا به سودا وي، راځه چې ستاسې کلا ته ورشو، هرڅه به پخپله وګورې.

د کــور ښــځه او مېــړه يې دواړه راســره شــول، د هغــوی لــه کــوره ووتلــو او پــه کلــي کــې پــه يــوه اوږده کوڅه کې ورسم شو. لــه کــوڅې نــه چــې ووتــو، د کلــي بــل اړخ تــه ورســېدو. مــا بــه د کلــي هــرې کــوڅې او هــر کــور تــه کتــل، د خپــل کــور ليــدو تــه مــې تلوســه وه، تلــو تلــو چــې پــه يــوه ګــوټ ورواوښــتو. ســړي وويــل: تــرور هغــه مخــامخ ستاســو کــلا ده، هغــه بــورج يې پخــوا پــه ډزو کــې نړېدلی دی.

پــه زړه کــې مــې تېرېــدل، چــې پــه کــلا کــې خــو بــه ســهار او زوی مــې نــه وي؟ کېــدای شــي چــې پــه هغــې وخــت کــې چــا ژونــدي لــه ســينده راوېــستلي وي. نــه پــوهېږم، چــې پــه کــلا کــې بــه څــوک وي نــو؟ خو ګامــه لا کــلا تــه پــاتې و، ودرېدم ښــه مــې شــاوخوا تــه وکتــل، بيــا مــې مخــامخ کــلا تــه ورپــام کړو، هېڅ باور مې نه راتلو، چې ګنې دا به هماغه کلی او زموږ کلا وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سړي مېرمن هم راسره وه، هغې وویل:

ترور څنګه ودرېدي؟

ـ هسې لورې دا هرڅه راته نااشنا ښکاري.

ـ ترور د کلا دروازې ته چې ورسېدو، بیا درته پته لګېږي.

د کلا دروازې ته چې ورسېدو، مخامخ ودرېدم د کلا دروازې او دیوالونو ته مې پام وکړو و مې پېژندله. د کلا بورج نړېدلی و، دروازه یې ماته وه، د کلا د مخې بڼ نه و. پخواني خیال کې لاړم، بدن مې ورپېده، ځای په ځای کېناستم. د کلا دیواله ته مې تکیه ووهله، سړي دروازه وټکوله، ښځې زما سر ونیو، ویلې ترور جانې ولې؟ زما له خولې غږ نه خوت، اندامونه مې له کاره ولوېدل، بې هوښه شوم، هېڅ په ځان نه وم پوه شوې. یو وخت مې سترګې وغړولې څه ډېر کسان ښځې واړه سړي ناست دي، دوه ښځو په کراره سره په کټ کې کېنولم، دوه بالښتونه یې راته شاته کېښودل، یوې ښځې په ګیلاس کې اوبه راکړې، سترګې مې شاوخوا ته واړولې، د همغې ښځې مېړه راته وویل:

ترور دا ستاسې کلا ده. یو زلمي ته یې لاس ونیو، چې توره ږیره لوړ سړی و، ویلې دا ستا د خاوند د تره زوی دی. هغه راغی په ما راښکته شو، له خولې یې ووتل: آخ تندار ته؟

ما په غېږ کې ونیوله، له غږه لوېدلې وم، خالي اوښکې مې روانې وې. بیا د هغې مېرمن راغله راغاړې وته، د سترګو په رپ کې د چم ګاونډ ښځې او سړي کلا ته راننوتل. کلا له خلکو ډکه شوه، په یوه پېښه لوی واړه کلا ته راننوتل. لکه د خوب غونډې پرېشانۍ یووړم، څه مې نه لیدل، خو دومره مې اورېدل چې هر چا به یو بل ته ویلې: د سهار صیب مېرمن راپیدا شوې ده. د سهار د نوم په اورېدو به مې په زړه چړې منډل کېدې. د خلکو شور او زوږ دومره زیات شو، چې چا د چا خبره نه اورېده. له یوې خوا هوا ګرمه وه او د خلکو ګڼه ګوڼه هم زیاته وه. یو وخت چې مې سترګې وغړولې، یو چا په ګیلاس کې اوبه راته ونیوې. مری مې لمده شوه، پخپل ځای کېناستم. پام مې کاوه د خدای مخلوق په کلا کې راټول شوی و. په کټ کې راسره ناستې ښځې راته په سر ټیکری ساز کړو، ټولو ماته کتل او یو ډول د خپګان په حالت کې لیدل کېدل. یوه سړي په جګ اواز وویل:

خوېندو ورونو ښه به دا وي، چې دا بیروبار کم کړو، دا بېچاره ګۍ به لږه دمه شي، په کرار او نوبت سره به ورسره وګورئ، اوس همدومره بس دي، راځئ چې ځو.

دوي وویل: سمه ده. خلک په کرار سره له کلا نه ووتل، ښځې هم لاړې، یوازې د کلا اوسېدونکي کسان پاتې شول.

د نور ګل پلار او مور چې دواړه راته نزدې ناست وو، زما خوا ته نور هم نزدې شول، ویې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل: تروربه شو، چې ستا د خاوند د تره زوی شته دی، دا مېنه پرې ټينګه ده. نور دې له خيره تکليف نشته دی. اوس به ستا په اجازت سره درنه لاړ شو، بيا به دې احوال واخلو. والکه وراره مونږ به درنه ولاړ شو، ښه شوه زما زوی نور ګل دا ترور کلي ته راورسوله، بيا به سره ګورو.

ـ نه نه کاکا جانه ډوډۍ به راسره وخورئ بيا به ځئ.

ـ خير يوسې دا زموږ خپل کور ديو بيا به شي. پاڅېدل له ما يې اجازت وغوښت او له کلا نه ووتل، د کلا لويو وړو ورسره مخه ښه وکړه، د کور ښځه او سړی، بچيان يې ټول رانه راتاو شول. د سهار د کاکا زوی شير خان او مېرمن يې دواړه راسره په څنګ کې کېناستل، شير خان وويل:

تندار کسم په خدای چې ستاسې د ټولو فاتحه موږ ته په همغه وخت کې شوې وه او دا دی، چې ته الله ناڅاپه په موږه رانو بستې. دواړو خپل لاسونه غوړونو ته يوړل، خدايه توبه توبه مې ده، دا څنګه چل وشو. ای تندار دا دومره وخت نو ته چېرې ته وې، هله کيسه کوه، چې....

د شېر خان دوه پېغلې لونه او درې زامن هم په يوه ځای راتاو وو، ما ورته خپله کيسه تېره کړه، ولې ما شومان ناست وو، هغه ځينې زياتې چې راسره شوي وو، په اصل شکل مې ورته ونه ويلې، خو نوره ټوله کيسه مې ورته بيان کړه، ټولو لويو وړو سم په سلګو سلګو وژړل، هر يوه ماته کتل او له سترګو يې اوښکو دارې وهلې، ټول مې له ځان سره ښه په ژړا ستړي کړل. هغوی راته هم د روسانو د وخت جګړې او په کلي د بمبارۍ راته ټولې کيسې وکړې. د کلا د برج په توپونو وېشتل، د خپل پلار او د سهار د مور وژل او هم يې د کلي د هر کاله د مړګونو راته بېلا بېلې کيسې وکړې. بيا يې راته وويل:

تندار راځه، چې د کلا په کوټو دې وګرځوم، هر د بوال د توپونو او راکټونو مرمۍ خوړلي دي، کلا هغه ډول نه ده پاتې، ګرچې ما يې ځينې برخې دوباره جوړې کړې دي. د کلا بورج رانه نيمګړی پاتې دی، که ژوند و په خير سره سرکال مې ورته نيت ديو چې ودان يې کړم.

شېر خان له لاسه ونيولم ورو ورو يې د کلا په بېلا بېلو کوټو وګرځولم، زموږ د خوب کوټې ته چې ننوتلم ستونی مې راډک شو، په دواړو تشو مې لاس کېښود، اوښکې مې وڅڅېدې، هغوی هم راسره اوښکې تويولې. د کوټې ديوالونه لا هماغسې لړ لړ سپين و. شېر خان په ژړغوني غږ وويل:

تندار په دې کوټه کې اوس مونږه ويده کيږو. ورمنده يې کړل ديواله ته د سهار عکس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوړند و، ویلې تندار دا مې د سهار لالا عکس دی، ماته یې ونیو. ما چې عکس د کوټې په دروازه کې ړنا ته ونیو، د چوکاټ په شیشه مې او ښکې ډنډ شوې، هغه رانه عکس بېرته واخیست ماته یې وې تندار راځه چې په نورو کوټو کې وګرځو، د کلا په کوټو او بامونو وګرځېدو، د کلا هغه لوړ بورج نیمایي راکتوټو غورزولی و. د دویم پوړ په کوټو کې هم وګرځېدو، زمونږ د وخت سامانونه د هغې وخت جهادي غلو لوټ کړي وو، د کلا ترڅنګ بڼ و چې اوس پکې یوازې د سیترون ونه جګه ختلې وه او یوه ونه د نارنج ولاړه وه، چې ډېره زړه شوې وه. د لاندې ترې چرګان ګرځېدل. د کلي د وستل چینارانه وو، زیات کورونه هماغسې لا وران پراته وو.

دغه ورځ ټوله په ژړا انګولا تېره شوه، ما خستن له ډوډۍ نه وروسته چای ته ناست و، ما ویل:

شېر خانه بچې ! لومړی دا خپله مېرمن دې راته راوپېژنه، دا بچیان دې بېل بېل په نومونو یاد کړه، بیا به نورې خبرې کوو.

هغه راته خپله ښځه یاده کړه، ویې ویل: دا د کلي حیدر خان لور ده ګلابه نومېږي. دا مې میرخان مشر زوی دی او هغه خیرو دی او دا وړوکی افضل دی. دا مشره لور مې غوټۍ نومېږي او دا بله پاڼه نومېږي.

ـ ډېر شکر دی زویه په تا او په دې اولادونو دې ډېره خوشحاله شومه، زړه نازړه د نورګل د پلار و مور سره راتلمه ما وې چې په دې کلي کې به زما څوک پاتې وي او که نه؟ بچې په دې ساعت هم شکر دی.

شېر خانه زویه ! بلا دې واخلم زه نور د ډېرو خبرو طاقت نه لرم، خو که ته راته د سهار او زما د زوی په باب یو څه ووایې... نوره پاتې کیسه او د سهار په باب شېرخان داسې پیل وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم څپرکی

ـ تندار ! تاته خو به معلومه وي، چې زه په هغې وخت کې ایله وخت رسیده وم، کوم وخت چې تاسو له کلي نه د تلو نیت کړی و او په جاله کې د شپې په سیند پورې وتلئ. په همغه شپه له پلار سره دلته ستاسې کور ته راغلو. زړه ادې دې خدای وبښي (ستا خوابښې) ځانله ناسته وه، ژړل یې. پلار مې ورته خبرې وکړې، ژړا یې بس کړه. د شپې تر ناوخته پورې هغوی دواړه مشغولېدل او زه ورته ناست وم. پلار مې ورته وویل:

سبا ته یا بل سبا ته به دې کلي روسان حمله کوي، ښه شوه چې سهار دوی ځانونه ووېستل. مونږ به چې د کلي خلکو څه حال و ، هغه به زمونږه وي.

تر نیمې شپې پورې دواړه په همدې خبرو سره ګړېدل، پلار مې بیا کور ته لاړ او زه له زړې ادې سره پاتې شوم. سهار وختي یې راویښ کړم، ویل یې بچی پاڅېږه نن څه بل شان درنې ډزې کېږي. له بام نه مې پام کاوه، څو توپونه د کلي بر سر کې ولګېدل. له ځان سره مې وویل:

والکه ! ته یو ځل پلار پسې دې ورشه، چې په احوال ځان پوه کړې. ماته به زر بېرته معلومات راوړې. ما خپلې سترګې موښلې او پلار پسې کور ته لاړم. د کلي په وستل کې هېڅوک نه و ، د خپل کور په کوڅه چې ورسم شوم، پلار مې د څو تنو کلیوالو سره ولاړ و. زه چې ورنږدې شوم، هغوی خپلو کې همدا خبرې کولې، چې د کلي بر سر یې ووېشتو ، پلار مې هغوی ته وویل:

ځئ خپلو کورونو کې کېنئ، بیرون مه ګرځئ. ماته یې وویل: کور ته ننوزه هېڅوک باید له کوره راونه وځي. زه به د سهار دوی کره ورښکاره شم. زه چې کور ته ننوتلم، په تشناب کې خپل مخ او لاسونه مې پریمینځل، له نورو وړو سره چای ته کېناستم، مونږ لا چای نه و خلاص کړی، چې پلار مې وارخطا غونډې راننوت، ویلې هله زر کوئ، چې د سهار دوی کور ته لاړ شو ، هغه لویه کلا ده دیوالونه جګ دي، که روسان حمله وکړي، کېدای شي چې بچ پاتې شو. ویل یې هله پاڅېږئ، چې کلي کې څو د هوان ګلۍ ولګېدې، خدای دې خیر کړي، وضعه خرابه راته ښکاري. ماته یې وویل: ته او خور دې په کور کې پاتې شئ، وروسته به بیا احوال سره واخلو. مور مې او پلار مې له نورو وړو سره دلته راغلل.

شېبه په شېبه ډزې زیاتېدلې، یو میزایل د کلي په منځ کې ولګېد ، زه په منډه بلۍ ته وختم، ما وې چې پام وکړم. زه چې بام ته وختم، په کلي کې دوړې پورته شوې، شور او

(c) ketabton.com: The Digital Library

غالمغال ورسره سم پورته شو، چې غرز شو څو مېزایل غبرګ په کلي ولوېدل. په هوا کې جنګي الوتکې تېرې شوې، په کلي يې بمباري وکړه. ښه مې ورته کتل، چې د کلي په سر تېرې شوې. نورې ډزې د توپونو په کلي راډېرې شوې، اخر زه وډار شوم خور مې راغږ کړل: راکوز شه شېر خانه وبه لګېږې. زه له بامه راښکته شوم، زه او خور مې د کور په برنډه کې غلي کېناستو، غوږ مو وينو چې له کلي نه ژړاګانې پورته کېدې. ډزې دومره زياتې شوې، چې ما او خور مې خبرې سره نه اورېدلې. زموږ د کور شاوخوا ته توپونه ولګېدل، زه او خور مې وارخطا شو، په کوټه کې د دوو کندوانو په منځ کې ورننوتلو او غلي کېناستو. په هوا کې د الوتکو کړنګا او بمبارۍ او د توپونو او راکټونو ډزو دومره وارخطا کړو، چې زه او خور مې دواړو سره يو بل په غېږ کې ونيول او رېږدېدلو.

په کلي کې وړې ډزې هم پيل شوې. موږ دا فکر کاوه، چې ګنې د کلي خلک به ډزې کوي، حال دا چې په کلي روسان رااوښتي وو. زموږ کور د کلي په منځ کې و، د کور ديوالونه خو لوړ و، د دروازې زنځير مې اچولی و، په دروازه کې د اوسپنې پټۍ اوښتې وه. ډېره کلکه دروازه وه. يوه شېبه وروسته دروازه وټکول شوه، ما وې چې ګنې پلار مې راغلی دی، زه ورو ورو دروازې ته ورغلم، غوږ مې ونيو، چې بدلې خبرې کېدې، له دروازې راستون شوم، بېرته مې د کندوانو منځ خاليګاه ته ځان خواته ورنږدې کړو، هغې ويل څوک و، ما وې بل څوک دي، کېدای شي روسان راغلي وي.

مونږ دواړو له وېرې سپوږ نه کاوه، غټې او درنې ډزې غلې شوې، خو يوازې د کلاشينکوف وړې ډزې ډېرې کېدې. په هوا کې الوتکې تېرېدلې، خو بمباري يې نه کوله. دروازه په زوره ټک ټک شوه، مونږ ځان غلی نيولی و، په کلي کې ګڼې ډزې روانې وې. زمونږ له دروازې نه راغلي کسان لاړل، مونږه د کندوانو ترمنځ په ناسته ستړي شو، کوټې نه راووتلو، چې غوږ مو ونيو په کلي کې همغسې شور او زوږ پورته کېده، ولې ډزې کمې شوې. له ځينو کورونو نه د ژړا غږونه راتلل. شېبه په شېبه وير ژړا زياتېدله. ورځ زياتې په وتو وه، زه ورو شاني بام ته ورپورته شوم، ټول کلی وير ژړا پسې اخيستی و. د کلي ځينو کورونو نه لوګي او لمبې پورته کېدې، وړاندې په سړک خړې عسکري موټرې روانې وې. په هوا کې يوه نيمه الوتکه او څرخي الوتکې هم ګرځېدلې. زموږ د کور شاوخوا ګاونډيان هېڅوک نه ښکارېدل، يوازې د ښځو ژړاګانې زياتې وې، چې د کلي په هر کور کې اورېدل کېدې.

د کور د دروازې زنځير مې خلاص کړ، دروازه مګې رابېرته کړه، په کوڅه کې مې شاوخوا ته وکتل، وړاندې يو نيم سړی په منډه تېرېده، زه دوباره کور ته ننوتلم. خور ته مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويل:

په کلي نوره جګړه غلې ده، خلک ګرځي راګرځي، راځه چې دواړه په منډه د زړې ادې کلا ته لاړ شو، چې د هغوی احوال واخلو.

له کوره ووتلو او په یره یره په کوڅه کې راروان شو. د کلي په هر کور کې ژړا وه، په ځینو کورونو کې لا همغسې لمبې وې، ټول کلی لوګو او بوی نیولی و. ډېر کم کسان په کوڅو کې وارخطا وارخطا ګرځېدل. مور له ویرې په یوه منډه تر کلا ورسېدو. د کلا بورج نیمایي راکتهونو غورځولی و، د کلا لویه دروازه ماته وه، دیوالونو مرمۍ خوړلې وې. په دروازه چې ورننوتلو د کلا په دالانه کې زما پلار مړ پروت و. مور او زړه ادې مې په برنډه کې مړې پرتې وې. د کلا کوټې ورانې ویجاړې شوې وې، ټول سامانونه یې خراب کړي وو، بکسونه مات پراته وو، مور دواړو چیغې کړې، په ژړا مو پیل وکړ. د کلا دروازه کې ودرېدو او چیغې مو وهلې، ښه شېبه وروسته دري تنه د کلي سړي راغلل، ویل یې مه ژاړئ، کلا ته ننوتل زما پلار او مور یې ولیدل او زړه ادې یې ولیده، چې ټول مړه دي. څوق څوق یې وکړ، لاس یې ورته پورته کړ، مور ته یې وویل:

تاسو چیغې مه وهئ، صبر وکړئ. هغوی یوازې مړي په کټونو کې پرېستل او سپینې روجایي ګانې یې پرې خورې کړې. مونږ ته یې وویل:

په دې خبره د تندار (هوسۍ) له سترګو اوښکې روانې شوې، خپل ټیکری یې سترګو ته ونیو، اوښکې یې پاکې کړې، ما ویل تندار نو بیا ډېر ساعت وروسته زمونږ نزدې خپلوان او د کلي څو تنه، چې ژوندي پاتې وو، کلا ته راننوتل، څو د چم ګاونډ ځینې ښځې هم راغلې، مونږ ته یې وویل: دا غم په ټول کلي دی، په هر کور کې دري او څلور وژل شوي دي، مونږ نورو ورانده کلیو ته استازي لیږلي دي، چې خلک راشي او د شپې د دې کلي ټول مړي ښخ کړي، ځکه چې د ورځې کېدای شي بیا بمباري وشي باید چې مړي د شپې ښخ شي. ملا وایي چې غسل مړو ته مه ورکوئ، ټول شهیدان دي، له خپلو جامو سره یې ښخ کړئ. دري ښځې او څو تنه سړي مونږ سره پاتې شول، زمونږ له خپلوانو سره یې یوځای مړي په اب و تاب کړل، وینې یې پاکې کړې.

د ماښام خړه په لګېدو وه، د کلا په برنډه کې دري جنازې د لاټین رڼا ته کېښودل شوې، مونږ ورته په ویر اخته وو. د شپې ناوخته خدا بزده، چې څو بجې وې کلا ته خلک راننوتل او زر زر یې دري واړه جنازې پورته کړې او هدیرې ته یې یوړې. مونږ په جنازو پسې وروسته په چیغو چیغو ژړل او روان وو. خور مې خلکو راستنه کړه او زه ان تر هدیرې پورې ورسره لاړم. په هدیره کې خلکو نور مړي ښخول. تر نیمې شپې پورې ټول مړي ښخ شول، په پای کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعايه ولوستله. د کلي خلکو او د نورو کليو خلکو عمومي دوعا وکړه او بيا يوه تن سپين ږيري په جګ اواز وويل:

ددې کلي پاتې خلکو ته دا اعلان کوم، چې سهار وختي په خره کې له کلي نه ووځي او نورو کليو ته ولاړ شي، ځکه چې امکان شته چې روسان بيا بمبار وکړي، خدای ناخواسته پاتې خلک مړه نه شي.

ټول خلک له هديرې نه خواره شول، د نورو کليو خلک خپلو کليو ته لاړل، زموږ د کلي پاتې کسان خپل کلي ته راستانه شول. زه چې کلا ته راغلم، خور او نور خپلوان مې ويده وو، يوازې زما د پلار خور چې زما ترور کېده، د لاټين رڼا ته ناسته وه او ژړل يې. زما په ليدو راپاڅېده، ويل يې: شېرخانه زويه څنګه چل شو؟

ما وې عمه جانې ټول مړي ښخ شول، خلک خواره شول، خو خلکو وويل، چې سبا ته وختي به کلی خالي کېږي او پاتې خلک به نورو کليو ته ورځي. په دې وخت کې زما د ترور خاوند هم راننوت، ډېر خپه او ستومانه و. هغه وويل:

ځينې ضروري سامانونه چې له ځان سره بې وړی شو، سر له اوس نه بايد برابر شي. نور سامانونه به په کوټو کې پرېږدو، دروازې به ورپسې راپورې کړو، د کلا دروازه به هم کلکه کړو، سهار وختي به له کلي نه وځو.

لږه شېبه مو سترګې لا ورغلې نه وې، چې راپای ځولو، ويل يې هلئ روانېږئ. سهار وختي تورتم کې له کلا نه ووتلو او د درې لاره مو ونيوله. ترڅو چې لمر راختو، د درې برسر کلي ته ورسېدو. هلته زما د پلار خپلوان و، د هغوی کره مو پوره لس ورځې تېرې کړې. بيا خبر راغی، چې کلي ته راشئ، امنيت دی. دوباره کلي ته لاړو، په مړو پسې مو خيرات وکړ، مګر په کلي کې دومره څوک نه وو، ځوانان خو بيخي نه وو، ځينې د پاخه عمر خلک او سپين ږيري يو نيم چېرې په کومه کوڅه کې اوسېدل، د لويو ښارونو نه په غير نور ټول کلي له مجاهدينو سره و.

تندار! زه خو په هغې وخت کې وړوکی وم، دا ټول غمونه ماته راپه غاړه شول. خپلوانو راسره لاس اړاوه، ولې دا ټولې ستونزې زما په سر وې. تاسې مې بيخي له ياده وتلي وئ، يوازې دومره خبر وم، چې په جاله کې له سيند ه پورې وتلئ او پاکستان ته تلئ، خو له هغې پېښې نه چې ستاسې په جاله يې ډزې کړې وې او دغه پېښه شوې وه، هډو معلومات مو نه درلود. ډېرې ورځې وروسته يو تن، چې په جاله کې له تاسې سره ملګری و، هغه کلي ته راغلی و. موږ ته هغه دا خبر راوړ، چې ستاسې په جاله باندې حکومتي پوستو ډزې کړې وې. هغه داسې کيسه کوله:

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې په جاله ډزې پیل شوې، ما دستي سیند ته ځان وغورځاوه او د جالې پړی مې کلک ونیو، نور بدن مې په اوبو کې و، خالي سر مې خیګانو پورې نیولی و، چې ډزې به زیاتې شوې، ځان به مې په سیند کې غوپه کړو. په لومړي ځل ډزو کې سهار ولګېد او بیا ورپسې یو یو لګېده او اوبو ته به لوېدل. یوازې یو تن په جاله کې مړ پروت و، خو څه وخت چې جاله وان مرمۍ وخوړه، له خولې یې آخ وخوت، نوره نو هغه بیا لامبو نشوای وهلی، تر یو وخته پورې یې پښې خوځولې، تورتم تیاره و، څه نه لیدل کېده، د جالې نه هم د چا غږ یا کوم فریاد نه پورته کېده. ما فکر کاوه، چې یوازې همدا زه ژوندی یم، نور ټول مړه دي. جاله مې ورو ورو کښوله، ترڅو د سیند غاړې لوخو ته ونښته. څنګه چې جاله ودرېده، ما په چالاکۍ سره د سترګو په رپ کې ځان وچې ته ورساوه، څپلۍ او څادر مې رانه سیند وړي وو. څنګه چې وچې ته شوم بیا مې جالې ته نه دي کتلي، تورتم و څه نه لیدل کېده، په یوه خوا مې منډه واخیسته، له کمیس او پرتوګ نه مې اوبه څڅېدلې او روان وم. هېڅ نه پوهېدم، چې په کومه ځم؟ یبلې پښې وم، په پښو کې مې غنې لاړې، زیږو تیږو مې پښې راته وینې کړې وې. زه له وېرې نه په ځان نه پوهېدم، دومره ډېر مزل مې وکړ، چې د اوبو ډکې لمدې جامې رابانديې وچې شوې وې، نیمه شپه وه چې په یوه کلي ورپېښ شوم، هغه څنګه چې له لیرې مې د سپو غپا واورېده. په همغه د سپو غپا پسې تلمه تلمه چې یوه کلي ته ورسګېدم. کلی د غره په لمن کې اباد و، دومره لوی کلی هم نه ښکارېده، د کلي مخې ته څو ګورې ونې ولاړې وې، ما ځان ونو ته ورساوه. د ونو لاندې بیخي تورتم و، ډېر ستړی شوی وم، ومې پتېیله چې دمه وکړم. یوې تیږې ته کېناستم، د تیږې سر هوار و، خوا ته یې هماغسې نورې هوارې تېږې پرتې وې. پوه شوم، چې دا وستل دی، غلی کېناستم، کلي ته ځکه نه ورتلمه، چې ما وې نیمه شپه ده خلک ویده دي، څوک نه پېژني. وخت خراب دی ما وې چې هسې بوسو کې لاړ نه شم. د ونو لاندې وستل کې ناست وم، ترڅو چې د سهار سپیدې وچاودې او رڼایي ولګېده. له کلي نه څه کسان په بېلابېلو کوڅو کې راوتل او پخپل کار پسې تلل. زه له ځایه پورته شوم او وړاندې په لاره یو تن سړی روان و، زه د هغه خوا ته ورغلم. د جومات پوښتنه مې ترې وکړه، هغه جومات راوښود، ویلې په دغه کوڅه سم مخامخ لاړ شه. جومات د کلي په منځ کې دی، هلته بیا له چانه پوښتنه وکړه در وبه یې ښايي.

زه لکه د لېوني غوندې چې نه مې خولۍ په سر پاتې وه او نه مې څادر درلود. د کلي منځ ته ور روان شوم، جومات مې پیدا کړو، زر زر مې اودس وکړو، د سهار جمعه تیاره وه، درې صفه خلک په امام پسې ودرېدل، زه په اخر صف کې ولاړ وم. کله چې لمونځ خلاص شو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعا وکړه، زه جګ شوم، ملا صیب ته مې وویل:

استاذه ! زه یو مسافر یم، نه پوهېږم چې دا کوم کلی دی؟ ماغزه مې لا په ځای نه دي، په جالا راپورې وتلو، حکومتي پوستې رابانديې ډزې وکړې، شپږ اووه تنه په جاله کې وو، ټول بېچاره ګان ولګېدل، سیند ته ولوېدل، یوازې زه ژوندی پاتې شوم. خولۍ او څادر رانه سیند وړي دي، چې تاسې ته بل شان ښکاره نه شم، که څه کمک راسره وکړئ.

ملا وویل: وروره ته د کوم ځای یې؟

خپل نوم مې ورته یاد کړ او د خپل کلي نوم مې هم ورته وښود. په جومات کې ناستو خلکو ټولو وویل:

وروره ستړی مشې هر یوه راته په اخلاص سره ستړي مشي وویله. په لومړي صف کې یوه تن، بلکې درې څلورو کسانو غبرګ وویل: ستاسې کلی روسانو پرون بمباري کړی دی، طالع دې ښه ده، چې ژوندی پاتې شوی یې. یوه سپین ږیري ملا صاحب ته غږ کړ، ویې ویل: استاده لاس پورته کړئ، چې ټول شهیدان الله وبښي. د جومات خلکو په ګډه دوعا او فاتحه وکړه، یو تن وویل:

مېلمه راځه ما سره چې کور ته لاړ شو، هرڅه به خدای وکړي، ته مه وارخطا کېږه.

سړی مخکې او زه ورپسې وم، د لمر وړانګې راختلې وې، چې د سړي کور ته ورننوتو. په حجره کې یې کېنولم، هغه چای راوړو، لومړی مو چای وڅښلې، بیا هغه کور ته ننوت، یو پکول او خپل زوړ غوندې څادر یې راته راوړو، ما ترې مننه وکړه. بیا راته هغه زموږ د کلي لاره راوښوده او خپل کلي ته راورسېدم. د کلي نور خلک خو پرېږده، چې زما پلار او دوه ورونه هم شهیدان شوي وو. درې ورځې په خپل غم اخته وم، په څلورمه ورځ مې د کلي پاتې خلکو ته د جالې کیسه وکړه.

تندار زه د کلي د خلکو له خولې چې خبر شوم، دستي په دغه سړي پسې لاړم. هغه راته ټوله کیسه وکړه، ولې ستا د ژوندۍ پاتې کېدو او لیدلو یې څه ونه ویل، نو پس له هغې زه پوه شوم، چې تاسې ټول به سیند وړي یاست. له هغې ورځې نه وروسته زه او زموږ نور خپلوان څو کسان د جالې له ځایه ښکته د سیند د غاړې په لټولو کلي په کلي او بېله په بېله د سیند دواړه غاړې لټول پیل کړل. د سیند په دواړو غاړو به روان وو، ټوله ورځ به مو د سیند منځ بېلې او غاړې کتلې او هم به دوه تنو په کلیو کې د مړو د پیدا کېدو او ښخېدلو پوښتنه کوله. شپې به مو د کلیو په جوماتونو کې تېرولې، څلورمه شپه مو د سیند د غاړې په یوه وړو کې کلي کې، چې د کلي مخې ته بېله وه او په بېله کې رنګې رنګې اوبه بهېدلې، تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـونږ پـه دغـه ورځ ډېـر سـتړي شـوي وو، ځکـه چـې مـونږ سـره دوه خيګـان (شـنازونه) هـم موجود وو، بېلـه بـه چې مخـې تـه راغلـه پـه خيګـانو بـه بېلـې تـه ورپـورې وتلـو او مـړي بـه مـو کتـل. دوه تنـه لامبـوزن راسـره و، هـره شـيله، د سـيند د مـنځ ټاپوګـان او بېلـې يـې ښـې سـمې لټـولې. کلـه چـې پـه دغـه شـپه مـونږ دغـې واړه کلـي تـه شـپه راوړه، د ماښـام لمونځونـه قـضا شـوي وو. لـه جومـات نـه خلـک وتلـي وو، جومـات کـې مرغکـۍ غوړېـدلې وه، د مـلا پـه ممبـر کـې پـوزى پـروت و، پـه تـاق کـې د تيلـو ډيـوه پرتـه وه. مـونږ ټـول ځلـور سـره پـوره وږي شـوي وو، يـو بـل تـه مـو سـره د لـوږې پـه بـاب يـاده کـړه. فيـصله پـه دې وشـوه، چـې دوه تنـه بـه پـه کلـي کـې خيـرات راټولـوي او دوه تنـه بـه پـه جومـات کـې پـاتې کېـږي. همغـه و، چـې زه او تـرورزى مـې (نـواز خـان) کلـي تـه د خيـرات راټولولـو لپـاره پـه يـوه کوڅـه ورسـم شـو، پـه کلـي کـې مـونږه ښـه ډېـر خيـرات راټـول کـړو. جومـات تـه چـې راغلـو، هغـو نـورو دوو لـه کـوم کـور نـه پـه چـاى جـوش کـې چـاى راوړى و، ګـوړه ورسـره وه. لـه چـاى او ډوډۍ نـه وروسـته پـه جومـات کـې ځملاسـتو. سـهار وختـي پاځېـدو، لـومړى مـو اودسـونه وکـړل، مـلا اذان وکـړو، د کلـي خلـک جومـات تـه راغلـل. ټـول بـه دوولـس تنـه وو، پـه جمعـه ودرېـدل. د جمعـې نـه وروسـته کلـه چـې مـلا دوعـا وکـړه، زه پاځېـدم او د کلـي خلکـو تـه مـې د خپلـو مـړو د پيـدا کېـدو او ښـخېدو وويـل. لـه خلکـو د جملـې نـه سمدستي يوه تن وويل:

وروره لومړى خو ځان دې مونږ ته راوپېژنه، چې د کوم ځاى نه راغلى يې؟

خپـل ځـان مـې ورتـه وروپېژانـد، بيـا مـې ورتـه د خپلـو مـړو د نـښو نـښانو وويـل، نـوم او پتـه مې ورته وويله. ټولو خلکو وويل:

وروره يـو مـړى مـوږ پـه بېلـه کـې مونـدلى او پـه هـديره کـې مـو ښـخ کـړى دى او د ماشـوم پـه باب معلومات نه لرو. په دې وخت کې ورينداري وويل:

ښه بچي نو بيا څه وشول؟

ما د جومات خلکو ته په ډېره چټکۍ سره وويل:

وروره کله مو دغه مړى ښخ کړى دى؟

يوه د پاخه عمر سړي وويل:

دا يوه جمعه به کېږي.

بل تن وويل: يره پنځه شپږ ورځې کېږي.

ــ وروره دغه مړي څه نښې درلودې؟

يـو زلمـي پـه داسـې حـال کـې، چـې نـوى يـې سـلام وګرځـاوه، لمـونځ يـې خـلاص کـړو، داسـې يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

انډیوالـه پـه هغـې ورځ زه سـهار وختـي لـه کـوره ووتلـم، د ببېلـې غـاړې تـه ورغلـم، غوښـتل مـې چـې پـه اوبـو کـې د سـیند غـاړې تـه ولاړ مـبم. مـا چـې جـامې ووېستې، اوبـو تـه روان شـوم، وړانـدې د ببېلـې پـه سـر کـې مـړی نـښتی و، ولـي او سـر یـې ښـکارېده، نـور پـه اوبـو کـې پټ و. زه دوبـاره د خپلـو جـامو خـوا تـه راغلـم، خپـل ځـادر مـې لنـګ کـړو، پـه شـیله ورپـوې وتلـم. د ببېلـې سـر تـه ورغلـم، د مـړي خـوا تـه ورو ورو ورتلمـه، ترڅـو چـې ورور سـېدم. یـو ازې کمـیس او پرتـوګ یـې پـه تـن کـې وه، نـسکور پـروت و. لـه اوبـو نـه مـې راوویست، پـه ببېلـه کـې مـې پـه کبلـو واچـاوه، ددې کلـي نـسیم اکـا چـې اوس بـه هـم موجـود وي، هغـه لـه نغـري غـاړې نـه غـږ کـړو: هـو زه وم. ده تـه مـې لـه ببېلـې نـه ورغـږ کـړل، مـا وې چـې د کلـي نـه یـو څـو تنـه راولېـږه، چـې یـو کټ هـم راوړي، چـې دا مـړی راسـره لـه ببېلـې نـه پـورې باسـي. همغـه و، چـې پېنځـه شـپږ تنـه هلکـان راغلـل او مـړی مـو راپـورې وېست او د کلـي جومـات تـه مـو راوړو. بیـا مـو چـې وکـوت راوکـوت، دا سـې خاصـې نـښې یـې نـه معلومېـدې، خـو ځـوان و مـخ یـې روغ و. د سـینې پـه سـر یـې دوه سـوري و او یـو وړوکـی سـوری یـې پـه تـشي کـې و. ټـول و ویـل چـې حتمـي پـه ټوپـک ویـشتل شـوی دی. ولـې مـړی پـه هغـې ورځ تازه ښکارېده، ډېرې ورځې پکې نه وې تېرې شوې.

یوه سړي د جومات له بل کونجه غږ کړ، ویې ویل:

وروره دا څوک و؟ د کوم کلي و؟

تندار په چټکۍ سره وویل:

تا ورته څه وویل، چې څوک دی؟

مـا وې هغـه زمـا د کاکـا زوی و سـهار نومېـده. کاکـا جانـه دا هغـه سـړی و، چـې د هـرې جمعـې پـه شـپه بـه یـې راډیـویي داسـتان پـه کابـل راډیـو کـې خپرېده. ټولـو پـه جومـات کـې ناسـتو کـسانو وویل: آخ دا څه وایې؟ هغه سهار خو په کابل کې و، دلته یې څه کول؟

یـوه تـن داسـې پوښـتنه وکـړه. د تنـدار فکـر لـه سـهار سـره چـې لـه کابـل نـه کلـي تـه راتلـل شـو او پـه چـرت کـې ډوبـه لاړه. مـا خلکـو تـه د هغـه کیـسه وکـړه او د جـالې مـې ورتـه وویـل. ټـول پـه جومـات کـې ناسـت د کلـي خلـک خپـه شـول، یـوه سـپین ږیـري وویـل: وروڼـو ښـه بـه دا وي، چـې ددې قبر معلومات وشي. قبر وسپړل شي، لومړی وکتل شي، دوی به یې پېژني.

ټولـو پـه همـدې خبـره سـلا وکـړه، د کلـي خلکـو چـارۍ او ببېلونـه راواخیـستل او لـه مـوږه سـره یوځای د قبر راسپړلو ته لاړل. تندار فکر دې دی؟ هغې مخامخ رراوکتل ویې ویل:

هو نو بیا څنګه چل وشو؟

ـ قبـر چـې مـو رابرسـېره کـړ، لومړی مـو تـرې د سـر تختـه واړولـه او کفـن یـې نـه و، خلکـو ویلـې لـه یـوې خـوا شـهید دی او لـه بلـه خـوا د جـامو سـره مـو ځکـه ښـخ کـړی و، چـې مـوږ ویلـې کـه څـوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلوان يې راشي او ويې پېژني، نو کله چې مې د قبر نه د سر تخته راپورته کړه او ومې ليد، سمدستي مې وپېژانده. نور زياتي ټينګ نه شوم، سلګو ونيولم، تخته مې پرې دوباره سمه کړه، خلکو له قبره راپورته کړم، ښه شېبه له ځانه خبر نه وم. خلکو راته تسلي او ډاډ راکاوه، يو وخت کې مې چې اوسون پرځای شو، د کلي خلکو او په تېره ملا وويل:

ورورة ټوله يو شان د خدای خاوره ده، څه دا کلی او څه ستاسې کلی، يو شان هديره ده، همدلته يې پرېږده، اوس خو بې له هغې وپېژندل شو. جنګ جګړه او نښته په زور کې ده، هرې خوا ته ډزې دي، توپونه ويشتل کېږي، د وړلو چاره يې ګرانه ده. يوازې همدا کلی د حکومت او روسانو د بمبارۍ نه په امن دی، ځکه چې دومره غټ کلی نه دی، دا څو کورونه دي د چا ورته هډو پام هم نشته دی. که ژوند باقي و او په راتلونکي وخت کې شرايط برابر شول، بيا يې يوسئ. اوس يې همدلته پرېږدئ.

ما چې فکر وکړو تندار ! رښتيا چې هرې خوا ته جګړه وه، د وړلو چاره يې نه کېده. د کلي خلکو يو بېرغ د هغه په قبر ودرولو، ټولو په ګډه دوعا ورته وکړه او مونږ تري کور ته راغلو. وروسته مې هم بيا څو ځلي د هغه د مړي د راوړلو نيت وکړو خو هر چا راته ويلې: ټوله يو شان خاوره ده، هملته دې وي. بس تر ننه لا پاتې دی او د وړوکي هلک په هکله هم ډېر د سيند په غاړو وګرځېدم ان تر اخره پورې لاړم، کلي په کلي مو پوښتنه وکړه، د سيند دواړو غاړو کلي او بېلې مې چاڼ کړې، مګر هېڅ پته ونه لګېده. درې مړي نور هم پيدا شول، خو ستا د زوی هېڅ پته ونه لګېده.

له دې خبرې سره هوسۍ تندار خپل سر په بالښت ولګاوه، يوازې يې له ستوني نه ژړغوني فرياد راوخوت، ډېره شېبه يې وسوقلې، مېرمن مې او زه هم ورسره په ژړا شو. دغه ورځ مو ټوله په ژړا او خپګان ووتله، په سبا ته هم د کلي ځينې ښځې او سړي مونږ کره د هوسۍ تندار ليدو ته راتلل. د هغې وخت همزولي کليوال يې ټول زاړه شوي وو، په دربمه ورځ راته هغې وويل:

زما د پلارګنۍ معلومات به خو نه لرې؟.

ـ نه تندر خدايږو دا يو کال کېږي، چې طالبان راپيدا شوي دي، په ملک کې لږه ارامي راغلې ده، له دينه پخوا دا کلی شاړ و. مونږ د باجوړ په کمپونو کې اوسېدلو، له پروسږ کال راهيسې راغلي يو. زمونږ او ستاسو ټولې ځمکې شاړې پرتې وې، دا ستاسې باغ وچ پروت و. يوازې دا څو ناجوګان او توتان پکې پاتې دي، نورې ټولې ونې او مېوه دار بوټي له منځه تللي دي. د کلي وياله وچه وه، کلی بيخي کنډواله پروت و. سږکال په کې ايله بېله لږ لږ خلک راپيدا شوي دي. ستا د پلارګنۍ نه هېڅ معلومات نه لرم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې سوړ اسويلي ويوست، ويل يې: بچې زما مور او پلار به حتمي مړه وي، خپل ورور نه لرم، چې پوښتنه يې زما کړې وای، پوهېږم چې کاکا به مې هم مړ وي، په هغې وخت کې لا سپين ږيری و. د کاکا زامن مې خو وو ، هغوی بې غېرتو هم زما پوښتنه ونه کړه.

ـ که رښتيا رابانديوايې تندار ! نو هغوی بې چاره ګان به چېرې ستا پوښتنه کړې وای؟ ستا د مرګ او ژوند نه هغوی څه خبر دي؟

ـ داسې مه وايه زويه ! سړی په پوښتنه مکې ته رسګېدای شي، په ما له هره طرفه راټيټه ده، هر څه مې له لاسه ورکړل، حالاتو رانه هرڅه واخيستل.

زما مېړمن سبرو ورته وويل: تنداري خدای دې تاته د زړه صبر درکړي، الله ته توبه اوباسه، ښه دی، چې ته په سر ژوندۍ يې.

ـ لورې زه به په دې ژوند څه وکړم، چې رب زه هم له سهار سره ملګرې کړې وای.

ـ داسې مه وايه تندار الله به درنه ناراضه شي، خدای ته صبر وکړه.

هغې ماته مخ راواړاوه ويې ويل:

د سهار قبر ته به مې کله بوځې؟

ـ سبا سهار وختي به زه د ترور او ماما زامن خبر کړم، چې هغوی هم راسره يوځای لاړ شي. بېرته چې روګرځېدو يو خيرات به وکړو. د هغې په مرۍ کې لاړې تېرې شوې ويې ويل:

خدای دې سر لوړی لره بچې ! همدغسې به وکړو ، خو ارمان چې.... ! هغه بيا ژړا ونيوله، ما وې تندار څنګه ارمان چې؟

هغه غلې وه، ښه شېبه يې اوښکې تويې کړې، وروسته يې په کراره وويل: د زوی مې څه پته ونه لګېده، د خاوند خو مې قبر معلوم شو. کله کله به دوعا ته ورځم، خو له زوی سره به څه وکړم.؟

په خپلو وچو شونډو يې ژبه وګرځوله، زما مېرمن سبرو ته يې غږ کړ، سبر ولورې يو ګوټ اوبه راکړه، خوله مې وچه شوه. سبرو ورته د اوبو ګيلاس ونيو ، هغې د اوبو ګيلاس ترې واخيست، مننه يې ترې وکړه، اوبه يې په کرار کرار يو يو ګوټ څښلې، سبرو ته يې وويل: لورې خدای دې زما له حاله وساته. سبرو چې مخامخ ورته لکه د (نفر خدمت) غوندې تيارسۍ ولاړه وه، ويې ويل:

تندار دا ټول غمونه زمونږ شريک دي، زما د زړه نه هم يو الله خبر دی. دا ته چې څومره خپه ستومانه يې، دغسې مونږه هم يو او بيا خو ستا له حاله مونږ هډو خبر نه وو ، چې ګنې ته ژوندۍ يې، ټولو داسې ګڼله چې درې واړه تاسو سيند وړې ياست. مونږ ته يوازې نه، بلکې دې ټول کلي ته ستا ژوند او راپيدا کېدل د تعجب خبره ده. مونږ هم خپه يو او هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشاله خپه خو په دې يو، چې ټوله کورنۍ مو تباه شوې ده او خوشاله ځکه يو، چې ته ژوندۍ راپيدا شوې.

تندار د سبرو په خبرو لږ څه په کټ کې وخوځېده، غاړه يې تازه کړه، ويې ويل:

د ځينې ژوند نه مرګ بهتر دی او بيا لکه په ما چې تېر شو، خپلې سپينې څڼې يې راونيوې ويې ويل: دا ويښتان مې چې ګورئ، له سختۍ نه سپين شوي دي. زما خو دومره عمر نه دی شوی، انسان له ګل نه نازک او له اوسپنې نه کلک دی.

په دې وخت کې د کلي نه درې ښځې په دروازه کې راننوتلې، سبرو يې مخې ته ورغله، سترې مشې يې ورته وويلې، ما هم هغوی سره سترې مشې وکړه. درې واړو د تندار لاسونه ورموچي کړل، زه تري بېرون ووتلم او هغوی په خبرو اترو بوختې وې. د کلي په منځ کې څو دوکانونه و، ورچکر شوم. په دوکانونو کې د کلي خلک ملک خوځېدل، هغه پخوانی کلی خو نه و، خو بيا هم د کلي په هره کوڅه کې ځينې کډې دېره شوې وې. په جومات کې به د لمانځه پر مهال شل دېرش کسان ښکارېدل. د کلي دوکانونو په مخه سړک تېر شوی و، د صفدر موټروان موټر ولاړ و. هغه سره مې قبر ته د تلو دربست خبره وکړه. هغې ځای ته شل کيلومتره لاره وه، پخوا به همدغه لاره خلکو په پښو وهله، زه چې د دوکانونو په مخه راتېرېدمه، هر چا به رانه د تندار پوښتنه کوله او ويل به يې چې ترور څنګه ده؟ او په خبرو کې به هر يوه تعجب کاوه او په ټينګار سره به د کلي ښځو، نرو راته ويلې، چې د تندار خيال ساته او دا به يې ويل، چې په مونږ ټولو يې د خدمت کولو حق شته دی.

درې څلور ورځې تندار په ژړا تېرې کړې، د کور لويو وړو ورسره ژړل. د قبر ليدو او تللو نه مخکې يوه شپه مو د ماما او ترور زامن خپل کور ته راوستل، سبايي وختي صفدر خان موټر زموږه د کلا خوا ته رانږدې کړی و، دروازه يې وټکوله، ترورزي دروازې ته ورغي، صفدر يې حجرې ته راوست. د چای څښلو نه وروسته تندار سبرو له لاسه ونيوله او موټر ته يې بوتله، موږ هم له حجرې نه ورووتلو. تندار مې په مخکې سيټ کې کېنوله سبرو هم ورسره خوا کې کېناسته. مونږ ټول په موټر کې کېناستو. صفدر موټر ته حرکت ورکړ. سړک خامه و، کندې کوندې يې ډېرې درلودې، په کوم ځای کې به چې موټر په کرار شو، دوړې به دننه موټر ته راننوتې، هر چا خپلې سترګې او مخونه پټ کړي وو، ما خپل څادر له تندار نه تاو کړ او سترګې مې يې د څادر په پيڅکله له دوړو او ګردونو نه پټې کړي وو.

کله چې هلته ورسېدو، هديره له سړک نه ليرې وه، موټر مو ودرولو او د هديرې په لوري روان شو. صفدر موټروان هم راسره روان شو، هغه زمونږه کليوال و. د هديرې په لور نرۍ لاره په کږ کې ورغلې وه، د کږ په منځ کې مو د تندار په خاطر، چې هغه سترې شوې وه، دمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه. پوره یو ساعت لاره وه، ځای پر ځای په لاره کې د انځر او توت ونې ولاړې وې، موږ مخکې و، سبرو او تندار دوی ورو ورو راپسې راتلې. له کڅ نه ووتلو، وړاندې درې کیلومتره لیرې کلي پروت و. د غره له یوې تپې څنګ کې په هوا مخکه هدیره ښکاره شوه. د هدیرې ښه نښه دا وه، چې په هدیره کې د شهیدانو بېرغونه له ورایه رپېدل. ځینې جګې جګې شناختې هم له وړاندې ښکارېدې. له کلي نه یوه لاره هدیرې ته راغلې وه، مونږ د هدیرې څنګ لاره ونیوله او ځان مو د سهار قبر ته ورساوه.

هدیره دومره لویه نه وه، ځینې بوټي او ترخې په هدیره کې ولاړ وې. یو نیم قبر پکې پوخ د سمنټو هم معلومېده. وړاندې د هدیرې څنګ ته د غره لمنې ته کډې او بزې په څر لګیا وې، څو خره هم د هدیرې په یوه ګوټ کې خولې ښخې کړې وې، د یوه خره په شا خړه مرغۍ ناسته وه. تقریباً پنځوس ګامه مونږه له تندار دوی نه مخکې روان وو. د هدیرې نه لاندې پټو کې ښځو واښه کول، یو نیم سړی د پټیو په پولو ګرځېده. غرمه لا توده شوې نه وه، خو ګرمي په زور کې وه. هر چا به د تندې خوله پاکوله، څو ځلې د ترور زوی په لښتي کې مخ ته اوبه واچولې. پام مې کاوه چې له کلي نه څو تنه سړي مخ په هدیره راروان وو، کتل مې چې د هدیرې په بر سر کې د سهار د قبر په بېرغ مو سترګې ولګېدې. بیا مې زړه کې د هغه ځواني او ښکلا او د ژوند کړه وړه راپه یاد شول، سوړ اسویلی مې خولې ته راغی. سبرو دوی ته مې لاس اشاره کړو، ما وې راځئ، موږ درته ماتل یو.

هغوی چې موږ ته رانژدې شول، بیا روان شو د سهار قبر ته ورنژدې شو، هغوی ته مې څه نه ویل تلو تلو چې زه د سهار قبر ته ودرېدم. تندار دوی هم راورسېدې، موږ قبر ته ولاړ وو. هغې وویل:

دا د سهار قبر دی؟

رنګ یې زېړ واوښت، لومړی یې د قبر په شناختو خپل لاسونه وتپول، دوه ځلې هوسۍ تندار ګرده له قبره وګرځېده، بیا مخامخ قبر ته ودرېده، لاندینۍ شونډه یې ورپېده، ټول بدن یې ولړزېده، ټیکری یې له سره ولوېد، په رپېدو او لړزېدو شوه، نسکوره په قبر ولوېده. مونږ ټول په داسې حال کې چې لاسونه مو دوعا ته نیولي وو، د هر یوه له سترګو نه اوښکې روانې وې. سبرو هم په قبر غورېدلې وه، د تندار د ژړا غږ نه پورته کېده، خو د سبرو د ژړا چیغې پورته شوې. د قبر په سر ویر ګډ و، هغه څو کسان چې له کلي نه هدیرې ته راتلل، هغوی هم زمونږ خوا ته راغلل، لاسونه یې قبر ته پورته کړل، یو پکې ملا غوندې و. هغه لومړی د قرآن شریف سورت قرات کړو، دوعا یې وکړه، سبرو همغسې چیغې وهلې او ژړل یې. ملا وویل: دغه ترور راپوته کړئ، چې په قبر نسکوره پرته ده. ما چې د هغې سر راپورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو ، وینې یې له خولې نه تللې وې او د قبر په سر پرتې وې، سبرو یې خوله ورپاکه کړه، رنګ یې بیخي لکه د مړي هسې شوی و. سبرو یې سر په خپله غېږ کې کېښود ، ورغږ یې کړل:

تندار ای تندار !

هغې غږ نه کاوه، سترګې یې پټې وې، مونږ وار خطا شو ، ملا یې لاس ونیو او رګ یې ورله وکوت، ویې ویل:

هله دا ډېر زر ددغې کلي ډاکټر ته یوسئ، چې له هوښه وتلې ده.

زما د ترور زوی، چې تکړه زلمی و ، هغه په شاه کړه او له قبر رارو ان شو.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

لـه خپـل ګـران دوسـت بـصير بيـدار څخـه ډېـره ډېـره مننـه کـوم، چـې زمـا د کتـابونو پـه چاپ او چاپ ته د سنبالولو په چارو کې يې خپلې هلې ځلې نه دي سپمولي.

د ښـه شـعر پېژنـدونکي او وتلـي ليکـوال ښـاغلي زريـن انځـور سـره دې خـدای ډېـر ښـه وکـړي، چې لـه مـا نـه يـې پـه ليکنـو او د ليکـوالۍ پـه سـمونو کـې خپـل نظـر او همکـاري نـه ده دريغ کړې.

د ذبيح "شفق" نه ډېره مننه، چې د کتاب د ټاېپ او کمپوز چارې يې پرمخ يووړې.

په ادب

محمدا جان يار

د محمدا جان يار ليکلي اثار:

1ـ کوکارې	شعري ټولګه
2ـ سره ډولۍ	د لنډو کيسو ټولګه
3ـ د کونړ تاترې	تحقيقي او تاريخي کتاب
4ـ وير	شعري ټولګه
5ـ ترلې کڅوړه	د لنډو کيسو مجموعه
6ـ ځانګه	ناول
7ـ د ليلې دښته	ناول
8ـ هوسۍ	ناول (همدا اثر)

ناچاپ آثار:

1ـ شعري ټولګه

2ـ ناول

3ـ غرونه او ساحلونه سفر نامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

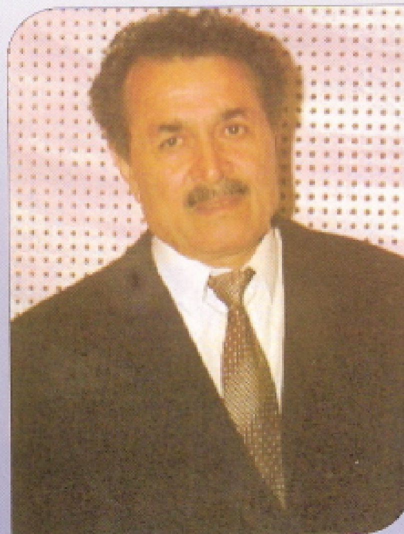

محمدا جان یار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸هـ ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنۍ زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړې دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوایدِ عامې او قبایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره _ پېښور

چاپچارې: د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه_ پېښور
Tel/Fax:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com
Designed by Shafiq

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library